

Årsredovisning 2023

Örebro kommun

Struktur

Framsida

Framsidan visar en del av en måne samt snöiga träd och buskar som är upplysta i olika färger. Bilden är tagen från the Magic Forest 2023.

Foto: Örebrokompaniet

Målgrupper

I Örebro kommuns årsredovisning hittar du en översikt över kommunens verksamhet och ekonomi under 2023. Årsredovisningen produceras av Kommunledningsförvaltningen för Kommunstyrelsen. Målgruppen är Kommunfullmäktige, men dokumentet vänder sig även till medarbetare, örebroare, kreditinstitut och övriga intressenter.

Förvaltningsberättelse

Förvaltningsberättelsen redovisar året som gått, i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR). I avsnittet redovisas de satsningar och arbetsinsatser som kommunen gjort för att vara en hållbart växande kommun. Förvaltningsberättelsen redovisar även utvecklingen inom kommunens strategiska områden, med särskilt fokus på de mål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. Avsnittet innehåller också en fördjupad uppföljning av kommunens och kommunkoncernens ekonomi, samt övergripande information om bl.a. medarbetarna i Örebro kommun.

Finansiella rapporter

I det här avsnittet finns resultaträkning, balansräkning och övriga finansiella rapporter för kommunen och kommunkoncernen.

Driftredovisning

I det här avsnittet kan du läsa om varje nämnds ansvar samt en redogörelse för nämndernas ekonomi och resultat. Avsnittet innehåller också en uppföljning av de bolag som ingår i den kommunala koncernen.

Investeringsredovisning

Årsredovisningen avslutas med en redogörelse av de investeringar som skedde i Örebro kommunkoncern under 2023.

Nyfiken på att läsa mer?

Årsredovisningen täcker in hela kommunkoncernens verksamhet och är därför översiktlig. Mer information finns i nämndernas årsberättelser på orebro.se samt i respektive bolags årsredovisning.

Fakta om Örebro

- Örebro är befolkningsmässigt landets sjunde största kommun.
- Här bor cirka 159 000 personer på en yta av 1 380 km².
- I kommunen finns invånare från nästan 170 olika länder.
- Staden Örebro är drygt 750 år gammal. Slottet började byggas redan på 1200-talet.

Örebros styrkor

- Universitetsstad med cirka 15 000 studenter.
- Centralt läge i Sverige med cirka 20 mil till Stockholm och 30 mil till Göteborg.
- Ett av Sveriges bästa logistiklägen.
- Örebro Airport har charter- och reguljärflyg samt godsflyg inom Sverige och till övriga Europa.
- Positivt näringsklimat, Örebro växer och företagen går bra och vill expandera.
- Friluftskommun med närhet till attraktiva parker och naturområden.

Innehåll

Inledning 4

En stark kommun i en föränderlig värld 4

Förvaltningsberättelsen 6

Översikt över verksamhetens utveckling 6

Den kommunala koncernen 10

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten 12

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning 15

Händelser av väsentlig betydelse 23

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning 24

Resultat och ekonomisk ställning 42

Balanskravsresultat 54

Väsentliga personalförhållanden 55

Förväntad utveckling 60

Finansiella rapporter 62

Resultaträkning för kommunens samlade verksamhet 62

Kassaflödesanalys för kommunens samlade verksamhet 63

Balansräkning för kommunens samlade verksamhet 64

Noter för kommunens samlade verksamhet 65

Särredovisning 77

Driftredovisning 81

Verksamheten i kommunens nämnder 83

Verksamheten i kommunens företag 93

Investeringsredovisning 101

Revisionsberättelse 106

Bilagor 108

Redovisning av markeringar i eget kapital 108

Intraprenader 109

Driftredovisning per verksamhetsområde 110

Nämndernas och bolagens måluppfyllelse 111

John Johansson (S). Foto: Ulla-Carin Ekblom.

En stark kommun i en föränderlig värld

I takt med att världen förändras står Örebro kommun inför både utmaningar och framgångar.

Med en ny politisk struktur som lovar effektivitet och tydlighet har vi tagit viktiga kliv mot en tryggare och mer välorganiserad framtid. Genom innovativa program och samverkansprojekt har Örebro inte bara stärkt sin position inom landet utan också visat vägen för hur kommuner kan hantera såväl interna som externa påfrestningar. Med allt från förbättrade säkerhetsåtgärder till ekonomiska anpassningar och en blomstrande turism, visade Örebro kommun under 2023 prov på sin anpassningsförmåga och framåtanda.

I januari började den nya politiska organisationen att gälla. Samtidigt avvecklades de för Sverige unika programnämnderna och Örebro kommun fick en rakare, mindre och tydligare politisk organisation. Efter att den nya kommunledningen bildades efter valet 2022 innebar det också

att många nya politiker valdes in i de nya nämnderna, från ersättare till nya ordförande. Även förvaltningsorganisationen ändrades, och är numera anpassad i nya förvaltningar med ett centralt stöd genom Kommunledningsförvaltningen.

Flera steg togs under 2023 för att göra Örebro ännu tryggare. Kommunens framgångsrika arbete med Group Violence Intervention (GVI), röner nu nationell uppmärksamhet och många vill se och lära av Örebro. I Vivalla startade den nya verksamheten Råd och stöd. Under året förstärktes arbetet genom en starkt samverkan mellan skola, socialtjänst, polis och fritidsgårdsverksamheten. Samtidigt tas nu kliv för att komma åt den omfattande brottsligheten inom välfärdssektorn. Tryggheten ska öka och skattemedel ska användas till det de är tänkta för.

Utanför Örebro ökar dock oron. Den globala osäkerheten, med Rysslands fullskaliga invasion av Ukraina och den förvärrade situationen i Mellanöstern, får också sina följder på Örebro kommun. Inte minst i näringslivet men även ekonomiskt. Inflationen var under 2023 fortsatt hög och kostnaderna för kommunens bolag och verksamheter ökade kraftigt.

Ekonomi i Örebro är ändå fortsatt mycket stark, och sysselsättningsciffrorna i Örebro är fortfarande goda trots konjunkturedgången. Däremot är kostnadsläget i nämnderna för högt, inte minst inom det sociala området. Sjunkande elevantal tydliggör också behovet av att minska skollokaler och frigöra resurser till pedagogisk verksamhet. Flera åtgärder vidtogs under året för att minska underskotten och anpassa verksamheten efter en ny ekonomisk verklighet.

Det är viktigt att vi alla hjälps åt för att minska våra kostnader och tillsammans bidrar till en långsiktigt hållbar ekonomi. Länge har det talats om den demografiska utmaningen med en allt större och åldrande befolkning. Färre ska försörja fler. Vi ser också de stora behoven av insatser inom individ- och familjeomsorgen för att hjälpa och stötta ungdomar i riskzonen. En växande stad kräver också mer av både snöröjning och underhåll av väg- och VA-nät.

Därför är det viktigt att komma ihåg, att även om utmaningarna är stora och det ibland kan tyckas vara allt för mörka moln som tornar upp sig på himlen så har Örebro goda förutsättningar, kraft och förmåga att klara detta.

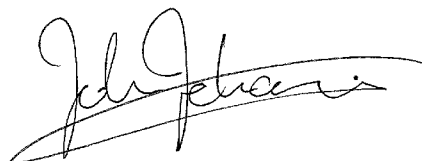
Örebro är en fantastisk kommun! Attraktiviteten syns i att fler företag vill etablera sig här och att universitetet återigen ser ett högt söktryck – men kanske syns det allra tydligast i vår starka turisttillväxt. Totalt noterades omkring 750 000 gästnätter i kommunen under 2023. Det är över 10 000 fler än det tidigare rekordåret 2019. Jämfört med fjolåret ökade antalet gästnätter med drygt 30 000, eller 4,5 procent. Detta är klart bättre än riksgenomsnittet, där det totala antalet ökade med 1 procent.

Anledningarna till detta är många. Kanske har folk hittat till någon av alla de konserter som har arrangerats i kommunen under året? Till någon konferens, mäsas eller något större idrottsevenemang? Eller så har de bara strosat runt i vår vackra stad och njutit av The Magic Forest i Stadsparken, badat i Gustavsvik, ätit gott i Wadköping eller tittat på någon utställning på Örebro slott. Kulturkvarteret har blivit en stor succé som många – inte bara örebroarna – har hittat till.

Att människor vill till Örebro är uppenbart! Under 2024 kommer vi att få välkomna vår 160 000:e invånare.

När vi arbetar för att locka företag att etablera sig i Örebro arbetar vi utifrån ett koncept som vi kallar för *Smart Move* där vi lyfter Örebros styrkor. En av styrkorna är definitivt våra kommunala verksamheter. För att människor ska vilja flytta till en ny stad krävs det att förskolan och skolan håller en hög kvalitet. Man behöver också bra fritidsverksamheter och saker att göra efter jobbet, och vården och omsorgen ska vara trygg.

Så ser det ut i Örebro – tack vare just dig som arbetar i vår kommun. Jag vill därför avsluta med att rikta ett varmt tack för det gångna året till alla kommunens medarbetare. Det är ni som ser till att förutsättningarna för att bedriva kommunal verksamhet är så goda, och att vi tillsammans kan fortsätta att utveckla vår kommun till att nå dess fulla potential och kraft.

John Johansson (S)

Kommunstyrelsens ordförande

Förvaltningsberättelsen

Översikt över verksamhetens utveckling

Tabell: Fem år i sammandrag	2019	2020	2021	2022	2023
Befolkning, totalt antal invånare	155 696	156 381	156 987	158 057	159 348
- kvinnor	78 468	78 785	79 114	79 669	80 466
- män	77 228	77 596	77 873	78 388	78 882
Befolkning, 0–18 år	34 984	35 159	35 162	35 087	34 976
Befolkning, 85+ år	3 546	3 507	3 540	3 559	3 602
Befolkning, utrikesfödda, %	18,8	19,1	19,3	19,5	19,8
Försörjningskvot, %	71,5	71,8	72,6	72,4	71,8
Invånare 25–64 år med eftergymnasial utbildning, ett års eftersläpning, %	45,4	46,0	46,5	46,9	47,7
Segregationsindex, ett års eftersläpning, %	40,1	39,4	39,6	39,4	38,9
Öppna arbetslösheten, %	4,6	4,5	3,7	3,0	3,3
Öppen arbetslöshet inkl. alla i arbetsmarknadsprogram, %	8,4	9,8	8,3	7,5	7,6
Den kommunala koncernen					
Verksamhetens intäkter, mnkr	4 358	4 575	4 523	4 680	4 945
Verksamhetens kostnader, mnkr	-12 096	-11 955	-12 241	-12 724	-13 824
Årets resultat, mnkr	934	732	1 264	504	659
Soliditet, %	36	36	37	36	36
Soliditet inklusive totala pensionsförpliktelser, %	27	27	29	29	29
Investeringar (netto), mnkr	2 509	2 298	2 840	3 023	2 650
Självfinansieringsgrad, %	73	73	79	49	67
Låneskuld, mnkr	15 713	16 644	17 675	18 984	19 849
Antal anställda, årsarbetare, kommunala bolag, sammanställd/ägd del	1 065	1 069	1 050	1 074	1 039
Kommunen					
Kommunal skattesats, kr	21,35	21,35	21,35	21,35	21,35
Verksamhetens intäkter, mnkr	2 414	2 656	2 597	2 583	2 714
Verksamhetens kostnader, mnkr	-11 130	-11 225	-11 481	-11 872	-13 008
Årets resultat, mnkr	407	579	1 022	297	570
Soliditet, %	23	24	25	25	25
Soliditet inklusive totala pensionsförpliktelser, %	52	53	56	57	57
Investeringar (netto), mnkr	683	619	742	811	821
Självfinansieringsgrad, %	97	137	177	69	103
Självfinansieringsgrad skattefinansierad verksamhet, %	133	244	287	116	164
Låneskuld, mnkr	15 012	15 854	16 904	18 004	18 886
Antal anställda, årsarbetare, kommun	11 665	11 616	11 772	12 095	12 195

Under 2023 ökade Örebro kommuns befolkning med 1 291 personer. Ökningen bottnar i ett flyttnetto på 976 personer och ett födelsenetto på 276 personer.

Den största befolkningsökningen under 2023 här- rör från invånargrupper i arbetsför ålder, alltså 19–64 år. Den gruppen ökade med 1 071 personer. Näst mest ökade åldersgruppen 65 år och äldre (331 personer). Antalet i åldersgruppen 0–18 år minskade med 111 personer. Detta medför att försörjningskvoten för 2023 minskar jämfört med föregående år.

Andelen arbetslösa vid årets slut, inkluderat de som deltar i arbetsmarknadsprogram, har stadigt minskat sedan den relativt höga andelen under de pandemipåverkade åren. Andelen som var i öppen arbetslöshet var marginellt större vid utgången av 2023 jämfört med samma tidpunkt året innan. Sverige gick under det tredje kvartalet 2023 in i en lågkonjunktur, vilket i regel innebär att en ökad arbetslöshet

är att vänta. Efter att året inletts med sjunkande arbetslöshetssiffror syntes en ökad andel arbetslösa under andra halvan av 2023. Mot slutet av året ökade antalet varsel och konkurser samtidigt som antalet arbetstillfällen blev färre.

Höga resultatnivåer de senaste åren stärker soliditeten i kommunkoncernen. Det bidrar till att kommunkoncernen klarar att möta det investeringsbehov som tillväxten skapar. Huvuddelen av kommunkoncernens fastighetsförvaltning är organiserad i bolagsform, vilket har genererat en ökad låneskuld på koncernnivå. De senaste fem åren har bolagen bl.a. renoverat och färdigställt förskolor, skolor, gruppboenden, vårdboenden, HVB-hem (hem för vård eller boende), lägenheter samt Kulturkvarteret. Bolagen har dessutom gjort löpande investeringar i fibernät. Kommunens investeringar består huvudsakligen av trafik- och miljöinvesteringar, exploatering av nya områden, förnyelse av VA-verksamhetens ledningsnät samt en ny vattenreservoar.

Så här fördelades 100 kronor av örebroarnas kommunalskatt i kommunens verksamheter

Diagram: Intäkternas fördelning i kommunen

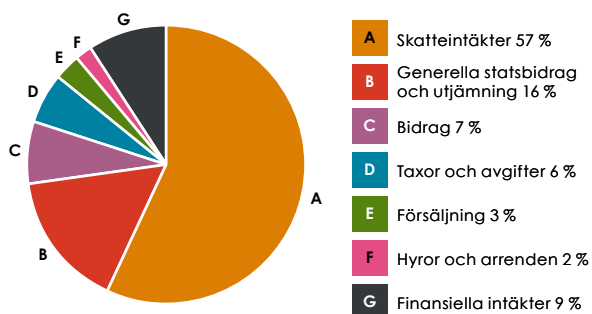

Diagram: Kostnadernas fördelning i kommunen

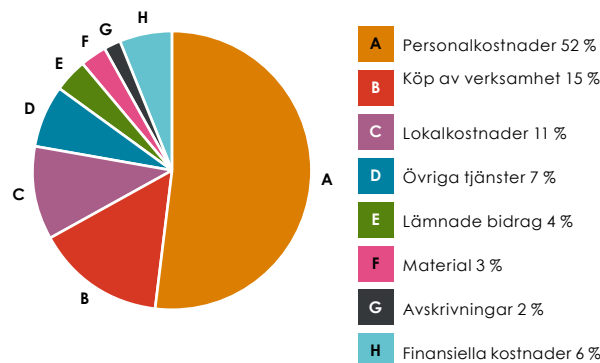
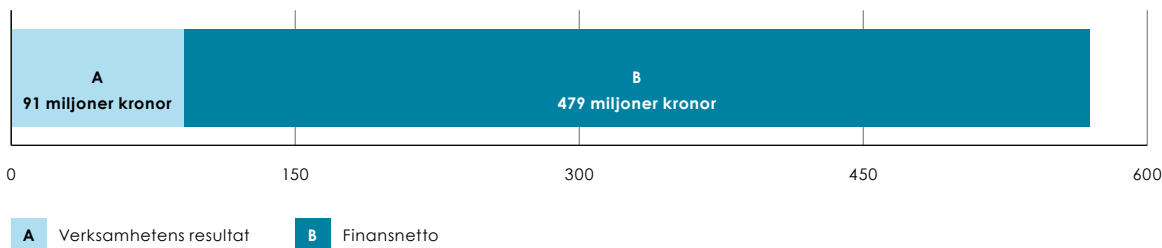

Diagram: Så här fördelar sig årets resultat (belopp i miljoner kronor)

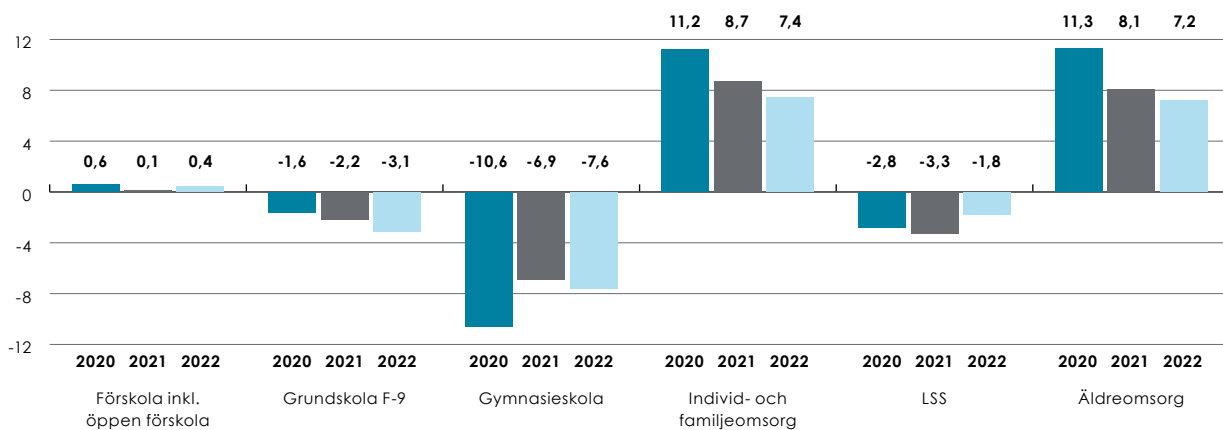
Totalt har kommunen ett resultat på 570 mnkr, varav 91 mnkr kommer från verksamhetens resultat och 479 mnkr är resultatet från finansnettot.

I kommunens budget planerades det för ett resultat på 104 mnkr från den löpande verksamheten samt från skatteintäkter och generella bidrag. Försäljning av tillgångar stod för merparten av de planerade intäkter som skulle stärka resultatet. När året summeras kan vi konstatera att försäljningen av tillgångar endast har uppgått till 33 mnkr. Skatteintäkter och generella bidrag väger upp delar av den låga försäljningen, men flera stora negativa budgetavvikelser i nämndernas löpande verksamhet gör att skatteintäkternas ökning med 184 mnkr inte slår igenom helt i verksamhetens resultat.

I budgeten planerades att finansverksamheten inom finansnettot skulle bidra med 180 mnkr till årets resultat. Tack vare en positiv börsutveckling blev utfallet för finansnettot 299 mnkr högre än planerat.

Överskott från ett år kan inte användas till löpande verksamhet året därpå. I den kommunala ekonomin ska kostnaderna varje år täckas av intäkter som beräknas i budgeten. Dessa intäkter kommer framför allt från skatteintäkter samt från generella och riktade statsbidrag. Årets överskott från t.ex. finansnettot och försäljningen av tillgångar, däremot, stärker den långsiktiga ekonomiska ställningen. Det bidrar till att finansiera långsiktiga investeringar och möjligheten att kunna betala av kommande pensionskulder.

Diagram: Nettokostnadsavvikelse per verksamhetsområde, procent

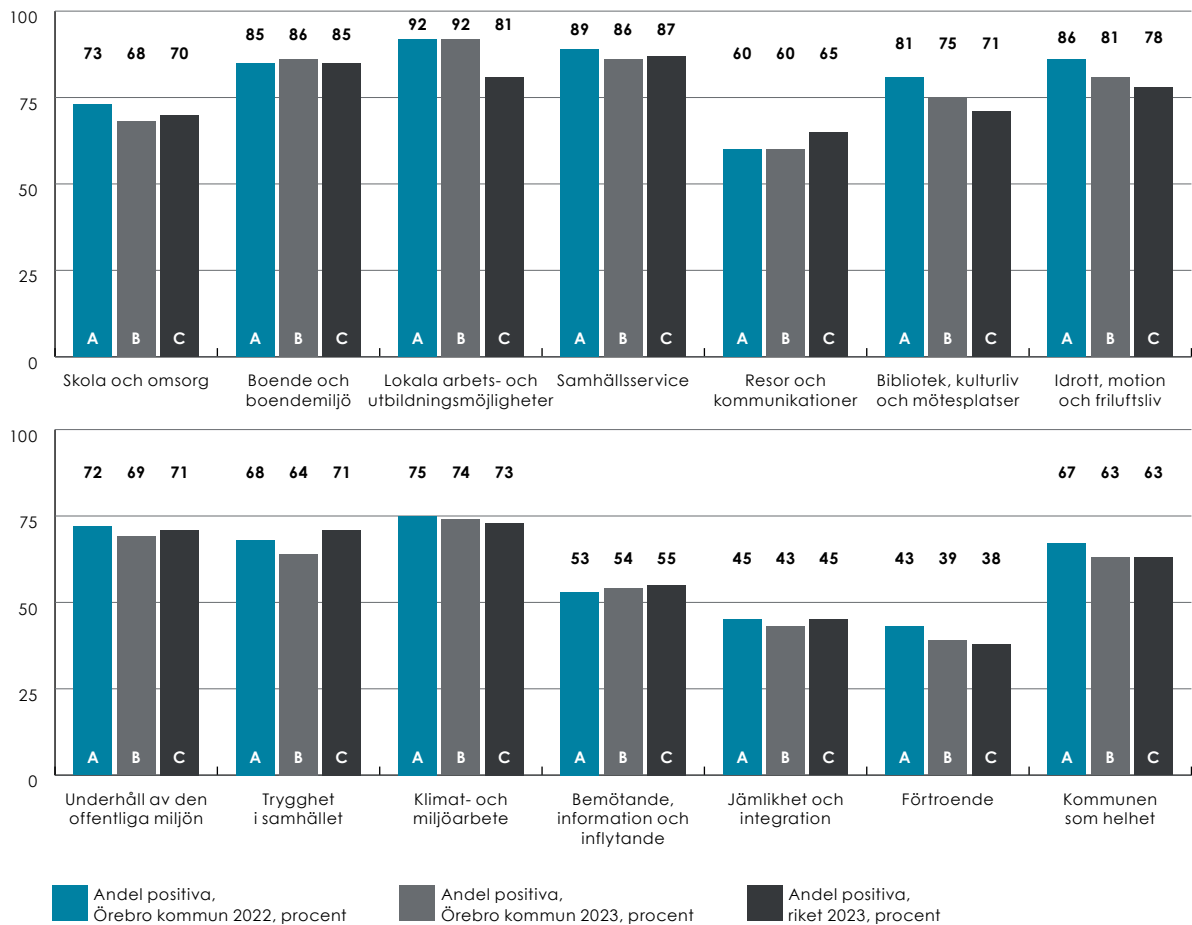
Nettokostnadsavvikelsen är ett nyckeltal som är grundat på utfall från räkenskapsammandraget (RS). 2023 års värden kommer att vara klara i september 2024. Tabellen visar de tre senast tillgängliga åren, det vill säga 2020–2022. Nettokostnadsavvikelsen jämför nettokostnaden med referenskostnaden. Resultat över 0 indikerar ett högt kostnadsläge. Det höga kostnadsläget kan bero på hög ambitionsnivå och/eller låg effektivitet.

Utfallet visar att Örebro's värden ligger över 0 för individ- och familjeomsorgen samt för äldreomsorgen. Utfallet indikerar ett högre kostnadsläge än förväntat. Både äldreomsorgen och individ- och familjeomsorgen har mellan 2021 och 2022 minskat sin avvikelse mot referenskostnaden. Gymnasieskolan är en av de verksamheter som har ett värde under 0. Ett värde under 0 indikerar ett lägre kostnadsläge än förväntat.

Diagram: Investeringar i kommunkoncernen fördelar sig inom följande kategorier

Diagram: Medborgarundersökning, hur kommunens invånare ser på sin kommun, andel positiva

Totalt består 2023 års medborgarundersökning av 128 frågor. Redovisningen i diagrammen ovan består av ett medelvärde av andelen positiva svar inom respektive område. Med andra ord har varje enskild fråga viktats på samma sätt. I vissa fall är dock frågorna inom ett och samma område väldigt olika till sin karaktär, vilket innebär att vissa frågor kan uppfattas som betydligt viktigare än andra. I det hänseendet kan ett medelvärde för ett helt område upplevas som ett trubbigt mått. För att få en fullständig bild av resultatet rekommenderas läsaren därför att ta del av medborgarundersökningen i sin helhet via orebro.se

Den kommunala koncernen

Den kommunala koncernen leds av Kommunfullmäktige genom Kommunstyrelsen och nämnder, samt genom styrelserna för moderbolaget Örebro Rådhus AB och övriga bolag i bolagskoncernen.

Kommunens nämnder

I Örebro kommun finns 13 nämnder, inklusive Kommunstyrelsen. Nämnderna ansvarar för en samlad verksamhetsstyrning och uppföljning inom sitt respektive ansvarsområde. Dessa ska genomföras enligt mål och resurstilldelning från Kommunfullmäktige samt enligt uppdrag från Kommunfullmäktige och Kommunstyrelsen. Alla nämnder ansvarar också för att arbeta med systematisk verksamhetsutveckling och god ekonomisk hushållning inom sitt verksamhetsområde.

Intraprenader

Kommunen har i vissa fall valt att använda sig av organisationsformen intraprenad. Intraprenader är självständiga resultatenheter i den kommunala förvaltningsorganisationen, med ökad frihetsgrad inom de politiskt fastställda ramarna och målen. Syftet är bl.a. att ge enheter möjlighet att använda ekonomiskt överskott till verksamhetsutvecklande åtgärder samt att sprida goda exempel på verksamhetsutveckling inom organisationen.

Gemensam nämnd

Örebro kommun, Region Örebro län och länets övriga kommuner organiserar företagshälsovård samt tolk- och översättarservice i en gemensam nämnd. Syftet med samarbetet är att uppnå en mer effektiv verksamhet. Rent organisatoriskt tillhör den gemensamma nämnden Region Örebro län. Kommunfullmäktige i Örebro kommun utser två ledamöter och två ersättare i nämnden.

Kommunens koncernföretag

Örebro Rådhus AB

Vissa verksamheter bedriver kommunen i bolagsform. Dessa verksamheter är konkurrensutsatta samt drivs på affärsmässiga grunder eller tillsammans med andra ägare. Motivet till att bedriva verksamhet i bolagsform är bl.a. att få snabbare och tydligare beslutsprocesser och en enklare ekonomisk styrning.

De kommunala bolagen är organiserade i en koncern. Örebro Rådhus AB är koncernens moderbolag och har 13 direktägda dotterbolag, varav fem är helägda. Dotterbolagen till Örebro Rådhus AB har i sin tur sammanlagt 16 hel- eller delägda dotterbolag.

Moderbolaget utövar på uppdrag av Kommunfullmäktige den operativa ägarrollen för bolagen i koncernen. I det uppdraget ingår uppföljning av både ekonomi och verksamhet, men också skattesamordning av dotterbolagens resultat samt kapitalbildning för dotterbolagen.

Bolagen bedriver kommunal verksamhet inom följande områden: Bostäder, lokaler, vindkraft, fibernät, biogasproduktion, vattenförsörjning, kultur, parkering, flygplatsverksamhet, platsmarknadsföring, infrastruktur och innovationsutveckling.

Kommunalförbundet Nerikes Brandkår

I kommunalförbundet Nerikes Brandkår samverkar Örebro kommun med kommuner i länet kring räddningstjänst och olycksförebyggande verksamhet. Syftet med samarbetet är att uppnå en kvalitativ och effektiv verksamhet. Kommunalförbundet är en självständig myndighet och en egen juridisk person. Kommunfullmäktige i Örebro kommun utser tre ledamöter och tre ersättare i förbundets beslutande församling Direktionen.

Samägda företag med ägarintresse

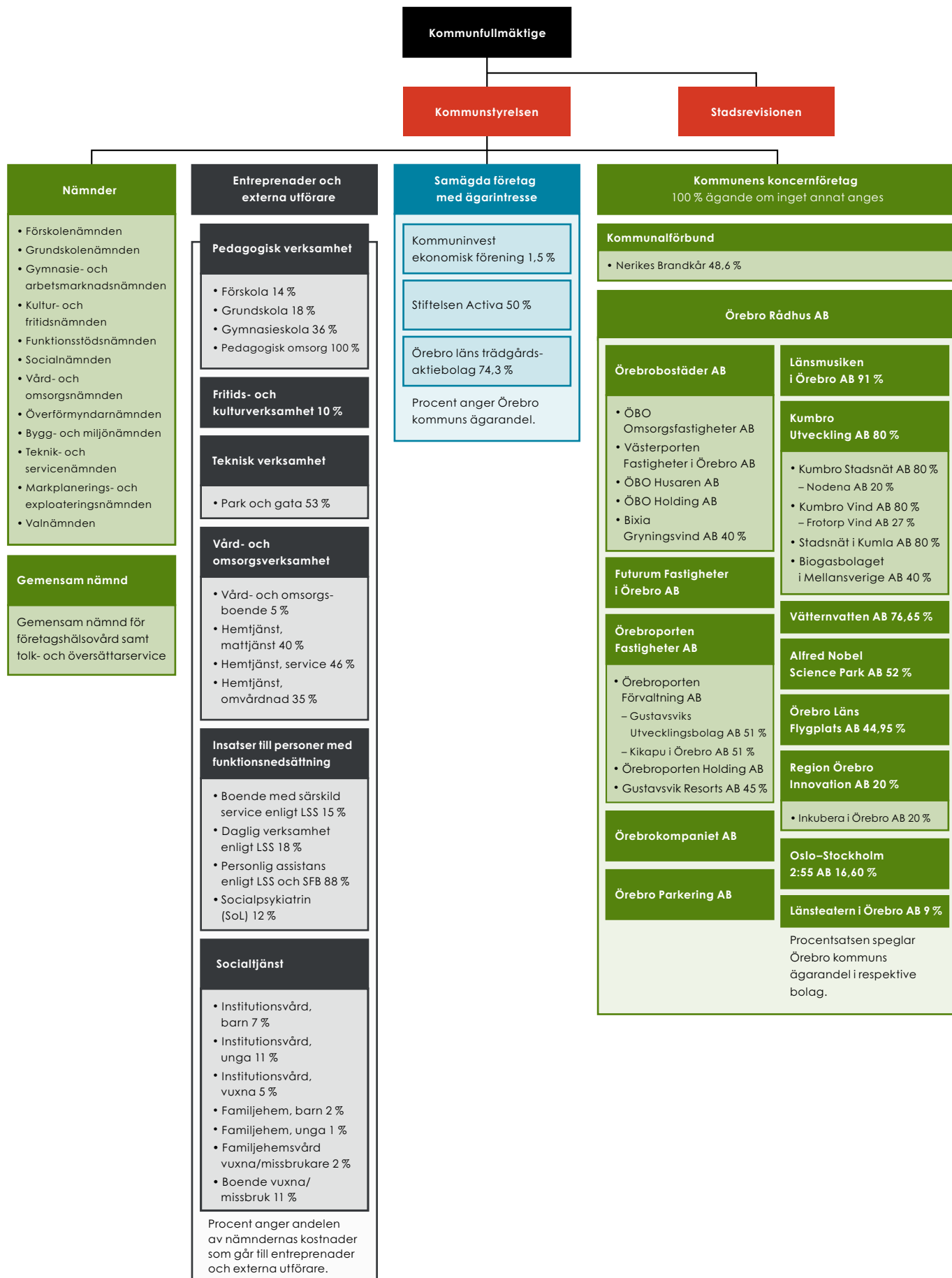
Samägda företag bedrivs i olika organisationsformer utifrån vad som bedömts lämpligast för verksamheten.

Entreprenader och externa utförare

Örebro kommun överlåter viss verksamhet till privata utförare. Syftet är att bredda utförandet och stimulera näringslivet. Örebro har 17 privata utförare enligt lagen om valfrihetssystem (LOV). Dessa utförare bedriver verksamhet inom omvårdnad, service, daglig verksamhet samt mattjänst. Det finns även två utförare enligt lagen om offentlig upphandling (LOU); en utförare inom vård- och omsorgsboende samt en utförare inom bostad med särskild service. Därutöver finns sju fristående huvudmän för pedagogisk omsorg, 22 fristående huvudmän för förskolor, 15 fristående huvudmän för grundskolor och elva fristående huvudmän för gymnasieskolor. Entreprenader finns även inom teknisk verksamhet, t.ex. park och gata.

Väsentliga förändringar i den kommunala koncernen under 2023

I januari inrättades en ny nämndorganisation. Förändringen innebar att programnämnderna togs bort, att antalet nämnder minskade från 20 till 13 och att antalet förvaltningar minskade från nio till sju. Övergången till en ny organisation har fungerat väl.

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

I Örebro kommun består den kommunala koncernen av Kommunfullmäktige, Kommunstyrelsen, nämnder, kommunala bolag, kommunalförbundet Nerikes Brandkår och den regiongemensamma nämnden för företagshälsovård samt tolk- och översättarservice. I förvaltningsberättelsens organisationsöversikt framgår det hur den kommunala koncernen är strukturerad. Styrningen och uppföljningen är utformad så att den ska vara likartad oberoende av vilken verksamhet eller juridisk organisationsform som berörs. Detta gäller så långt det är möjligt med hänsyn till verksamhetens art och lagstiftning.

Det här avsnittet beskriver inte strukturen för styrning och uppföljning i kommunalförbundet eller den gemensamma nämnden. Även denna styrning och uppföljning sker dock inom ramen för kommunstyrelsens uppsiktsplikt.

Ansvarsstruktur

Inom Örebro kommunkoncern finns politiskt styrande instanser i flera nivåer: Kommunfullmäktige, Kommunstyrelsen samt nämnder och styrelser för de kommunala bolagen. Därtill finns det en tjänstepersonsorganisation som stödjer det politiska styret och genomför verksamheten. **Kommunfullmäktige** är Örebro kommuns högsta politiska organ och därmed ansvarig för verksamheten gentemot medborgarna. Kommunfullmäktiges roll i styrningen är att fastställa kommunövergripande visioner, planer, mål och inriktningar för den kommunala koncernen.

"Skandinaviens mest attraktiva medelstora stad"

I Örebro kommuns styrmodell ingår tre centrala delar: Vår vision "Skandinaviens mest attraktiva medelstora stad" samt två strategiska styrdokument som pekar ut riktningen för hur kommunen ska utvecklas på lång sikt. De två styrdokumenterna är programmet för hållbar utveckling *Vårt hållbara Örebro* samt översiktsplanen *Vårt framtida Örebro*. I det årliga budgetdokumentet, *Övergripande strategier och budget (ÖSB)*, preciseras styrningen för det kommande året och planperioden. ÖSB styr kommunkoncernens agerande genom budgetdirektiv och grunduppdrag samt genom mål och uppdrag inom fyra strategiska områden. Dessa områden är kopplade till programmet för hållbar utveckling, som i sin tur utgår från de globala målen i Agenda 2030.

De strategiska områdena är följande:

1 Lärande, utbildning och arbetsmarknad

2 Ett tryggt Örebro genom hela livet

3 Ett hållbart och växande Örebro

4 Näringsliv, tillväxt, civilsamhälle och kultur

Så styrs Örebro

Örebro styrs genom politiska beslut i Kommunfullmäktige, styrelser och nämnder.

Kommunfullmäktiges 65 ledamöter utses i allmänna val, som sker vart fjärde år.

Under mandatperioden 2023–2026 är det Socialdemokraterna, Moderaterna och Centerpartiet som styr Örebro kommun tillsammans.

Mandatfördelning

i Kommunfullmäktige 2023–2026

Socialdemokraterna	20
Moderaterna	11
Sverigedemokraterna	7
Vänsterpartiet	6
Örebropartiet	5
Centerpartiet	5
Liberalerna	5
Kristdemokraterna	4
Miljöpartiet	2
Totalt	65

Syftet med styrningen är att uppnå bästa möjliga nytta för medborgarna med de resurser som står till kommunens förfogande. I ÖSB fastställer Kommunfullmäktige mål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning, samt ekonomiska ramar för kommande år. Kommunfullmäktiges beslut om övergripande mål är styrande för alla verksamheter i enlighet med vad som anges i ÖSB. Koncernenheterna ansvarar för att bryta ned målen i sina respektive verksamheter och formulera egna mål utifrån dessa. För 2023 finns 19 strategiska mål. Sex av målen har bedömts vara av betydelse för god ekonomisk hushållning. I avsnittet [God ekonomisk hushållning](#) utvärderas årets verksamhet och utfall i relation till målen och uppdragen i ÖSB. Utöver de strategiska målen innehåller 2023 års ÖSB 49 uppdrag riktade till nämnder och styrelser.

Kommunfullmäktige ska också fatta beslut i alla frågor av principiell beskaffenhet, samt lägga fast reglementen, bolagsordningar och bolagsdirektiv för att styra den kommunala koncernen. Kommunfullmäktige utser revisorer, tillsätter ledamöter i Kommunstyrelsen och nämnderna samt föreslår styrelseledamöter till de kommunala bolagen. Kommunfullmäktiges roll i uppföljningen är att godkänna delårsrapporter och årsredovisning samt besluta om ansvarsfrihet för Kommunstyrelsen och nämnderna.

Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för verkställighet, uppföljning och utvärdering. I det ansvaret ingår ledning och samordning av mål, riktlinjer, direktiv och ekonomi. Dessa utgör tillsammans grunden för styrning och kontroll av hela den kommunala koncernen. Stora delar av detta ansvar är kopplat till uppsiktsplikten och den interna kontrollen (se särskilda rubriker nedan). Kommunstyrelsen rapporterar till Kommunfullmäktige.

Nämnder och **bolagsstyrelser** ansvarar för att deras respektive verksamheter utvecklas, följer lagar och riktlinjer samt bidrar till att Kommunfullmäktiges uppdrag verkställs och dess mål uppnås. I styrsystemet innebär det att nämnder och styrelser fastställer egna mål och indikatorer baserade på Kommunfullmäktiges strategiska mål. Därtill identifierar nämnder och styrelser risker kopplat till fullmäktiges mål och uppdrag. Allt detta sammanfattas i en plan för respektive nämnd eller styrelse. För nämnderna görs det i en verksamhetsplan och för bolagen i en affärsplan. Nämnder och bolag rapporterar till Kommunstyrelsen.

Den kommunala koncernens **tjänstepersoner** ansvarar för att de politiska nivåerna har tillgång till sakkunnig kompetens vid beredning av ärenden. De ansvarar också för att bedriva den operativa verksamheten. I styrsystemet innebär det att tjänstepersonerna i nämnder och bolag ska översätta de politiska visionerna, strategierna, målen och uppdragen till operativa mål och konkreta aktiviteter. De ska också återrapportera till ansvarig nämnd eller styrelse hur verksamhet och ekonomi utvecklas. Utöver

den politiska styrningen ska tjänstepersonernas arbete även präglas av vår verksamhetsidé. Den lyder:

"Vi jobbar långsiktigt och hållbart för att vara en attraktiv kommun för både människor och företag. Vi drivs av att skapa en enklare vardag för alla."

Uppsiktsplikt

Kommunstyrelsen ansvarar för att hålla uppsikt över hela den kommunala koncernen. Basen för uppsikten är den så kallade årsprocessen, som innefattar verksamhets-/affärsplaner, delårsrapporter och årsberättelser/årsredovisningar samt dialoger kring dessa. Två gånger per år genomförs dialogträffar mellan Kommunstyrelsen och nämnderna. Utgångspunkten för dialogerna är att följa upp hur uppdraget verkställs enligt reglementet.

Kommunstyrelsen utövar även uppsikt genom kontinuerliga rapporter kring ekonomi, verksamhet och finans. Det handlar om rapporter från bolagen, temarapporter (främst uppföljning av styrdokument), risk- och väsentlighetsanalyser inför uppföljningen av den interna kontrollen samt om muntliga redovisningar där det bedöms angeläget.

Intern kontroll

Örebro kommun arbetar för att säkra att nämnder och bolag bedriver en tillfredsställande intern kontroll som sker strukturerat och med tydlig ansvarsfördelning. Det betyder att nämnder och bolag ska bedriva en ändamålsenlig och effektiv verksamhet, rapportera och informera tillförlitligt om verksamheten samt följa tillämpliga lagar, föreskrifter, riktlinjer m.m.

Kommunens modell för intern kontroll bygger på riskanalyser som grund för de områden som väljs ut för granskning. Resultatbedömningar och beslut om åtgärder ska vara relevanta och utgöra en naturlig del av verksamhetsutvecklingen.

Kommunens visselblåsarfunktion har inte haft några aktualiserade ärenden under året.

Den samlade värderingen av årets tillsynsarbete är att Örebro kommun har en god intern kontroll. Värderingen baseras på nämndernas och bolagens egna bedömningar. Det pågår dock en översyn av hur uppföljningen av den interna kontrollen är utformad. En av anledningarna till översynen är att uppföljningen har tillämpats på ett sådant sätt att det funnits risk att brister i den interna kontrollen inte har uppmärksamats på ett helt ändamålsenligt sätt.

Uppföljning av externa utförare

Vård- och omsorgsnämnden samt Funktionsstödsnämnden

Enligt 5 kap. 3 § kommunallagen ska fullmäktige för varje mandatperiod anta ett program med mål och riktlinjer för kommunala angelägenheter som utförs av privata utförare. Programmet ska ange hur fullmäktiges mål och riktlinjer ska följas upp och hur allmänhetens insyn ska tillgodoses. Örebro kommun saknar ett sådant program för denna och föregående mandatperiod. Trots detta sker uppföljning av de privata utförarnas verksamheter i enlighet med kommunallagens intentioner.

Enheten för uppföljning inom Socialförvaltningen ansvarar för uppföljning av utförare inom Vård- och omsorgsnämnden och Funktionsstödsnämnden. Syftet med uppföljningen är att säkra att alla konkurrensutsatta verksamheter bedrivs på ett tillfredsställande sätt. Uppföljningen sker utifrån olika metoder som regleras i riktlinjen för avtals- och verksamhetsuppföljning. Det handlar exempelvis om uppföljning av kvalitetskrav, ekonomisk uppföljning, klagomålshantering samt uppföljning på förekommen anledning. Uppföljning av kvalitetskrav sker regelbundet och omfattar samtliga utförare.

Inom Funktionsstödsnämnden finns det totalt fem privata utförare – fyra inom daglig verksamhet och en inom bostad med särskild service. Under 2023 har tre uppföljningar genomförts inom Funktionsstödsnämnden. Två av dessa berörde privata utförare. Inom Vård- och omsorgsnämnden finns det totalt 14 privata utförare – nio inom omvårdnadstjänster, tre inom servicetjänster, en inom vård- och omsorgsboende och en inom matjänster. Under 2023 har 24 uppföljningar genomförts inom Vård och omsorg. Sex av dessa berörde privata utförare.

Uppföljningen bedöms ge positiva effekter för verksamheterna eftersom utförarna får hjälp att identifiera eventuella kvalitetsbrister eller förbättringsområden och därmed kan åtgärda dessa. De vanligast förekommande bristerna som identifierades, oavsett driftsform, fanns under året inom ledningssystem för kvalitet.

Förskolenämnden

I Örebro kommun finns totalt 27 fristående förskolor och sju fristående verksamheter inom pedagogisk omsorg. Under 2023 har en ansökan om godkännande som huvudman för fristående förskola kommit in; ansökan handläggs i skrivande stund. Ingen verksamhet har avvecklats.

Under året har huvudmän för fristående förskolor kunnat anmäla om deras verksamhet har en konfessionell inriktning. Anledningen till detta är förändringar i skollagen. Det finns fyra förskolor med konfessionell inriktning i Örebro kommun.

Omsorg på obekvämt arbetstid, dvs. verksamhet som bedrivs under tider när förskola eller fritidshem inte erbjuds, räknas numera som en variant av pedagogisk omsorg. Utifrån ÖSB-uppdraget att avveckla pedagogisk omsorg beslutade Förskolenämnden under hösten 2023 att återkalla alla godkännanden som huvudman för pedagogisk omsorg. Enligt beslutet ska verksamheterna vara avvecklade senast 30 juni 2024.

Under 2023 planerades en tillsyn i pedagogisk omsorg och åtta tillsyner i förskola. Av dessa nio var tre förstagångstillsyner och sex var regelbundna tillsyner. Tillsynerna har genomförts enligt planeringen, med dokumentgranskning, intervjuer och verksamhetsbesök. Utöver dessa tillsyner har ytterligare sju ägar- och ledningsprövningar genomförts. Dessa har skett med anledning av att huvudmän anmält förändringar i ägar- och ledningskretsen.

Generellt pågår ett gott arbete i verksamheterna. När verksamheter har fått förelägganden har det främst handlat om brister i dokumentation eller i det systematiska kvalitetsarbetet på enhets- och huvudmannanivå. Ett vitesföreläggande har beslutats; detta var riktat mot en verksamhet för pedagogisk omsorg.

Ett större utvecklingsarbete har startat för att effektivisera de regelbundna tillsynerna, bland annat med en ny e-tjänst.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Omvärld

Ekonomiskt läge

Ett högt kostnadsläge och en dämpad konjunktur har präglat 2023 och haft stor påverkan på ekonomin. De rekordhög prisökningarna bedöms dock ha nått sin topp och en fortsatt nedåtgående trend väntas. Centralbankerna bedöms därför kunna sänka styrräntorna under 2024. Den globala tillväxten beräknas bli svag under 2024. Den globala varuhandeln har de senaste åren gått nedåt. Under 2024 antas den vända uppåt igen, men det kommer att dröja innan den starkare trenden ger effekt. BNP-tillväxten väntas bli svag i eurozonen, samtidigt som USA:s starka tillväxt under 2023 bedöms dämpas.

Nedgången för inflationen i Sverige väntas fortsätta. Prognosen för helåret 2024 bedöms hamna lägre jämfört med föregående år. I januari 2024 var konsumentprisindex (KPI) 5,4 procent. Konsumentprisindex med fast ränta (KPIF) ligger på 3,3 procent. Inflationstakten ökade jämfört med december men ökningen bedöms vara tillfällig. Bedömningen om lägre inflationstakt som närmar sig önskat läge innebär att det finns möjlighet för Riksbanken att börja sänka räntan under 2024. Sveriges kommuner och regioner (SKR) gör antaganden om en första sänkning i maj.

BNP-utvecklingen i Sverige väntas bli svag under 2024. Konsumtionen och bostadsinvesteringarna har minskat betydligt på grund av hög inflation och snabbt stigande räntor. Det tar tid för penningpolitiken att få genomslag. Den lägre inflationen och det förväntade lägre ränteläget väntas därför påverka den inhemska efterfrågan först under 2025, med en gradvis förbättring från och med slutet av 2024.

Sverige är relativt räntekänsligt, vilket har inneburit en större avmattning i Sverige jämfört med andra länder. Olika branscher har dock påverkats i olika grad. 2023 föll bostadsbyggnad kraftigt samtidigt som övriga investeringar, både offentliga och privata, steg oväntat mycket. Detta förklaras bl.a. av investeringar i grön omställning, ökade resurser till försvaret samt demografiska behov som har inneburit stora investeringar. Utvecklingen väntas se liknande ut även under 2024.

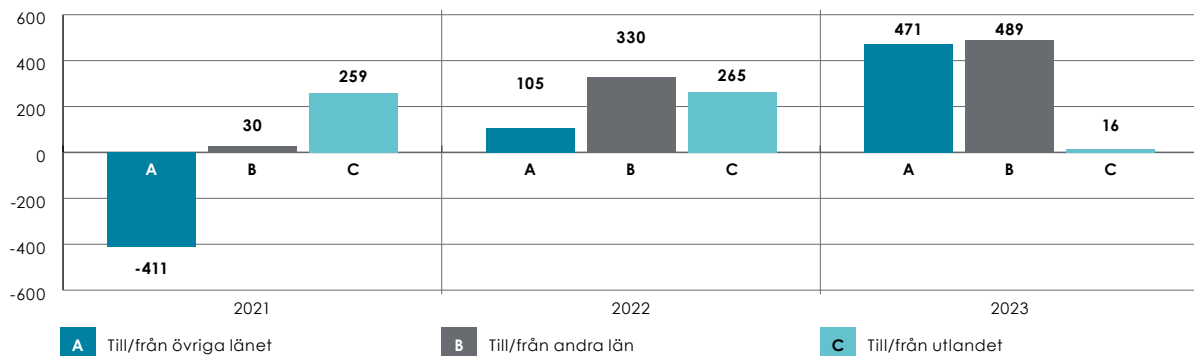
Skatteunderlaget visar nominellt en stark utveckling för 2023. Det beror bl.a. på en stark arbetsmarknad och en högre lönesumma. Ökningen har dock reviderats ned något på grund av svaga lönesummor i slutet av året. Trots den nominella ökningen av skatteunderlaget minskar den reala köpkraften pga. att kostnaderna för bl.a. lön och pensioner ökar mer än intäkterna.

Förutom det ekonomiska läget har kommunerna stora utmaningar, dels med tanke på den demografiska utvecklingen med allt fler äldre, dels med tanke på kompetensförsörjningen som gör det allt svårare att rekrytera personal.

Befolkning

Örebro kommuns befolkning uppgick per 31 december 2023 till 159 348 personer. Det gör att kommunen behåller sin plats som landets sjunde folkrikaste kommun. Det senaste året har befolkningmängden ökat med 1 291 personer. Det var något mer än under 2022, när befolkningen ökade med 1 070 personer. Samtidigt har den årliga befolkningsökningen de senaste fyra åren varit relativt låg jämfört med åren före coronapandemin. Under 2018 och 2019 ökade befolkningen med 3 076 respektive 2 329 personer.

Diagram: Flyttnetto, helår, antal personer

Att tillväxtrakten under 2023 inte återgått till den takt som sågs före pandemin beror framför allt på ett lägre migrationsnetto, dvs. antalet invandrade minus antalet utvandrade. Migrationsnettot för 2023 var 16 personer medan det under 2019 uppgick till 810. Visserligen var det något fler som flyttade hit från utlandet under 2023 jämfört med 2022, men antalet var ändå klart lägre än åren före pandemin. Det förhållandevis höga antalet utvandrade under 2023 kan till viss del förklaras av att Skatteverket under 2023 gjorde en rensning i folkbokföringsregistret.

Det totala flyttnettot 2023 var 976 personer. Till följd av migrationsnettot var det lägre än 2019 års flyttnetto på 1 619 personer. Den åldersgrupp som bidrar mest till kommunens totala flyttnetto är gruppen 20–24 år. Under 2023 var flyttningsöverskottet i den åldersgruppen 891 personer. Att den åldersgruppen bidrar mest beror till stor del på att denna grupp har de mest flyttbenägna individerna, att kommunen rymmer ett universitet och att Örebro lockar unga eftersom det är den största kommunen, sett till antalet invånare, i sitt geografiska sammanhang. Samtidigt flyttar flera i den åldersgruppen också från kommunen, till lärosäten eller jobb i andra städer.

Flyttnettot i åldersgruppen 0–19 år var 262 personer under 2023. Det var en minskning med 13 personer jämfört med året före, och med 316 personer jämfört med 2019. I åldersgruppen 25–64 år hade kommunen ett positivt flyttnetto före pandemiåren. Detta har dock vänt till ett negativt flyttnetto; 2023 låg det på -266 personer.

Benägenheten att flytta minskar generellt med åldern. I åldrarna 65 år och äldre ligger flyttnettot förhållandevis stabilt över tid. Under 2023 var flyttningsöverskottet i den åldersgruppen 89 personer. Det var en ökning med 81 personer jämfört med 2022.

Bostadsmarknad

Bostadsbyggandet har de senaste åren fluktuerat parallellt med konjunkturförändringarna. Från ett läge med drygt 1 500 färdigställda lägenheter per år under 2014 till 2018 har nyproduktionen de senaste fem åren legat på knappt 1 000 färdigställda lägenheter per år. Preliminär statistik från SCB visar att knappt 700 lägenheter i nybyggda hus färdigställdes under 2023. Det är den lägsta nivån sedan 2013. Med tanke på att befolkningstillväxten har varit relativt låg under den senaste femårsperioden kan man samtidigt anta att det finns en viss överproduktion av bostäder. Överproduktionen riskerar att leda till en ökad utglesning i vissa delar av kommunen, vilket förstärker en fortsatt generell utglesning i redan etablerade bostadsområden. Statistiken visar att bostadsområden med en stor andel hyresrätter glesas ut betydligt mer än områden med småhus. Nyproduktionen av småhus har varit relativt konstant den senaste femårsperioden, med ett tillskott på drygt 160 småhus per år. Det motsvarar 17 procent av nyproduktionen. Den resterande delen av nybyggnationen

utgörs av lägenheter i flerbostadshus. På det hela taget ger detta en komplex bild av bostadsmarknaden under 2023. Det är viktigt att följa utvecklingen och vara uppmärksam på huruvida de bostadsområden som nu byggs leder till minskad bostadssegregation. Att segregerade områden med en stor andel hyreslägenheter nu glesas ut något skulle kunna vara ett tecken på detta.

Arbetsmarknad

Under 2023 började arbetsmarknaden ge vika efter att under lång tid ha visat stor motståndskraft mot det försämrade läget i ekonomin. Mot slutet av året påverkades förhållandevis många personer av varsel, konkurser och en stigande arbetslöshet. Samtidigt började antalet tillgängliga jobb att minska. Fram till juni minskade arbetslösheten i Örebro kommun från 7,7 till 7,1 procent, för att sedan stiga till 7,5 procent vid årets slut. På liknande vis minskade antalet inskrivna arbetslösa hos Arbetsförmedlingen från 5 984 personer vid årets början till 5 651 personer i juni, för att sedan stiga till 6 028 personer vid slutet av året. Arbetsmarknaden visade således två olika ansikten under 2023, där första halvan stod för en motståndskraftig och förhållandevis stark arbetsmarknad medan den andra halvan innebar först stagnation och därefter försämring.

I Örebro kommun minskade arbetslösheten bland kvinnor totalt med 0,3 procentenheter under året, från 7,3 till 7,0 procent. Arbetslösheten bland män, däremot, var oförändrad jämfört med ett år tidigare. Ungdomar och utrikesfödda är två grupper som generellt brukar ha en sämre förankring på arbetsmarknaden. Det innebär att personer från dessa grupper är mer känsliga för skiftningar i konjunkturen. Under 2023 minskade dock arbetslösheten bland utrikesfödda i Örebro kommun med 1,8 procentenheter, från 20,9 till 19,1 procent. Minskningen skedde emellertid under årets första hälft; därefter ökade nivån igen under årets andra halva. Ungdomsarbetslösheten ökade med 0,1 procentenhet, från 7,2 till 7,3 procent. Även där ökade arbetslöshetsnivån primärt under årets två sista kvartal.

Utvecklingen av långtidsarbetslösheten (arbetslöshet längre än 12 månader) har i det längre perspektivet haft en oroväckande trend. En ökande andel arbetslösa är nämligen långtidsarbetslösa. Detta gäller både lokalt och i riket. Situationen kan i huvudsak förklaras av en dominerande strukturarbetslöshet, vilket innebär att en förhållandevis stor del av arbetskraftsreserven saknar de kompetenser som arbetsgivare efterfrågar. För att dessa individer ska bli konkurrenskraftiga på arbetsmarknaden krävs vanligtvis inte bara åtgärder av arbetsförmedlande karaktär, utan även omfattande och långsiktiga utbildningsinsatser. Diskrepansen mellan arbetslösas kvalifikationer och den kompetens som arbetsgivare efterfrågar utgör därför en betydande utmaning, både i riket och i Örebro kommun.

Efterfrågan på arbetskraft var hög under första halvan av 2023. Detta återspeglades både i Arbetsförmedlingens enkätundersökningar med arbetsgivare och i antalet nyanmälda lediga jobb till Arbetsförmedlingens platsbank. Ett trendskifte skedde dock under det tredje kvartalet 2023, när antalet nyanmälda jobb började minska. Samtidigt ökade antalet varsel och konkurser på arbetsmarknaden i stort. Trots det försämrade läget på arbetsmarknaden bedömer Arbetsförmedlingen att det även fortsatt kommer att finnas en betydande efterfrågan på arbetskraft med gymnasial yrkeskompetens.

De senaste årens starka arbetsmarknad har haft positiv inverkan på behovet av ekonomiskt bistånd i Örebro kommun. Antalet hushåll som uppbär ekonomiskt bistånd har nämligen minskat under både 2022 och 2023. Effekterna av den försämrade arbetsmarknaden har alltså inte påverkat behovet av försörjningsstöd under 2023. Det är dock värt att notera att arbetsmarknadens påverkan på det kommunala försörjningsstödet ofta sker med viss eftersläpning, eftersom andra statliga ersättningsystem generellt träder i kraft innan behovet av ekonomiskt bistånd blir aktuellt.

Näringsliv

Enligt Konjunkturinstitutet befinner sig svensk ekonomi i en lågkonjunktur som kommer att fördjupas under 2024. Hög inflation och höjda räntor har slagit hårt mot räkneskänsliga hushåll och mot bostadsbyggandet. Det ger efterföljande effekter för bland annat byggnadssektorn och sällanköpshandeln. Därtill lider fortfarande vissa branscher av negativa effekter från pandemin. Arbetslösheten har stigit och väntas fortsätta öka under 2024. Samtidigt faller nyföretagandet och antalet konkurser ökar.

För näringslivet i Örebro kommun ser bilden snarlik ut som för riket i stort, även om det är svårt att prognostisera utfallet på förhand. På lokal nivå kan investeringsviljan liksom etableringstakten hos nya företag påverkas negativt. Befintliga företag kan komma att bli ännu mer försiktiga i takt med pressade marginaler, med lägre anställningsvilja som resultat. Paradoxalt nog vittnar många företag fortsatt om svårigheter att förse sina verksamheter med rätt kompetens. Historiskt sett har näringslivet i Örebro kommun ändå stått relativt starkt jämfört med liknande kommuner i ekonomiskt oroliga tider. Detta förklaras av vår stora variation när det gäller företagsstorlekar och branscher. Med undantag för de negativa effekter som kom av pandemin möter näringslivet också denna lågkonjunktur efter en längre tid präglad av god tillväxttakt, investeringsvilja och lönsamhet.

Uppföljning av strategisk styrning

Hållbar utveckling – omställningstakten behöver öka

Under 2020 antog Örebro kommun ett program för hållbar utveckling, *Vårt hållbara Örebro*, med mål för 2030 och 2050. Programmet, som baseras på de globala målen i Agenda 2030, utgör tillsammans med översiktsplanen, *Vårt framtida Örebro*, den långsiktiga viljeinriktningen och gäller hela Örebro kommunkoncern. En översyn av årshjulet har skett under 2023; detta för att uppföljning och analyser av kommunens långsiktiga viljeinriktning ska ge tydligare vägledning för planeringen. Ett arbetssätt för att följa upp och genomföra programmet för hållbar utveckling håller på att tas fram. Arbetssättet väntas ge en gemensam bild och förståelse för de komplexa samhällsutmaningar som ingen enskild verksamhet i kommunen kan lösa på egen hand. Kunskapshöjningen kring hållbar utveckling, liksom utvecklingen av nyckelkompetenser för omställningen till en hållbar samhällsutveckling, fortgår och behöver fortsätta att utvecklas.

När det gäller ekologisk hållbarhet tvingas vi konstatera att utsläppen av växthusgaser fortfarande behöver minska kraftigt för att Parisavtalets temperaturmål ska nås. Detta gäller såväl i Örebro som globalt. Kommunkoncernens övergripande klimatmål är att vara klimatneutral år 2030 och klimatpositiv år 2040. Sedan hösten 2021 är Örebro kommun en av 23 kommuner i den nationella satsningen Klimatneutrala städer 2030, där vi tillsammans med andra aktörer utvecklar vår förmåga till klimatomställning. Ett förslag till klimatstrategi har skickats på remiss av Kommunstyrelsens hållbarhetsutskott. Klimatstrategin beräknas antas av Kommunfullmäktige under våren 2024. Strategin innehåller målsättningar för att minska klimatbelastningen, men också ett helt nytt arbetssätt kring klimatfrågor i kommunkoncernen. Arbetssättet ska bidra till en snabbare omställning. Ett annat strategiskt arbete som är kopplat till klimatomställningen är att vi genom det länsövergripande Energi- och klimatrådet arbetar tillsammans med näringslivet och övriga kommuner för att minska våra klimatutsläpp.

Kommunkoncernens övergripande mål om att nå så god social utveckling som möjligt är att jämställdhet och jämlikhet i påverkbar hälsa och välbefinnande ska ha uppnåtts för alla i alla åldrar år 2050. Under våren 2023 etablerades Portföljen för social hållbarhet. Portföljen ska åstadkomma ett sammanhållet arbete med en tydlig prioritering och styrning mot de viktigaste och högst prioriterade målen för social hållbarhet. Portföljens övergripande målsättning är att skapa förutsättningar för likvärdiga livsvillkor för kommuninvånarna genom samverkan inom kommunen och med andra aktörer. Målen handlar om att skapa förutsättningar för ökad trygghet och säkerhet, stärka barn och ungas jämlika livsvillkor, fler som blir behöriga till gymnasiet och

erhåller gymnasieexamen, möjliggöra att fler når egen försörjning samt att främja en god psykisk hälsa. Under året har även ett strategiskt arbete pågått för att motverka hemlöshet samt att bekämpa barnfattigdom.

För att säkra framtidens välfärd och skapa ett klimatpositivt och hållbart Örebro behöver samverkan och förståelsen för både varandras och våra gemensamma processer fortsätta att utvecklas. Det gäller både inom kommunkoncernen och tillsammans med andra aktörer i samhället. Vi behöver göra gemensam sak för att hitta innovativa lösningar och ta vara på den kraft som finns i näringslivet och civilsamhället. Signalerna vi får från vetenskapen är tydliga: Omställningstakten behöver öka kraftigt.

Förändringar i verksamheten

Barn och utbildning

Antalet barn i förskoleålder och grundskolans tidiga årskurser har fortsatt att minska. Detta har påverkat verksamheternas ekonomi negativt. Minskningen har inneburit att verksamheterna har fått jobba intensivt för att få en ekonomi i balans, dels genom att anpassa organisationen efter ökade kostnader, dels genom att anpassa verksamheten till den demografiska utvecklingen. Både förskoleenheterna och grundskolenheterna visar sammantaget negativa avvikelser för 2023.

Mot bakgrund av att relevant antalet väntas fortsätta att minska de kommande åren beslutades det under hösten 2023 om att slå samman skolor inför läsåret 2024–2025. Beslutet medför att två grundskolor stängs. Detta bedöms stärka skolornas förutsättningar att få en ekonomi i balans och bedriva en kvalitativ verksamhet.

Vård och omsorg

Våren 2023 fattades beslut om att avveckla vård- och omsorgsboendet Ölmbrogården. I mitten av juni hade samtliga hyresgäster flyttat från boendet. Avvecklingen innebär en besparing på driftkostnader och på sikt även på hyreskostnader.

1 oktober 2023 skärptes och förtydligades reglerna för medarbetares dygnsvila – detta för att säkerställa medarbetarnas vila och återhämtning. Schemaanpassningar genomfördes för att garantera elva timmars sammanhängande vila mellan arbetspass för varje medarbetare. Förändringen har krävt utökade medarbetarresurser hos de flesta av verksamheterna, med negativa ekonomiska effekter som följd.

Socialtjänst

De senaste åren har Socialnämndens kostnader för framför allt extern vård och behandling ökat i högre takt än nämndens ekonomiska utrymme. Det har bidragit till en ackumulerande negativ avvikelse mot budget. Det totala antalet personer som får stöd från nämnden har inte ökat under perioden. Däremot förändras mixen mellan insatser som

kräver olika mycket resurser. Många barn, ungdomar och vuxna har en alltmer komplex livssituation och behovsbild. Därmed krävs fler omfattande insatser under längre tid, och dessutom till en högre dygnskostnad.

Väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

Omvärldsrisk

Befolkningsutveckling

Den nationella befolkningsökningen var under 2023 den lägsta på 22 år. Den låga nivån förklaras till viss del av ett ökat antal utvandrare, vilket i sin tur är en följd av att Skatteverket har avregistrerat personer som varit folkbokförda i Sverige men som i praktiken inte bor kvar. Örebro kommuns befolkningsutveckling på 1 291 personer under 2023 var jämförelsevis hög. Det som låg bakom ökningen var främst ett positivt inrikes flyttnetto, som var starkare än det som rädde under året före pandemin (2019).

För att kommunen ska kunna fortsätta att växa som tidigare behövs bostäder. Byggbranschen har påverkats av omvärldsläget, med ökade priser för insatsvaror samt högre krav från banker för lånefinansiering. De höjda räntorna gör också att färre eventuella intressenter har ekonomisk möjlighet att köpa en bostad. Turbulensen i omvärlden, med exempelvis hög inflation, gör kanske dessutom att fler avvaktar med sitt köp för att se vad räntenivån landar på när läget har stabiliserats. Kanske väntar man också med att sälja sin befintliga bostad tills efterfrågan är högre, vilket i så fall gör att färre hus når marknaden.

En annan faktor är att det föds färre barn, såväl i Örebro kommun som nationellt och internationellt. Enligt SCB var 2023 det år med lägst antal födda barn per kvinna som någonsin uppmäts i Sverige. Om antalet födda barn skulle fortsätta att minska skulle det på sikt ge en ökad andel äldre i befolkningen. Det skulle också påverka antalet invånare som kan räknas till arbetskraften.

Krisberedskap och säkerhet

Ett viktigt fokus under 2023 har varit att fortsätta med det kommunövergripande brottsförebyggande arbetet, bland annat genom arbetsmodellen Kompass. Ett annat fokus har varit att ta fram strukturer och kompetensutveckling för samverkan mellan polis, socialtjänst, fritidsgårdar och skola i syfte att genomföra insatser mot ungdomskriminalitet. Krisberedskap har också varit ett fortsatt fokusområde, med kontinuitetshanteringsplaner och risk- och sårbarhetsanalyser som flera av förvaltningarna har varit delaktiga i. Under det gångna året ökade antalet hotärenden gentemot tjänstepersoner och politiker, bland annat på grund av den så kallade LVU-kampanjen.

Arbetet inom samtliga ovanstående områden fortsätter under 2024. Under året ska lagen om kommuners ansvar

för brottsförebyggande arbete implementeras. Det betyder att en åtgärdsplan behöver tas fram och ett arbetssätt med brottsförebyggande åtgärder inom kommunens förvaltningar ska etableras. Nya arbetssätt och strukturer för att hantera och motverka välfärdsbrottslighet och våldsbejakande extremism ska också tas fram. Det bedöms finnas en risk för att verksamheter och personal måste avsätta resurser för förstärkta skyddsåtgärder och ökade utbildningsinsatser. Det kan i förlängningen också bli problem med att rekrytera inom de mest utsatta verksamhetsområdena, primärt inom socialtjänsten.

Laddningsbara batterier till t.ex. cyklar och elscottrar används alltmer i den kommunala verksamheten. Kommunen uppmuntrar användningen. Samtidigt sker dock allt fler olyckor genom bränder i samband med att batterierna laddas. Det finns därför en risk att kommunen kan behöva avsätta omfattande resurser för att skapa brandsäkra utrymmen för laddning vid samtliga verksamhetsställen.

Det förändrade säkerhetspolitiska läget och den NATO-sökansprocess som Sverige befinner sig i innebär att Örebro kommun behöver bidra till återuppbyggnaden av totalförsvaret. Vi behöver också fortsätta att säkerställa Örebro kommuns robusthet och förmåga att bedriva verksamhet även vid allvarliga samhällsstörningar, exempelvis allvarliga väderhändelser eller ett angrepp mot kommunens IT-infrastruktur.

Verksamhetsrisk

Kompetensförsörjning och arbetsmiljö

Kommunens förmåga att utvecklas och nå goda resultat bygger på att vi har medarbetare med rätt kompetens för sina uppdrag. I takt med att välfärdssamhället växer och invånarantalet ökar, uppstår nya behov och utmaningar. Om vi inte anpassar vår personalstruktur och våra arbetssätt till dessa förändringar kommer behovet av personal att öka betydligt, särskilt inom de yrkesgrupper som påverkas mest av de demografiska förändringarna. Det vi som arbetsgivare framför allt kan påverka själva är vår efterfrågan på kompetens, det vill säga vilken kompetens och hur många medarbetare med en viss kompetens som vi behöver för vårt verksamhetsuppdrag. Grunden för kommunens kompetensförsörjning är att behålla och utveckla de medarbetare vi har. För att nå den utveckling som vi önskar i det långsiktiga arbetet behöver vi göra mer vad gäller nya och förändrade arbetssätt, att behålla och utveckla våra medarbetare samt att skapa en god och säker arbetsmiljö.

Avtal och pågående tvister

Under året har ett antal tvister fortsatt från föregående år. Dessa var på balansdagen ännu inte lösta. Den största är den tvist som pågår kring byggnationen av den nya vattenreservoaren Lyra. Kommunen har hållit inne betalningar, varpå motparten har lämnat in en stämningsansökan mot kommunen. Rättsprocessen pågår. Tvisten gäller investerings-

utgifter inom taxekollektivet och kan påverka kommande års kapitalkostnader för taxefinansierade investeringar. Den har dock inte någon påverkan på kommunens resultat för 2023.

En annan, flerårig tvist pågår kring en fastighet på Österplan. Tvisten gäller inkomster inom exploateringsverksamheten och skulle ha resultatförts redan 2021. På grund av tvisten redovisas den som osäker kundfordring till dess att tvisten är löst.

En pågående tvist av mindre karaktär, sett till ekonomisk storlek, gäller området där Örnros IP tidigare låg. Kommunen har gjort bedömningen att entreprenaden inte är godkänd och att kommunen därmed med stor sannolikhet hamnar i en regelrätt tvist inom kort. Tvisten gäller utgifter i samband med exploateringsverksamheten, men hur stora de ekonomiska konsekvenserna kan bli för att lösa tvisten är svårt att bedöma. De har dock ingen påverkan på kommunens resultat för 2023.

Händelser efter balansdagen

Kommunen bedömer att det inte finns några kända händelser efter balansdagen som skulle påverka det ekonomiska resultatet.

Finansiell risk

Den koncerngemensamma finanspolicyen och kommunens placeringspolicy har fastställts av Kommunfullmäktige. Policyerna innehåller riktlinjer och regler i form av riskmandat och limiter för finansverksamheten i kommunkoncernen. Kommunkoncernen är exponerad för framför allt följande finansiella risker: finansieringsrisk, ränterisk, valutarisk, motpartsrisk samt marknadsvärdesrisk i finansiella placeringar.

Skuldförvaltning

Den externa upplåningen i koncernen hanteras av kommunens internbank. Internbanken ger i sin tur koncerninterna lån till bolagen. Moderbolag i koncernen som enbart äger aktier, samt vissa delägda dotterbolag, hanterar upplåningen själva med kommunal borgen. Internbankens inlåning sker till rörlig ränta och de inlånade medlen vidareutlånas sedan med rörlig ränta till bolagen. Bolagen ansvarar själva för ränteriskhanteringen.

Med finansieringsrisk menas risken att vid någon tidpunkt inte kunna ta lån för att antingen refinansiera en befintlig låneskuld eller göra en nyupplåning. Finansieringsrisken begränsas genom att internbanken använder flera olika finansieringskällor för sin upplåning. Risken begränsas också genom att kapitalförfall sprids över tid enligt en normalportfölj, samt genom att internbanken har en likviditetsreserv som ska täcka minst 80 procent av förfallande lån inklusive nyupplåning inom ett år.

Tabell: Förfalloprofil enligt normalportfölj

År	Belopp i miljoner kronor	Andel	Normal	Policy
0–1 år	5 090	27 %	30 %	max 40 %
1–5 år	11 092	59 %	55 %	
> 6 år	2 700	14 %	15 %	
	18 882	100 %	100 %	

Tabell: Likviditetsreserv

Likviditetsreserv	Belopp i miljoner kronor	Andel	Policy
Låneförfall 12 månader	5 090	27 %	max 40 %
Nyupplåning 12 månader	875		
Likviditetsreserv	6 951	117 %	minst 80 %

Med ränterisk menas risken för de förändringar i marknadsräntor som påverkar kostnaden för räntebärande skulder. Genom räntederivat kan räntebindningsstrukturen anpassas för att uppnå en önskad ränterisk. Ränterisken ska mätas av bolagen i kommunkoncernen med en ränteriskmodell. Modellen utgår från det belopp som räntekostnaden förändras med, vid en initial räntehöjning med 1 procentenhet upp till ett år samt med 1,5 procentenheter upp till tre år. Beloppet ska visa den årsvisa kostnadsökningen på 1–3 års sikt och inkludera eventuella framtida avtalade lån och derivat. Ränteriskbeloppet ska hanteras av respektive bolag inom ramen för rörelseresultatet.

Med valutarisk menas risken att värdet på tillgångar och skulder i utländsk valuta omräknat till svenska kronor förändras på ett ofördelaktigt vis. Genom valutaderivat säkras upplåning i utländsk valuta till svenska kronor. Valuta- och räntederivat uppgår till ett sammanlagt nominellt värde på 19 691 mnkr (18 260 mnkr 2022). Av denna summa var 2 776 mnkr (2 958 mnkr 2022) avtalade derivat med framtida start. Den genomsnittliga räntan uppgår till 2,37 procent och den genomsnittliga räntebindingstiden uppgår till 6,5 år. Räntekostnaden i kommunkoncernen uppgår till 521 mnkr (285 mnkr 2022). En ökad ränta med +1 procentenhet skulle medföra ökade kostnader på 33 mnkr (25 mnkr 2022) i kommunkoncernen.

Tabell: Genomsnittlig ränta och bindingstider för kapital och ränta

	2020	2021	2022	2023
Kapitalbindingstid	3,6 år	3,6 år	3,3 år	3,0 år
Genomsnittlig ränta	1,42 %	1,40 %	2,15 %	2,37 %
Räntebindingstid	8,5 år	8,1 år	7,3 år	6,5 år

Med motpartsrisk menas risken för att de finansiella motparterna inte fullgör sina åtaganden. Denna risk ska hanteras genom att ställa krav på motparternas kreditvärdighet och sprida avtalen mellan flera motparter. Godkända motparter vid upplåning och derivatavtal är motparter som erhållit en rating på minst nivån A- av kreditvärderingsinstitutet Standard & Poor's.

Kapitalförvaltning

Kommunens kapitalförvaltning är uppdelad i tre förvaltningsområden: kortfristig likviditetsförvaltning, långfristig likviditetsförvaltning och pensionsförvaltning. Den tillåtna risknivån i kapitalförvaltningen preciseras i placeringspolicyn, som fastställs av Kommunfullmäktige. Placeringar tillåts i räntebärande värdepapper, aktier och likvida medel. Fördelning mellan tillgångsslag uttrycks som en normalportfölj. Normalportföljen motsvarar den portföljsammansättning som krävs för att den förväntade avkastningen ska motsvara avkastningskravet över tid. Placeringar får dock variera mellan angivna högsta och lägsta värden utifrån den aktuella situationen på finansmarknaden. Kommunens mål är att placeringarna ska ske med den lägsta möjliga risknivå som krävs för att uppnå det fastställda avkastningskravet.

Syftet med den kortfristiga likviditetsförvaltningen är att förvalta kommunens likvida medel på ett sådant sätt som säkerställer en god betalningsberedskap för kommunkoncernen. Därutöver ska medlen placeras så att en god avkastning erhålls samtidigt som betalningsberedskapen upprätthålls. Med god avkastning menas en avkastning som överstiger inlåningsräntan på koncernkontot. Placeringar får endast ske i räntebärande värdepapper.

Syftet med den långfristiga likviditetsförvaltningen är att erhålla en god avkastning och skapa en likviditetsreserv för framtida åtaganden. Den långa likviditetsportföljens reala avkastning ska i genomsnitt uppgå till 1,5 procent mätt över en tidsperiod på fem år. Andelen aktier ska enligt normalportföljen uppgå till 15 procent. Resterande del ska utgöras av räntebärande värdepapper.

Syftet med pensionsportföljen är att långsiktigt värdesäkra kommunens pensionsåtagande. Kapitalet ska över tid motsvara 120 procent av det framtida pensionsåtagandet; detta för att möta eventuella förändringar i livslängdsanta-gande och diskonteringsräntor. Pensionsportföljens reala avkastning ska i genomsnitt uppgå till 2,25 procent mätt över en tidsperiod på fem år. Andelen aktier ska enligt normalportföljen uppgå till 35 procent. Resterande del ska utgöras av räntebärande värdepapper.

Under året har kapital omfördelats mellan portföljerna. För att återspegla pensionsportföljens åtagande tillfördes 2 480 mnkr från den kort- och långfristiga likviditetsportföljen till pensionsportföljen.

Tabell: Kapitalförvaltning

	Kortfristig likviditetsförvaltning		Långfristig likviditetsförvaltning		Pensionsförvaltning	
	2022	2023	2022	2023	2022	2023
Marknadsvärde, mnkr	800	310	2 886	1 115	1 633	4 364
Bokfört värde, mnkr	807	299	2 907	1 073	1 636	4 146
Insatt kapital, mnkr	799	286	2 240	273	619	3 099
Avkastning portfölj, %	-1,3	5,0	-7,4	9,8	-7,4	9,5
Jämförelseindex, %	0,9	3,8	-8,8	10,0	-8,8	9,6
Avkastningsmål enligt policy, %	-	-	10,3	5,9	10,3	6,3
Duration, år	0,8	0,7	2,6	2,9	2,6	2,9
Resultat kapitalförvaltning, mnkr	-10	24	-224	130	-131	317
varav realiserade vinster och förluster, mnkr	-12	19	-295	34	-172	249
Exponering %	Normalportfölj	2023	Normalportfölj	2023	Normalportfölj	2023
Aktiefonder	0,0	0,0	15,0	15,1	35,0	35,1
Räntefonder	100,0	100,0	85,0	84,9	65,0	64,9
Likvida medel	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

En nedgång med 1 procent för tillgångsslaget aktier motsvarar en värdenedgång med 17 mnkr för kommunens kapitalförvaltning. Ränterisk är ett mått på hur avkastningen på en räntebärande tillgång påverkas av en förändring av marknadsräntan. Ränterisken begränsas genom att durationen i ränteportföljen maximalt får uppgå till 5 år i den långfristiga likviditetsförvaltningen och pensionsförvaltningen, och maximalt 1,5 år i den kortfristiga likviditetsförvaltningen.

Kreditrisk berör ränteplaceringar och definieras som risken för värdeförlust på grund av att en motpart (till exempel bank, kommun eller företag) inte fullgör sina finansiella förpliktelser. För att hantera kreditrisken på ett effektivt sätt ska ränteplaceringar ske i fonder som består av räntebärande värdepapper med god kreditvärdighet och diversifiering. Med god kreditvärdighet menas att räntefonder ska ha en genomsnittlig rating om lägst BBB- (från S&P Global Ratings).

Pensionsförpliktelser

Kommunkoncernen har ett omfattande pensionsåtagande som uppgår till 3 798 mnkr. Motsvarande åtagande för kommunen uppgår till 3 749 mnkr. Pensionsförpliktelsen redovisas sedan 1998 enligt den så kallade blandmodellen, där pensioner intjänade före 1998 inte skuldförs utan redovisas som en ansvarsförbindelse utanför balansräkningen. Ansvarsförbindelsen uppgår till 2 679 mnkr. En ny modell infördes under året för att hantera pensionsåtagandet i samband med beslut om reviderad placeringspolicy. För att skapa en buffert som kan möta eventuella förändringar i hur pensionsskulden beräknas är målet att kapitalet över tid ska motsvara 120 procent av åtagandet. Sådana förändringar i beräkningssätt kan exempelvis handla om

livslängdsantaganden, diskonteringsränta samt nedgångar i finansiella placeringar. Varje år görs uttag för årets pensionsutbetalningar till den långfristiga likviditetsportföljen. Om kapitalet understiger 80 procent av åtagandet görs inga uttag förrän kapitalet åter överstiger 100 procent. Om kapitalet överstiger 120 procent kan extra uttag göras. Efter att medel från kommunens övriga placeringsportföljer har överförts till pensionsportföljen under året, har konsolideringsgraden ökat med 69 procentenheter. Konsolideringsgraden uppgår därmed till 116 procent, vilket är 4 procentenheter lägre än målet om 120 procent.

Tabell: Pensionsförpliktelse (belopp i miljoner kronor)

	Kommunkoncernen			Kommunen		
	2021	2022	2023	2021	2022	2023
Total pensionsförpliktelse i balansräkningen						
Avsättning inkl. löneskatt	873	916	1 119	827	869	1 070
Ansvarsförbindelse inkl. löneskatt	2 733	2 633	2 679	2 733	2 633	2 679
Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsförsäkring	-	-	-	-	-	-
Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsstiftelse	-	-	-	-	-	-
Summa pensionsförpliktelser (inkl. försäkring och stiftelse)	3 606	3 549	2 679	3 560	3 502	3 749
Förvaltade pensionsmedel - marknadsvärde						
Pensionsförsäkringskapital	-	-	-	-	-	-
Pensionsstiftelse	-	-	-	-	-	-
Finansiella placeringar avseende pensionsmedel	1 764	1 633	4 364	1 764	1 633	4 364
Summa förvaltade pensionsmedel	1 764	1 633	4 364	1 764	1 633	4 364
Finansiering						
Återlånade medel	1 842	1 916	-566	1 796	1 869	-615
Konsolideringsgrad	49 %	46 %	115 %	50 %	47 %	116 %

Händelser av väsentlig betydelse

Ekonomiskt läge och anpassningar av verksamheten

Inflationen och de generella kostnadsökningarna har påverkat samtliga kommunens verksamheter under 2023. Konjunkturen och ränteläget har också sänkt efterfrågan på bygglov; inflödet av sådana ärenden har minskat med ca 30 procent jämfört med 2022. Samtidigt har priserna på material, livsmedel och energi ökat, vilket exempelvis har påverkat byggkostnaderna i kommunens projekt.

Det kan också konstateras att prognoserna spår sjunkande elevantal de kommande åren. En översyn och en anpassning av lokaler har påbörjats under året. Detta har medfört att Grundskolenämnden har beslutat om en samslagning av skolor inför kommande läsår.

De statliga medlen för kultur- och biblioteksprojekt har minskat betydligt. Antalet ansökningar om ekonomiskt bistånd minskade också under året, liksom antalet hushåll som uppstår försörjningsstöd. Vård- och omsorgsboendet Ölmbrogården avvecklades och i mitten av juni hade samtliga hyresgäster flyttat ut. Detta har inneburit en besparing.

Den nya vattenreservoaren Lyra har inte tagits i drift. En process pågår mellan de berörda parterna.

Sommaren och vintern 2023

Sommaren präglades av översvämningar, vilket påverkade stora delar av kommunen. Även Mark- och exploateringsnämndens verksamhet påverkades; framför allt kostade det resurser i form av medarbetare som fick hantera översvämningarnas konsekvenser. I slutet av året föll mer snö än på många år. Det ställde höga krav på vinterväghållning och halkbekämpning.

Anpassat kollektivavtal

Från och med 1 oktober måste alla kommuner och regioner följa de nya reglerna om dygnsvila, vilket innebär att samtliga anställda måste ha minst elva timmars sammanhängande vila mellan arbetspassen. För många av kommunens verksamheter har de strängare kraven medfört ett intensivt förändringsarbete för att anpassa scheman och bemanning. I vissa fall har denna förändring krävt ytterligare personalresurser, vilket kan leda till negativa ekonomiska konsekvenser.

Trygghetsskapande och brotfförebyggande arbete

Under året har beslut fattats som på flera områden rör Socialnämndens utbud och tjänster. Exempelvis har utformningen av narkotikateam påbörjats. Strategin GVI (Group Violence Intervention), som ska motverka grovt våld i kriminella miljöer, har också permanentats. Arbetet som görs utifrån strategin tillhandahåller lättillgänglig rådgivning samt sociala insatser till målgrupperna.

Socialnämndens lokala verksamhet i Vivalla har fått en nystart med en ny inriktning. Dessutom har satsningen på mentorskapsinsatsen Särskilt kvalificerad kontaktperson förlängts, efter att en utvärdering pekat på goda effekter för unga som riskerar att utveckla en kriminell livsstil.

I förskolorna har utbildningsinsatser kopplade till säkerhet pågått under året.

Såväl nationellt som lokalt har man under året haft tydligt fokus på att stärka det brottsförebyggande arbetet med främjande och förebyggande insatser. Samtidigt har kommunens ansvar för det brottsförebyggande arbetet förtydligats med en lagändring. Med anledning av lagändringen har Grundskoleförvaltningen bland annat utökat sin samverkan med socialtjänst, polis och fritidsgårdar. Säkerhetsavdelningen har tillsammans med polisen arbetat för att motverka kriminalitet och brottslighet i kommunen.

Det säkerhetspolitiska läget

Det förändrade säkerhetspolitiska läget i Europa påverkar fortfarande omvärlden. Inom Kommunledningsförvaltningen har Säkerhetsavdelningen fortsatt att leda arbetet för krishantering kring följdverkningar av Rysslands krig mot Ukraina. För kommunen som helhet har det varit nödvändigt att utveckla ett beredskapsarbete samt planera för eventuella störningar i exempelvis IT-system och livsmedelsförsörjning.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Kommunallagen anger att kommuner ska sätta mål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning och som säkrar kommunens finansiella ställning för kommande generationer. I *Övergripande strategier och budget* (ÖSB) har Kommunfullmäktige fastställt vad som ska åstadkommas under mandatperioden respektive det närmaste året.

Kommunfullmäktige har tagit fram 19 strategiska verksamhetsmål, varav sex har bedömts vara av betydelse för god ekonomisk hushållning (GEH-mål). Målen är långsiktiga och gäller för innevarande mandatperiod, men omprövas inför varje nytt budgetår. För att ytterligare förtydliga den politiska viljan finns det 49 uppdrag som ska påbörjas under budgetåret.

Målen och uppdragen finns dels inom det som benämns som ”Utgångspunkter för Örebro kommuns verksamhet”, dels inom följande fyra strategiska områden:

- Lärande, utbildning och arbetsmarknad
- Ett tryggt Örebro genom hela livet
- Ett hållbart och växande Örebro
- Näringsliv, tillväxt, civilsamhälle och kultur

Enligt kommunallagen ska budgeten förutom verksamhetsmål även ange finansiella mål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. De finansiella målen omfattar begränsningar för hur mycket den löpande verksamheten får kosta och nivån för nya investeringar. Kommunens resultat ska säkerställa en fortsatt hög grad av självfinansiering när det gäller investeringar, samt begränsa behovet av upplåning.

Metod för bedömning av mål och inriktningar

De nämnder och bolag som berörs av ett strategiskt mål ska ta fram egna nämndmål eller bolagsmål. Målen ska vara relaterade till det strategiska målet samt tydliggöra nivåer för måluppfyllelse. När minst 70 procent av sådana nämndmål eller bolagsmål är uppfyllda bedöms det strategiska målet som uppfyllt. På övergripande nivå bedöms de mål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning vara uppfyllda när följande resultat har nåtts:

- minst tre av fyra finansiella mål är uppfyllda
- minst fyra av sex verksamhetsmässiga GEH-mål är uppfyllda.

När det gäller uppdragen görs uppföljningar av om respektive uppdrag är genomfört, påbörjat eller ej påbörjat. Vissa uppdrag kräver fleråriga insatser och/eller förutsätter ett ständigt pågående arbete. I vissa fall har ett och samma uppdrag riktats till flera nämnder. Om en nämnd har genomfört ett uppdrag medan en annan nämnd endast har påbörjat detsamma, får uppdraget totalt sett statusen ”påbörjat”. För att ett uppdrag som riktats till flera nämnder ska få statusen ”genomfört” måste samtliga berörda nämnder ha genomfört uppdraget.

Området ”Utgångspunkter för Örebro kommuns verksamhet” samt de strategiska områdena presenteras med en beskrivning av vad som under året gjorts för att främja måluppfyllelsen, samt vad som fortsatt behöver vara i fokus för att säkerställa en utveckling som stämmer med målen och uppdragen. Utfallet för varje strategiskt mål presenteras efter den inledande beskrivningen. Uppdragen presenteras med en kort slutsats kring huruvida respektive uppdrag är genomfört, påbörjat eller ej påbörjat. Sambandet mellan de strategiska områdena och de mål som finns i *Vårt hållbara Örebro* och Agenda 2030 speglas genom en presentation av de globala mål som utvecklingen inom det strategiska området bidrar till. Utfallet samt en analys för varje finansiellt mål presenteras i avsnittet efter de strategiska områdena.

Det bör noteras att samtliga nämndmål och bolagsmål som hänger ihop med ett strategiskt mål har viktats lika i den samlade bedömningen av måluppfyllelsen. Med andra ord görs det, i detta hänseende, ingen skillnad mellan ett mål som har stor påverkan på verksamhetens utveckling och ett mål som har begränsad påverkan.

Bedömningskriterier

Strategiska och finansiella mål

Målet uppfyllt

Målet ej uppfyllt

Uppdrag

- ✓ Uppdraget är genomfört
- ⊕ Uppdraget är påbörjat
- ⊖ Uppdraget är ej påbörjat

Sammanfattning av utvecklingen inom verksamhetsmålen och uppdragen

Insatser och utvecklingsarbeten har genomförts inom samtliga strategiska områden, men inte alltid i den takt och omfattning som hade varit nödvändig för att nå måluppfyllelse. Även om vissa mål inte har nåtts och flera av uppdragen inte är fullt ut genomförda, har vi gjort framsteg och kommit relativt långt i utvecklingen inom såväl mål som uppdrag. De utvecklingsinsatser som pågår kopplat till målen och uppdragen kommer att fortsätta.

Uppföljningen visar att vi för 2023 har nått 8 av de 19 strategiska målen. 4 av de 6 mål som har bedömts vara av betydelse för god ekonomisk hushållning har nåtts under året. Av de 49 uppdragen har 16 genomförts, medan 32 bedöms som påbörjade men inte fullt ut genomförda. Ett uppdrag har inte påbörjats. Det arbete som är kopplat till de 33 uppdrag som inte är fullt ut genomförda kommer att fortsätta under kommande år. Arbetet kommer också att följas upp i samband med delårsrapporter och årsredovisningar till dess att uppdragen är genomförda.

Inom flera av de strategiska områdena visar analyserna att det finns flera utmaningar när det gäller samverkan, samsyn och samordning. Det gäller såväl inom kommunen och kommunkoncernen som gentemot andra aktörer. Analyserna visar också att det strategiska arbetet behöver stärkas. Bristande samsyn och brister i det strategiska arbetet riskerar att leda till otydlig och ineffektiv styrning.

I bilaga 4 finns en sammanställning av nämndernas och bolagens mål relaterade till de strategiska målen. För utförligare beskrivning av nämndernas och bolagens arbete kopplat till mål och uppdrag, se respektive årsberättelse eller årsredovisning.

Sammanfattning av utvecklingen inom de finansiella målen

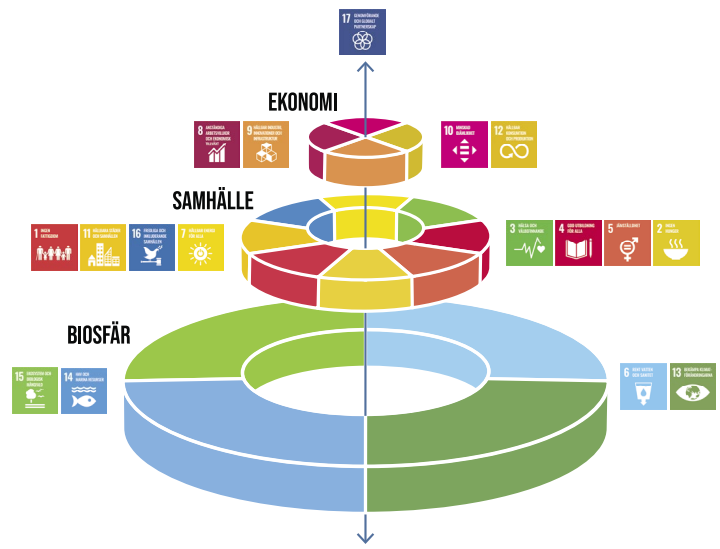
Tre av fyra finansiella mål är uppfyllda. Verksamhetens resultat når inte upp till 1 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag. Resultatet hade behövt vara 13 mnkr högre för att nå måluppfyllelse. Kommunkoncernens investeringar i skattefinansierad verksamhet, exklusive exploateringsinvesteringar, i förhållande till skatteintäkter och generella statsbidrag är lägre än 14 procent och kommunens soliditet överstiger 50 procent. Självfinansieringsgraden av kommunens skattefinansierade investeringar överstiger 100 procent. Genomförandegraden av kommunens skattefinansierade investeringar uppgår dock endast till 66 procent, vilket i sig innebär svårigheter med den finansiella planeringen

– dels med att ta fram lämplig nivå på finansiella mål, dels eftersom vi behöver hålla mer kortsiktig likviditet i reserv än vad som är nödvändigt, vilket påverkar avkastningen negativt inom kapitalförvaltningen.

Sammanfattande bedömning

Den sammantagna bedömningen baserad på Kommunfullmäktiges verksamhetsmål och finansiella mål är att Örebro kommun uppfyller målen av betydelse för god ekonomisk hushållning. Man kan också konstatera att Örebro kommun, trots det osäkra världsläget och ekonomiska läget, har en stabil ekonomi. Kommunen som helhet bedöms därför fortsatt ha god ekonomisk hushållning.

Utgångspunkter för Örebro kommuns verksamhet

FN:s Agenda 2030 för hållbar utveckling – 17 globala mål till 2030. Illustrationen synliggör dimensionerna av hållbar utveckling: ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet.

I januari 2023 trädde en ny förvaltningsorganisation i kraft. Organisationen övergripande funktion är att ge Kommunstyrelsen och övriga nämnder ett ändamålsenligt stöd. Under året har förändringen visat sig stärka kommunens förmåga att möta utmaningar i ett komplext samhälle med stort informationsflöde och snabb förändringstakt. Den nya organisationen har bidragit till att bättre erbjuda ett gott och värdigt bemötande, med en rättssäker och trygg myndighetsutövning.

Skickliga och engagerade medarbetare samt modiga chefer är viktiga förutsättningar för en verksamhets förmåga att nå goda resultat. Systematiskt och långsiktigt arbete med kompetensförsörjning och kompetensutveckling är därför högt prioriterat. Under 2023 har arbetsmiljö och det långsiktiga arbetsmiljöarbetet alltmer kommit att framstå som en central del i det kommungemensamma kompetensförsörjningsarbetet. Detta medför att tillgängliga resurser i större utsträckning har fokuserat på detta område. Det är glädjande att många verksamheter visar goda resultat i form av höga HME-värden (Hållbart medarbetarengagemang) i årets enkät.

Det finns fortfarande stora utmaningar inom kompetensförsörjningsområdet och för att uppnå önskad utveckling på lång sikt behöver mer göras. Vi behöver fokusera på att förändra och hitta nya arbetssätt, att behålla och utveckla våra medarbetare samt att säkerställa en god och säker arbetsmiljö.

Digitaliseringsarbetet är en viktig grund för att effektivisera och utveckla verksamheter de kommande åren. För att klara av den digitala transformation som hela samhället befinner sig i är det mycket viktigt att Örebro kommun säkerställer digital teknik och kompetens. Detta för

att kunna garantera framdrift och hämta hem effekter av digitaliseringen. I det sammanhanget blir informations säkerhetsfrågor allt viktigare.

För att ekonomistyrning och en god ekonomisk hushållning ska fungera krävs god budgetföljsamhet. Den löpande verksamheten inom nämnderna visar en budgetavvikelse med -201 mnkr 2023. Det motsvarar en negativ avvikelse på 1,4 procent av verksamhetens kostnader. Den löpande verksamhetens budgetföljsamhet bör ligga inom +/- 1 procent. Med tanke på det läge som flera av kommunens nämnder befinner sig i krävs flera riktade åtgärder. Det krävs också att man på ett systematiskt och välplanerat sätt tar tillvara möjligheter till effektivisering, exempelvis genom ett tydligt fokus på schemaplanering och bemanning samt en minskad andel timanställda.

En utmaning för flera av kommunens nämnder är att kunna hantera händelser i omvärlden. Detta eftersom både intäkter och kostnader kan påverkas kraftigt av exempelvis förändringar i konjunktur eller migration.

Engagerade medarbetare och god ekonomisk hushållning är viktiga utgångspunkter för Örebro kommuns bidrag till hållbar samhällsutveckling ekonomiskt, socialt och ekologiskt. Detta eftersom vårt bidrag till denna utveckling till stor del sker genom det kommunala grunduppdraget. Det är i stor utsträckning i vardagen och i mötet med samhället och individen som vi bidrar till och driver en hållbar utveckling.

Tabell: Kommunfullmäktiges mål

Strategiskt mål*	Måluppfyllelse nämnd- och bolagsmål		Samlad måluppfyllelse
	Uppfylls	Uppfylls ej	
Varje nämnd ska ha en ekonomi i balans och dess verksamheter ska bidra till en god ekonomisk hushållning	19	9	Ej uppfyllt
Örebro kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare som erbjuder en trygg och säker arbetsmiljö som bidrar till ett hållbart arbetsliv	23	7	Uppfyllt

*GEH-mål skrivs i fet stil

Tabell: Kommunfullmäktiges uppdrag

Uppdrag	Status	Kommentar
Kommunens krisberedskap och förmåga till krishantering ska stärkas.	✓	Kommunstyrelsen har beslutat om en ny Risk- och sårbarhetsanalys (RSA). Analysen utgör grund för kommunens krisledningsplan och prioritering av åtgärder för att minska sårbarheter och konsekvenser. En ny krisledningsplan för Örebro kommun har också beslutats. Under året har Säkerhetsavdelningen genomfört utbildningar i stabsmetodik och utbildningar till stabschef. Säkerhetsavdelningen har stöttat förvaltningar med kontinuitetsplanering. Kommunstyrelsen har deltagit i en krisledningsövning anordnad av länsstyrelsen.
En metod för att arbeta med och följa upp målen i kommunens program för hållbar utveckling ska tas fram.	✓	En översyn av årshjulet kopplat till styrmodellen pågår. Syftet med översynen är bl.a. att uppföljningar och analyser av kommunens långsiktiga viljeinriktning ska vägleda kommunens mer kortsiktiga viljeinriktning (ÖSB och verksamhetsplaner). För att kunna åstadkomma det krävs till viss del andra förutsättningar, arbetssätt och underlag. Exempelvis behöver arbetssätt och underlag i större utsträckning präglas av systemsyn, gemensam bild samt förståelse för kommunens komplexa samhällsutmaningar.
Upphandling ska användas som verktyg i arbetet med en hållbar samhällsutveckling.	+	Uppdraget kan inte klassificeras som genomfört eftersom det utgör en kontinuerlig process. Vid samtliga upphandlingar beaktas hållbarhetsfrågor utifrån relevanta aspekter. Upphandlingsenheten strävar efter att med stöd av verksamheten följa upp tecknade avtal med tanke på hållbarhetsfrågor. Det bör noteras att kravställning kring hållbarhet utöver lagstadgade nivåer och direkta styrningar i kommunen endast medges om den beställande verksamheten är villig att bära de ökade kostnader som kraven kan innebära.
Kommunen ska stärka sin grundläggande förmåga till civilt försvar.	+	En stark krisberedskap i fred ger förutsättningar för god förmåga under höjd beredskap. Fokus under året har lagts på att stärka krisberedskapen. Löpande möten har genomförts med Krisberedskapsforum, med representanter från förvaltningarna. Krisberedskapsforum är ett nätverk för kommunanställda som jobbar med frågor om krisberedskap och civilt försvar. Forumet fungerar som en mötesplats där man kan dela erfarenheter, lyfta frågor samt hantera gemensamma frågeställningar och problem. Säkerhetsavdelningen har gett stöd till förvaltningarna inom säkerhetsskydd.
Kommundirektören får i uppdrag att återkomma med förslag på effektiviseringar som uppgår till 18 miljoner kronor.	✓	Uppdraget har fokuserat på telefoni, lokaler och konsultkostnader. När det gäller telefoni har en upphandling resulterat i ett avtal som har sänkt nämndernas kostnader för telefonitjänster. Ändrade förutsättningar och prioriteringar i den kommunövergripande lokalförslagsplanen och kommunens egna investeringar, i kommunens reviderade investeringsprogram, har medfört lägre driftkostnader. Utöver detta har nämnderna fått ett effektiviseringskrav för att jobba aktivt med att sänka kommunens kostnader för konsulttjänster.

Strategiskt område

Lärande, utbildning och arbetsmarknad

Örebro kommuns skolor präglas av samma samhällsutmaningar som även påverkar övriga landet. En sådan utmaning är boendesegregationen, där områden med socioekonomiska utmaningar har lägre skolresultat än andra områden. En annan tendens som har framträtt allt tydligare i analyser är att kommunala skolor i Örebro med socioekonomiskt goda förutsättningar inte når upp till sina förväntade resultat.

Även inom förskolan finns utmaningar kring att utjämna klyftor och skapa likvärdighet. Under året har språkutvecklande arbete varit ett prioriterat område. Det har bl.a. konstaterats att det inom förskoleverksamheten delvis råder bristande kompetens kring åldersadekvat språkutveckling hos barn, samt hur man som pedagog kan arbeta språkutvecklande.

Under året har rutiner och arbetssätt tagits fram för förskolans uppsökande arbete. Bland barn i åldrarna 3 till 5 år är 98 procent inskrivna minst 15 timmar i veckan. Deltagandet i förskolan är med andra ord högt i Örebro kommun. Det ger goda förutsättningar för att många barn i Örebro kommun ska kunna ta del av förskolans utbildning.

Det finns flera faktorer som påverkar elevernas möjligheter att nå målen. Sådana faktorer är närvaron i skolan, elevernas mående samt det stöd som eleverna får. En omfattande frånvaro kan få konsekvenser för eleven, både på kort och på lång sikt. För att skolan ska lyckas vända en omfattande skolfrånvaro behövs ofta många och tidskrävande åtgärder, oavsett vilka orsaker som ligger bakom. God lärmiljö, tidiga insatser, samarbete och individanpassning är några viktiga delar. Under föregående läsår gjordes kompetenshöjande insatser för rektorer och elevhälsa kring att utreda, dokumentera och åtgärda frånvaroproblematik. Utvecklingsarbetet inom elevhälsan fortsätter.

Att elever kan läsa är grundläggande för att eleverna ska kunna tillgodogöra sig utbildningen. Läskunnigheten är högre än föregående år men det är fortfarande för många som inte når målen för läskunnighet. Tidiga insatser har identifierats som en av de mest avgörande faktorerna för att öka måluppfyllelsen på sikt.

Andelen grundskolelever som känner sig trygga i skolan ligger kvar på samma nivåer som tidigare år. Nivån skulle dock behöva öka. För att arbeta ännu mer främjande och förebyggande med trygghet behöver förmågan att analysera detta arbete öka. Även inom gymnasieskolan ligger den upplevda tryggheten kvar på samma nivå som föregående år. Den är dock något högre där än i grundskolan.

Fritidsgårdarna samverkar med skolor och erbjuder bland annat elevkaféer och skolfritids för ökad trygghet och trivsel. På flera öppna mötesplatser erbjuds läxhjälp, både i egen regi och i samverkan med Linje 14. Samverkan har inletts för att utveckla skolsimskolan och öka skolans måluppfyllelse framöver.

Inom gymnasieskolan har andelen avgångselever med examen från något av de nationella gymnasieprogrammen ökat, från 95 till 96 procent. Genomströmningen, dvs. andelen elever som får en gymnasieexamen på tre år, ligger kvar på samma höga nivå som föregående år.

Inom vuxenutbildningen är studieresultaten som helhet fortsatt stabila, och ligger på samma nivåer som föregående år. Inom SFI har andelen elever som tar betyg ökat från 39 procent till 43 procent. Nivån behöver förbättras ytterligare.

Andelen deltagare som har gått vidare till arbete eller studier efter en arbetsmarknadsinsats är något lägre än föregående år. Arbetsmarknadsläget var under 2023 tvådelat. Efter en tid av kraftig återhämtning och stark efterfrågan på den svenska arbetsmarknaden vände trenden nedåt under sommaren. I samband med lågkonjunktorens inträde och det geopolitiskt osäkra läget i omvärlden försämrades arbetsmarknaden, både lokalt och i riket.

Både antalet och andelen unika hushåll som är beroende av långvarigt försörjningsstöd har minskat under året. De goda förutsättningarna på arbetsmarknaden är den största anledningen till minskningen, men förbättrade arbetssätt är också ett skäl.

För att underlätta samordning i enskilda ärenden samt underlätta medborgarens kontakter, har Socialnämnden och Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden upprättat strukturer för strategiskt samarbete. Arbetet behöver dock utvecklas vidare.

Tabell: Kommunfullmäktiges mål

Strategiskt mål*	Måluppfyllelse nämnd- och bolagsmål		Samlad måluppfyllelse
	Uppfylls	Uppfylls ej	
Alla elever ska nå kunskapsmålen i skolan	0	5	Ej uppfyllt
Alla barn och elever ska känna trygghet och studiero	3	2	Ej uppfyllt
Det ska råda nolltolerans mot mobbing och kränkande behandling	9	6	Ej uppfyllt
Kommuninvånare som står utanför arbetsmarknaden ska snabbare komma i egen försörjning	3	1	Uppfyllt
Antal och andel personer som är beroende av långvarigt försörjningsstöd ska minska	1	0	Uppfyllt

*GEH-mål skrivs i fet stil

Tabell: Kommunfullmäktiges uppdrag

Uppdrag	Status	Kommentar
Stärk och systematisera det uppsökande arbetet för att få fler barn till förskolan.	✓	Enligt nya bestämmelser i skollagen ska kommuner arbeta uppsökande, dvs. ta kontakt med vårdnadshavare till barn som inte har en plats i förskolan för att informera om förskola eller erbjuda barnet en plats. Förvaltningen har tagit fram rutiner och arbetsätt för att arbeta med uppdraget. Under våren 2023 skedde det första utskicket till barn som ska reserveras en plats i förskolan under fyra månader. Arbetet fortsätter inför 2024, när andra utskicket kring platsreserveration görs.
Kartlägga kompetensen hos kommunens förskolor och skolor avseende neuropsykiatriska funktionsnedsättningar och NPF-säkra verksamheterna för att nå likvärdighet.	+	Förskolenämnden: Förskolor i Örebro kommun arbetar kontinuerligt med tillgänglig lärmiljö eftersom det är ett prioriterat utvecklingsområde. I förskolornas kvalitetsrapporter beskrivs arbetet med tillgängliga lärmiljöer med stöd av tillgänglighetsmodellen (SPSM). Modellen utgår från tre lärmiljöer: fysisk, pedagogisk och social. Förskole- och grundskoleförvaltningens psykologgrupp inledde under hösten 2023 en kartläggning av förskolornas behov av stöd kring tillgänglig lärmiljö och neuropsykiatriska funktionsnedsättningar. Arbetet fortsätter under 2024. (Uppdragsstatus: Påbörjat) Grundskolenämnden: Förskole- och grundskoleförvaltningens psykologgrupp har kartlagt skolornas behov av stöd när det gäller tillgänglig lärmiljö och neuropsykiatriska funktionsnedsättningar. Som en del i detta gjorde rektorerna under våren en självskattning kring sina verksamheternas behov. Ett utbud av stödsatser har tagits fram av förvaltningens psykologgrupp och presenterats för samtliga rektorer. Rektorer kan nu, via skolpsykolog, anmäla sitt intresse för att ta del av det stöd som skolorna behöver. (Uppdragsstatus: Påbörjat) Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden: Nämnden har kartlagt gymnasieskolornas kompetens inom NPF samt deras behov av att stärka arbetet med att skapa en lärmiljö som är pedagogisk, socialt och fysiskt tillgänglig. Nämnden erbjuder också kompetensutvecklingsinsatser till elevhälsans personal för att öka kunskapen om NPF; detta genom att koppla teori och praktik för att möta elevers behov i vardagen. (Uppdragsstatus: Genomfört)
Förbättra möjligheten till språkutveckling för barn i förskolan med rätt till teckenspråk.	✓	Förskolenämnden arbetar enligt <i>Riktlinjer för förskolans uppdrag i Örebro som teckenspråkshuvudstad</i> . Riktlinjen är ett sätt att säkerställa att Örebro kommun tillhandahåller teckenspråk för barn som finns inom den kommunala förskolan och som har behov av det; detta i enlighet med lagstiftningen och den avsiktsförklaring som Örebro kommun har antagit som Europas teckenspråkshuvudstad. I maj 2022 beslutade Förskolenämnden att Klöverängens förskola, som tidigare haft en särskild uppdragshandling, får i uppdrag att arbeta med svenskt teckenspråk i enlighet med riktlinjen.

Uppdrag	Status	Kommentar
Resursfördelningsmodellen ska revideras och viktas så att kunskapsresultaten ökar, skolsegregationen minskar och förutsättningarna för att bedriva en god skolverksamhet för barn och elever i hela Örebro kommun ökar.	+	Förskolenämnden och Grundskolenämnden: Revideringen av resursfördelningsmodellen är ett långsiktigt arbete som behöver fortsätta under 2024. (Uppdragsstatus: Påbörjat) Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden: Nämnden har reviderat resursfördelningsmodellen för gymnasieskolan. Satsningar har bland annat gjorts på Introduktionsprogrammets samtliga inriktningar – framför allt på inriktningen Individuellt alternativ (IMA). Detta för att verksamheten ska kunna möta behoven hos det ökade antalet elever samt öka måluppfyllelsen genom att ge rektor större möjligheter till individanpassade lösningar. (Uppdragsstatus: Genomfört)
Påbörja en utfasning av pedagogisk omsorg i syfte att avveckla verksamheten till år 2024.	✓	Förskolenämnden beslutade i augusti 2023 att påbörja en utfasning av pedagogisk omsorg. Nämnden har också beslutat att återkalla alla godkännanden som huvudman för pedagogisk omsorg, samt att verksamheterna ska vara avvecklade senast 31 juni 2024. I samband med uppdraget att avveckla pedagogisk omsorg beslutade Förskolenämnden även att utveckla omsorg på obekvämtid i kommunal regi. Detta är ett uppdrag som även finns med inför 2024 års Övergripande strategier och budget.
Ta fram arbetssätt för att resurser ska sättas in tidigt när särskilda behov finns hos ett barn eller elev.	+	Förskolenämnden och Grundskolenämnden: Förvaltningen arbetar med att tidigt identifiera barn och elever med särskilda behov. Detta sker genom barnhälsoteamens och elevhälsoteamens systematiska arbete, samarbete mellan förskolan och grundskolan vid övergångar samt genom kompetenshöjande insatser för personal. (Uppdragsstatus: Påbörjat) Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden: Nämnden har tillsammans med Grundskolenämnden fortsatt att arbeta med överlämnanden. Man har också arbetat för att öka förutsättningarna för mottagande verksamhet att få relevant information; detta för att tidigt kunna möta eleven utifrån behov och förutsättningar. Samverkan mellan grundskolan och gymnasiet behöver ständigt utvecklas, med målet att skapa hållbara strukturer för att förenkla övergången mellan skolstadier inom kommunen. (Uppdragsstatus: Genomfört)
Underlätta för skolverksamheten på landsbygden.	+	Genom resursfördelningsmodellens landsbygdstillägg för små förskole- och skolenheter, samt genom viss ekonomisk förstärkning genom tilldelning av statsbidrag för de verksamheter som inte har en ekonomi i balans, skapas bättre förutsättningar att bedriva verksamhet på landsbygden.
Varje skola ska ha väl förankrade och tydliga ordningsregler som efterlevs.	✓	Grundskolenämnden: Enligt skollagen ska alla skolor ha ordningsregler. Förvaltningen har följt upp att skolorna har regler som är förankrade hos personal och elever. (Uppdragsstatus: Genomfört) Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden: Nämnden har kartlagt att alla Örebro kommuns gymnasieskolor har väl fungerande ordningsregler med syfte att bidra till och upprätthålla en trygg skolmiljö. Dessa ordningsregler är också förankrade i värdegrundsarbetet. (Uppdragsstatus: Genomfört)
SFI ska i högre grad kombineras med praktik eller yrkesspår för att möjliggöra snabbare och bättre språkinläring samt en snabbare väg till jobb och studier för nyanlända.	+	Under 2023 har en verksamhetsförändring och ett utvecklingsarbete påbörjats, med syftet att erbjuda fler SFI-elever yrkesinriktad SFI samt kombinationsutbildningar. Under 2024 fortsätter uppdraget med en utveckling av SFI där undervisningen i högre grad kombineras och integreras med till exempel orienterings- och yrkeskurser. Förändringen syftar till att öka måluppfyllelsen, där både betyg och egen försörjning ses som lyckade resultat. Parallellt med detta utvecklas ett nytt arbetssätt där de elever som har svårast att tillgodogöra sig SFI istället ska erbjudas andra insatser med målet egen försörjning. Även det uppdraget fortgår under 2024.
Utöka antalet platser och bredda inriktningarna inom yrkesutbildningen för att klara Örebros framtida kompetensförsörjning och minska försörjningsstödsberoendet.	+	Under 2022 hade yrkesvux 534 årsstudieplatser. Under 2023 var antalet platser 549. Utbildningarna genomförs idag internt på Campus Risbergska, på de kommunala gymnasieskolorna samt hos privata utförare. För att nå målet om en utökning behöver förmågan hos de olika aktörerna ses över. Det är framför allt brist på lokaler och till viss del lärarkompetens som begränsar en betydande volymökning av antalet platser. Lokalprojekt som har startat inom gymnasiet kommer dock att bidra till ökad kapacitet på några års sikt. Förvaltningen har, tillsammans med HR, börjat ta fram en gedigen introduktionsutbildning för obehöriga yrkeslärare. Syftet på kort sikt är att säkra grundläggande kompetens för att arbeta i skolan. På lång sikt är syftet att få fler att studera vidare mot lärarlegitimation. Utifrån bedömningen av den interna förmågan på Campus Risbergska och de kommunala gymnasieskolorna har ett upphandlingsförfarande inletts under året. Syftet är att komplettera den egna förmågan med privata utförare. Bedömningen är att nämnden kommer att se effekt av åtgärderna hösten 2024.

Uppdrag	Status	Kommentar
<p>Anpassa SFI-undervisningen i högre grad efter dagens elevunderlag så att fler får tillgång till SFI och klarar kursmålen.</p>		<p>Att anpassa SFI-undervisningen till elevunderlaget är ett ständigt pågående arbete. Under året har anpassningen exempelvis skett genom fortbildningsinsatser inom alfabetisering och grundläggande läs- och skrivinläring, detta utifrån aktuell forskning inom tvåspråkighet/modersmålsstöd och digitalisering. Fler språkstödjare har rekryterats inom ramen för Komjobb (kommunala arbetsmarknadsanställningar i egen regi). Tack vare det har fler elever fått tillgång till modersmålsstöd. Resultatet av den interna utvärderingsrapport som tagits fram för den nystartade kursgruppen 1 D har använts för att öka måluppfyllelsen.</p>
<p>Inför tydligare krav på aktivitet eller studier för personer som erhåller långvarigt försörjningsstöd.</p>		<p>Flera utvecklingsuppdrag har påbörjats och fortsatt att implementeras. Syftet är att fler långtidsberoende ska ha en anvisad aktivitet som motsvarar deras förmåga, vilket är ett krav för att vara berättigad ekonomiskt bistånd. Detta gäller fall där nämnden har rådighet i förhållande till Arbetsförmedlingen. Ett av de pågående utvecklingsuppdragen innefattar exempelvis att personer som erhåller långvarigt försörjningsstöd i större utsträckning ska ha parallella insatser, t.ex. i kombination med en vårdplanering. Betydligt fler klienter som erhåller långvarigt försörjningsstöd har anmälts till Samrådsplattformen under 2023 jämfört med 2022. Plattformen är ett forum där olika professioner från nämndens verksamheter tillsammans bedömer en lämplig insats för klienten.</p>
<p>Nogsamt följa upp och utvärdera, med syfte att vidareutveckla arbetet med uppsökande verksamhet inom försörjningsstöd.</p>		<p>Den uppsökande verksamheten för medborgare med psykisk ohälsa (UVP) har utökats under året. Utvecklingsarbetet har dock påverkats av utmaningar när det gäller kompetensförsörjningen av socialsekreterare. Detta har inverkat på både utökningstakten och omfattningen. Under året har antalet UVP-handläggare successivt kunnat ökas, och från och med början av 2024 tillsätts den sista tjänsten. Den utökning som skett under året har medfört att betydligt fler klienter kunnat ta del av UVP under 2023 jämfört med tidigare år.</p>

Strategiskt område

Ett tryggt Örebro genom hela livet

Arbetet för att alla örebroare ska kunna leva trygga och goda liv pågår. Det krävs dock fortsatt arbete för att säkerställa en välrustad välfärd, strukturer för samarbete samt bättre målgruppsanpassning. Som en viktig del av kommunens trygghetskapande arbete har GVI (Group Violence Intervention) fullt ut implementerats som metod för att förhindra grovt dödligt våld. Erfarenheterna från arbetet visar att man behöver utveckla utbudet av socialt stöd till personer som vill bryta en kriminell livsstil. Utvecklingen sker i samverkan mellan olika delar av den kommunala verksamheten, för att underlätta legal försörjning samt tillträde till utbildning och arbetsmarknad.

Under året har ett narkotikateam skapats. Kommunen har också samverkat med polisen i deras arbete med att kraftigt utöka kameraövervakningen i kommunens centrala delar och i bostadsområden. I kommunens centrala delar har ordningsvakter också haft ett fortsatt trygghetsuppdrag.

Vivalla definieras fortsatt som ett särskilt utsatt område. Varberga och Oxhagen definieras som riskområden. I Vivalla är utvecklingen oförändrad medan Varberga och Oxhagen har utvecklats positivt. Polisens och kommunens gemensamma arbete för att vända och stärka utvecklingen inom dessa områden har fortsatt och är fortfarande prioriterat. Socialtjänstens verksamhet i Vivalla har under året bytt inriktning, från myndighetsutövning till utförarverksamhet. Under hösten har en samverkansinriktad verksamhet byggts upp, med målet att ge föräldrar och familjer attraktiva erbjudanden om lättillgängligt stöd. Ett nära samarbete har etablerats med förskolor och skola i området.

Samarbetet mellan fritidsgårdar, Kulturskolan och skolan använder befintliga nätverk för att nå ungdomar med störst behov. Fritidsklubbarna har också avskaffat mellanmålsavgiften, vilket har gynnat ekonomiskt utsatta barn. På somrarna bidrar gratisaktiviteter till ökad trygghet och en stimulerande fritid. Samverkan mellan polis och kommunala verksamheter riktar också uppmärksamhet mot unga i riskzonen.

Kommunens verksamheter arbetar brett för att minska och motverka utanförskap, psykisk ohälsa och social utsatthet hos invånarna. Inom Vård- och omsorgsnämnden håller man exempelvis på att implementera kultur- och aktivitetsombud i samtliga verksamheter. Syftet är att motverka ofrivillig ensamhet och psykisk ohälsa samt bidra till en meningsfull och trygg vardag. Det pågår ett ständigt arbete för att så tidigt som möjligt erbjuda individanpassat stöd till medborgaren. Samverkan med civilsamhället fortsätter också att stärkas. Detta bidrar till innovativa lösningar som skapar mervärde och meningsfull vardag för individen. Med utgångspunkt från framför allt förebyggande verksamheter sker fortsatt en värdefull och omfattande samverkan med olika föreningar, organisationer, enskilda volontärer med flera.

Utifrån omställningen till Nära vård fortsätter kommunen att arbeta kunskapsbaserat och personcentrerat. Det pågår också ett arbete för att stärka det samverkansorienterade arbetssättet på flera nivåer. Samverkan mellan Socialförvaltningens verksamheter och övriga kommunen samt regionen behöver fortsatt utvecklas. Digitala lösningar stödjer omställningen till Nära vård. Lösningarna möjliggör självständighet och bidrar till ökad trygghet och delaktighet hos den enskilde.

För att främja trygghet inom vård- och omsorgsverksamheten har fokus bl.a. legat på att implementera fast omsorgskontakt. Det pågår även ett förbättringsarbete för att minska antalet medarbetare som den enskilde möter under en 14-dagarsperiod, samt för att säkra upp processen kring trygg hängång vid utskrivning från sjukhus eller korttidsvård.

Örebro kommuns arbete utifrån *Strategi mot hemlöshet i Örebro* – en nollvision mot hemlöshet – har pågått under 2023 och fortsätter under 2024. Ett vråkningsförebyggande arbete har startat, liksom ett initiativ för att öka de bostads-sociala perspektiven i samhällsplaneringen.

Tabell: Kommunfullmäktiges mål

Strategiskt mål*	Måluppfyllelse nämnd- och bolagsmål		Samlad måluppfyllelse
	Uppfylls	Uppfylls ej	
Örebro kommun ska förebygga och motverka utanförskap, psykisk ohälsa och social utsatthet	7	2	Uppfyllt
Välfärden i Örebro kommun ska hålla en hög kvalitet	9	1	Uppfyllt
Det ska vara tryggt att bo, leva och verka i Örebro kommun	9	10	Ej uppfyllt
Örebro kommun ska inte ha några utsatta områden, riskområden eller särskilt utsatta områden	4	10	Ej uppfyllt

*GEH-mål skrivs i fet stil

Tabell: Kommunfullmäktiges uppdrag

Uppdrag	Status	Kommentar
En kommission mot välfärdsbrottslighet med syfte att motverka välfärdsfusk, överutnyttjande av resurser och bristande kvalitet i välfärden ska inrättas.	+	Trygghetsutskottet har beslutat att inrätta en samordningsfunktion inom Säkerhetsavdelningen. Funktionen ska leda och samordna kommunens samlade arbete mot välfärdsbrottslighet. Rekrytering pågår.
Ett narkotikateam ska införas.	+	Trygghetsutskottet har beslutat att förstärka organisationen mot narkotikabrottslighet. Beslutet innebär en övergripande samordningsfunktion och analysfunktion på Säkerhetsavdelningen, samt en förstärkning av socialtjänsten för arbete med SSPF (samarbete Socialtjänst, Skola, Polis och Fritid). Rekrytering pågår.
Kommunens säkerhetsavdelning ska stärkas och bli mer operativ i syfte att effektivare samordna trygghetsinsatser.	+	Trygghetsutskottet har beslutat att förstärka Säkerhetsavdelningen med funktionerna Narkotikateam och Samordning mot välfärdsbrott. Båda dessa funktioner kommer att få en mer operativ roll.
En åtgärdsplan ska tas fram för att Vivalla senast år 2027 inte längre ska vara ett särskilt utsatt område.	+	I dialog med Polismyndigheten på olika nivåer har ett arbete inletts med fokus på socialt utsatta områden. En åtgärdsplan ska tas fram inom ramen för arbetet. Kommundirektören har initierat projektet Social samhällsplanering.
Inom Örebro kommuns vård och omsorg samt funktionsstöd ska medarbetarnas arbetsuppgifter renodlas som ett led i att förbättra arbetsmiljön.	+	Funktionsstödsnämnden: Projektet Kompetenslyftet har tagit sig an frågan om att renodla arbetsuppgifter mellan olika yrkesroller i förvaltningen. Styrgrupp och ledningsgrupper har initierat och beslutat om ett arbete kring detta. Arbetet ska pågå under 2024. Det är ännu inte helt klart vad som kan komma att differentieras inom Funktionsstödsområdets verksamheter. Anledningen är att dessa är mindre än inom Vård och omsorgs verksamheter, vilket innebär att färre medarbetare arbetar samtidigt. (Uppdragsstatus: <i>Påbörjat</i>) Vård- och omsorgsnämnden: Arbetet är påbörjat och har numera inkluderats inom ramen för projektet Kompetenslyftet. På strategisk nivå har Vård och omsorg tillsammans med Funktionsstödsområdet tagit fram förslag på gemensamma titlar för baspersonal. Syftet är att tydligt spegla medarbetarnas utbildningsnivå snarare än beskriva var medarbetarna arbetar och vilka arbetsuppgifter de har. Förtydligandet av utbildningsnivån kommer att ge medarbetarna nya möjligheter till intern rörlighet. Implementeringen kommer att pågå under 2024. (Uppdragsstatus: <i>Påbörjat</i>)

Strategiskt område

Ett hållbart och växande Örebro

Arbete pågår för att göra Örebro till en attraktiv kommun som är öppen och tillgänglig för alla och där alla örebroare kan leva trygga och goda liv. Det sker exempelvis genom att planera och utveckla Örebro utifrån ett helhetstänk. Det finns dock fortfarande stora skillnader i livsvillkor och olika gruppers förutsättningar, exempelvis när det gäller inkomst, upplevd hälsa och tillit. Skillnaderna ger omfattande ekonomiska, sociala och hälsomässiga konsekvenser på både individ- och samhällsnivå.

Det pågår ett ständigt arbete med att skapa en variation av bostadstyper och en funktionell blandning i kommunen. Örebro kommun arbetar tillsammans med fastighetsägare för att utveckla jämlika och trygga uppväxtvillkor där människor kan bo kvar i samma område genom livets alla skeden.

Årets NKI (nöjd kund-index utifrån SKR:s Öppna jämförelser avseende företagsklimat) visar att företagare som har varit i kontakt med kommunens myndighetsutövning fortsatt upplever att de får god service. Detta är viktigt för Örebro fortsatta utveckling. Dock syns en nedåtgående trend inom vissa områden. Inom dessa områden har åtgärder vidtagits. Intern samverkan mellan kommunens nämnder samt extern samverkan, exempelvis genom Business Region Örebro, Stockholm Business Alliance och Business Sweden, är fortsatt viktiga nycklar för fler nyetableringar av verksamheter utifrån.

Örebro kommun tar ansvar i klimatfrågan, bl.a. genom förslaget till ny klimatstrategi och olika aktiviteter inom ramen för projektet Klimatneutrala Örebro. Viktiga delar i det arbetet är bl.a. att främja hållbar energianvändning och att på olika sätt jobba för att kommunkoncernen ska bli självförsörjande på klimatsmart energi. Under året har exempelvis en utredning i ämnet startat. Utredningen visar på potential kring och ger förslag på förbättringar inom energiförsörjningen till kommunens mest energikrävande fastigheter.

Under året har kommunen arbetat med att skapa och bevara olika typer av grönområden samt tillgängliggöra naturområden. Restaureringen av värdefulla natur- och kulturlandskap pågår kontinuerligt. Målet är att arealen mark med höga naturvärden i kommunen ska öka. Under året har även en handlingsplan för naturvård och friluftsliv tagits fram.

Tabell: Kommunfullmäktiges mål

Strategiskt mål*	Måluppfyllelse nämnd- och bolagsmål		Samlad måluppfyllelse
	Uppfylls	Uppfylls ej	
I Örebro ska tillgången på bostäder i högre grad överensstämma med efterfrågan både vad gäller fastighetstyp, läge och prisbild	3	3	Ej uppfyllt
Inom och mellan våra stadsdelar behövs fler och mer varierade bostadstyper	1	1	Ej uppfyllt
Örebro kommun ska fortsatt vara attraktivt för företag att växa och etablera sig i	10	1	Uppfyllt
Örebro kommunkoncern ska bli 100 procent självförsörjande på klimatsmart energi	8	3	Uppfyllt
Inom Örebro kommunkoncern ska energiförbrukningen minska och energieffektiviseringen öka	11	7	Ej uppfyllt
Öka den biologiska mångfalden och andelen giffria miljöer	8	3	Uppfyllt
Säkra en hållbar vattenförsörjning	4	2	Ej uppfyllt

*GEH-mål skrivs i fet stil

Tabell: Kommunfullmäktiges uppdrag

Uppdrag	Status	Kommentar
Arbeta fram och prioritera åtgärder för att minska klimatbelastningen utifrån Programmet för hållbar utveckling.	+	Förslag till en ny klimatstrategi har tagits fram under året, liksom en nulägesanalys kring energiläget. Utifrån underlaget har en energistrateg rekryterats med uppdrag att skapa ett systematiskt energiarbete. Arbetet väntas leda till både lägre klimatutsläpp och ekonomiska besparingar. En rad aktiviteter pågår i Klimatneutrala Örebro, ett projekt inom ramen för innovationsprogrammet <i>Viable cities</i> . Genom länets Energi- och klimatråd har kraven i upphandlingar av arbetsmaskiner och transportfordon utvecklats tillsammans med branschen.
Ta fram, prioritera och arbeta med åtgärder för att sänka energianvändningen i kommunkoncernen.	+	Samtliga förvaltningar och de kommunala fastighetsbolagen har haft i uppdrag att föreslå energibesparande åtgärder. Exempel på åtgärder är minskad vinterbelysning, julbelysning samt belysning av vattenreservoaren Lyra. En restriktiv användning av bastur och bubbelpooler har också införts på badanläggningar och idrottsanläggningar. Åtgärdernas effekt bedöms svärmätta, delvis på grund av strukturella förutsättningar. Vissa åtgärder bedöms snarare ha ett symboliskt värde än en ekonomisk effekt. Inga negativa konsekvenser redovisades när de hittills genomförda åtgärder följdes upp.
Ett trygghetspaket för centrala Örebro ska tas fram.	+	Arbetet har bedrivits i samverkan mellan Kommunstyrelsen och Teknik- och servicenämnden. Det har i huvudsak fokuserat på förbättrad belysning.
Arbeta för fler trygghetskameror och mer belysning för att skapa trygga stadsmiljöer.	+	Kommunen har samverkat med Polisen i deras arbete med att kraftigt utöka kameraövervakningen i kommunens centrala delar samt i bostadsområden.
Arbetet med att framtidssäkra motionsspåren beträffande belysning, tillgänglighet och trygghet ska fortsätta.	+	Investeringarna i motionsspåren sker enligt plan. Att ha tillgängliga och välskötta motionsspår är en viktig folkhälsofråga och en möjlighet för kommuninvånare att få rekreation, motion och tillgänglighet till friluftsliv. Vid årsskiftet kommer drift och underhåll av belysningsanläggningen på spåren att övergå till Fastighetsenheten. Kultur- och fritidsnämnden ansvarar dock fortsatt för att underhålla och utveckla motionsspåren.
Under 2023 genomföra en utredning kring hur det samlade elit- och breddidrottsstödet, inklusive hyressubventioner, ska utformas. Utredningen ska också beakta frågan kring Eyrafältets utveckling.	+	Uppdraget har delats upp i två deluppdrag: Eyrafältets utveckling Uppdraget är pausat sedan våren 2023. Hyressubventioner En avgiftsoversyn har startat inom de delar som förvaltningen själva har rådgivning över. Ett utkast till uppdragsdirektiv har också tagits fram. Utkastet ska stämmas av med Kultur- och fritidsförvaltningens ledningsgrupp i början av 2024. Någon samverkan med Kommunstyrelsen utifrån uppdragen har inte skett.

Uppdrag	Status	Kommentar
Utveckla arbetet med att möjliggöra och förenkla för fler privatpersoner och fastighetsägare att installera solceller.	✓	Bygg- och miljönämnden har under året undersökt vilka åtgärder som kan förenkla för fler privatpersoner och fastighetsägare att installera solceller. En lista har tagits fram på aktiviteter som ska påbörjas under 2024. I listan finns bl.a. åtgärder som att ta fram broschyrer med klagörande goda exempel, där olika typer av solcellsinstallationer exemplifierar och visualiserar vilka regler som gäller. Ett arbete med Bygglovsenhetens e-tjänst och ärendehanteringssystem finns också med på listan. Syftet är att få bättre koll på vilka solcellsärenden som nämnden hanterar, samt lyfta frågan om solcellsinstallation i tidiga skeden inför olika byggprojekt. När beslut tas i enskilda ärenden har nämnden ett relativt begränsat handlingsutrymme med tanke på lagstiftningen. Nämnden ser dock möjligheter att via rådgivning och informationsinsatser kunna hjälpa privatpersoner att hitta lösningar som kan tillåtas utifrån plan- och bygglagen.
Genomföra en utvärdering av hittillsvarande effektresultat av BRT:s etapp 1 inför ställningstagande kring etapp 2.	✓	Tidigt under 2023 utvärderades de effektresultat som BRT:s etapp 1 gett hittills. Utvärderingen visade att systemet redan gett goda effekter, trots att effekterna bedöms få genomslag först när hela systemet är utbyggt. Restiderna för kollektivtrafiken har minskat och punktligheten har ökat för den del av BRT som är genomförd. På den genomförda sträckan för BRT har resandet ökat med 5 procent jämfört med 2019. Detta trots att resandet generellt minskade med 15 procent under samma period. Resandet med kollektivtrafik i Örebro minskade med 5 procent under samma period.
Initiera medborgardialog kring framtidens trafik- och infrastrukturåtgärder.	+	Uppdraget har synkroniserats med arbetet kring att ta fram ny Trafikstrategi för Örebro kommun. Under remisstiden för strategin i början av 2024 kommer en enkät att vara öppen för kommuninvånarna. Enkäten ska dels informera om förslagen i remissversionen, dels innehålla frågor om resvanor och önskemål för framtiden. Resultat av uppdraget kan alltså inte ses som genomfört under 2023. Materialet från enkäten ska dock vara sammanställt under våren 2024.
I dialog med ÖBO och privata fastighetsbolag verka för lägenheter som fler har råd att bo i.	+	Inledande dialog har hållits med ÖBO. Generellt är dock nyproduktionshyrorna starkt påverkade av ökade byggkostnader. Hyrorna för nyproducerade lägenheter behöver alltid vara minst på en sådan nivå att byggherrens kostnader täcks.
Underlätta klimatsmarta åtgärder och hållbara lösningar inom nybyggnation och befintlig byggnation.	+	Uppstart av Arbetspaket 4 i Klimatneutrala Örebro 2030. Här ingår att ta fram ett koncept för klimatneutralt byggande och anläggning i Örebro kommunkoncern. Under 2023 har kunskapen byggts upp genom en rad gästföreläsare. Till hösten 2024 ska arbetet redovisas. Under 2023 har Örebro kommun också medverkat i utvecklingen av verktyget Klimatkalkylen. Syftet har varit att få hjälp att redan i detaljplaneskedet samla ett brett beslutsunderlag baserat på klimatåtgärder.
Genomföra ett kommunövergripande arbete för att underlätta att hitta parkering i Örebro.	+	Uppdraget har delats in i tre delar: dialog med fastighetsägare, utredning om nytt parkeringsledningssystem samt reviderad parkeringstaxa. Teknik- och serviceförvaltningen leder det sistnämnda uppdraget, medan Miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen leder övriga två deluppdrag. Dialogarbetet har kommit längst, men alla tre uppdragen förväntas bli helt klara under 2024.
Arbeta för att naturmiljöer blir mer tillgängliga för kommuninvånare.	✓	Markplanerings- och exploateringsnämnden har under året arbetat med att tillgängliggöra naturmiljöer för kommunens invånare. Arbetet har exempelvis bestått i tydligare skyltning av flera naturreservat, investeringar i broar, spänger och stigar för bättre framkomlighet samt uppmärkning av reservat i terrängen. Flera reservat har fått nya bänkbord och sittplatser. Samverkan med Kultur- och fritidsnämnden handlar mycket om motionsspår och skidspår genom kommunens reservat. Samverkan med Teknik- och servicenämnden handlar främst om gemensamma frågor kring byggnader, snöröjning och plantering.
Arbeta för att bevara och restaurera mark- och vattenmiljöer.	✓	Markplanerings- och exploateringsnämnden arbetar i sitt grunduppdrag med att restaurera värdefulla natur- och kulturlandskap, ofta genom att röja äldre igenväxande, tidigare öppna landskap eller att hugga bort planterad gran i löv- och ädellövskogar. Syftet är att gynna såväl arter som människor och erbjuda ljusa, vackra landskap att röra sig i. Målet är att arealen mark med höga naturvärden i kommunen ska öka. Under året har restaureringsarbete skett i bl.a. Åsskog, Latorp och Hästhällstorp. Genom aktiva åtgärder ökar både friluftsvärden och biologiska värden.
Utveckla arbetet med naturvård och ökad biologisk mångfald genom att ta fram en strategi för naturvård och friluftsliv.	+	Markplanerings- och exploateringsnämnden har under året arbetat med att ta fram en handlingsplan för naturvård och friluftsliv. Utgångspunkten har varit att konkretisera vad som behöver göras för att nå målen i kommunens hållbarhetsprogram. Under året har fokus varit att ta fram kompletterande kunskapsunderlag samt att identifiera prioriterade åtgärder. Arbetet har genomförts i nära samarbete med Kultur- och fritidsnämnden. Samverkan har även skett med Teknik- och servicenämnden. Handlingsplanen ska enligt nuvarande tidsplan vara klar under 2024.

Uppdrag	Status	Kommentar
Med underhållsplaner som grund fortsätta arbetet för att bättre planera, prioritera och samordna kommunens investeringar.	+	Parkenheten har påbörjat arbetet med underhållsplaner för byggnader på parkmark, en trädplan samt parkplaner. Gata och trafik har kontinuerligt reviderat underhållsplaner för broar och beläggning samt inventerat underlag för belysning. Underhållsplaner som har tagits fram under 2023 hanterar ansvarsområden som ligger under Park och gatas verksamhetsområde. När det gäller trädplan har avstämning skett med Miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen.
Lekmiljöer, lekotoper samt vattenlek ska utvecklas i hela kommunen.	✓	Under 2023 har flera lekmiljöer byggts om, bland annat dessa: Asker, Drottningholmsvägen i Marieberg, Banvallsgatan i Hidingsta, Rastorpsvägen i Vintrosa samt Stadsparken – vattenlek och lekmiljö. Vattenleken i Stadsparken ersätter den tidigare plaskdammen. Arbetet blev mer omfattande än planerat. För att möjliggöra projektet beslutade Teknik- och servicenämnden om en omfördelning av Park och gatas investeringsmedel.

Strategiskt område

Näringsliv, tillväxt, civilsamhälle och kultur

Örebro kommun strävar efter att erbjuda ett berikande, aktivt och säkert kultur-, fritids- och föreningsliv för alla människor – oavsett var i kommunen de bor eller vilka de är. Ett framgångsrikt exempel på detta är samarbetet Danceyard, där Kulturskolan och fritidsgårdarna arbetar tillsammans med andra aktörer för att nå ungdomar. Samarbetet går ut på att en danspedagog från Kulturskolan ger digitala lektioner och besöker fritidsgårdarna för att skapa möjligheter till dans.

Inom natur- och kultursektorn erbjuder kommunen mångsidiga kultur- och friluftaktiviteter. Detta verksamhetsområde är en viktig aktör både för den professionella kultursektorn och för den deltagarbaserade amatörkulturen. Verksamheten strävar efter att utmana och underhålla kommuninvånarna. En del av detta sker genom att kulturmiljöerna och kulturvärdena tas tillvara och utgör en självklar, synlig och uppmärksam del av Örebro kommun.

Olika typer av anläggningar i kommunen erbjuder kostnadsfria möjligheter för natur- och kulturupplevelser som främjar folkhälsan. Genom ekonomiskt stöd till civilsamhället bidrar Örebro kommun till att skapa en levande landsbygd och ett mångsidigt föreningsliv med meningsfulla aktiviteter på fritiden. I detta ingår lägerkollo och gratis sommaraktiviteter för barn och unga.

Inom ramen för Partnerskap Örebro samarbetar fritidsgårdarna och genomför en mängd aktiviteter i partnerskapsområdena under sommaren. Syftet är att öka vuxennärvaron samt främja trivseln och tryggheten samtidigt som barn och unga får möjlighet till stimulerande fritidsaktiviteter. Detta ger betydande positiva effekter i partnerskapsområdena.

Under året som gått har Kulturkvarteret arrangerat ca 800 arrangemang. Under samma tid har över 600 000 personer besökt Kulturkvarteret. Med representanter från Kulturkvarterets samtliga enheter (Örebro kulturskola, Örebro konsthall, Stadsbiblioteket, Örebro konserthus och Kulturkvarteret intraprenad) har en så kallad ACED-process¹ startats. Syftet med processen är att stärka verksamheternas kompetens och arbete kring publikutveckling och breddat deltagande.

För att fortsätta att vara en attraktiv kommun behövs ett välmående näringsliv. Under året har utvecklingen mot fler företagsbesök och ökad dialog löpt vidare. Som exempel har Fastighetsdagen arrangerats i samverkan med Business Region Örebro, och ett frukostforum med ett större antal industriföretag har startats. Parallellt med detta har Tillväxtrådets träffar löpt enligt plan, samtidigt som närvaron vid externa nätverk och dialogtyor har ökat.

Arbetsätt har utvecklats som lyfter Örebro som en attraktiv plats för nya investeringar. Det handlar exempelvis om det proaktiva arbetet med stark offertberedskap, marknadsföring och verksamhetsmark, men också om det mer reaktiva arbetet med att ta hand om förfrågningar som kommer in. Satsningen på Tillväxt- och arbetsmarknadspaketet för att säkra kompetensförsörjningen har gett goda resultat. Under 2023 har ett förvaltningsövergripande etableringsteam startats, samtidigt som antalet företagsbesök har ökat.

¹ ACED står för Audience Centred Experience Design. ACED är en metod för kulturinstitutioner att skapa publikupplevelser utifrån publikens förväntningar och önskemål, snarare än att "göra som man alltid gjort". Metoden kan också användas för att skapa ett bredare utbud som attraherar grupper som ännu inte upptäckt eller intresserat sig för de evenemang som tidigare erbjudits.

Tabell: Kommunfullmäktiges mål

Strategiskt mål*	Måluppfyllelse nämnd- och bolagsmål		Samlad måluppfyllelse
	Uppfylls	Uppfylls ej	
Örebro kommun ska erbjuda ett utvecklande, aktivt och tryggt kultur-, fritids- och föreningsliv oavsett var i kommunen människorna bor eller vilka de är	5	3	Ej uppfyllt

*GEH-mål skrivs i fet stil

Tabell: Kommunfullmäktiges uppdrag

Uppdrag	Status	Kommentar
Ett näringslivsprogram ska utformas i bred dialog med näringslivet i syfte att förenkla företagande och skapa bättre förutsättningar att driva företag.	✓	Arbetet med att revidera Näringslivsprogrammet har löpt på enligt plan under året. Efter att ha inhämtat synpunkter i bred dialog med näringslivsrepresentanter under våren 2023 tog en parlamentariskt tillsatt arbetsgrupp vid. Tillväxtrådet, som består av näringslivsrepresentanter från en rad olika företag och organisationer, har fungerat som en rådgivande instans i processen. Det nya Näringslivsprogrammet väntas kunna antas av Kommunfullmäktige under våren 2024.
Ett näringslivspaket för företagande på landsbygden ska tas fram.	+	Arbetet har startat med att medel har avsatts till lokala budgetar för företagsutveckling. Samverkan sker i hela processen, från förslag till genomförd lokal företagarbudget, med de lokala företagareföreningar som också tar emot medlen. Syftet är att stimulera till lokalt engagemang bland företagen på orten, ta vara på idéer samt öka möjligheten för företagare att skapa ett ännu bättre företagsklimat och därmed utveckla näringslivet.
Kommunikationen och dialogen med näringslivet ska öka i syfte att möta företagarnas behov bättre.	+	Under året har nya aktiviteter initierats löpande och befintliga stärkts. Syftet har varit att öka dialogen och skapa bättre kommunikation med näringslivet, såväl kortsiktigt som långsiktigt. Dialog i samband med upphandling är ett identifierat utvecklingsområde. Förstärkt, riktad kommunikation och dialog i samband med enskilda projekt (såsom vägavstängningar) är ett annat. Dialog och information om kommunala beslut som berör företagare är ett tredje område. Dessutom behöver kommunens utbud av digitala lösningar fortsätta att utvecklas.
En översyn av Kulturkvarterets ekonomi ska genomföras för att säkerställa en budget i balans.	+	En utvärdering av intraprenaden Kulturkvarterets första tre år har startat. Intraprenaden utvärderas i sin helhet med särskilt fokus på ekonomi. Resultatet ska presenteras 29 februari 2024. Inom uppdragsdirektivet ryms också att lägga fram flera alternativa förslag på vilka ekonomiska resurser som bedöms komma att behövas framåt. Detta beroende på vilken ambitionsnivå som anses motsvara förväntningarna på den verksamhet som bedrivs i Kulturkvarteret.
Open Art får i uppdrag att se över sina samarbetsformer och arbeta för att öka andelen finansiering från andra aktörer.	✓	För att säkra extern finansiering har Open Art sedan starten aktivt samarbetat med det lokala näringslivet. Idag bidrar ett 60-tal samarbetspartner med finansiering i form av varor, tjänster och pengar. Ökade resurser och en utveckling av samarbetet har dock inte lett till ökade intäkter. Verksamheten står inför stora utmaningar med att skaffa extern finansiering, delvis på grund av de komplexa upphandlingsregler som gäller. Upphandlingsreglerna förväntas påverka antalet samarbetspartner negativt inför 2024.
Kulturskolan ska ha stor bredd och vara tillgänglig i hela kommunen så att fler barn och unga kan delta.	+	Arbetet pågår med att formulera åtaganden och mål utifrån detta uppdrag. Det arbetet fortsätter 2024. Någon samverkan med Kommunstyrelsen utifrån uppdragen har inte skett.
Fritidsgårdsverksamheten ska ses över med fokus på tillgänglighet, innehåll, trygghet och målgruppsanpassning.	-	Kultur- och fritidsförvaltningen har utan resultat försökt få klarhet kring uppdragets avsikt och innehåll. För att komma vidare med uppdraget ska ett förenklat uppdragsdirektiv tas fram för avstämning med företrädare för Kultur- och fritidsnämnden under 2024.
Lov Örebro, avgiftsfria lovaktiviteter i hela Örebro kommun, ska utvecklas ihop med civilsamhället.	✓	Lov Örebro har implementerats och integrerats i de nya föreningsbidragen som träder i kraft 2024. Kultur- och fritidsnämndens samverkan med Förskolenämnden och Grundskolenämnden har fokuserat på hur lovinformation når ut till skolelever. Samverkan har skett med Gymnasie- och arbetsmarknadsförvaltningen kring de möjligheter som lov-pengarna skapar för ferie- och ungdomspraktikanter under sommaren.
Säkra Fritidsbankens finansiering och se till att den fortsatt bevaras och utvecklas.	+	Driften för fritidsbankerna i Markbacken och Odensbacken är säkrad för 2024. Anledningen är en utökad budgetram samt extra tillfälliga medel från Kultur- och fritidsnämnden. Även Grundskolenämnden har bidragit med ekonomiska resurser. Hög efterfrågan är positivt, men är samtidigt en utmaning i och med att det ökar arbetsbelastningen. En försiktig analys kopplar den ökade efterfrågan till den ekonomiska pressen på många hushåll. Det finns även behov av att på sikt överväga lokalförhållandena; för närvarande är de exempelvis olämpliga ur ett tillgänglighetsperspektiv.

Finansiella mål

Örebro kommun har i enlighet med Kommunallagen angett mål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning och som ska säkra kommunens finansiella ställning för kommande generationer.

För att bibehålla Örebro kommuns starka finansiella ställning i en tid av stor osäkerhet, och vikande resultat från delar av den löpande verksamheten, behöver vi säkerställa att den totala nettokostnadsnivån och investeringsnivån ryms inom ramen för skatteintäkter och generella statsbidrag. En annan förutsättning för att kunna genomföra kommunens investeringsprogram och bolagens investeringsplaner utan att urholka kommunkoncernens finansiella ställning, är att hålla en god balans mellan upplåning och egen finansiering. På lång sikt behöver kommunen upprätthålla nivån på soliditeten för att bibehålla ett finansiellt handlingsutrymme. De finansiella målen omfattar begränsningar för hur mycket den löpande verksamheten får kosta och den samlade nivån för nya investeringar samt underhåll av befintliga tillgångar. Kommunens resultat ska säkerställa en fortsatt hög självfinansieringsgrad vid investeringar och begränsa behovet av upplåning.

Av året resultat på 570 mnkr uppgår verksamhetens resultat till 91 mnkr. Det motsvarar 0,9 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag (6,0 procent 2022). Därmed uppnås inte det finansiella målet på 1 procent. Den genomsnittliga andelen för perioden 2019–2023 ligger på 3,0 procent.

Genomförandegraden för kommunens investeringar är fortsatt låg. Den uppgår för 2023 till 63 procent totalt, och för de enbart skattefinansierade investeringarna till 66 procent. En låg genomförandegrad försvårar den finansiella planeringen då en mer kortsiktig likviditet behöver

hållas än vad som är nödvändigt för innevarande år. Dessa förhållanden påverkar avkastningen negativt inom kapitalförvaltningen, samtidigt som vi skjuter över den finansiella belastningen på kommande år.

Självfinansieringsgraden för årets skattefinansierade investeringar i kommunen uppgår till 164 procent. Det innebär att målet på minst 100 procent uppnås. Att självfinansieringsgraden är hög förklaras främst av att genomförandegraden är låg samt av att kommunens resultat blev högre än vad som budgeterats.

För att anpassa nivån på kommunkoncernens investeringar i skattefinansierad verksamhet till det finansiella utrymmet finns ett finansiellt mål. Målet anger att dessa investeringar inte ska överskrida 14 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag. Detta gäller oavsett hur kommunen väljer att organisera sin fastighetsförvaltning. Kommunkoncernens investeringar i skattefinansierad verksamhet, exklusive exploateringsinvesteringar, uppgår för 2023 till 7 procent. Det innebär att målet är uppfyllt. Att målet uppnås med marginal beror på ökade skatteintäkter och generella statsbidrag, samt på en låg genomförandegrad (67 procent) för kommunkoncernens investeringar i skattefinansierad verksamhet.

Årets positiva resultat stärker det egna kapitalet och bidrar därmed till en oförändrad soliditet jämfört med föregående år. Soliditeten uppgår till 56,9 procent (56,9 procent 2022), och därmed uppnås det finansiella målet om en soliditet på minst 50 procent. Balansomslutningen exklusive internbank har ökat med 921 mnkr under året (497 mnkr i förändring 2022). Det egna kapitalet justerat för ansvarsförbindelsen för pensioner har ökat med 524 mnkr (397 mnkr i förändring 2022).

Tabell: Kommunfullmäktiges finansiella mål

Kommunfullmäktiges finansiella mål	Måloppfyllelse
Verksamhetens resultat ska uppgå till minst 1,0 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag. (Verksamhetens resultat = Resultat före finansnetto)	0,9 % Målet ej uppfyllt
Kommunens egna investeringar i skattefinansierad verksamhet ska ha en självfinansieringsgrad på minst 100 procent.	164 % Målet uppfyllt
Koncernens investeringar i skattefinansierad verksamhet, exklusive exploateringsinvesteringar, ska uppgå till max 14 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag.	7 % Målet uppfyllt
Kommunens soliditet ska uppgå till minst 50 procent, inklusive pensionsförpliktelser men exklusive internbankens påverkan.	56,9 % Målet uppfyllt

Diagram: Finansiellt mål – Resultat

Verksamhetens resultat i förhållande till skatteintäkter och generella statsbidrag 2019–2023, procent

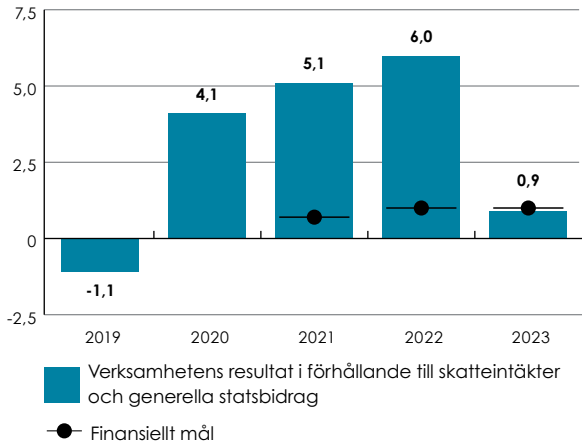

Diagram: Finansiellt mål – Kommunkoncernens investeringar

Andel skattefinansierade investeringar exkl. exploateringsinvesteringar i kommunkoncernen i förhållande till skatteintäkter och generella statsbidrag 2019–2023, procent

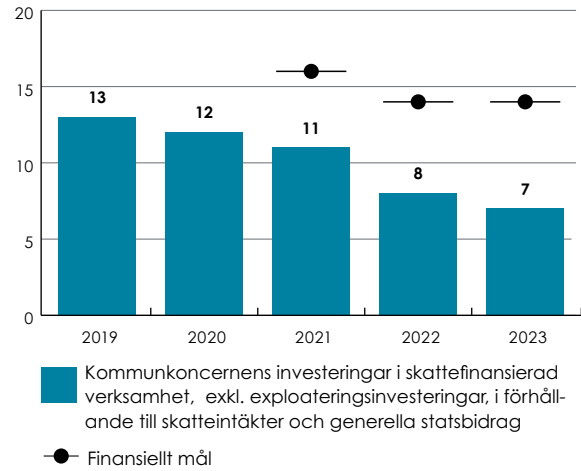

Diagram: Finansiellt mål – Kommunens investeringar

Självfinansieringsgrad skattefinansierade investeringar i kommunen 2019–2023, procent

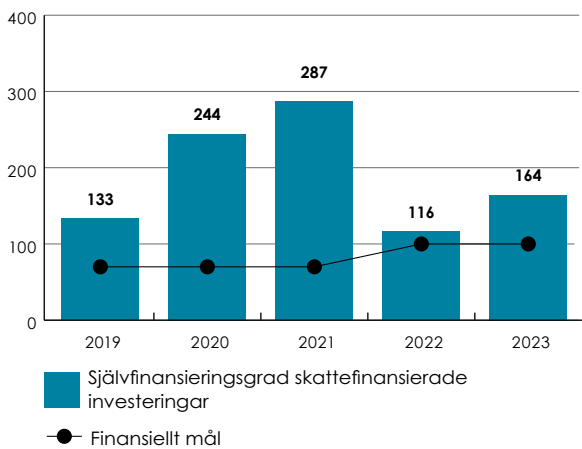
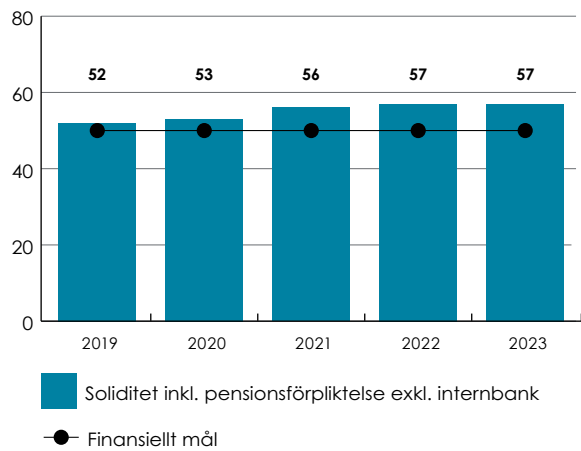

Diagram: Finansiellt mål – Kommunens handlingsberedskap

Kommunens soliditet 2019–2023, procent

Resultat och ekonomisk ställning

Resultaträkning

Örebro kommun bedriver en del av sin verksamhet i företags- och entreprenadform. Därför har kommunen ägarintressen i ett antal aktiebolag, ekonomiska föreningar och stiftelser. I samband med bokslutet sammanställs räkenskaperna över årets resultat för den kommunala koncernen. Avsikten är att ge en helhetsbild av kommunens ekonomi, oberoende av i vilken juridisk form den kommunala verksamheten bedrivs.

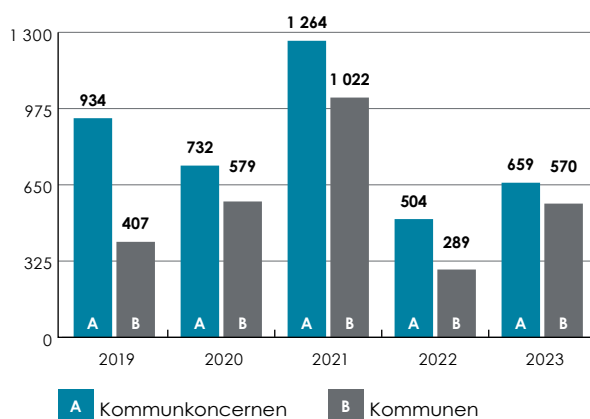
[Den kommunala koncernen>>](#)

Årets resultat

Årets resultat i koncernen uppgår till 659 mnkr (504 mnkr 2022) efter skatter och finansnetto. I koncernens resultat ingår kommunens resultat, resultaten för de bolag inom koncernen som ägs av Örebro Rådhus AB samt resultaten för övriga bolag som ägs direkt av kommunen. I resultatet är koncerninterna mellanhavanden eliminerade.

Årets resultat i kommunen uppgår till 570 mnkr. Rådhuskoncernens resultat uppgår till 137 mnkr, varav de tre fastighetsbolagen bidrar med 115 mnkr efter skatt. I kommunens resultat ingår realiserade vinster inom kapitalförvaltningen med 302 mnkr. Omsättningen i koncernen uppgår till 15 604 mnkr (14 835 mnkr 2022), varav 10 659 mnkr avser skatteintäkter och generella statsbidrag. Avskrivningar och nedskrivningar i koncernen uppgår till 1 112 mnkr.

Diagram: Årets resultat i koncernen (belopp i miljoner kronor)

Av årets resultat (570 mnkr) i kommunen utgör verksamhetens resultat 91 mnkr och finansnettot 479 mnkr. När vinster vid försäljning av tillgångar samt realiserade och orealiserade värdeförändringar inom finansiella tillgångar, så kallade jämförelsestörande poster, avräknats i resultatet blir resultatet 203 mnkr (701 mnkr 2022).

Årets budgetavvikelse i kommunen uppgår till 286 mnkr (-12 mnkr 2022). 2023 års positiva utveckling på börsen har påverkat kommunens kapitalförvaltning positivt. Stora upp- eller nedgångar på börsen ger betydande påverkan på resultatet. Även skatteintäkterna har utvecklats bättre än vad som budgeterats för året.

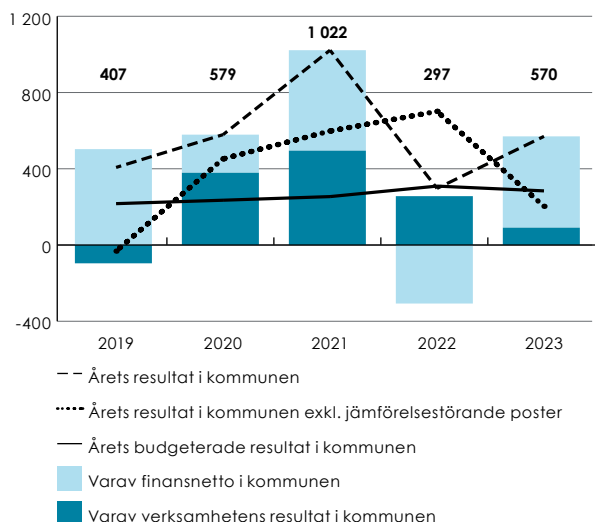
Tabell: Jämförelsestörande poster i kommunens resultat 2019–2023 (belopp i miljoner kronor)

Jämförelsestörande poster	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2023
Jämförelsestörande poster i verksamhetens resultat	72	118	75	76	30
Realisationsvinster/-förluster från försäljning av anläggningstillgångar	5	2	2	-3	9
Exploateringsresultat	67	117	140	79	21
Ändrat livslängdsantagande RIPS*(pensionsskuld)	-	-	-30	-	-
Avskrivning datorer, ny redovisningsprincip, digital arbetsplats resp. elevdatorer	-	-	-36	-	-
Jämförelsestörande poster i finansiella poster	367	9	349	-479	337
Realisationsvinster/-förluster inom finansnettot	191	34	68	0	36
Försäljning av bostadsrätter	-	-	-	-	3
Orealiserade vinster och förluster inom finansnettot	178	-11	280	-478	302
Eftersläpande effekt av sänkt diskonteringsränta på pensioner inkl. löneskatt	-3	-14	1	-1	-3
Summa jämförelsestörande poster i kommunens resultat	439	127	424	-403	367

* SKR:s Riktlinjer för beräkning av pensionsskulden (RIPS)

[Finansiella rapporter>>](#)

Diagram: Årets resultat i kommunen (belopp i miljoner kronor)

I nämndernas löpande verksamhet finns det dock stora utmaningar, framför allt på kostnadssidan. Där arbetar äldreomsorgs- samt funktionsstödsverksamheterna med att nå en kostnadseffektiv bemanning utifrån ett förändrat arbetstidsmått för omvårdnadspersonal, strävan efter heltid som norm samt bestämmelsen om elva timmars dygnsvila. Inom förskolan och grundskolan har minskade barn- och elevunderlag utmanat verksamheterna och försvårat möjligheten att anpassa kostnaderna till nya förutsättningar. Inom gymnasieskolan gör det ökade antalet elever att fler behöver kunna tas emot, men utan att verksamheten för den skall drar på sig för stora kostnader på lång sikt eftersom kommande elevkullar är betydligt mindre. Socialtjänsten upplever en ökad komplexitet och en ökad volym i antal dygn per insats. En gynnsam situation på arbetsmarknaden har bidragit till ett förändrat behov av arbetsmarknadsinsatser samt

ett minskat antal hushåll i behov av ekonomiskt bistånd. De faktorerna har bidragit till att dämpa kostnadsutvecklingen.

De ekonomiska konsekvenserna av en hög inflationsnivå slår igenom i vissa verksamheter. Den enskilt största utmaningen har varit kommunens pensionskostnader; detta med tanke på att medarbetarnas pensioner värdesäkras med prisbasbeloppet som bas. Verksamheten i nämnderna har i olika utsträckning drabbats av prisjusteringar i avtal under året.

Verksamhetens resultat

Verksamhetens resultat är en del av årets resultat. Det består av verksamhetens nettokostnader samt skatteintäkter och generella statsbidrag. Verksamhetens resultat i kommunkoncernen uppgår till 668 mnkr. Verksamhetens resultat i kommunen uppgår till 91 mnkr, vilket är 13 mnkr lägre än budgeterat.

Verksamhetens nettokostnader i kommunen

Verksamhetens nettokostnader uppgår till 10 568 mnkr (9 550 mnkr 2022). Det är en ökning med 1 018 mnkr från föregående år. Ökningen motsvarar 10,7 procent (4,1 procent 2022). Den budgeterade utvecklingen för nettokostnaden var 8,6 procent. Om man räknar av jämförelsestörande poster ligger nettokostnadsutvecklingen på 10,1 procent (4,1 procent 2022). Under året har nämnderna haft ett generellt effektiviseringsuppdrag på 93 mnkr. Det har senare kompletterats med ett riktat effektiviseringsuppdrag på totalt 18 mnkr. Utöver det har flera nämnder behövt lägga ut egna effektiviseringsuppdrag i verksamheten för att klara eller närma sig en ekonomi i balans. Efter en gynnsam skatteprognos på våren reviderades budgeten för skatteintäkter upp, och i juni fördelades ett utökat utrymme för verksamheten på 80 mnkr. Av dessa medel användes ca 40 mnkr för att täcka kompensationen till nämnderna med tanke på ett högre utfall av årets lönerrevision.

Tabell: Verksamhetens resultat i kommunkoncernen, (belopp i miljoner kronor)

	Kommunkoncernen			Kommunen				
	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Budget 2023	Avvikelse 2023
Verksamhetens intäkter	4 523	4 680	4 945	2 597	2 583	2 714	2 785	-71
Verksamhetens kostnader	-12 241	-12 724	-13 824	-11 481	-11 872	-13 008	-12 845	-163
Avskrivningar och nedskrivningar	-980	-982	-1 112	-288	-261	-274	-311	37
Verksamhetens nettokostnader	-8 699	-9 026	-9 991	-9 171	-9 550	-10 568	-10 371	-197
Skatteintäkter	7 484	7 972	8 379	7 484	7 972	8 379	8 208	171
Generella statsbidrag och utjämning	2 183	2 183	2 280	2 183	2 183	2 280	2 267	13
Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning	9 667	10 155	10 659	9 667	10 155	10 659	10 475	184
Verksamhetens resultat	968	1 129	668	495	605	91	104	-13

Verksamhetens nettokostnader inklusive avskrivningar visar en negativ budgetavvikelse på - 197 mnkr (222 mnkr 2022). I avvikelserna ingår följande delar: nämnderna visar sammanlagt en negativ budgetavvikelse på -201 mnkr, taxefinansierad verksamhet har en avvikelse på knappt -13 mnkr och kommungemensamt, finansiering och avskrivningar visar tillsammans en positiv budgetavvikelse på 17 mnkr.

Verksamhetens intäkter i kommunen uppgår till 2 714 mnkr (2 583 mnkr 2022). Intäkterna har ökat med 5,1 procent jämfört med 2022 (minskat 0,5 procent 2022). Om man räknar av jämförelsestörande poster som realisationsvinster och exploateringsintäkter har intäkterna ökat med 6,2 procent (5,2 procent 2022).

Om vi jämför årets intäkter med föregående års kan vi se en liten ökning när det gäller taxor och avgifter. Försäljningsintäkter och riktade bidrag för flyktingar ligger på ungefär samma nivå medan övriga riktade bidrag ligger något lägre än föregående år. Under året har kommunen likt föregående år fått kostnadsersättning från Migrationsverket för att bosätta massflyktingar från Ukraina. Kommunen har även fått elstöd på drygt 2 mnkr. Till skillnad från tidigare år har inga kostnadsersättningar betalats ut från staten med anledning av coronapandemins effekter. Intäkterna för försäljning av mark inom exploateringsfastigheterna uppnår inte budgeterade nivåer.

Verksamhetens kostnader i kommunen exklusive avskrivningar uppgår till 13 008 mnkr (11 872 mnkr 2022). Verksamhetens kostnader har ökat med 9,6 procent (3,4 procent 2022).

Justerat för jämförelsestörande poster har kostnaderna ökat med 8,3 procent (4,7 procent 2022). Genomsnittet för de fem senaste årens kostnadsökningar ligger på 4,0 procent (3,5 procent 2022). Inflationen (KPIF) i december 2023 sjönk till 2,3 procent (10,2 procent 2022).

De kostnader som har förändrats i särklass mest mellan åren är pensionskostnaderna, som ökade med ca 48 procent. Inför året aviserades att ett nytt pensionsavtal för kommuner och regioner skulle införas från 2023. Avtalet är en av anledningarna till de höjda kostnaderna, men de beror också på att den högre inflationen orsakat högre kostnader för värdesäkring av pensionerna. Budgeten för året hade tagit höjd för totalt 170 mnkr mer än föregående år, men kostnadsökningen blev ca 250 mnkr. Av den ökningen utgör ca 130 mnkr effekten av det nya avtalet. Största delen av den övriga differensen är en konsekvens av hög inflation.

Personalkostnaderna exklusive pensioner har ökat med ca 4,9 procent. En förklaring är årets lönerrevision; andra faktorer är kostnader för övertid samt fortsatt höga sjuklönekostnader trots att pandemin är över. Flera verksamheter har även i år påverkats av en kraftigt förändrad prisutveckling. Kostverksamheten har haft fortsatt höga livsmedelspriser, med en ökning på ca 8 procent, och ökade transportkostnader med anledning av de höjda drivmedelspriserna. Även färdtjänstverksamheten och vinterväghållningen har påverkats av de högre drivmedelspriserna.

Kommunens lokalkostnader har höjts med ca 12 procent. Det förklaras bl.a. av en hög indexering av de hyror som är knutna till Konsumentprisindex (KPI). En annan förklaring är driftkostnadskonsekvenser för om- och tillbyggnader i vård- och omsorgsboenden, nya verksamhetslokaler för Teknik- och serviceförvaltningen samt ombyggnation av administrativa lokaler (NOD-projektet).

Kostnaderna för köp av vårdplatser inom socialtjänst och funktionsstöd har ökat kraftigt. En högre efterfrågan på olika typer av vårdplatser i hela Kommunverige orsakar bl.a. högre pris per plats. Kostnaden för ekonomiskt bistånd ligger dock kvar på samma låga nivå som föregående år.

Effekterna av de prisförändringar på varor och tjänster som den höga inflationen har orsakat kan komma att påverka verksamheterna även framåt. Det framgår av respektive avtal när avtalen ska prisjusteras. Inflationen har visserligen blivit lägre under året, men det handlar snarare att ökningstakten minskar än att priserna kommer att sjunka.

Det är viktigt att fortsätta analysera och synliggöra orsaker till avvikelser kring pris- och volymförändringar. Det är också viktigt att löpande effektivisera verksamheten och prioritera det mest väsentliga för att på ett hållbart sätt anpassa kostnaderna till de finansiella förutsättningarna.

Kommunens avskrivningar uppgår till 274 mnkr (261 mnkr 2022), vilket är en ökning med 5,1 procent (minskning 9,3 procent 2022). Effekten av de senaste årens höga investeringstakt väntas synas i form av ökade avskrivningskostnader. Med tanke på att kommunen har relativt stora investeringsutgifter för objekt som inte slutförts, och att dessa finns upptagna som pågående arbete i balansräkningen, finns det dock en risk att kostnader skjuts på framtiden. Investeringsutgifter belastar driftresultatet med årliga avskrivningar under nyttjandeperioden först när de tas i drift.

Tabell: Nyckeltal kommunen (procent)

Nyckeltal	2019	2020	2021	2022	2023	Snitt 5 år
Nettokostnadsutveckling inkl. jämförelsestörande poster	7,1	-1,5	3,8	4,1	10,7	4,8
Nettokostnadsutveckling exkl. jämförelsestörande poster	5,4	-1,0	3,3	4,1	10,1	4,4
Skatteintäktsutveckling	4,4	3,8	4,9	5,0	5,0	4,6
Utveckling skatteintäkter och finansnetto	9,8	0,4	8,3	-3,4	13,1	5,6
Utveckling skatteintäkter och finansnetto exkl. jämförelsestörande poster	4,3	4,4	4,7	4,9	4,6	4,6

Skatteintäkter och generella statsbidrag

Kommunens verksamhet finansieras till största delen av skatteintäkter, utjämning och generella statsbidrag. Dessa uppgår till 10 659 mnkr, vilket är en ökning med 504 mnkr jämfört med 2022. Kommunen har budgeterat med en skatteutveckling motsvarande 3,2 procent jämfört med föregående år. Utfallet blev 5,0 procent – en positiv budgetavvikelse på 184 mnkr. En revidering av antalet arbetade timmar ligger till grund för den förbättrade skatteintäktsprognosen. Särskilt riktade statsbidrag till vård och omsorg samt ett tillfälligt statsbidrag för stöd kring Ukraina har klassats som generella statsbidrag. Dessa har därmed förstärkt resultatet inom skatteintäkter och generella statsbidrag. Bidragen fördelas ut som intern intäkt till berörda verksamheter och förstärker resultaten i nämnderna, men motsvarande belopp blir en negativ avvikelse i resultatet inom Kommungemensamt.

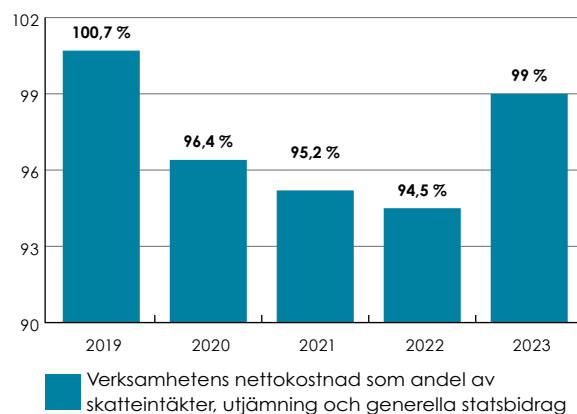
Skattesatsen i kommunen ligger på 21,35 kr. Det är en något högre nivå än jämförbara kommuner. En skattekrona motsvarar cirka 399 mnkr i skatteintäkter. Senaste gången skattesatsen höjdes var 2016, som en konsekvens av volymökningarna inom förskola, skola samt vård och omsorg.

För att bibehålla en långsiktigt hållbar ekonomisk utveckling ska inte verksamhetens nettokostnader över tid öka mer än skatteintäkter och finansnetto tillsammans. Utvecklingen för skatteintäkter och finansnetto ligger på i snitt 5,6 procent för de fem senaste åren (3,4 procent 2022). Utvecklingen av verksamhetens nettokostnader för samma period ligger i genomsnitt på 4,8 procent (4,0 procent 2022).

Verksamhetens resultat stärks av ökade skatteintäkter, men också av fortsatt lägre kostnadsnivåer för t.ex. ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsåtgärder. Det stärks också av att flera investeringar har flyttats framåt i tiden; därmed har de planerade investeringarna inte heller genererat några driftkostnader.

Genom att ställa verksamhetens nettokostnader i relation till kommunens skatteintäkter och generella statsbidrag får man en bild av hur kommunen har finansierat sin verksamhet. Bilden ska visa om det råder balans mellan intäkter och kostnader. Under 2023 utgjorde verksamhetens nettokostnader 99 procent av kommunens skatteintäkter och statsbidrag (95 procent 2022). Årets resultat ska över tid stärka och värdesäkra kommunens eget kapital. Att återgå till 2019 års nivå är inte hållbart på lång sikt. En tillfällig avvikelse under något år med sviktande konjunktur kan dock rymmas inom god ekonomisk hushållning; detta så länge förändringen av eget kapital matchas mot tillgångsförändringen. När den löpande driften har finansierats behöver en tillräckligt stor andel av skatteintäkter och generella statsbidrag vara kvar för att finansiera kommunens investeringsbehov och därmed begränsa behovet av upplåning.

Diagram: Verksamhetens nettokostnad i förhållande till skatteintäkter, utjämning och generella statsbidrag (procent)

När andelen överstiger 100 procent innebär det att skatteintäkter och generella statsbidrag inte räcker till, och att resultaten från finansverksamheten är med och bidrar för att finansiera den verksamhet som bedrivs. Nivån på kommunalskatten har varit oförändrad sedan 2016.

Finansiella intäkter och kostnader

Det finansiella resultatet för kommunkoncernen uppgår till -9 mnkr inklusive orealiserade vinster och förluster inom kommunens kapitalförvaltning. Om de orealiserade vinsterna och förlusterna exkluderas uppgår finansnettot till -311 mnkr. Räntekostnaderna för långfristiga lån i koncernen uppgår till -521 mnkr (-285 mnkr 2022).

Kommunens nettointäkter från finansverksamheten uppgår till 479 mnkr, vilket är 299 mnkr högre än budget. Avvikelsen beror främst på orealiserade vinster inom kapitalförvaltningen; dessa uppgår till 302 mnkr. 2023 blev till slut ett bra börsår. Efter en skakig inledning på året avslutades det med en kraftig uppgång under november och december. Börsindex för svenska aktier steg med 19 procent under året medan globalt börsindex i svenska kronor steg med 20 procent. Samtidigt var det också ett bra år för avkastningen på räntemarknaden, där index för stats-, bostads- och kommunobligationer steg med 6 procent. Avkastningen i kommunens långfristiga kapitalförvaltning uppgick till 10 procent, vilket ska jämföras med en budgeterad avkastning på 3,5 procent. Exklusive orealiserade vinster uppgår finansnettot till 178 mnkr, vilket är 2 mnkr högre än budgeterat. Utdelningen från Örebro Rådhus AB var 32 mnkr lägre än budgeterat samtidigt som ränteintäkterna var 25 mnkr högre än budget. I resultatet ingår även 0,5 mnkr i efterutdelning på kommunens fordran i GOTA AB:s konkurs, samt 3 mnkr i reavinst för försäljning av bostadsrätter som inte budgeterats.

Budgetföljsamhet i kommunen

Budgetföljsamhet är ett mått på hur väl den ekonomiska styrningen fungerar mot givna förutsättningar i budgeten. En god budgetföljsamhet är en förutsättning för en fungerande ekonomistyrning och därmed för god ekonomisk hushållning. Av kommunens totala budgetavvikelse på 286 mnkr står avvikelsen inom verksamhetens nettokostnader exklusive avskrivningar för en negativ budgetavvikelse på -234 mnkr (positiv 178 mnkr 2022). Nämndernas löpande verksamheter visar en negativ budgetavvikelse på -201 mnkr (45 mnkr 2022). Det motsvarar en avvikelse på 1,4 procent i relation till verksamhetens kostnader (0,3 procent 2022). När nämndernas budgetavvikelse justeras för ianspråktagande av eget kapital blir budgetavvikelsen -168 mnkr (54 mnkr 2022).

Den löpande verksamhetens budgetföljsamhet bör ligga inom +/- 1 procent av verksamhetens kostnader. 8 av 13 nämnder har större avvikelser än så. Det finns därför anledning att i det fortsatta planeringsarbetet följa och analysera orsakerna till avvikelser i budgetföljsamheten framåt, och att identifiera eventuella strukturella avvikelser som behöver lyftas fram. Totalt finansieras insatser för 46 mnkr genom ianspråktagande av markeringar i eget kapital. Dessa belopp finns inte med i den justerade budgetavvikelsen.

Skatteprognosen i april signalerade en gynnsam utveckling av skatteintäkter och kommunens budget förstärktes i juni med totalt 80 mnkr. Ungefär hälften av förstärkningen fördelades till nämnderna för att täcka det högre utfallet av årets lönerrevision.

Årets resultat har präglats av stor osäkerhet kring utvecklingen av börsindex och den höga inflationens påverkan på prisutvecklingen. Detta har på olika sätt speglats vid årets tre uppföljningstillfällen. Samtidigt som löner, hyror och andra kostnader har stigit ligger t.ex. ekonomiskt bistånd kvar på föregående års relativt låga nivå. Prognosen för genomförandet av investeringsprogrammet har varit positiv i överkant de senaste åren. Bättre kontroll över den löpande genomförandekapaciteten under året kan ge möjlighet till tidsbegränsade åtgärder; detta med tanke på att det inom Kommunstyrelsen finns ofördelade medel för driftkostnads-kompensation för investeringar som kan användas kortsiktigt i väntan på att investeringen färdigställs. I tabellen Driftredovisning per nämnd framgår respektive nämnds utfall, och efterföljande kommentarer finns i avsnittet Verksamheten i kommunens nämnder. I slutet av året var utvecklingen på börsen positiv, vilket har bidragit till den positiva avvikelsen inom kommunens kapitalförvaltning.

Tabell: Finansnetto i kommunkoncernen (belopp i miljoner kronor)

	Kommunkoncernen			Kommunen				
	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Budget 2023	Budgetavvikelse
Finansiella intäkter	678	261	862	688	439	1 377	1 053	324
Finansiella kostnader	-382	-886	-871	-161	-746	-898	-873	-25
Finansnetto	296	-625	-9	527	-307	479	180	299
- varav utdelning Örebro Rådhus AB	-	-	-	47	30	33	65	-32
- varav kapitalförvaltning	169	113	168	169	113	168	146	22
- varav realiserade vinster och förluster inom kapitalförvaltningen	280	-478	302	280	-478	302	0	302
- varav räntekostnader för lån och derivat	-250	-285	-521	-	-	-	-	-
- varav övrigt	97	25	42	31	28	-24	-31	7
Finansnetto exkl. realiserade vinster och förluster inom kapitalförvaltningen	16	-147	-311	247	171	178	180	-2

[Driftredovisning>>](#)

Tabell: Verksamhetens nettokostnader i kommunen, driftredovisning (belopp i miljoner kronor)

	Bokslut 2023 Kostnader	Bokslut 2023 Intäkter	Bokslut 2023 Netto	Budget 2023	Budget- avvikelse 2023	Justerad budget- avvikelse*	Budget- följsamhet
Kommunfullmäktige	-18	0	-18	-17	0	0	-1,9 %
Förskolenämnden	-1 322	152	-1 171	-1 171	0	4	0,0 %
Grundskolenämnden	-2 790	317	-2 474	-2 476	2	9	0,1 %
Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden	-1 872	688	-1 184	-1 277	93	101	5,0 %
Funktionsstödsnämnden	-1 352	82	-1 270	-1 184	-86	-86	-6,3 %
Socialnämnden	-802	48	-754	-654	-99	-99	-12,4 %
Vård- och omsorgsnämnden	-2 324	323	-2 001	-1 924	-77	-73	-3,3 %
Överförmyndarnämnden	-30	10	-20	-20	-1	-1	-1,8 %
Bygg- och miljönämnden	-79	51	-29	-26	-3	-3	-3,2 %
Kultur- och fritidsnämnden	-481	81	-400	-403	2	2	0,5 %
Teknik- och servicenämnden	-778	527	-251	-232	-19	-19	-2,4 %
Markplanerings- och exploateringsnämnden	-305	206	-100	-99	-1	-1	-0,3 %
Valnämnden	-1	0	-1	0	0	0	-65,9 %
Kommunstyrelsen	-2 555	1 699	-857	-842	-14	-4	-0,6 %
Summa nämnder	-14 692	4 183	-10 509	-10 308	-201	-168	-1,4 %
Teknik- och servicenämnden, taxefinansierade verksamheter	-493	481	-13	0	-13	0	-2,6 %
Utrymme för Kommunstyrelsen	0	0	0	-111	111	111	-
Kommunstyrelsen, finansiering	122	124	245	376	-130	-130	107,1 %
Driftbudget totalt	-15 081	4 787	-10 294	-10 060	-234	-188	-1,6 %
Avgår interna poster	2 073	-2 073	-	-	-	-	-
Verksamhetens kostnader och intäkter	-13 007,9	2 713,8	-10 294,1	-10 060,0	-234,2	-188,4	-1,8 %

*Den justerade budgetavvikelse som nämnden har efter ianspråktagande av eget kapital, t.ex. ianspråktagande av överfört resultat från intraprenader, sociala investeringar med mera, totalt 46 miljoner kronor.

Tabell: Fördelning av budgetavvikelse 2022 (belopp i miljoner kronor)

	Prognos april	Prognos augusti	Bokslut december
Årets resultat i kommunen	215	362	570
Budgeterat resultat - överskott	284	284	284
Budgetavvikelse verksamhetens nettokostnader inkl. avskrivningar	-203	-161	-197
- Kommunfullmäktige	0	0	0
- Nämndernas samlade budgetavvikelse	-169	-160	-201
- Taxefinansierad verksamhet	-14	-13	-13
- Utrymme för Kommunstyrelsen, finansiering exkl. tomträtter och exploatering	-45	-2	42
- Tomträttsverksamheten	0	-5	-11
- Exploateringsverksamheten	-6	-26	-50
- Avskrivningar	31	45	37
Budgetavvikelse skatteintäkter och generella statsbidrag	116	142	184
Budgetavvikelse verksamhetens resultat	-87	-19	-13
Budgetavvikelse finansnetto	18	97	299
Total budgetavvikelse kommunens resultat	-69	78	286
varav satsningars finansiering via ianspråktagande av markeringar i eget kapital (EK)	48	43	46

Transparensdirektivet

Vid avstämning av tröskelvärdet för den så kallade transparenslagen (lagen om insyn i vissa finansiella förbindelser m.m.) överstiger kommunens samlade omsättning för kommersiella verksamheter tröskelvärdet på 40 miljoner euro. När kommunen överstiger tröskelvärdet två år i rad ställs det krav på en öppen och separat redovisning kring de kommersiella verksamheterna. VA- och avfallsverksamheterna som utgör huvudparten av de kommersiella verksamheterna särredovisas med egna resultat- och balansräkningar. I avsnittet Räkenskapsrapporter särredovisas även den del av kommunens lokaluthyrning som prövats inom ramen för transparensdirektivet.

Tabell: Avstämning av lagen (2005:590) om insyn i vissa finansiella förbindelser m.m; det s.k. transparensdirektivet

	2022	2023
Omsättning kommersiell verksamhet	459	509
40 miljoner Euro i svenska kronor	445	445
Över (-)/ under (+) tröskelvärde	14	64

Kassaflödesanalys

Årets kassaflöde i kommunkoncernen uppgår till 354 mnkr (-306 mnkr 2022). Kassaflödet från den löpande verksamheten består av årets resultat, där det ingår en återläggning av ej likviditetspåverkande poster i form av avskrivningar m.m. Från verksamheten uppgår kassaflödet till 2 063 mnkr, vilket är en ökning med 238 mnkr jämfört med föregående år. Kassaflödet från investeringsverksamheten är negativt och uppgår till -2 650 mnkr (-3 177 mnkr 2022). Kassaflödet från finansieringsverksamheten uppgår till 941 mnkr (1 047 mnkr 2022).

Årets kassaflöde för kommunen uppgår till 327 mnkr, vilket är 930 mnkr högre än budgeterat. Avvikelsen beror på att årets resultat är högre och att investeringsvolymen är lägre än budgeterat. Från verksamheten uppgår kassaflödet till 1 092 mnkr (638 mnkr). Kassaflödet från investeringsverksamheten är negativt och uppgår till -806 mnkr (-806 mnkr 2022). Kassaflödet från finansieringsverksamheten uppgår till 41 mnkr (-152 mnkr 2021) och redovisar förändringen mellan in- och utlåning inom internbanken mellan åren.

Tabell: Kassaflödesanalys kommunkoncernen (belopp i miljoner kronor)

	Kommunkoncernen			Kommunen				
	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Budget 2023	Budget avvikelse
Årets resultat	1 264	504	659	1 022	297	570	284	286
Avskrivningar	980	982	1 112	288	261	274	311	-37
Övriga justeringar för ej likviditetspåverkande poster	507	339	292	182	80	248	165	83
Kassaflöde från den löpande verksamheten	2 751	1 825	2 063	1 492	638	1 092	760	332
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-2 978	-3 177	-2 650	-738	-806	-806	-1 363	557
Finansieringsverksamhet koncernen (exkl. internbank)	33	-54	59	-	-	-	-	-
Nyupptagna lån, internbank	1 050	1 100	882	1 050	1 100	882	1 146	-264
Ökning långfristig fordringar (utlåning internbank)	-	-	-	-897	-1 252	-841	-1 146	305
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	1 083	1 047	941	153	-152	41	0	41
Årets kassaflöde	857	-306	354	907	-320	327	-603	930

Tabell: Kommunkoncernens investeringar (belopp i miljoner kronor)

	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Budget 2023	Avvikelse 2023
Skattefinansierad verksamhet	-478	-332	-432	-441	-487	-744	257
varav exploatering	-109	-84	-117	-113	-143	-178	36
Taxefinansierad verksamhet	-205	-287	-310	-370	-334	-560	226
Kommunens investeringar	-683	-619	-742	-811	-821	-1 304	483
Bolagens investeringar, kommunens ägarandel	-1 837	-1 701	-2 098	-2 212	-1 828	-2 158	-54
varav bolagens investeringar för skattefinansierad verksamhet	-617	-816	-784	-527	-364	-534	7
Kommunkoncernens investeringar	-2 520	-2 320	-2 840	-3 023	-2 650	-3 462	439
varav kommunkoncernens investeringar för skattefinansierad verksamhet	-1 095	-1 147	-1 217	-968	-851	-1 278	310

Investeringar

Kommunkoncernens investeringar uppgår till 2 650 mnkr (3 023 mnkr 2022), varav 851 mnkr avser investeringar i skattefinansierad verksamhet. Kommunens investeringar uppgår till 821 mnkr (811 mnkr 2022), vilket är 483 mnkr lägre än budgeterat. Genomförandegraden av kommunens investeringar uppgår till 63 procent. De skattefinansierade investeringarna uppgår till 487 mnkr, vilket är 257 mnkr lägre än budgeterat.

För att bibehålla en långsiktigt hållbar ekonomi behöver kommunen ha en självfinansieringsgrad på 100 procent för skattefinansierade investeringar. Kommunens egna investeringar i skattefinansierad verksamhet har en självfinansieringsgrad på 164 procent. Självfinansieringsgraden mäter hur stor andel av investeringarna som kan finansieras med årets resultat och avskrivningar. Ett värde som överstiger 100 procent innebär att kommunen inte behöver använda överskottslikviditet eller låna till investeringar och att det långsiktiga handlingsutrymmet förstärks.

Balansräkning

Balansomslutningen i kommunkoncernen uppgår till 39 698 mnkr, vilket är 1 892 mnkr högre än föregående år. Materiella anläggningstillgångar som omfattar koncernens investeringsverksamhet har ökat med 1 576 mnkr. Placerade medel, kassa och bank har ökat med 352 mnkr. Det egna kapitalet har ökat med 653 mnkr till 14 250 mnkr. Skulderna har ökat med 884 mnkr.

Balansomslutningen i kommunen uppgår till 34 812 mnkr och har ökat med 1 739 mnkr under året, med en

budgetavvikelse på 145 mnkr. De materiella anläggningstillgångarna som omfattar kommunens investeringsverksamhet har ökat med 549 mnkr. Placerade medel, kassa och bank har ökat med 337 mnkr. Internbankens låneskuld har ökat med 882 mnkr. Det egna kapitalet har ökat med 570 mnkr. Pensionsförpliktelsen som redovisas som ansvarsförbindelse har ökat med 46 mnkr. Exkluderas in- och utlåningen inom den kommunala koncernens internbank och inom det gemensamma koncernkontot så uppgår balansomslutningen till 15 532 mnkr.

Soliditet

Soliditet är ett mått på det långsiktiga finansiella handlingsutrymmet. Den visar hur stor del av tillgångarna som har finansierats med egna medel. Ju högre soliditet, desto lägre skuldsättning. För att få en bättre bild av det totala handlingsutrymmet inkluderas även de pensionsförpliktelser som återfinns som ansvarsförbindelser utanför balansräkningen. Soliditeten för kommunkoncernen har ökat med 0,1 procentenheter jämfört med föregående år och uppgår till 29,1 procent. Vid beräkning av soliditeten för kommunen räknas påverkan från kommunens internbank bort. Detta eftersom internbankens upp- och utlåning ökar balansomslutningen och därmed minskar soliditeten. Enligt de finansiella målen ska soliditeten som lägst uppgå till 50 procent för kommunen. Soliditeten är oförändrad jämfört med föregående år och uppgår till 56,9 procent, vilket är 6,9 procentenheter högre än målet. Den genomsnittliga soliditeten 2022 i kommunkoncernerna i Sverige uppgick till 33 procent. För kommunerna i Sverige uppgick den genomsnittliga soliditeten till 32 procent under samma år.

Finansiella nettotillgångar

I de finansiella nettotillgångarna ingår alla de finansiella tillgångar som beräknas omsättas på 10–20 års sikt. Måttet speglar den tidsrymd som ligger mellan soliditet och kassalikviditet, och kan uttryckas som medellång betalningsberedskap. Nettotillgångarna för kommunkoncernen har minskat med -562 mnkr jämfört med föregående år och uppgår till -15 551 mnkr. Nettotillgångarna i kommunen har ökat med 209 mnkr under året och uppgår till 5 078 mnkr.

Kassalikviditet

Kassalikviditeten är ett mått på kortsiktig handlingsberedskap. Måttet består av kortfristiga fordringar, placeringar samt kassa relaterat till kortfristiga skulder. Kassalikviditeten för kommunkoncernen uppgår till 93 procent, vilket är en minskning med 12 procentenheter jämfört med föregående år. Huvuddelen av de kortsiktiga skulderna består av lån som förfaller inom ett år, men avsikten är att refinansiera de förfallande lånen. Kassalikviditeten för kommunen uppgår till 100 procent. Den har minskat med 15 procentenheter jämfört med föregående år. Normalt eftersträvas ett riktvärde på 100 procent, vilket innebär att korta tillgångar är lika stora som

korta skulder. Om internbankens påverkan på nyckeltalet räknas bort uppgår kassalikviditeten till 298 procent (293 procent 2022). Som jämförelse uppgick kassalikviditeten under 2022 till 83 procent för genomsnittet av kommunkoncernerna i Sverige, och till 137 procent för kommunerna.

Låneskuld och borgen

Kommunkoncernens bruttolåneskuld uppgår till 19 723 mnkr, vilket är en ökning med 739 mnkr jämfört med föregående år. Kommunen har sedan flera år tillbaka ingen låneskuld om lånen som vidareutlånas av internbanken exkluderas. Tvärtom har kommunen då ett likviditetsöverskott. Kommunkoncernens likviditetsöverskott (likvida medel inklusive placerade medel) har under året ökat med 352 mnkr och uppgår till 6 257 mnkr. Nettolåneskulden har ökat med 387 mnkr sedan årsskiftet och uppgår till 13 467 mnkr. Kommunkoncernens låneskuld har i snitt ökat med 5 procent per år de fem senaste åren. Låneskulden kan relateras till bolagens tillgångar i fastigheter, som huvuddelen av låneskulden hänförs till. Marknadsvärdet för bolagens fastighetsbestånd uppgår till 51 093 mnkr. Det bokförda värdet uppgår till 21 821 mnkr.

Tabell: Balansräkning kommunkoncernen (belopp i miljoner kronor)

	Kommunkoncernen			Kommunen				
	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Budget 2023	Budgetavvikelse
Tillgångar	35 738	37 806	39 698	31 174	33 072	34 812	34 667	145
Immateriella anläggningstillgångar	5	5	6	2	1	1	-	-
Materiella anläggningstillgångar	28 061	29 996	31 573	6 039	6 597	7 146	7 651	-505
Finansiella anläggningstillgångar	303	338	330	17 665	18 917	19 770	20 062	-292
- varav internbank	-	-	-	16 613	17 954	18 795	19 085	-290
Omsättningstillgångar	7 369	7 467	7 789	7 468	7 557	7 894	6 954	940
- varav placerade medel	5 705	5 328	5 808	5 684	5 308	5 788	5 062	-
- varav kassa och bank	505	577	449	451	507	354	150	-
Eget kapital, avsättningar och skulder	35 738	37 806	39 698	31 174	33 073	34 812	34 667	145
Eget kapital	13 090	13 597	14 250	10 646	10 943	11 513	11 227	286
Avsättningar	1 637	1 752	2 108	873	911	1 110	1 080	30
Skulder	21 011	22 456	23 340	19 656	21 219	22 188	22 360	-172
- varav lån/internbank	17 760	18 880	19 719	16 900	18 000	18 882	19 146	-264
Ansvarsförbindelse pensioner	2 733	2 633	2 679	2 733	2 633	2 679	2 669	10
Borgensförbindelser	18	33	33	730	757	786	-	-
Balansomslutning exkl. internbank	-	-	-	14 114	14 611	15 532	15 061	471
Soliditet exkl. internbank inkl. ansvarsförbindelse pensioner	29,0 %	29,0 %	29,1 %	56,1 %	56,9 %	56,9 %	56,8 %	0,1 %
Soliditet exkl. internbank exkl. ansvarsförbindelse pensioner	36,6 %	36,0 %	35,9 %	75,4 %	74,9 %	74,1 %	74,5 %	-
Finansiell nettotillgång	-13 642	-14 989	-15 551	5 109	4 869	5 078	-	-
Kassalikviditet	106%	105%	93%	118%	115%	100%	-	-

Kommunens internbank hanterar den externa upplåningen för kommunkoncernen. Kommunens låneskuld uppgår till 18 886 mnkr vid årsskiftet, en ökning med 881 mnkr jämfört med föregående år. Internbankens låneskuld uppgår till 18 882 mnkr och vidareutlåningen till de kommunala bolagen uppgår till 18 795 mnkr. Kommunens utnyttjade borgensåtagande inklusive koncerninterna lån uppgår till 19 566 mnkr, vilket är en ökning med 871 mnkr jämfört med föregående år. Åtagandet rör i huvudsak (99,8 procent) bolagen inom kommunkoncernen. Örebro kommuns borgensansvar uppgår till 771 mnkr exklusive outnyttjade checkkrediter (786 mnkr inklusive outnyttjade checkkrediter). Bolagen inom kommunkoncernen står för 95,7 procent av kommunens totala borgensförbindelse.

Gröna obligationer

För att finansiera kommunkoncernens gröna investeringsprojekt ger internbanken ut så kallade gröna obligationer. Under året gavs två gröna obligationer om 1 000 mnkr ut. Totalt uppgår utestående gröna obligationer till 5 700 mnkr som emitterats inom ramen för kommunens obligationsprogram. I kommunens klimatstrategi och i kommunens program för hållbar utveckling, *Vårt hållbara Örebro*, framgår bl.a. att kommunkoncernens investeringar ska vara ekonomiskt, ekologiskt och socialt värdeskapande och att en så stor andel som möjligt av kommunens lån ska utgöras av gröna obligationer. Gröna obligationer utgör 30 procent av internbankens totala låneskuld. Motsvarande andel för obligationsprogrammet är 53 procent. Kraven på investeringarnas klimat- och miljöprestanda beskrivs i kommunens ramverk. Ramverket bygger på den branschgemensamma standarden Green Bond Principles. Projektens klimat- och miljönytta presenteras i en årlig rapport som finns på kommunens hemsida.

Ansvarsfulla och hållbara placeringar

Örebro kommuns program för hållbar utveckling bygger på Agenda 2030, som samlar FN:s globala mål för hållbar

utveckling. Programmet tydliggör kommunens hållbarhetsmål för kommunens egna verksamheter och för kommunens samarbeten med andra aktörer. I enlighet med placeringspolicy ska kommunen placera sitt kapital genom hållbara och ansvarsfulla investeringar och samtidigt uppnå målet om god avkastning till låg risk. Kommunen ska prioritera investeringar i bolag/fonder som verkar för att uppnå FN:s globala mål för hållbar utveckling. Kommunen väljer bort bolag vars omsättning till mer än 5 procent kommer från produktion eller försäljning av tobaks- och alkoholvaror, droger, kommersiell spelverksamhet, kontroversiella vapen, krigsmateriel eller pornografi. Vidare medges inte placeringar i företag vars omsättning till mer än 5 procent kommer från utvinning och produktion av fossila bränslen. Under året har kommunen haft dialog med våra fondförvaltare, som också har besvarat enkäter. Dialogerna och enkäterna har genomförts för att säkerställa att fonderna som kommunen investerar i följer kommunens placeringspolicy vad gäller ansvarsfulla och hållbara placeringar.

Finansiell ställning jämfört med andra kommuner

Örebro kommun har inom R9-nätverket jämfört sin finansiella ställning med hjälp av en nyckeltalsmodell. Modellen är framtagen av Kommunforskning i Västsverige (KFi) och benämns Den finansiella profilen.

Profilen är konstruerad som ett polärddiagram. Diagrammet innehåller åtta finansiella nyckeltal som är finansiellt viktiga för en kommun. Det innehåller också fyra finansiella perspektiv som är summan av de fyra nyckeltal som ligger närmast axeln. De fyra perspektiven är följande:

- Lång sikt – kapacitet
- Kort sikt – beredskap
- Risk
- Kontroll

Tabell: Låneskuld i kommunkoncernen (belopp i miljoner kronor)

	2019	2020	2021	2022	2023
Internbankens låneskuld	15 008	15 850	16 900	18 000	18 882
Örebro kommun (exkl. internbank)	4	4	4	4	4
Externa lån i koncernen utanför internbank	950	908	1 010	980	837
Koncernens låneskuld	15 962	16 762	17 914	18 984	19 723
Likviditet och placerade medel	4 656	5 296	6 210	5 904	6 257
Kommunkoncernens nettolåneskuld	11 306	11 466	11 704	13 080	13 467

Varje kommun poängsätts på en femgradig skala utifrån inbördes relation för respektive nyckeltal.

På denna sida redovisas Örebro kommuns profil för 2021–2023 jämfört med de sju jämförelsekommunerna. Den heldragna linjen visar Örebro kommuns poäng för varje enskilt nyckeltal samt för de fyra sammanvägda perspektiven. Den streckade ringen i mitten visar genomsnittet för jämförelsekommunerna. Om kommunen ligger utanför den streckade ringen har den ett starkare värde än genomsnittet i gruppen och omvänt. Örebro ligger på eller över

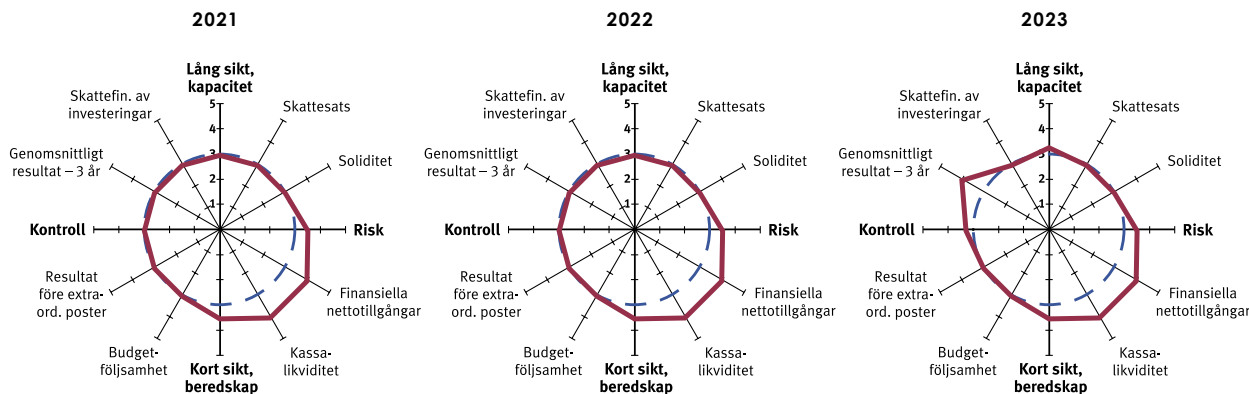
genomsnittet för samtliga nyckeltal i förhållande till jämförelsekommunerna, förutom för nyckeltalet budgetföljsamhet (jämfört med verksamhetens resultat). De nyckeltal där Örebro ligger över genomsnittet är Kassalikviditet och Finansiella nettotillgångar. För övriga nyckeltal ligger Örebro på genomsnittet. Förändringar mellan åren beror antingen på att den egna kommunen har förbättrat/försämrat sina resultat eller på att de andra kommunerna har förbättrat/försämrat sina resultat.

Tabell: Finansiell ställning jämfört med andra kommuner, finansiella nyckeltal, finansiell profil*

	R9-Nätverk 2021	Örebro kommun 2021	R9-Nätverk 2022	Örebro kommun 2022	R9-Nätverk 2023	Örebro kommun 2023
Verksamhetens nettokostnader/skatteintäkter, %	91,7	91,9	92,1	91,5	96,5	96,6
Avskrivningar/skatteintäkter, %	3,3	3,0	3,3	2,6	3,3	2,6
Finansnetto/skatteintäkter, %	-2,3	-2,6	-1,6	-1,7	-2,3	-1,7
Verksamhetens nettokostnader/skatteintäkter, %	92,7	92,3	93,8	92,4	97,5	97,5
Skattefinansieringsgrad av investeringar, %	144	139	119	128	73	66
Nettoinvesteringar/verksamhetens nettokostnader, %	9	8	9	8	8	8
Resultat före extraordinära poster/verksamhetens kostnader, %	6,4	6,5	5,4	6,5	2,2	2,1
Årets resultat/verksamhetens kostnader, %	5,7	8,9	3,7	2,5	2,3	4,4
Genomsnittligt resultat för extraordinära poster, %	4,5	4,6	5,5	6,1	4,7	5,0
Soliditet inkl. samtliga pensionsförpliktelser och löneskatt, %	45	56	46	57	45	57
Finansiella nettotillgångar/verksamhetens kostnader, %	19	45	18	41	11	39
Kassalikviditet, %	180	350	163	329	135	329
Primärkommunal skattesats, kr	21,15	21,35	21,15	21,35	21,15	21,35
Borgensåtagande/verksamhetens kostnader, %	97	151	98	157	89	150
Budgetavvikelse för verksamhetens nettokostnader/verksamhetens kostnader, %	1	1,5	0,2	1,8	-0,8	-1,4

*Nyckeltalen är justerade för kommunernas internbanker. I jämförelsen redovisas realiserade vinster och förluster i kapitalförvaltningen som extraordinära intäkter och kostnader.

Diagram: Örebro kommuns finansiella profil för åren 2021–2023

Ekonomisk ställning

Kommunkoncernens ekonomiska ställning är fortsatt stabil. Kommunkoncernens resultat är positivt och soliditeten uppgår till 36 procent exklusive pensionsförpliktelse.

Soliditeten för kommunen uppgår till 74 procent. För att få ett jämförbart värde på soliditeten i kommunen över tid exkluderas internbanken samt pensionsförpliktelse från nyckeltalet. Det egna kapitalet behöver fyllas på i takt med att tillgångarna ökar. Detta för att inte urholka soliditetsvärdet och kommunens långsiktiga handlingsberedskap.

Kommunens investeringar uppgår totalt till 821 mnkr, varav 487 mnkr utgörs av skattefinansierade investeringar. Dessa rymms inom det utrymme som årets resultat och avskrivningar skapar under året. Att investeringsnivån varit relativt låg i jämförelse med den budgeterade nivån beror på begränsningar i verksamhetens genomförandekapaciteten. Om kommunen hade nått de budgeterade investeringsnivåerna hade det behövts ett något högre resultat för att inte urholka kommunens ekonomiska ställning på sikt.

Kommunen uppnår ett resultat på 570 mnkr, vilket motsvarar ca 5,3 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag. Skatteintäkterna har utvecklats positivt under året samtidigt som kostnadsutvecklingen inom några nämnder har ökat kraftigt. Kapitalförvaltningen inom finansverksamheten står för det största bidraget till årets resultat. Kommunens finansnetto är föränderligt och är starkt knutet till utvecklingen av börsindex. Om finansnettot exkluderas från årets resultat och man använder verksamhetens resultat

vid bedömningen får man ett bra värde på om verksamheten kan finansieras inom skatteintäkter och generella statsbidrag.

För att säkerställa en god ekonomisk ställning är det viktigt att verksamhetens nettokostnader inte ökar mer än skatteintäkter och generella statsbidrag över tid. Verksamhetens nettokostnader ökade med 10,7 procent under 2023 samtidigt som skatteintäkter och generella statsbidrag ökade med 5,0 procent. En starkt bidragande orsak till den kraftiga kostnadsutvecklingen 2023 är inflationseffekten på pensionskostnaderna. Effekten väntas bestå även under 2024 för att sedan avta från 2025.

Under de senaste fem åren har skatteintäkter och generella statsbidrag ökat med 20,1 procent samtidigt som nettokostnaderna har ökat med 17,8 procent. Nettokostnadernas utveckling har den senaste femårsperioden påverkats positivt av ökade statliga ersättningar, inte minst under pandemin. Utvecklingen har dock även påverkats av uteblivna kostnader, då verksamheten behövt anpassas till gällande restriktioner. Kommunens ekonomi påverkas nu starkt av det nya pensionsavtalet samt av andra effekter som förändrade förutsättningar har gett. Kommunen behöver möta de kommande ekonomiska utmaningarna genom ett långsiktigt kommunövergripande effektiviseringsarbete, men också genom ökad följsamhet med den förändrade demografiska utvecklingen som innebär att målgrupper både ökar och minskar. Att fortsätta arbetet med god kostnadskontroll och effektiviseringar är nödvändigt för att på lång sikt säkerställa en fortsatt stabil ekonomisk ställning.

Balanskravsresultat

Balanskravet omfattar endast kommunen, inte den kommunala koncernen.

Huvudprincipen när balanskravet stäms av enligt kommunallagen är, att intäkterna ska vara större än kostnaderna och att realisationsvinster inte ska räknas med i intäkterna. Det betyder exempelvis att orealiserade vinster och orealiserade förluster i värdepapper som uppstått under året, inte ska ingå i det justerade balanskravsresultatet. Balanskravsresultatet har också justerats för värdeförändringar som har varit orealiserade från tidigare år men som har realiserats under året. Om kostnaderna för ett visst räkenskapsår överstiger intäkterna ska det negativa resultatet regleras och återställas under de närmast följande tre åren. Om årets resultat efter balanskravsjusteringar medger det, och om Kommunfullmäktige beslutar så, görs sedan antingen en reservering till en resultatutjämningsreserv (RUR), eller så lyfts medel från RUR för att hantera negativa resultat efter balanskravsjusteringar.

Årets resultat, efter balanskravsjusteringar, uppgår till 279 mnkr (771 mnkr 2022). Resultatet visar att kommunen uppfyller kravet på en ekonomi i balans. Örebro kommun har uppfyllt balanskravet sedan det infördes år 2000. Det finns med andra ord inte något underskott att återställa.

För att stärka kommunens handlingsberedskap har Örebro kommun reserverat delar av tidigare resultat i RUR (2010–2022). Reserveringarna uppgår till 406 mnkr. Dessa medel får användas för att täcka ett negativt balanskravsresultat i syfte att utjämna intäkter över en konjunkturcykel. I samband med den här årsredovisningen föreslås en ny reservering på 20 mnkr. Efter en reservering på 20 mnkr uppgår årets balanskravsresultat till 259 mnkr. Det innebär

att resultatutjämningsreserven därmed uppgår till 426 mnkr, vilket motsvarar den maxnivå på 4 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag som framställts i *Riktlinjer för god ekonomisk hushållning*.

Örebro kommun har med anledning av tidigare års stora engångsintäkter valt att i eget kapital markera delar av årets resultat till särskilda satsningar för kostnadsdämpande åtgärder. Markeringarna ryms dock inte inom ramen för kommunallagens regler för synnerliga skäl och kan därmed inte justeras i balanskravsresultatet. De pågående insatser som under året har finansierats via markeringar i eget kapital redovisas i bilaga 1. I årets resultat görs markering i eget kapital för nya överskott inom Intraprenader. Markeringar i eget kapital innebär kostnader under de år som pengarna förbrukas. Markeringen för Den växande kommunen upphör 2023. De kvarvarande medel avmarkeras i eget kapital.

2023 blir det sista året då det är möjligt att reservera delar av uppnådda resultat i RUR. Från och med 2024 införs i stället möjligheten att reservera delar av uppnådda resultat i en så kallad resultatreserv (RER). Reserven ska kunna användas för att öka flexibiliteten i användningen av sparade medel. Den ska också kunna användas vid oförutsedda kostnadsökningar eller intäktsbortfall, så länge det bidrar till god ekonomisk hushållning. Hur resultatreserven ska hanteras i Örebro kommun ska regleras i *Riktlinjer för god ekonomisk hushållning*. Ett förslag till revidering tas fram under 2024. Medel från RUR får fortsatt användas i enlighet med det nuvarande regelverket, men ska avvecklas senast 2033.

Tabell: Årets resultat i förhållande till balanskravet (belopp i miljoner kronor)

	2019	2020	2021	2022	2023
Årets resultat enligt resultaträkningen	407	579	1 022	297	570
Reducering av samtliga realisationsvinster	-12	-7	-4	-5	-11
Justering för realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	-	-	-	-	-
Justering för realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	-	-	-	-	-
Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-178	11	-280	478	-302
Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-74	25	-40	1	22
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	142	608	699	771	279
Reservering av medel till resultatutjämningsreserv*	-	-208	-19	-19	-20
Användning av medel från resultatutjämningsreserv	-	-	-	-	-
Årets balanskravsresultat	142	400	680	752	259

Om årets balanskravsresultat är negativt ska det återställas inom tre år.

*Totalt finns 406 mnkr reserverade i RUR (2010–2022). 2023 föreslås en reservering på 20 mnkr. Efter den reserveringen uppgår resultatutjämningsreserven till 426 mnkr.

Väsentliga personalförhållanden

Kompetensförsörjning

Örebro kommuns personalresurser räknat i antal årsarbetare fortsätter att öka, framför allt när det gäller tillsvidareanställningar. De timavlönade visstidsanställningarna har också blivit något fler, medan antalet månadsavlönade visstidsanställda har minskat till den lägsta nivån på mycket länge. Trots att korttidssjukfrånvaron har sänkts är användningen av timavlönad personal fortsatt hög. Under året utgjorde andelen timavlönade 9,1 procent av personalstyrkan, vilket är något högre än före pandemin. I vissa personalintensiva verksamheter utgör andelen timavlönade upp till 25 procent. Utvecklingen tyder på att varje timavlönad person har arbetat något mer i snitt än tidigare år. För varje årsarbetare arbetar i snitt 5,6 timavlönade personer, men variationen är stor och många arbetar endast några få dagar. Det betyder att omsättningen på timavlönad personal är stor.

Kommunen har under året haft förhållandevis få vakanser som har uppkommit på grund av externa avgångar, dvs. att medarbetare antingen har sagt upp sig och lämnat Örebro kommun som arbetsgivare eller har gått i pension. Under pandemin avtog mängden externa avgångar, men under 2022 ökade den igen. Trots ökningen var nivån relativt låg² jämfört med andra kommuner. Under 2023 var antalet avgångar dessutom något lägre än under 2022, vilket förhoppningsvis tyder på en viss stabilisering. De externa avgångarna och med de vakanser som uppstår, bidrar också till en intern rörlighet och att nya vakanser uppstår på andra ställen i våra verksamheter. En hög grad av rörlighet, oavsett om den är intern eller extern, kan dock medföra negativa konsekvenser både för arbetsmiljön och för kontinuiteten för dem vi finns till för.

Bristen på arbetskraft är en av kommunens största utmaningar. Den påverkar alla verksamheter på olika sätt. För att kompetensförsörja våra verksamheter krävs det att vi som arbetsgivare ställer om och förändrar vårt behov av personalresurser. Kommunens metod för att arbeta med strategisk kompetensförsörjning Säkra kompetensen fokuserar alltmer på att genomföra de åtgärder som behövs för att lösa utmaningen kring kompetensförsörjning i verksamheterna. Ett arbete har skett för att anpassa metoden så att den bättre ska stödja nämnderna i att upprätta kompetensförsörjningsplaner för deras respektive ansvarsområden för 2024.

Kompetensförsörjningsportföljen syftar till att skapa systematiska förutsättningar för kommundemensamma kompetensförsörjningsinsatser. Portföljen ska också bidra till att kommunen i större utsträckning behåller medarbetare och

därmed inte tappar kompetens. De fyra projekt som har påbörjats och varit i gång under 2023 är Digital kompetens- och lärplattform, Kompetensutveckling inom svenskt språk, Kompetensutveckling för utbildade vårdbiträden inom vård och omsorg samt en ny bemanningsstrategi för förskola och skola. Av de 7,5 mnkr som tilldelades portföljen för 2023 har drygt 4,6 mnkr använts. Under året har leveransen inom portföljen påverkats av att verksamheterna har varit hårt belastade med grunduppdragen. Detta har gjort det svårt att frigöra resurser för initiativen.

Förutom kommunens interna kompetensförsörjningsarbete pågår också ett regionalt samarbete inom projektet Trygga kompetensen för en god och nära vård. Syftet med samarbetet är att säkerställa rätt kompetens för nära vård i Örebro län. Tillsammans har kommunerna och regionen utarbetat en kompetensförsörjningsplan. Under våren 2023 har en regional arbetsgrupp också tagit fram aktivitetsförslag för att stärka språk- och kulturkompetensen inom vården. Resultaten har beskrivits i en rapport som har delats med alla kommuner i länet. Projektet fortsätter att stödja insatser inom detta område och andra prioriterade områden enligt den gemensamma kompetensförsörjningsplanen.

Med anledning av det rådande säkerhetsläget i samhället har samarbetet mellan HR och Säkerhetsavdelningen intensifierats under året. Arbetet har inneburit att identifiera vilka roller i kommunen som är säkerhetsklassade samt att utveckla processen vid tillsättning av dessa tjänster. HR ansvarar numera för att utföra säkerhetsintervjuer och bakgrundskontroller för sådana tjänster.

Chefers förutsättningar

Chef- och ledarskapet i Örebro kommun utgår från verksamhetens syfte och medborgarens behov. Kommunens *Arbetsgivarpolicy* utgör sedan en grund för styrning och ledning inom chef- och ledarskapet.

Forskning visar att både chefers och medarbetares arbetsmiljö, liksom verksamhetens kvalitet, påverkas av hur många underställda medarbetare chefen har. Frågan kring antalet underställda har aktualiserats och utgör en viktig del i chefers förutsättningar. Örebro kommuns ambition är att kommunens chefer bör ha mellan 10 och 30 medarbetare. Cirka 56 procent av cheferna ligger i dagsläget inom detta intervall, och fördelningen mellan kvinnliga och manliga chefer inom detta spann är relativt jämn. Manliga chefer tenderar dock

2 Nyckeltalsinstitutet

oftare att ha färre än tio medarbetare medan kvinnliga chefer oftare har fler än 30 medarbetare. Att attrahera, rekrytera och framför allt behålla chefer är en utmaning, både nu och på längre sikt. De externa avgångarna bland chefer låg under 2023 ungefär på samma nivå som under 2022, och rörligheten bland chefer är fortsatt högre än bland medarbetare generellt. I verksamheterna pågår ett antal aktiviteter för att både behålla chefer och utveckla ledarskapet. Det handlar om övergripande styrningsfrågor, exempelvis ett ledarskap mer präglat av intentionerna i arbetsgivarpolicyn och att leda i förändring, men också om strukturella insatser, exempelvis en förstärkt chefsintroduktion och en kartläggning av chefers arbetsuppgifter. Under året har ett antal utmaningar identifierats såväl i det systematiska arbetsmiljöarbetet som i Säkra kompetensen. Aktiviteter genomförs för att möta dessa utmaningar, med fler planerade åtgärder som behöver hanteras.

Lön och lönebildning

Arbetet med lön och lönebildning bedrivs utifrån de centralt tecknade kollektivavtalen samt kommunens lönestrategi. Inför 2023 fanns löpande avtal med samtliga fackliga organisationer. I Kommunals Huvudöverenskommelse (HÖK) fanns en överenskommelse mellan centrala parter om att industrimärket skulle utgöra utrymmet för löneöversynen 2023. Märket blev klart 31 mars, vilket medförde att Kommunals medlemmar fick sina nya löner något senare än de flesta andra; i juni istället för i april.

Det högt satta industrimärket påverkar kommunens lönestruktur och det finns en risk att strukturen pressas ihop. I takt med att utmaningen kring kompetensförsörjningen växer, riskerar även behoven av löneökningar att öka i flera av kommunens yrkesgrupper. Under 2024 kommer centrala förhandlingar att genomföras gällande alla kollektivavtal inom den kommunala sektorn. Trots detta har lönebildningsarbetet pågått under hösten. Som en del i det har en övergripande löneanalys genomförts. Analysen har mynnat ut i en inriktning för löneöversynen 2024. När löneöversynen 2024 kan genomföras beror på takten i den centrala avtalsrörelsen och när vi har nya kollektivavtal på plats.

Medarbetaruppföljning

Medarbetare som upplever sig ha meningsfulla arbetsuppgifter, tydliga mål, bra chefer, goda arbetsmiljöförhållanden samt möjlighet att påverka och utvecklas i sitt uppdrag har också goda förutsättningar att känna stolthet, engagemang och motivation i sitt arbete. Hur vi som arbetsgivare styr, leder, organiserar och arbetar påverkar med andra ord förutsättningarna för ett hållbart medarbetarengagemang. Enkäten bestod av nio frågor om Hållbart medarbetarengagemang (HME), samt en fråga om huruvida man som medarbetare kan rekommendera Örebro kommun som arbetsgivare. Den sistnämnda frågan ger

ett mått på Employee Net Promoter Score (eNPS). 79 procent av alla som fick enkäten valde att svara på den. Det är en hög svarsfrekvens och dessutom en höjning jämfört med förra året.

Svaren på HME-frågorna bildar ett index som delas in i tre områden: Motivation, Ledarskap och Styrning. Skalan för detta index är 1 till 100. Enkäten för 2023 resulterade i ett index på 80, vilket är samma nivå som förra året. Delindexen för områdena Ledarskap respektive Styrning har dock höjts med en enhet vardera.

Örebro kommun har som mål att samtliga medarbetargrupper ska ha ett HME-värde på minst 78. I årets enkät har antalet grupper med 78 eller mer blivit fler jämfört med tidigare år. Resultatet av eNPS har också ökat. Det tyder på att fler anställda är benägna att rekommendera Örebro kommun som arbetsgivare.

Delaktighet, arbetsmiljö och frånvaro

Örebro kommuns samverkansavtal syftar till att främja delaktighet, engagemang och inflytande för kommunens medarbetare. Under 2022 reviderades avtalet tillsammans med kommunens fackliga parter. Revideringen omfattade flera delar, bland annat en anpassning till den nya organisationen. Arbetet med att implementera avtalet pågår och kommer att fortsätta även under 2024. Målet är att avtalet ska vara känt och användas inom hela organisationen.

Kommunfullmäktige har det yttersta ansvaret för arbetsmiljön och ska se till att det finns en väl fungerande organisation för arbetsmiljöarbetet. Varje år görs en uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet för att nämnderna och Kommunfullmäktige ska kunna ta sitt arbetsmiljö- och arbetsgivaransvar. Resultaten av uppföljningen för 2023 har rapporterats till varje nämnd och rapporteras slutligen till Kommunfullmäktige under våren 2024. Uppföljningen visar att några arbetsmiljöutmaningar sticker ut eller är gemensamma för flera nämnder. Det gäller lokaler, skärpta krav för dygnsvila, hög arbetsbelastning, hot och våld samt den sociala arbetsmiljön. Utifrån det övergripande resultatet behöver Örebro kommun fortsätta att prioritera arbetet med resursplanering för att främja en mer hållbar bemanningssituation. Det är viktigt att stärka arbetet med den organisatoriska och sociala arbetsmiljön (OSA) samt att fokusera på det positiva och friska. Det är också viktigt att arbeta för att minska oro samt risker för att hot- och våldssituationer ska uppstå. Dessutom behöver kommunen aktivt främja att fler medarbetare vill bli skyddsombud.

Under året har kommunen följt upp arbetsmiljöarbetet och förekomsten av kränkande särbehandling på kommunens arbetsplatser. Detta för att stärka arbetsmiljön samt förhindra förekomsten av kränkande särbehandling. Uppföljningen har skett på två sätt: dels genom återkoppling från de externa leverantörer som har gjort oberoende utredningar av anmälda ärenden under 2023, dels genom en anonym enkät som

skickades ut till alla medarbetare i slutet av året. Resultaten visar att kränkande särbehandling fortfarande förekommer. I de flesta fall där kränkande särbehandling har konstaterats beror det på eskalerade konflikter eller missuppfattningar om vad de olika rollerna som chef och medarbetare innebär. Enligt enkäten upplever en del medarbetare också att det saknas dialog om hur man ska vara mot varandra på arbetsplatsen. En sådan dialog är en viktig del av det organisatoriska och sociala arbetsmiljöarbetet. Enkäten visar också att en del medarbetare inte känner till rutinen för hur man anmäler kränkande särbehandling. För att förebygga och förhindra förekomsten av kränkande särbehandling krävs det att man fortsätter att arbeta med den organisatoriska och sociala arbetsmiljön. Det krävs också att man på alla arbetsplatser

främjar en aktiv dialog kring hur vi ska bemöta varandra samt om våra olika roller, rutiner och arbetssätt.

De senaste sju åren har flera mått på frånvaro tydligt varierat med påverkan från pandemin. Måtten det handlar om är sjukfrånvaron i procent av arbetstiden, antalet korttidssjukfrånvarodagar per snittanställd samt nivån på frisknärvaron. Sjukfrånvaron i procent av arbetstiden nådde sin topp under 2022, vilket hängde ihop med en hög korttidssjukfrånvaro. Under 2023 har nivån på båda dessa mått dock minskat, vilket antyder en gradvis stabilisering och en anpassning av arbetsförhållandena efter pandemin. Även frisknärvaron har varierat, med en nedgång under pandemiåren. Trots en gradvis återhämtning ligger frisknärvaron för 2023 fortfarande lägre än före pandemin.

Tabell: Utbildningsnivå*

Utbildningsnivå*	Antal	Andel
Grundskola eller motsvarande	257	3 %
Högst 2-årig gymnasieutbildning eller motsvarande	945	11 %
3-4-årig gymnasieutbildning eller motsvarande	1 462	17 %
Eftergymnasial utbildning kortare än 3 år	1 441	16 %
Eftergymnasial utbildning 3 år eller längre	4 671	53 %

*Av medarbetare själv angiven utbildningsnivå i samband med årlig medarbetarenkät. Svarsfrekvensen var 79 %.

Tabell: Åldersstruktur

Ålderstruktur	Antal*	Andel
– 29 år	1 365	11 %
30–39 år	2 895	23 %
40–49 år	3 023	24 %
50–59 år	3 336	27 %
60 – år	1 896	15 %

*Antal månadsavlönade personer inom respektive åldersgrupp.

Tabell: Antal årsarbetare i kommunen 2023

Antal årsarbetare	Tillsvidareanställda (månadsavlönade)		Visstidsanställda (månadsavlönade)		Visstidsanställda (timavlönade)		Totalt antal årsarbetare
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	
Bygg- och miljönämnden	51	26	4	2	-	-	83
Funktionsstödsnämnden	1 074	399	63	23	271	123	1 953
Förskolenämnden	1 572	66	105	9	133	9	1 894
Grundskolenämnden	1 671	676	186	132	44	32	2 740
Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden	799	383	38	54	8	3	1 285
Kommunstyrelsen (egen vht)	357	206	12	6	2	3	584
Kultur- och fritidsnämnden	159	122	18	16	13	13	340
Markplanerings- och exploateringsnämnden	65	48	3	1	-	-	117
Socialnämnden	389	74	17	5	11	4	500
Teknik- och servicenämnden	309	341	18	13	23	12	717
Vård- och omsorgsnämnden	2 164	373	107	27	390	120	3 181
Överförmyndarnämnden	13	2	1	-	-	-	16
Totalt Örebro kommun	8 622	2 715	572	287	895	319	13 409

Tabell: Frisknärvaro och sjukfrånvaro 2023

	Bokslut 2018	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2023
Frisknärvaro av medarbetare*, %						
Totalt	53	54	42	48	43	48
Kvinnor	50	50	39	45	39	45
Män	64	65	52	58	54	57
Andel sjukfrånvaro av arbetstiden, %						
Totalt	6,4	5,7	7,0	6,5	7,0	6,8
Kvinnor	7,1	6,3	7,8	7,2	7,8	7,6
Män	4,2	3,7	4,8	4,5	5,1	4,5
Andel sjukfrånvaro av arbetstiden per ålder, %						
Totalt						
upp till 29 år	5,2	4,6	6,7	4,8	5,3	5,3
30-49 år	6,2	5,5	6,7	6,5	6,8	6,6
50- år	7,1	6,4	7,1	7,3	8,0	7,8
Kvinnor						
upp till 29 år	5,8	5,1	7,1	5,1	5,5	5,5
30-49 år	7,1	6,2	7,3	7,2	7,6	7,4
50- år	7,6	7,0	7,6	8,0	8,9	8,7
Män						
upp till 29 år	3,7	3,5	5,9	4,1	4,7	4,9
30-49 år	3,5	3,1	4,7	4,4	5,2	4,4
50- år	5,3	4,5	5,3	4,7	5,0	4,6
Korttidssjukfrånvaro**, antal dagar						
Totalt	7,1	7,1	10,6	9,1	10,4	9,0
Kvinnor	7,4	7,5	11,2	9,6	11,0	9,4
Män	5,8	5,9	8,9	7,6	8,7	7,7
Andel långtidssjukfrånvaro, antal dagar						
Totalt (>60 dgr)	40,7	35,5	28,0	33,1	32,4	36,3
Kvinnor (>60 dgr)	42,1	36,7	29,2	34,6	35,0	38,4
Män (>60 dgr)	33,1	29,5	22,0	26,1	22,8	25,5

* andel tillsvidareanställda medarbetare med 0–5 sjukfrånvarodagar fördelade vid max 3 tillfällen

** antal dagar per anställd, korttidssjukfrånvaro 1–14 dagar.

Statistik bolag

Tabell: Antal årsarbetare i kommunen 2023 (bolag)

Antal årsarbetare	Tillsvidareanställda (månadsavlönade)		Visstidsanställda (månadsavlönade)		Visstidsanställda (timavlönade)		Totalt antal årsarbetare
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	
Futurum Fastigheter AB	65	31	3	2	-	-	101
ÖrebroBostäder AB	180	254	16	25	7	8	490
Örebro Parkering AB	-	-	-	-	-	-	-
Örebrokompaniet AB	13	3	-	-	3	4	23
Örebroporten Fastigheter AB	14	35	-	-	-	-	49
Totalt bolag	272	323	19	27	10	12	663

Tabell: Frisknärvaro och sjukfrånvaro 2023 (bolag)

		2019	2020	2021	2022	2023
Futurum fastigheter	Andel sjukfrånvaro av arbetstiden, %					
	Totalt	3,90	4,41	5,60	2,80	2,70
	Kvinnor	1,20	2,50	2,30	1,04	1,20
	Män	6,60	6,30	8,90	4,60	4,20
ÖBO	Andel sjukfrånvaro av arbetstiden, %					
	Totalt	4,68	4,86	5,42	5,00	4,48
	Kvinnor	6,04	5,46	6,76	6,41	6,16
	Män	3,74	4,46	4,53	4,06	3,32
Örebrokompaniet	Andel sjukfrånvaro av arbetstiden, %					
	Totalt	0,63	0,65	0,94	1,13	2,09
	Kvinnor	0,68	0,76	1,12	1,29	1,22
	Män	0,50	0,38	0,51	0,74	4,49
Örebroporten fastigheter	Andel sjukfrånvaro av arbetstiden, %					
	Totalt					2,00
	Kvinnor					-
	Män					2,00

Förväntad utveckling

Det ekonomiska världsläget skapar osäkerhet med orosmoment på flera håll i världen. Inflationen utvecklas dock fortsatt positivt med sjunkande prisnivåer, även om aktuell statistik visar en viss, tillfällig ökning. Hur inflations- och konjunkturläget utvecklas kommer att ha stor påverkan på kommunens ekonomiska resultat framåt.

Trots att ekonomin bromsat in har arbetsmarknaden varit stark, men under andra halvan av 2023 mattades den av. Prognoser förutspår att arbetslösheten kommer att öka under 2024 och 2025, för att därefter vända nedåt igen. En utmaning är att möta den strukturella arbetslösheten, dvs. diskrepansen mellan de arbetslösas kvalifikationer och den kompetens som arbetsgivare efterfrågar. Det är en utmaning både nationellt och för Örebro kommun, och har betydelse för att klara såväl kompetensförsörjning som tillväxt. När det gäller ekonomiskt bistånd har utvecklingen varit gynnsam under året. Framöver finns det dock osäkerheter i form av konjunkturläget samt att det finns en eftersläpning i behovet av försörjningsstöd.

Befolkningsökningen under 2023 uppgick till 1 291 personer. Det var en större ökning än under 2022 men en svagare utveckling jämfört med åren före 2020. Födelseöverskottet minskar, vilket är en trend som ses i hela Sverige. Örebro kommuns befolkningsprognos för 2024–2033 fastställs i början av april. En fortsatt uppföljning och analys av befolkningsutvecklingen och dess effekter behövs för att säkerställa en ökad följsamhet gentemot demografin i planeringsarbetet. När de demografiska förutsättningarna vad gäller barn och unga förändras krävs lokalanpassningar, flexibilitet samt en översyn av var skolor och förskolor behövs rent geografiskt. De äldre åldersgrupperna blir större och flera nya vård- och omsorgsboenden planeras. Det har stor påverkan på kostnadsutvecklingen. Även målgrupperna inom LSS-området blir större, vilket främst syns i ett ökat behov av nya platser på grupp- och servicebostäder.

Exploateringsverksamheten har bromsat in på grund av konjunkturläget, men behöver stå redo när konjunkturen vänder. En väl fungerande exploateringsverksamhet är en förutsättning för tillväxt.

Sveriges kommuner och regioner konstaterar i sin skatteunderlagsprognos för februari 2024 en svag utveckling av skatteunderlaget för 2024 med en återhämtning under 2025. I likhet med 2023 väntas en negativ real skatteunderlagstillväxt under 2024. Prisutvecklingstakten väntas dämpas men inbromsningen på arbetsmarknaden bedöms fortsätta under 2024. Samtidigt antas sysselsättningen falla, men det vägs till viss del upp av en ökande medelarbets tid på riksnivå. Lönesummans ökning i riket blir endast drygt 3 procent under 2024. Det reala skatteunderlaget väntas bli positivt

från 2025 och framåt, när prisutvecklingen går mot normala nivåer samtidigt som lönesumman/antalet arbetade timmar stärks. Örebro utveckling av skatteunderlaget i februari är svagt positivt jämfört med den prognos som planeringsförutsättningarna inför ÖSB 2025 baserades på. En osäkerhetsfaktor är vilken effekt den nya befolkningsprognosen för 2024 kommer att få för den kommande planeringsperioden.

Kommunens kostnader stiger till följd av inflationen och av ökade pensionskostnader; verksamhetens nettokostnader ökade mellan 2022 och 2023 med 10,7 procent. Planeringsförutsättningarna inför ÖSB 2025 visar ett bedömt effektiviseringsbehov på cirka 500 mnkr. Antalet äldre ökar, vilket påverkar behovet av lokalinvesteringar och volymkompensationer. Inom område förskola, grundskola och gymnasium bedöms gruppen elever i gymnasieålder öka mest i volym under perioden fram till 2027. Grupperna yngre barn samt elever i grundskola minskar dock eller har endast mindre ökning, enligt befolkningsprognosen. Här finns en viss potential att minska behovet av investeringar i nya lokaler. Det behövs en fortsatt satsning på exploatering samt att prioritera medel för underhåll inom infrastruktur, exempelvis gator och belysning. Socialtjänstens behov påverkas delvis av den demografiska utvecklingen men även av andra faktorer, exempelvis samhällsutvecklingen och sociala faktorer. Mer komplexa ärenden som kräver längre behandlingstider innebär kostnadsökningar. Här behöver man ställa om och utforma lösningar på hemmaplan som alternativ; detta för att minska kostnaderna och säkra kvaliteten.

Känslighetsanalys

Känslighetsanalysen visar några utvalda förändringar och hur dessa påverkar kommunens ekonomi.

Tabell: Känslighetsanalys

Händelse (förändring)	Resultateffekt (mnkr)
Löneökning (1 %)	74
Kommunalskatt (10 öre)	40
Räntekostnad i koncernen (1 procentenhets ränteförändring)	33
Lokal- och markhyror (1 %)	15
Taxor och avgifter (1 %)	9
Börsutveckling (1 %)	17

Flera verksamheter upplever utmaningar kopplade till kompetensförsörjningen. Att kunna möta den demografiska utvecklingen framåt är av stor betydelse för kommunens utveckling. För att det långsiktiga arbetet ska utvecklas på önskat sätt behöver man arbeta mer med nya och förändrade arbetssätt utifrån fokusområdena i kommunens kompetensförsörjningsstrategi. En annan viktig faktor är arbetet med att skapa en god och säker arbetsmiljö. Nya arbetssätt i form av samverkan kring både lokaler och personal kan innebära att resurserna används bättre och därmed räcker till fler. Att öka digitaliseringen i verksamheterna är också viktigt för att klara den framtida utvecklingen.

Sammantaget innebär det osäkra världsläget samt pris- och ränteökningarnas påverkan på konjunkturen och skatteunderlaget osäkerheter för planeringen framåt. För att säkerställa planperiodens resultatnivåer har Kommunstyrelsen gett kommundirektören i uppdrag att ta fram förslag till effektiviseringar de närmaste åren. Investeringsnivåerna behöver prioriteras och anpassas till rådande förutsättningar samt till befolkningsutvecklingen.

Gemensamma utmaningar inom kommunkoncernen

Näringslivet i Örebro kommun är sedan lång tid tillbaka starkt och differentierat. Det kännetecknas av hög tillväxt, stor investeringsvilja och god lönsamhet i ett brett spektrum av branscher och företagsstorlekar. Dessa förutsättningar har lett till nya investeringar och fler arbetstillfällen. Historiskt har det också fungerat dämpande vid lågkonjunkturer och ekonomisk oro. Det rådande konjunkturläget har dock påverkat Örebros näringsliv. Nyföretagandet faller samtidigt som antalet konkurser ökar.

För att främja kommunens attraktivitet, stärka förutsättningarna för befintliga företag samt locka nya investeringar och etableringar behöver information, kommunikation och

dialog med näringslivet stärkas. Kompetensförsörjningen är och kommer att fortsätta vara en utmaning för många verksamheter inom kommunkoncernen. Det gäller inte minst utifrån perspektivet tillgänglig arbetskraft på marknaden. För kommunen innebär det ett behov av att utveckla bl.a. arbetsmiljö, ledarskap, arbetsmetoder och ersättningar för att anses vara en attraktiv arbetsgivare.

Den snabbast växande befolkningsgruppen är de över 80 år, vilket påverkar behovet av medarbetare. För att klara kompetensförsörjningen kommer det att krävas stora förändringar i både utbud av arbetskraft och arbetssätt framöver. En stark skola ger goda förutsättningar för att tillgodose både kommunens och näringslivets behov av kompetens. Tidig samverkan med universitetet kring olika grundutbildningar gynnar också kommunens utveckling. Ytterligare möjligheter finns genom arbetsmarknadsinsatser, för att nå dem som står långt från arbetsmarknaden.

För att öka effektiviteten och möta behoven hos både kommuninvånarna och den egna verksamheten kommer digitaliseringen att bli allt viktigare inom hela kommunkoncernen. Detta för att vara en attraktiv kommun för invånarna, men också för att vara en attraktiv arbetsgivare. Lönsamma investeringar på digitaliseringsområdet ger potential för omställning och effektivisering. Kunskap om, och beredskap för, olika typer av cyberattacker och desinformationskampanjer kommer också att bli allt viktigare.

Klimatförändringarnas följder väntas också i allt större utsträckning ställa krav på omställning och anpassning inom kommunkoncernens verksamheter. Kommunen och de kommunala bolagen kommer under de närmaste åren att kraftsamla för att utveckla Örebro till en bra och trygg plats att bo och leva på. Ett tydligare gemensamt ansvarstagande i kommunens ledning kommer att ge goda förutsättningar för en gynnsam utveckling av kommunen.

Tabell: Resultatbudget, belopp i miljoner kronor

Resultatbudget, Belopp i miljoner kronor	Bokslut 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Verksamhetens intäkter	2 714	2 980	3 065	3 189	3 314	3 416
Verksamhetens kostnader	-13 008	-13 621	-14 010	-14 577	-15 150	-15 618
- varav effektiviseringsbehov	111	101	54	127	115	206
Avskrivningar	-274	-310	-330	-355	-375	-395
Verksamhetens nettokostnader	-10 568	-10 952	-11 275	-11 743	-12 211	-12 597
Skatteintäkter	8 379	8 525	8 942	9 336	9 728	10 100
Generella statsbidrag	2 279	2 504	2 470	2 526	2 606	2 624
Summa skatteintäkter och generella statsbidrag	10 659	11 029	11 412	11 862	12 334	12 724
Verksamhetens resultat	91	77	137	119	123	127
Finansnetto	479	250	275	290	270	270
- varav utdelning från bolagen	33	65	65	65	65	65
Årets resultat	570	327	412	409	393	397

Finansiella rapporter

Resultaträkning för kommunens samlade verksamhet

Tabell: Resultaträkning för kommunens samlade verksamhet, belopp i miljoner kronor

	Not	Kommunkoncernen		Kommunen			
		Bokslut 2022	Bokslut 2023	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Budget 2023	Avvikelse
Verksamhetens intäkter	2	4 680,4	4 945,2	2 583,0	2 713,8	2 785,0	-71,2
Verksamhetens kostnader	3	-12 724,5	-13 824,2	-11 872,4	-13 007,9	-12 845,0	-162,9
- varav jämförelsestörande poster	4	76,2	30,3	76,2	30,3	71,0	-40,7
Avskrivningar och nedskrivningar	5	-982,0	-1 112,3	-260,7	-274,0	-311,0	37,0
Verksamhetens nettokostnader		-9 026,0	-9 991,2	-9 550,1	-10 568,1	-10 371,0	-197,1
Skatteintäkter	6	7 971,5	8 379,3	7 971,5	8 379,3	8 208,2	171,1
Generella statsbidrag och utjämning	7	2 183,1	2 279,5	2 183,1	2 279,5	2 266,8	12,7
Verksamhetens resultat		1 128,6	667,6	604,5	90,7	104,0	-13,2
Finansiella intäkter	8	261,2	862,4	438,6	1 377,3	1 052,8	324,5
Finansiella kostnader	9	-886,1	-871,3	-746,0	-898,0	-872,8	-25,2
- varav jämförelsestörande poster	10	-478,9	337,2	-478,9	337,2	-	-337,2
Resultat efter finansiella poster		503,7	658,8	297,1	570,0	284,0	286,1
Extraordinära poster		-	-	-	-	-	-
Årets resultat	11	503,7	658,8	297,1	570,0	284,0	286,1
Finansiering via eget kapital		-	-	27,0	45,8	-	45,8
Resultat inkl. ianspråktaget eget kapital		503,7	658,8	324,1	615,8	284,0	331,9

Jämförelsestörande poster 2022: I verksamhetens nettokostnader ingår vinster/förluster från försäljning av anläggningstillgångar med -3 mnkr och exploateringsresultat med 79 mnkr. I finansnettot ingår realiserade realisationsvinster/förluster med 0,4 mnkr, orealiserade realisationsvinster/förluster med -478 mnkr samt effekt av ändrad diskonteringsränta på pensionsskulden inkl. löneskatt med -1 mnkr.

Jämförelsestörande poster 2023: I verksamhetens nettokostnader ingår realisationsvinster/-förluster från försäljning av anläggningstillgångar med 9 mnkr och exploateringsresultat med 21 mnkr. I finansnettot ingår realiserade vinster/-förluster med 35 mnkr, orealiserade vinster/-förluster med 302 mnkr, realisationsvinst från försäljning av bostadsrätter med 3 mnkr samt effekt av ändrad diskonteringsränta på pensionsskulden inkl. löneskatt med -3 mnkr.

Kassaflödesanalys för kommunens samlade verksamhet

Tabell: Kassaflödes analys för kommunens samlade verksamhet, belopp i miljoner kronor

	Not	Kommunkoncernen		Kommunen	
		Bokslut 2022	Bokslut 2023	Bokslut 2022	Bokslut 2023
Den löpande verksamheten					
Periodens/årets resultat		503,7	658,8	297,1	570,0
Utbetalningar för ianspråktaga avsättningar	21-22	-25,5	-26,4	-25,5	-26,4
Justering för ej likviditetspåverkande poster	27	1 333,1	1 429,4	311,5	471,5
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		1 811,3	2 061,8	583,1	1 015,1
Ökning(+)/minskning (-) periodiserade anslutningsavgifter/ offentliga investeringsbidrag	23	73,2	17,9	73,2	17,9
Ökning (-)/minskning (+) förråd, lager, exploateringsfastigheter	16	-38,1	-14,8	-36,5	-12,0
Ökning (-)/minskning (+) kortfristiga fordringar	17	-539,1	2,8	-371,6	1,2
Ökning(+)/minskning (-) kortfristiga skulder	24	517,9	-4,4	390,1	69,5
Kassaflöde från den löpande verksamheten		1 825,2	2 063,4	638,4	1 091,7
Investeringsverksamheten					
Investering i immateriella anläggningstillgångar	12	0,0	-2,8	0	-
Investering i materiella anläggningstillgångar (-)	*	-3 348,1	-2 768,0	-838,8	-860,1
Investeringsbidrag till materiella anläggningstillgångar	*	27,5	38,9	27,5	38,9
Försäljning av materiella anläggningstillgångar (+)	*	93,7	38,4	5,5	12,2
Investering i finansiella tillgångar (-)	15	-0,6	-0,2	-	-0,2
Försäljning av finansiella tillgångar (+)	16	50,2	43,3	-	3,4
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-3 177,4	-2 650,4	-805,8	-805,8
Finansieringsverksamheten					
Nyupptagna lån (+)	23	1 055,1	1 046,3	1 100,1	882,2
Nyupptagna lån, leasing (+)	23	-	-	-	-
Amortering av skuld (-)	23	-8,6	-105,0	-	-
Ökning (-)/Minskning (+) långfristiga fordringar	15	-	0,0	-1 252,3	-841,3
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		1 046,5	941,3	-152,2	40,9
Utbetalning av bidrag till statlig infrastruktur		-	-	-	-
Årets kassaflöde		-305,7	354,3	-319,7	326,8
Likvida medel vid årets/periodens början	18-19	6 210,2	5 902,5	6 134,9	5 815,2
Likvida medel vid årets/periodens slut	18-19	5 904,5	6 256,8	5 815,2	6 142,0

*Se avsnitt drift- och investeringsredovisning

Balansräkning för kommunens samlade verksamhet

Tabell: Balansräkning för kommunens verksamhet, belopp i miljoner kronor

	Not	Kommunkoncernen		Kommunen	
		Bokslut 2022	Bokslut 2023	Bokslut 2022	Bokslut 2023
Tillgångar					
Anläggningstillgångar		30 338,6	31 909,0	25 515,7	26 917,3
Immateriella anläggningstillgångar	12	4,5	6,2	1,5	0,6
Materiella anläggningstillgångar	13-14	29 996,2	31 572,5	6 597,1	7 146,4
- mark, byggnader och tekniska anläggningar		25 067,7	26 907,6	5 163,8	5 823,0
- pågående nyanläggningar		3 416,3	3 165,5	997,4	881,8
- fordon, maskiner och inventarier		1 512,2	1 499,5	435,9	441,6
Finansiella anläggningstillgångar	15	338,0	330,3	18 917,1	19 770,2
Omsättningstillgångar		7 467,3	7 789,2	7 556,7	7 894,4
Förråd m.m.	16	210,6	224,7	199,4	211,4
- förråd, lager		19,4	21,5	8,2	8,2
- exploateringsfastigheter		177,4	190,4	177,4	190,4
- tomträtter		13,8	12,8	13,8	12,8
Kortfristiga fordringar	17	1 352,3	1 307,6	1 542,1	1 541,0
Kortfristiga placeringar	18	5 327,8	5 808,0	5 307,7	5 787,8
Kassa och bank	19	576,6	448,8	507,4	354,2
Summa tillgångar		37 805,9	39 698,2	33 072,3	34 811,6
Eget kapital, avskrivningar och skulder					
Eget kapital	20	13 597,1	14 249,8	10 942,9	11 513,0
- periodens resultat		503,7	658,8	297,1	570,0
- resultatutjämningsreserv		406,0	426,0	406,0	426,0
Övrigt eget kapital		12 687,4	13 165,0	10 239,8	10 516,9
Avsättningar		1 752,1	2 108,1	910,6	1 110,2
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	21	915,9	1 119,0	869,1	1 069,8
Övriga avsättningar	22	47,5	50,1	41,5	40,4
Avsättning för uppskjuten skatt		788,7	938,9	-	-
Skulder		22 456,7	23 340,3	21 218,8	22 188,5
Långfristiga skulder	23	15 526,0	15 171,9	14 813,1	14 516,1
Kortfristiga skulder	24	6 930,7	8 168,5	6 405,7	7 672,4
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		37 805,9	39 698,2	33 072,3	34 811,6
Panter och ansvarsförbindelser					
Panter och därmed jämförliga säkerheter					
- ställda säkerheter	26	1 536,0	1 527,6	-	-
Ansvarsförbindelser					
- pensionsförpliktelser som inte har tagits upp bland skulderna eller avsättningarna	21	2 633,2	2 679,1	2 633,2	2 679,1
- övriga ansvarsförbindelser					
<i>Borgensåtaganden</i>	25	33,2	32,9	756,9	785,8
<i>Risk, kostnad för batteriavfall</i>		2,0	-	2,0	-
Övrigt	26	10,7	10,7	0,7	0,7

Noter för kommunens samlade verksamhet

Not 1 tillämpade redovisningsprinciper

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR).

Tillämpade redovisningsprinciper har inte ändrats sedan det senast upprättade bokslutet (2022).

Uppllysning om tillämpade internredovisningsprinciper

I *Övergripande strategier och budget* (ÖSB), som är Örebro kommuns styrdokument för budget och uppföljning, finns ett antal ekonomistyrningsprinciper. Principerna rör bl.a. ekonomi i balans, hantering av ianspråktagande av eget kapital, överfört resultat samt resultatutjämningsreserv. Här beskrivs också planeringsförutsättningar för driftredovisningen, bl.a. när det gäller nivån för personalomkostnadspålägg och internränta.

En riktlinje för verksamhets- och ekonomistyrning beslutades av Kommunstyrelsen 2021. Den gäller från och med 2023, när en ny organisation trädde i kraft. Riktlinjen visar hur verksamhets- och ekonomistyrningen ska utövas, men också hur den ska leda till beteenden i organisationen som bidrar till att nå kommunens övergripande målsättningar för verksamhet och ekonomi. Lagstiftningens krav på god ekonomisk hushållning är utgångspunkten för styrningen. Utgångspunkterna för ekonomistyrningen är att principerna ska bygga på en kommundemensam grund, vara tydliga och transparenta.

I driftredovisningen hanteras för närvarande ett antal kommunövergripande kostnadsposter genom interndebitering. Det gäller hyra av fordon, hyra av lokaler, kost (några undantag råder) samt vissa IT- och telefonitjänster. Kommungemensamma kostnader fördelas till taxefinansierad verksamhet. Självkostnadsprincipen är utgångspunkten för dessa. Utöver detta hanteras ett antal interna kostnadsfördelningar inom och mellan nämnder. Nämnderna fördelar budget från Kommunfullmäktige till både interna och externa utförare i enlighet med ansvar i reglementet. Fördelningen från nämnden till interna utförare kan ske via budgetanslag men även i form av interna intäkter.

Förutom interndebiteringarna sker inga schablonfördelningar av kostnaden för kommunövergripande verksamheter i den löpande driftredovisningen. Detta görs enbart i efterhand, i samband med redovisningen av räkenskapsammandraget.

Avvikelse från grundläggande redovisningsprinciper

Kommunen redovisar inte leasing enligt RKR R5 Leasing fullt ut i redovisningen. Däremot har kommunen gått igenom och bedömt att ett antal hyresavtal är att betrakta som finansiella leasingobjekt. Beräkning och effekter i resultat- och balansräkningen har gjorts utanför redovisningen och finns uppställda i not 28.

Värderings- och omräkningsprinciper

Värderings- och omräkningsprinciper för intäkter, tillgångar, avsättningar och skulder anges under respektive rubrik.

Jämförelsetal

Jämförelsetalen är desamma som i årsredovisningen för 2022. Det har inte skett några byten av redovisningsprinciper.

Sammanställda räkenskaper och kommunala koncernföretag

Se avsnitt [Verksamheten i Örebro kommuns](#) företag för att se vilka företag som ingår i kommunkoncernen.

De sammanställda räkenskaperna upprättas enligt RKR R16 Sammanställda räkenskaper. De kommunala bolagen tillämpar årsredovisningslagen, Bokföringsnämndens allmänna råd samt Årsredovisning och koncernredovisning (K3). De sammanställda räkenskaperna är upprättade enligt enhetliga redovisningsregler och -principer. De regler och principer som kommunen tillämpar har företrädare framför de som kommunala koncernföretagen använder. Den sammanställda resultaträkningen och den sammanställda balansräkningen är uppställda jämte kommunens.

Konsolideringsmetod

De sammanställda räkenskaperna upprättas enligt förvärvsmetoden med proportionell konsolidering. Förvärvsmetoden innebär att eget kapital i ett förvärvat dotterbolag elimineras vid förvärvstidpunkten. I de sammanställda räkenskaperna ingår endast eget kapital som tjänats in efter förvärvstidpunkten. Proportionerlig konsolidering innebär att ägarandelen av koncernföretagets intäkter, kostnader, tillgångar och skulder inkluderas i de sammanställda räkenskaperna. De sammanställda räkenskaperna omfattar företag där kommunen har ett röstetal på minst 20 procent.

Resultaträkning

Jämförelsestörande poster

Som jämförelsestörande poster betraktas poster som sällan förekommer och som överstiger 10 mnkr. Realisationsvinster och -förluster vid försäljning av anläggningstillgångar, realiserade och orealiserade värdeförändringar inom finansiella tillgångar samt intäkter och kostnader till följd av exploateringsverksamheten redovisas alltid som jämförelsestörande.

Extraordinära poster

En post klassificeras som extraordinär om händelsen som ger upphov till posten saknar ett tydligt samband med kommunens normala verksamhet, är av sådan typ att den inte förväntas inträffa ofta eller regelbundet samt uppgår till ett väsentligt belopp. I kommunens räkenskaper finns inga poster som är att betrakta som extraordinära.

Intäkter

Skatteintäkter och generella statsbidrag

Den preliminära slutavräkningen för skatteintäkter baseras på Sveriges Kommuner och Regioners (SKR) decemberprognos, i enlighet med RKR R2 Intäkter. Kommunalskatten periodiseras, vilket innebär att kommunen i bokslutet har bokfört den definitiva slutavräkningen för 2022. Slutavräkningen uppgår till 41 mnkr, och utgör mellanskillnaden mellan den preliminära slutavräkningen 1 171 kr per invånare i bokslut 2022 och 1 431 kr/invånare i slutavräkningen. Den preliminära slutavräkningen för 2023 är bokförd med 124 mnkr, vilket motsvarar 787 kr per invånare (SKR Cirkulär 23:56). I februari, efter att bokslutet upprättades, publicerade SKR en ny prognos. Prognosen visar att slutavräkningen för 2023 uppgår till 684 kr per invånare. Detta innebär en negativ korrigeringspost med 103 kr per invånare, vilket motsvarar -16 mnkr kronor (SKR Cirkulär 24:16).

Följande statsbidrag har under året klassats som generella:

- Tillfälligt stöd Ukraina
- Prestationsbaserade medel till kommuner som utökat bemanningen av sjuksköterskor på särskilda boenden

Båda har periodiserats proportionerligt över bidragsperioden. För det sistnämnda förlängde Socialstyrelsen bidragsperioden till och med 2024. Periodiseringen har därför gjorts om för att vara fortsatt proportionerlig över hela perioden.

Övriga intäkter

Offentliga investeringsbidrag och anslutningsavgifter tas upp som en förutbetalad intäkt enligt RKR R2 Intäkter, redovisas bland långfristiga skulder och periodiseras över

anläggningstillgångens nyttjandeperiod. Investeringsbidrag som inte är offentliga bidrag resultatförs när förpliktelsen är uppfylld.

Utdelning

Utdelning från kommunkoncernens företag redovisas i enlighet med RKR R2 Intäkter, efter att beslut har fattats på bolagsstämman. Detta sker normalt året efter räkenskapsåret.

Kostnader

Avskrivningsmetod

Avskrivning av immateriella och materiella anläggningstillgångar görs för den beräknade nyttjandeperioden, med linjär avskrivning som baseras på anskaffningsvärdet exklusive eventuellt restvärde. På tillgångar i form av mark, konst och pågående arbeten görs som huvudprincip inga avskrivningar. I periodens avskrivningar för kommunen totalt ingår 1,4 mnkr för avskrivningar på bostadsrätter. Bostadsrätter redovisas under finansiella anläggningstillgångar.

Balansräkning

Tillgångar

Anskaffningsvärde materiella anläggningstillgångar

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst tre år, klassificeras som anläggningstillgång om anskaffningsvärdet överstiger ett halvt prisbasbelopp. Undantag kan göras för vissa fastighetsutgifter. Dessa undantag är akuta åtgärder, kostnader för komponenter som understiger 300 000 kronor eller kostnader för en del av en komponent som understiger 10 procent av komponentens anskaffningsvärde. Ränteutgifter aktiveras inte. Kommunen tillämpar huvudmetoden konsekvent och redovisar ränteutgifter som en kostnad i resultaträkningen för det räkenskapsår som de hänför sig till.

Nyttjandeperiod för immateriella anläggningstillgångar

En immateriell anläggningstillgång är en identifierbar icke-monetär tillgång utan fysisk form. Kommunens immateriella anläggningstillgångar består främst av licenser och är samtliga externt förvärvade.

Nyttjandeperiod för materiella anläggningstillgångar

En materiell anläggningstillgång är en tillgång som ger kommunen framtida ekonomiska fördelar eller den servicepotential som har samband med innehavet av tillgången och kommer kommunen till del. Kommunens materiella anläggningstillgångar är antingen förvärvade eller tillverkade. Avskrivningar påbörjas när tillgången tas i bruk.

För tillgångar där nyttjandeperioden styrs i avtal används avtalsperioden som avskrivningstid. För tillgångar där anskaffningsvärdet uppgår till minst 100 prisbasbelopp, och där identifierbara komponenter har nyttjandeperioder som överstiger tio år, tillämpas komponentredovisning.

Bidrag till infrastruktur

Kommunen har inga lämnade bidrag till infrastruktur.

Exploateringsredovisning

Exploateringsverksamheten redovisas som en omsättnings-tillgång och värderas till det lägsta anskaffningsvärdet och det verkliga värdet på balansdagen. Intäkterna bokförs successivt i enlighet med RKR R2 Intäkter, i takt med att tomträtter säljs och matchas mot kalkylerade kostnader. När exploateringsområdet är avslutat sker en slutavräkning mot de faktiska kostnaderna.

Finansiella instrument

Kommunens placeringsportföljer inom kapitalförvaltningen är avsedda att täcka framtida åtaganden och är, i enlighet med RKR R7 Finansiella tillgångar och finansiella skulder, klassificerade som omsättningstillgång, kortfristiga placeringar. Placerade medel är föremål för försäljning och kan inte betraktas som stadigvarande. Förvaltningen av medel inom kapitalförvaltningen regleras i *Placeringspolicy för Örebro kommuns kapitalförvaltning*, som är antagen av Kommunfullmäktige. LKBR anger att samtliga placerade medel ska värderas till marknadsvärde på balansdagen. I bokslutet uppgår orealiserade vinster till 321,4 mnkr och orealiserade förluster uppgår till -19,6 mnkr. Orealiserade vinster och förluster redovisas som jämförelsestörande poster.

Säkringsredovisning

All extern upplåning i koncernen ska samordnas enligt den koncerngemensamma finanspolicyn. Det innebär att Örebro kommuns internbank står för en extern upplåning till koncernens bolag. Internbanken vidareutlånar medlen via koncerninterna lån till bolagen. Räntevillkoren för de koncerninterna lånen baseras på Stibor 90 dagar plus en intern räntemarginal som täcker upplåningskostnaderna. Den inlåning som görs med rörlig ränta i internbanken matchas mot utlåning med rörlig ränta. I de fall internbanken gör en upplåning med fast ränta används en ränteswap som omvandlar lånet till rörlig ränta. Detta görs för att internbanken inte ska ha någon ränterisk. I de fall kommunen tar lån i utländsk valuta så valutasäkras alla flöden till svenska kronor (SEK). Örebro kommun har per 31 december 2023 ett utestående derivatkontrakt avseende en ränteswap med ett nominellt belopp på 200 mnkr, samt fyra valutaränteswappar med 2 092 mnkr i nominellt belopp.

Kommunen bedömer att säkringsinstrumentet kvalificerar sig för säkringsredovisning i enlighet med RKR R8 Derivat och säkringsredovisning. Användningen av derivat har inte påverkat kommunens resultaträkning. Räntekostnaden har minskat med 10,7 mnkr genom användningen av räntederivat. Eftersom all upplåning vidareutlånas till bolagen har även kommunens ränteintäkt minskat med samma belopp. Marknadsvärdet för kommunens derivat är negativt och uppgår till -79,4 mnkr per 31 december 2023.

Skulder och eget kapital

Eget kapital

Kommunen har markeringar i eget kapital för verksamheter som regleras via särskilda regelverk eller annan lagstiftning. Regelverk för intraprenader respektive digital arbetsplats hanterar överskott respektive underskott. Det ackumulerade resultat för intraprenader och digital arbetsplats markeras via eget kapital. VA- och avfallsverksamheterna regleras via särskilda lagstiftningar som ställer krav på särredovisning. Avfallsverksamhetens ackumulerade överskott respektive underskott samt VA-verksamhetens ackumulerade underskott markeras via eget kapital. I de fall VA-verksamheten gör ett överskott/överuttag, redovisas det som skuld till abonnenterna. Kommunen har också markeringar i eget kapital för särskilda insatser för kostnadsdämpande åtgärder. Markeringarna har gjorts i samband med tidigare års stora engångsintäkter för särskilda insatser. De insatser som kvarstår under 2023 är Sociala investeringar (endast återföringar; Sociala investeringar som har beslutats efter 2020 har en annan form av finansiering). Den växande kommunen, Tillväxt- och arbetsmarknadspaketet samt Återstart näringslivet efter coronapandemin.

Avsättningar och ansvarsförbindelser

Avsättning eller ansvarsförbindelse för pensionsförpliktelser

Kommunen redovisar sina pensionsåtagande enligt blandmodellen och i enlighet med RKR R10 Pensioner. Blandmodellen innebär att avtalspensioner som har tjänats in före 1998 redovisas som en ansvarsförbindelse, och att avtalspensioner som tjänats in från och med 1998 redovisas som avsättning. Även alla garanti- och visstidspensioner redovisas som avsättning.

Förpliktelser för pensionsåtagande för kommunens anställda är beräknade enligt SKR:s Riktlinjer för beräkning av pensionsskulden (RIPS23). Pensionsskultsberäkning på utfästelser enligt KPA-planen har gjorts enligt Finansinspektionens föreskrifter om försäkringstekniska grunder och beräkningen är gjord enligt bestämmelser i tryggandelagen. Beräkningarna för pensioner baseras på uppgifter från KPA per 11 december 2023. Den senast kända aktualiseringsgraden är 96 procent.

Visstidsförordnanden för förtroendevalda som ger rätt till särskild avtalspension redovisas som avsättning när det är troligt att de kommer att leda till utbetalningar. För avtal med samordningsklausul utgår beräkningen från de förhållanden som var kända vid bokslutstillfället. Om inget annat är känt görs beräkningen utifrån att ingen samordning kommer att ske.

Den del av pensionsåtagandet som redovisas som ansvarsförbindelse och som avser avtalspensioner har ökat med 36 mnkr exklusive löneskatt mellan 2022 och 2023.

Örebro kommun har beslutat att betala ut maximalt belopp av den avgiftsbestämda ålderspensionen. För 2022 beräknas kostnaden till 341 mnkr. Av den summan betalades 158 mnkr under 2023. De resterande 183 mnkr redovisas som en kortfristig skuld.

Den särskilda löneskatten på pensionskostnaden har periodiserats. 2023 års löneskatt för perioden belastar resultatet.

Övriga avsättningar och ansvarsförbindelser

Avsättningar redovisas enligt RKR R9 Avsättningar och ansvarsförbindelser. Det innebär att de redovisas när kommunen har en befintlig förpliktelse som har uppstått genom ett kontrakt, en lagstiftning eller annan laglig grund och när det är troligt att det kommer att krävas ett utflöde av resurser för att reglera förpliktelsen. Avsättningarna är värderade till den mest rimliga uppskattningen av det belopp som kommer att krävas för att reglera förpliktelsen på balansdagen.

Avsättning för återställning av deponi

För återställning av deponier rekommenderas att en avsättning görs som motsvarar de uppskattade kostnaderna för återställningen. I december 2007 beviljade miljödomstolen Atleverkets ansökan om att få fortsätta att deponera på den nuvarande deponin till 2025. Enligt den senaste fonderingskalkylen uppgår de kvarvarande kostnaderna för sluttäckning till 44,5 mnkr vid en diskonteringsränta på 3 procent. Hittills har uttag på 37 mnkr gjorts från avsättningen. Arbetet med sluttäckningen pågår mellan 2008 och 2025.

Övriga ansvarsförbindelser

Örebro kommun förvaltar egna medel åt privatpersoner motsvarande 0,7 mnkr. Kommunen förvaltar också hushållskassor för boende i gruppbostad. Dessa redovisas bland övriga kortfristiga skulder.

I kommunens framtida åtaganden för operationell leasing ingår hyrcyklar till personalen med 10 mnkr för kostnader under 2023. De kommande tolv månaderna beräknas kostnaderna till 9 mnkr. För månad 13 till 60 beräknas kostnaderna till 11 mnkr.

Långfristiga skulder

Redovisning av leasingavtal

I enlighet med RKR R5 Leasing ska finansiellt leasade objekt redovisas som anläggningstillgångar och skulder i balansräkningen. Kommunen har klassificerat ett antal hyresavtal som finansiella avtal. Beräkning och effekter i resultat och balansräkning finns uppställda i not 28. Under 2024 kommer dessa avtal att implementeras i redovisningen. Tillgångsslagen maskiner, inventarier och modulbyggnader är prövade och redovisas som operationell leasing. I den lägsta möjliga leasingavgiften ingår anskaffningspriset exklusive restvärdet samt 12,5 procent moms.

Övriga långfristiga skulder

Kommunen redovisar investeringsbidrag som uppfyller kriterierna för ett offentligt bidrag samt anslutningsavgifter som övriga långfristiga skulder enligt RKR R2 Intäkter. Anslutningsavgiften ska främst täcka investeringskostnaden för VA-ledningen. I samband med en anslutning finns också vissa mindre driftkostnader, exempelvis administrationskostnader. Dessa har dock bedömts vara av mindre omfattning och därför periodiseras hela anslutningsavgiften.

Kortfristiga skulder

Vid överuttag redovisar VA-verksamheten en förutbetalad intäkt, dvs. en skuld till abonnenterna, som en kortfristig skuld. Per 31 december 2023 uppgår den till 44 mnkr.

Borgen

Örebro kommuns borgensåtagande per 31 december 2023 är totalt 6 874 mnkr. Av detta åtagande gäller 6 088 mnkr solidarisk borgen till Kommuninvest ekonomisk förening. Örebro kommun har som medlem i Kommuninvest ett ansvar för bolagets samtliga åtaganden gentemot bolagets motparter. Detta borgensåtagande är begränsat till den enskilde medlemmens andel av bolagets samtliga åtaganden. Andelen bestäms både utifrån medlemmens insatskapital och andelen skuld/åtagande i förhållande till det totala andelskapitalet och utlåning i Kommuninvest.

Särredovisning

Kommunen bedriver VA- respektive avfallsverksamhet i förvaltningsform. Dessa verksamheter regleras av lagen om allmänna vattentjänster respektive miljöbalkens avfallsförordning. Huvudprincipen är att dessa två verksamheter helt ska finansieras med avgifter för utförda tjänster till abonnenterna. Avgifterna ska baseras på självkostnadsprincipen och lagstiftaren ställer krav på särredovisning. Resultat- och balansräkning för VA- respektive avfallsverksamheten redovisas i avsnittet [Finansiella rapporter](#).

Transparensdirektivet

Lagen om insyn i vissa finansiella förbindelser m.m., den så kallade transparenslagen, ställer krav på öppen och separat redovisning för vissa verksamheter i offentliga företag. Kravet gäller om nettoomsättningen två år i rad överstiger lagens tröskelvärde på 40 miljoner euro. Årets prövning visar att kommunen överstiger tröskelvärdet för tredje året i rad. VA- och avfallsverksamheten står för en övervägande del av de kommersiella verksamheterna och redovisas sedan tidigare med fullständiga resultat- och balansräkningar. Övriga verksamheter som är prövade inom ramen för transparensdirektivet redovisas som enklare resultatuppställningar för fastigheter.

Belopp i miljoner kronor	Kommunkoncernen		Kommunen	
	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Bokslut 2022	Bokslut 2023
Not 2: Verksamhetens intäkter				
Försäljningsintäkter	350,2	363,8	63,0	64,2
Taxor och avgifter	676,6	764,7	767,2	853,1
- konsumtionsavgifter VA och avfall	352,0	369,2	352,0	369,2
- barnomsorg	117,6	134,4	117,6	134,4
- äldre och funktionshindrade	41,5	44,1	41,5	44,1
Hyror och arrenden	2 169,8	2 324,8	284,8	314,4
Bidrag	1 017,9	1 042,1	1 033,8	1 057,2
- staten	965,9	968,0	965,9	968,0
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	345,1	364,8	304,5	326,6
Exploateringsintäkter	97,5	61,5	106,7	77,9
Tomträttsintäkter	11,9	6,1	18,0	9,0
Realisationsvinster	11,5	17,4	5,0	11,4
Summa	4 680,4	4 945,2	2 583,0	2 713,8

Not 3: Verksamhetens kostnader				
Löner och sociala avgifter	-7 051,8	-7 439,5	-6 443,9	-6 805,7
Pensionskostnader	-447,5	-669,0	-414,3	-615,0
Inköp av anläggnings- och underhållsmaterial	-159,6	-171,8	-154,7	-171,7
Bränsle, energi och vatten	-51,2	-54,9	-75,3	-78,6
Köp av huvudverksamhet	-1 686,4	-1 954,1	-1 812,6	-1 501,9
Lokal- och markhyror	-352,4	-392,9	-1 336,9	-2 077,5
Lämnade bidrag	-446,2	-454,7	-564,2	-580,2
Realisationsförluster och utrangeringar	-7,7	-1,9	-7,7	-1,9
Tjänster	-759,9	-861,5	-763,8	-831,9
Varor	-300,8	-327,8	-299,0	-343,4
Övriga kostnader, drift och underhåll koncernbolag	-1 331,0	-1 310,7	-	-

Belopp i miljoner kronor	Kommunkoncernen		Kommunen	
	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Bokslut 2022	Bokslut 2023
Aktuell skatt	-53,3	-60,3	-	-
Uppskjuten skatt enligt företagets årsredovisningar	-74,6	-126,1	-	-
Uppskjuten skatt, obeskattade reserver	-2,1	1,0	-	-
Summa skatt på årets resultat	-130,0	-185,4	-	-
Summa	-12 724,5	-13 824,2	-11 872,4	-13 007,9

- varav kostnader för revision

Kostnader för räkenskapsrevision

Sakkunnigt biträde	4,4	4,6	0,4	0,4
Förtroendevalda revisorer	2,5	3,2	0,2	0,2
Summa räkenskapsrevision	6,9	7,8	0,5	0,6

Kostnader för övrig revision

Sakkunnigt biträde	-	-	2,4	2,2
Förtroendevalda revisorer	-	-	1,0	1,2
Summa övriga revision	0,0	0,0	3,4	3,4
Summa kostnad för revision	6,9	7,8	3,9	4,0

Not 4: Jämförelsestörande poster i verksamhetens nettokostnader

Jämförelsestörande intäkter

Realisationsvinster för anläggningstillgångar	5,0	11,4	5,0	11,4
Intäkter exploateringsverksamheten	106,7	77,9	106,7	77,9
Summa jämförelsestörande intäkter	111,8	89,3	111,8	89,3

Jämförelsestörande kostnader

Kostnader exploateringsverksamheten	-27,9	-1,9	-27,9	-1,9
Realisationsförluster för anläggningstillgångar	-7,7	-57,1	-7,7	-57,1
Summa jämförelsestörande kostnader	-35,6	-59,0	-35,6	-59,0
Summa	76,2	30,3	76,2	30,3

Not 5: Avskrivningar och nedskrivningar

Avskrivningar immateriella tillgångar	-1,0	-1,0	-0,8	-0,8
Avskrivningar byggnader och anläggningar	-814,2	-884,1	-162,5	-177,4
Avskrivningar maskiner och inventarier	-215,3	-206,6	-97,3	-95,7
Avskrivningar maskiner och inventarier på leasingavtal	-0,1	-	-0,1	-0,1
Årets avskrivningar	-1 030,4	-1 091,7	-260,7	-274,0

Belopp i miljoner kronor	Kommunkoncernen		Kommunen	
	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Bokslut 2022	Bokslut 2023
Återföring av tidigare nedskrivna anläggningstillgångar	48,4	-	-	-
Nedskrivningar materiella anläggningstillgångar	-	-20,6	-	-
Summa	-982,0	-1 112,3	-260,7	-274,0

Not 6: Skatteintäkter				
	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Bokslut 2022	Bokslut 2023
Preliminära skatteintäkter	7 735,0	8 211,1	7 735,0	8 211,1
Slutavräkning	49,9	40,9	49,9	40,9
Preliminär slutavräkning	183,8	124,3	183,8	124,3
Skatteväxling gymnasiesor	2,8	3,1	2,8	3,1
Summa	7 971,5	8 379,3	7 971,5	8 379,3

Not 7: Generella statsbidrag och utjämning				
	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Bokslut 2022	Bokslut 2023
Inkomstutjämning	1 558,5	1 697,1	1 558,5	1 697,1
Kostnadsutjämning	-290,2	-309,2	-290,2	-309,2
Regleringsbidrag	433,2	368,9	433,2	368,9
Generellt bidrag från staten	38,7	20,1	38,7	20,1
Utjämningsbidrag LSS	164,3	211,2	164,3	211,2
Kommunal fastighetsavgift	278,6	291,4	278,6	291,4
Summa	2 183,1	2 279,5	2 183,1	2 279,5

Not 8: Finansiella intäkter				
	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Bokslut 2022	Bokslut 2023
Ränteintäkter internbank	65,7	64,3	220,7	763,9
Ränteintäkter likviditetsförvaltning	72,1	77,5	72,1	77,5
Ränteintäkter pensionsförvaltning	40,4	55,0	40,4	55,0
Ränteintäkter övriga	27,1	276,6	14,9	34,6
Borgensavgifter/räntetillägg	0,9	1,0	48,1	51,5
Utdelningar koncernbolag	-	-	30,0	33,0
Realisationsvinster, försäljning finansiella anläggningstillgångar	43,0	27,6	-	3,2
Realisationsvinster aktier, räntebärande värdepapper likviditetsförvaltning	1,7	27,0	0,4	23,6
Realisationsvinster aktier, räntebärande värdepapper pensionsförvaltning	0,0	12,9	-	12,9
Övriga finansiella intäkter	-0,3	-0,7	1,2	0,9
Summa finansiella intäkter exkl. värdering	250,6	541,0	427,9	1 055,9

Belopp i miljoner kronor	Kommunkoncernen		Kommunen	
	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Bokslut 2022	Bokslut 2023
Orealiserade realisationsvinster, värdering kapitalförvaltning	10,7	321,4	10,7	321,4
Summa finansiella intäkter inkl. värdering	261,2	862,4	438,6	1 377,3

Not 9: Finansiella kostnader				
	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Bokslut 2022	Bokslut 2023
Räntekostnader, internbank	-61,8	-61,8	-216,8	-761,4
Ränta på pensionskuld	-22,8	-92,4	-21,9	-88,8
Räntekostnader, övrigt	-292,0	-676,0	-10,9	-19,0
Realisationsförluster aktier, räntebärande värdepapper likviditetsförvaltning	0,0	-0,7	0,0	-0,7
Realisationsförluster aktier, räntebärande värdepapper pensionsförvaltning	0,0	0,0	-	-
Bankkostnader, internbank	-7,4	-8,1	-7,4	-8,1
Övriga finansiella kostnader	-13,4	-12,5	-0,2	-0,3
Summa finansiella kostnader exkl. värdering	-397,3	-851,6	-257,2	-878,4
Orealiserade realisationsförluster, värdering kapitalförvaltning	-488,8	-19,6	-488,8	-19,6
Summa finansiella kostnader inkl. värdering	-886,1	-871,3	-746,0	-898,0

Not 10: Jämförelsestörande poster i finansnetto				
	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Bokslut 2022	Bokslut 2023
Effekt av sänkt diskonteringsränta pensioner	-1,1	-3,5	-1,1	-3,5
Realiserad kursvinst på värdepapper	0,4	36,4	0,4	36,4
Realiserad kursförlust på värdepapper	0,0	-0,7	0,0	-0,7
Realisationsvinst vid försäljning av finansiella tillgångar	-	3,2	-	3,2
Orealiserad kursvinst på värdepapper	10,7	321,4	10,7	321,4
Orealiserad kursförlust på värdepapper	-488,8	-19,6	-488,8	-19,6
Summa	-478,9	337,2	-478,9	337,2

Not 11: Årets resultat i förhållande till balanskravet				
	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Bokslut 2022	Bokslut 2023
Årets resultat enligt resultaträkningen	-	-	297,1	570,0
Realisationsvinster anläggningstillgångar	-	-	-5,0	-11,4

Belopp i miljoner kronor	Kommunkoncernen		Kommunen	
	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Bokslut 2022	Bokslut 2023
Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-	-	478,1	-301,7
Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-	-	1,0	22,4
Resultat efter balanskravsjusteringar	-	-	771,2	279,3
Medel till resultatutjämningsreserv	-	-	-19,0	-20,0
Medel från resultatutjämningsreserv	-	-	-	-
Årets balanskravsresultat	-	-	752,2	259,3
Medel till markeringar i eget kapital	-	-	18,9	-22,2
Medel från markeringar i eget kapital	-	-	-27,0	-45,8
Summa efter markeringar i eget kapital	-	-	744,1	191,3

Not 12: Immateriella tillgångar				
Ingående bokfört värde	5,3	4,5	2,2	1,5
Investeringar under året	0,1	2,7	0,0	-
Årets avskrivningar	-1,0	-1,0	-0,8	-0,8
Utgående bokfört värde	4,5	6,2	1,5	0,6
Genomsnittlig nyttjandeperiod, år				
Anskaffningsvärde	16,2	15,1	11,7	9,3
Akkumulerade avskrivningar	-10,8	-8,0	-9,4	-7,9
Årets avskrivningar	-0,9	-1,0	-0,8	-0,8
Summa	4,5	6,2	1,5	0,6
Genomsnittlig nyttjandeperiod, år*	-	-	3	3

*Uppgift saknas för koncernen

Not 13: Mark, byggnader och tekniska anläggningar				
Ingående bokfört värde	24 242,9	25 043,5	4 680,8	5 163,8
Investeringar under året	937,2	1 679,8	666,6	859,9
Utrangering/avyttring/korrigerering	-109,9	-11,4	-22,4	11,5
Utrangeringar effekter av införande av komponentredovisning	-	-	0,0	0,0
Utfördelningar	-	-	0,0	-3,4
Årets avskrivningar	-814,2	-884,1	-161,2	-176,1
Nedskrivningar	-12,6	-20,6	-	-
Återförda nedskrivningar	54,3	0,0	-	-

Belopp i miljoner kronor	Kommunkoncernen		Kommunen	
	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Bokslut 2022	Bokslut 2023
Överföringar från/till annat tillgångsslag	770,0	1 100,5	0,0	-34,2
Övriga förändringar	-	-	0,0	1,5
Utgående bokfört värde	25 067,7	26 907,6	5 163,8	5 823,0

Pågående nyanläggningar				
Ingående bokfört värde	2 263,1	3 412,2	923,0	997,4
Investeringar under året	2 853,0	2 479,1	700,0	714,3
Aktiverat under året	-1 699,7	-2 725,7	-630,3	-843,4
Utrangeringar/omklassificeringar	-	-	4,7	13,5
Utgående bokfört värde	3 416,3	3 165,5	997,4	881,8

Bokfört värde totalt mark, byggnader och tekniska anläggningar				
Anskaffningsvärde	34 861,8	37 687,3	7 361,2	8 190,9
Akkumulerade avskrivningar	-8 980,0	-9 910,0	-2 036,2	-2 191,8
Årets avskrivning	-814,2	-869,7	-161,2	-176,1
Summa	25 067,7	26 907,6	5 163,8	5 823,0
Genomsnittlig nyttjandeperiod, år*	-	-	32	33

* Uppgift saknas för koncernen

Not 14: Maskiner, fordon, inventarier och konst				
Ingående bokfört värde	1 565,7	1 512,1	435,1	435,9
Investeringar under året	176,2	455,2	109,7	112,0
Försäljningar	-1,1	-0,9	-0,6	0,0
Utrangering/avyttring/korrigerering	-11,2	-11,1	-11,2	-11,1
Årets avskrivningar	-214,1	-205,1	-97,4	-95,7
Överföringar från/till annat tillgångsslag	0,5	-250,8	-	-
Övriga förändringar	-3,8	0,0	0,2	0,5
Utgående bokfört värde	1 512,2	1 499,5	435,9	441,6

Bokfört värde totalt, maskiner, fordon, inventarier och konst				
Anskaffningsvärde	3 757,9	3 698,8	1 692,9	1 662,5
Akkumulerade avskrivningar	-2 031,7	-1 979,2	-1 159,7	-1 125,2
Årets avskrivningar	-214,1	-220,2	-97,4	-95,7
Summa	1 512,2	1 499,5	435,9	441,6
Genomsnittlig nyttjandeperiod, år*	-	-	8	8

* Uppgift saknas för koncernen

Not 15: Finansiella anläggningstillgångar				
Värdepapper, andelar och bostadsrätter				
Aktier	-	-	227,0	227,0
Andelar och grundfondskapital	118,1	124,8	121,6	134,8

Belopp i miljoner kronor	Kommunkoncernen		Kommunen	
	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Bokslut 2022	Bokslut 2023
Bostadsrätter	37,8	36,4	37,8	36,4
Summa	155,9	161,2	386,4	398,2
Utlämnade lån				
Kommunala bolag	-	-	698,6	698,6
Region	0,3	0,3	0,3	0,3
Föreningar och stiftelser	0,5	0,5	0,5	0,5
Summa	0,9	0,9	699,5	699,5
Utlämnade lån internbank, koncernen				
Futurum Fastigheter i Örebro AB	-	-	4 099,0	3 800,0
Kumbro Vind AB	-	-	220,8	206,4
Kumbro Stadsnät AB	-	-	168,0	168,0
Västerporten AB	-	-	355,0	355,0
ÖBO Omsorgsfastigheter AB	-	-	778,0	778,0
ÖBO Husaren AB	-	-	290,0	270,0
Örebrobostäder AB	-	-	8 591,4	9 691,4
Örebroporten Fastigheter AB	-	-	3 343,0	3 418,0
Summa	0,0	0,0	17 845,2	18 686,8
-varav kortfristig fordran Kumbro Vind AB, amortering nästkommande år	-	-	-14,4	-14,4
Övriga långfristiga fordringar				
Långfristig fordran jämkad moms koncernbolag, fastighetsförsäljning	-	-	0,5	0,2
Övriga	181,2	168,2	-	-
Summa	181,2	168,2	0,5	0,2
Summa finansiella anläggningstillgångar	338,0	330,3	18 917,1	19 770,2
Not 16: Förråd m.m.				
Förråd	19,4	21,5	8,2	8,2
Exploateringsfastigheter	177,4	190,4	177,4	190,4
Tomträttsfastigheter småhus	13,8	12,8	13,8	12,8
Summa	210,6	224,7	199,4	211,4
Not 17: Kortfristiga fordringar				
Statsbidragsfordringar				
Flyktingar	1,8	1,5	1,8	1,5
Fordran avseende särskild moms-kompensation	106,2	110,0	106,2	110,0
Kommunal fastighetsavgift/skatter	179,4	202,2	179,4	202,2
Övriga statsbidragsfordringar	1,3	1,3	1,3	1,3
Summa	288,6	314,9	288,6	314,9
Övriga omsättningstillgångar				

Belopp i miljoner kronor	Kommunkoncernen		Kommunen	
	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Bokslut 2022	Bokslut 2023
Interimsfordringar	779,3	733,1	908,0	837,7
Upplypna ränter-intäkter	-	-	16,5	44,1
Upplypna skatte-intäkter, inbetald preliminär skatt	10,4	8,1	10,4	8,1
Kortfristig del av långfristig fordran	-	-	-	-
Nästkommande års amortering koncernbolag	2,9	2,9	14,4	14,4
Kortfristig fordran jämkad moms koncernbolag, fastighetsförsäljning	-	-	0,3	0,3
Övriga fordringar	153,1	109,7	2,0	2,1
Summa	945,8	853,8	951,7	906,7
Kortfristig fordran inom koncernkontot				
Örebrobostäder AB	-	-	125,7	163,5
Örebro Rådhus AB	-	-	25,0	-
Summa	0,0	0,0	150,7	163,5
Kundfordringar	118,0	138,9	151,1	155,9
Summa kortfristiga fordringar	1 352,3	1 307,6	1 542,1	1 541,0
Not 18: Kortfristiga placeringar				
Aktiefonder	1 250,0	1 203,7	1 250,0	1 203,7
Räntefonder	4 088,2	4 312,7	4 088,2	4 312,7
Orealiserad värdeförändring	-30,4	271,3	-30,4	271,3
- placerade medel Nerikes Brandkår	20,0	20,3	-	-
Summa	5 327,8	5 808,0	5 307,7	5 787,8
Not 19: Kassa och bank				
Bank och giro	576,6	448,8	507,4	354,2
Summa	576,6	448,8	507,4	354,2
Summa omsättningstillgångar	7 467,3	7 789,2	7 556,7	7 894,4
Not 20: Eget kapital				
Eget kapital (IB)	13 093,4	13 591,0	10 645,8	10 942,9
Årets resultat	503,7	658,8	297,1	570,0
Resultatutjämningsreserv	406,0	426,0	406,0	426,0
Markeringar	945,7	130,0	945,7	130,0
- eget kapital avfall	71,0	58,1	71,0	58,1
- konjunktur- och strukturbuffert	200,0	-	200,0	-
- digitaliserings-satsning	-	-	-	-
- Den växande kommunen	13,0	-	13,0	-
- Digital arbetsplats	-17,7	-25,7	-17,7	-25,7
- tillväxt- och arbetsmarknads-paketet	20,0	15,0	20,0	15,0

Belopp i miljoner kronor	Kommunkoncernen		Kommunen	
	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Bokslut 2022	Bokslut 2023
- Sociala investeringar	54,8	56,1	54,8	56,1
- överfört resultat intraprenader	72,5	24,9	72,5	24,9
- exploateringsfastigheter	530,7	-	530,7	-
- återstart näringslivet efter coronapandemin	1,5	1,5	1,5	1,5
Eget kapital (UB)	13 597,1	14 249,8	10 942,9	11 513,0

Not 21: Avsättning till pensioner och liknande förpliktelser

Specifikation avsatt till pensioner

Avtalspensioner	579,1	741,7	541,4	702,1
- förmånsbestämd ålderspension	480,2	627,0	480,2	627,0
- pension till efterlevande	6,1	7,0	6,1	7,0
- PA-KL-pensioner	55,0	67,8	55,0	67,8
- övrigt	37,8	39,9	0,1	0,3
Örebro:s särskilda pensionsplan (ÖSPP)	133,8	131,8	133,8	131,8
Särskilda avtals- och visstidspensioner	3,4	2,0	3,4	2,0
- särskilda avtalspensioner	-	0,5	-	0,5
- visstidspensioner	3,4	1,5	3,4	1,5
Avtalspensioner förtroendevalda ej avgångna	12,1	15,0	12,1	15,0
Avtalspensioner förtroendevalda OPF-KL	8,7	10,0	8,7	10,0
Löneskatt	178,8	218,5	169,7	208,9
Summa	915,9	1 119,0	869,1	1 069,8
Ingående avsättning avtalspensioner	555,5	580,9	517,8	541,4
Nyintjänad pension	28,1	130,6	28,1	130,6
Ränte- och beloppsuppräknings	12,9	53,3	12,9	53,3
Övrigt	-	-1,2	-	-1,2
Årets utbetalningar	-17,4	-22,0	-17,4	-22,0
Löneskatt	140,5	180,2	131,3	170,6
Summa avsättning	719,6	921,8	672,7	872,7
Ingående avsättning ÖSPP	125,3	133,8	125,3	133,8
Ränte- och beloppsuppräknings	3,2	13,0	3,2	13,0
Ändrad diskonteringsränta	0,9	2,8	0,9	2,8
Övrigt	6,2	-15,2	6,2	-15,2
Årets utbetalningar	-1,8	-2,5	-1,8	-2,5
Löneskatt	32,5	31,7	32,5	31,7
Summa avsättning	166,3	163,5	166,3	163,5
Ingående avsättning ÖK-SAP	2,8	3,4	2,8	3,4

Belopp i miljoner kronor	Kommunkoncernen		Kommunen	
	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Bokslut 2022	Bokslut 2023
Ränte- och beloppsuppräknings	0,1	0,3	0,1	0,3
Övrigt	2,1	0,1	2,1	0,1
Årets utbetalningar	-1,6	-1,9	-1,6	-1,9
Löneskatt	0,8	0,5	0,8	0,5
Summa avsättning	4,3	2,5	4,3	2,5
Ingående avsättning förtroendevalda	12,2	12,1	12,2	12,1
Nyintjänad pension	-0,6	0,9	-0,6	0,9
Ränte- och beloppsuppräknings	0,5	2,0	0,5	2,0
Löneskatt	2,9	3,6	2,9	3,6
Summa avsättning	15,0	18,7	15,0	18,7
Ingående avsättning förtroendevalda OPF-KL	7,3	8,7	7,3	8,7
Nyintjänad pension	1,4	1,3	1,4	1,3
Löneskatt	2,1	2,4	2,1	2,4
Summa avsättning	10,8	12,4	10,8	12,4
Utgående avsättning	916,0	1 118,9	869,1	1 069,8

Avtalspensioner som intjänats före 1998 redovisas som en ansvarsförbindelse.

Avtalspensioner	2 117,2	2 153,6	2 117,2	2 153,6
Förtroendevalda	2,0	2,4	2,0	2,4
Löneskatt	514,1	523,1	514,1	523,1
Summa	2 633,2	2 679,1	2 633,2	2 679,1
Ingående ansvarsförbindelse	2 195,1	2 117,2	2 195,1	2 117,2
Pensionsutbetalningar	-141,0	-148,7	-141,0	-148,7
Ränte- och beloppsuppräknings	65,1	172,2	65,1	172,2
Övrigt	-2,0	13,0	-2,0	13,0
Löneskatt	513,6	522,5	513,6	522,5
Delsumma ansvarsförbindelse	2 630,8	2 676,1	2 630,8	2 676,1
Ingående ansvarsförbindelse förtroendevalda	4,3	2,0	4,3	2,0
Ränte- och beloppsuppräknings	0,1	0,2	0,1	0,2
Nyintjänad pension	-2,4	0,3	-2,4	0,3
Löneskatt	0,5	0,6	0,5	0,6
Delsumma förtroendevalda	2,4	3,0	2,4	3,0
Utgående ansvarsförbindelse totalt	2 633,2	2 679,1	2 633,2	2 679,1

Not 22: Övriga avsättningar

Avsättning för återställande av deponi

Ingående bokfört värde	44,6	39,8	44,6	39,8
Uttag	-4,7	-1,1	-4,7	-1,1
Utgående bokfört värde	39,8	38,7	39,8	38,7

Belopp i miljoner kronor	Kommunkoncernen		Kommunen	
	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Bokslut 2022	Bokslut 2023
Avsättning parkeringsfriköp				
Ingående bokfört värde	1,6	1,6	1,6	1,6
Utgående bokfört värde	1,6	1,6	1,6	1,6
Övriga avsättningar koncern				
Uppskjuten skatteskuld koncernbolag	788,7	938,9	-	-
Övriga avsättningar koncernbolag	6,0	9,8	-	-
Utgående bokfört värde	794,7	948,7	0,0	0,0
Summa övriga avsättningar	836,2	989,1	41,5	40,4
Summa avsättningar	1 752,1	2 108,1	910,6	1 110,2
Not 23: Långfristiga skulder				
Obligationslån	8 807,0	8 392,1	8 807,0	8 392,1
Kommuninvest	4 100,0	4 200,0	4 100,0	4 200,0
Europeiska investeringsbanken	1 200,0	1 200,0	1 200,0	1 200,0
Summa långfristiga lån internbank	14 107,0	13 792,1	14 107,0	13 792,1
Region	4,0	4,0	4,0	4,0
Övriga långfristiga lån ej internbank	712,9	655,7	-	-
Summa övriga långfristiga lån	716,9	659,7	4,0	4,0
Periodiserade anslutningsavgifter	538,9	542,7	538,9	542,7
Periodiserade investeringsbidrag	163,2	177,4	163,2	177,4
Summa övriga långfristiga skulder	702,1	720,0	702,1	720,0
Summa långfristiga skulder	15 526,0	15 171,9	14 813,1	14 516,1
Checkräkningskrediter, kreditlöften och låneramar (ej nyttjade)				
Checkräkningskredit	400,0	400,0	400,0	400,0
Kreditlöften	2 500,0	2 500,0	2 500,0	2 500,0
Löftesram	600,0	0,0	600,0	0,0
Låneskuldens struktur				
Kapitalbindningstid, år	3,4	3,0	3,4	3,0
Räntebindningstid, år	7,3	6,5	0,1	0,1
Räntebindningstid exkl. derivat, år	0,2	0,2	0,2	0,2
Andel lån som förfaller inom ett år, %	21,7	26,9	21,6	27,0
Ränta i genomsnitt, %	2,2	2,4	2,7	4,6
Ränta i genomsnitt exkl. derivat, %	2,7	4,2	2,8	4,8
Fordon				
Totala minimileaseavgifter	-	-	-	-

Belopp i miljoner kronor	Kommunkoncernen		Kommunen	
	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Bokslut 2022	Bokslut 2023
Nuvärde minimileaseavgifter	-	-	-	-
Därav förfall inom 1 år	-	-	-	-
Därav förfall mellan 1–5 år	-	-	-	-
Därav förfall senare än 5 år	-	-	-	-

Not 24: Kortfristiga skulder

Leverantörsskulder	959,3	956,9	590,9	664,9
---------------------------	--------------	--------------	--------------	--------------

Kortfristiga lån koncernen

Örebro Rådhus AB	-	-	-	9,6
Örebroporten Fastigheter AB	-	-	154,6	144,7
Futurum Fastigheter i Örebro AB	-	-	182,5	74,7
Örebro Parkering AB	-	-	6,3	7,0
Örebrokompaniet AB	-	-	0,3	4,5
Länsmusiken Örebro AB	-	-	2,9	4,2
Kumbro utveckling AB	-	-	100,3	139,4
Örebroregionens Science Park AB	-	-	2,0	1,6
Vätternvatten AB	-	-	11,9	11,3
Övriga	-	-	0,2	0,1
Summa kortfristiga lån koncernen	0,0	0,0	460,9	396,9
Övriga kortfristiga lån	104,0	140,2	-	-

Kortfristig del av långfristiga lån internbank

Certifikatslån	1 493,1	2 240,2	1 493,1	2 240,2
Obligationslån	500,0	2 450,0	500,0	2 450,0
Kommuninvest	1 900,0	400,0	1 900,0	400,0
Summa kortfristig del av långfristiga lån internbank	3 893,1	5 090,2	3 893,1	5 090,2

Interimsskulder

Semesterlöneskuld	277,2	278,4	273,1	274,5
Nyintjänade pensionsförmåner, avgiftsbestämd ålderspension	195,5	184,7	193,4	182,8
Upplupna löner	65,8	61,4	17,6	14,1
Upplupna sociala avgifter	286,5	311,6	284,4	309,1
Upplupna räntekostnader	45,4	99,5	73,4	125,4
Förutbetalda hyresintäkter	129,4	151,3	-	-
Förutbetalda skatter	0,0	0,0	-	-
Övriga interimsskulder	397,8	296,8	423,3	396,3
Summa interimsskulder	1 397,5	1 383,7	1 265,3	1 302,2

Belopp i miljoner kronor	Kommunkoncernen		Kommunen	
	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Bokslut 2022	Bokslut 2023
Momsskuld	3,4	3,7	4,0	4,0
Avfallsskatt	1,2	3,2	1,2	3,2
Särskilda punktskatter	0,5	0,7	0,5	0,7
Personalens källskatt	96,1	96,9	96,1	96,8
Fastighetsskatt	8,9	8,3	8,9	8,5
Avräkning gem. hushållskassor VFH	1,1	0,9	1,1	0,9
Övriga kortfristiga skulder	460,7	483,9	83,7	103,9
Summa övriga kortfristiga skulder	576,8	597,5	195,5	218,0
Summa kortfristiga skulder	6 930,7	8 168,5	6 405,7	7 672,3

Not 25: Borgensåtaganden

Majoritetsägda bolag	-	-	641,2	685,4
- Örebrobostäder AB	-	-	10,0	10,0
- Örebro rådhus AB	-	-	475,0	475,0
- Kumbro utveckling AB	-	-	44,9	44,9
- Biogasbolaget i Mellansverige AB	-	-	57,6	52,0
- Vätternvatten AB	-	-	53,7	103,5
Minoritetsägda företag	-	-	82,5	67,5
- Örebro läns flygplats AB	-	-	82,5	67,5
Övriga	33,2	32,9	33,2	32,9
- delägda stiftelser, förbund	22,8	22,7	22,8	22,7
- övriga bostadslån	3,2	3,0	3,2	3,0
- föreningar och andra organisationer	7,2	7,1	7,2	7,1
Summa	33,2	32,9	756,9	785,8

Not 26: Övriga ansvarsförbindelser

Ställda säkerheter				
Fastighetsinteckningar	1 530,2	1 521,7	-	-
Företagsinteckningar	5,8	5,8	-	-
Övriga ställda pantar	0,0	0,0	-	-
Summa	1 536,0	1 527,6	-	-

Övriga tilläggsupplysningar

Villkorat kapitaltillskott				
ÖSK (Örebro Sportklubb)	2,7	1,3	2,7	1,3
KIF Örebro Damfotbollsförening (DFF)	2,3	2,3	2,3	2,3

Kommunens framtida åtaganden för operationell leasing

Maskiner, fordon och inventarier				
Redovisade kostnader innevarande år	33,4	31,7	33,4	31,7

Belopp i miljoner kronor	Kommunkoncernen		Kommunen	
	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Bokslut 2022	Bokslut 2023
Beräknade kostnader kommande 12 mån	16,9	18,2	16,9	18,2
Beräknade kostnader kommande 13–60 mån	4,5	14,8	4,5	14,8
Beräknade kostnader kommande 61– mån	-	-	-	-

Hyra fastigheter

Avgifter med förfall inom 1 år	1 288,4	1 448,0	1 288,4	1 448,0
Avgifter med förfall inom 1 år men innan 5 år	2 911,7	3 027,3	2 911,7	3 027,3
Avgifter med förfall senare än 5 år	3 497,0	3 868,4	3 497,0	3 868,4

Andel antal objekt per fastighetsägare (koncern), %

Futurum fastigheter AB	10,1%	12,9%	10,1%	12,9%
Örebrobostäder AB	53,6%	52,8%	53,6%	52,8%
Örebroporten Fastigheter AB	5,0%	3,1%	5,0%	3,1%
Västerporten Fastigheter AB	0,3%	0,4%	0,3%	0,4%
Externa fastighetsägare	31,0%	30,8%	31,0%	30,8%

Not 27: Not till kassaflödesrapport, ej likviditetspåverkande poster

Justering för av- och nedskrivningar	982,0	1 112,3	254,0	267,0
Förändring avsättningar	62,6	228,5	63,1	226,0
Förändring pensioner exkl. uttag	62,6	228,5	63,1	226,0
Förändring övriga avsättningar	0,0	0,0	-	-
Övriga ej likviditetspåverkande poster	288,6	88,6	-5,6	-21,5
Realisationsförluster	298,3	7,1	7,7	0,1
Realisationsvinster	-5,0	-11,4	-5,0	-11,4
Ränta anslutningsavgifter och byggränta	7,8	7,5	7,8	7,5
Effekter av ändrade redovisningsprinciper	-21,6	-17,9	-21,6	-17,9
Övrigt	9,1	103,4	5,5	0,2
Summa ej likviditetspåverkande poster	1 333,1	1 429,4	311,5	471,5

Not 28 Förändrad bedömning av leasing av fastigheter i Örebro kommun

Ett leasingavtal är ett avtal som ger leasingtagaren, i det här fallet kommunen, rätt att använda en tillgång i utbyte mot betalning enligt avtalade villkor. Utifrån ekonomiska risker och fördelar klassificeras avtalet som antingen finansiellt eller operationellt. Långa hyresavtal och specialutföranden på fastigheten är ofta tecken på att avtalet ska klassas som finansiellt. Ett finansiellt leasingavtal ska, utifrån ett redovisningsperspektiv, jämföras med en investering som finansieras med lån. Det beror på att leasingtagaren i allt väsentligt står för risken för tillgången.

Kommunen har gått igenom vilka kategorier av hyresavtal som kan komma att klassificeras som finansiella leasingavtal. Kommunens bedömning är att idrottsfastigheter uppfyller kriterierna, framför allt med tanke på specialutförande. Totalt bedöms sju hyresavtal som finansiella avtal. Finansiell leasing redovisas i balansräkningen som en tillgång, samtidigt som leasingtagandet ska redovisas som en skuld. Kommunen tillämpar rak avskrivning, vilket innebär att tillgången skrivs av med lika stora belopp varje år. Leasingskulden betraktas däremot som ett annuitetslån. Det innebär att tillgången och skulden sällan är lika stora.

De avtal som kommunen har klassificerat som finansiella redovisas i balansräkningen för 2024 och påverkar därför inte 2023 års finansiella rapporter. Nedan redovisas ändå en preliminär beräkning av hur de skulle ha påverkat de finansiella rapporterna.

Den förändrade principen skulle för 2023 innebära att anläggningstillgångarna hade ökat med 842 mnkr. Skulden skulle öka med 916 mnkr och det egna kapitalet skulle minska med 74 mnkr. Soliditeten skulle endast påverkas marginellt. Resultaträkningen skulle inte påverkas i någon större omfattning; resultatet skulle bli 3 mnkr lägre.

Tabell: Resultat- och balansräkning, inklusive preliminär justering för finansiell leasing fastigheter (mnkr)

Resultaträkning	Bokslut 2023	Förändring	Justerat bokslut 2023
Summa intäkter	2 714	-	2 714
Summa kostnader	-13 008	51	-12 957
Avskrivningar	-274	-40	-314
Verksamhetens nettokostnader	-10 568	11	-10 557
Skatteintäkter	8 379	-	8 379
Generella statsbidrag och utjämning	2 280	-	2 280
Verksamhetens resultat	91	11	101
Finansiella intäkter	1 377	-	1 377
Finansiella kostnader	-898	-14	-912
Årets resultat	570	-3	567

Balansräkning	Bokslut 2023	Förändring	Justerat bokslut 2023
Anläggningstillgångar	26 917	842	27 759
Omsättningstillgångar	7 894	-	7 894
Summa tillgångar	34 811	842	35 653
Eget kapital	11 513	-74	11 439
Avsättningar	1 110	-	1 110
Skulder	22 189	916	23 105
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	34 812	842	35 654

Särredovisning

Enklare resultatuppsättningar för fastigheter

Tabell: Särredovisning insyn i vissa finansiella förbindelser inom Lokalförsörjning och Mark, belopp i miljoner kronor

	2022	2023
Verksamhetens intäkter	1 444,1	1 585,2
Hysesintäkter	1 431,3	1 568,1
varav konkurrensutsatt verksamhet	33,2	32,6
Övriga intäkter	12,7	17,0
Verksamhetens kostnader	-1 414,9	-1 563,1
Lokalhyror	-1 326,5	-1 462,2
Drift och underhåll	-82,4	-94,6
Övriga kostnader	-6,0	-6,4
Avskrivningar	-26,0	-28,3
Årets resultat	3,2	-6,2

VA- och avfallsverksamheterna

Teknik- och servicenämnden ansvarar för kommunens vatten- och avloppsverk samt avfallsverk. Dessa verksamheter regleras av lag om allmänna vattentjänster respektive miljöbalkens avfallsförordning.

Huvudprincipen är att dessa två verksamheter helt ska finansieras med avgifter för utförda tjänster till sina abonnenter, dvs. medborgare och företag i kommunen. Avgifterna för VA- och avfallsverksamheterna ska baseras på självkostnadsprincipen. Verksamheterna ska därför normalt redovisa ett nollresultat.

VA- och avfallsverksamheterna ska normalt ha ett eget kapital som motsvarar 10 procent av verksamhetens intäkter. Denna finansiella reserv behövs för att kunna hantera oförutsedda händelser under året med stora ekonomiska effekter för verksamheterna.

Tabell: Resultaträkning VA-verksamhet (belopp i miljoner kronor)

Resultaträkning	Not	Bokslut 2022	Bokslut 2023
Verksamhetens intäkter	1	255,9	291,0
Verksamhetens kostnader	2	-178,5	-200,7
Avskrivningar	3	-47,5	-55,9
Verksamhetens nettokostnader		29,9	34,5
Finansiella intäkter	4	0,1	0,1
Finansiella kostnader	5	-29,4	-34,6
Årets resultat		0,6	0,0

Om det egna kapitalet vid bokslutet är markant högre eller lägre än denna normalnivå, ska det egna kapitalet återställas till normalnivå genom en planerad anpassning av framtida taxenivåer. Denna återställning av eget kapital ska ske så snart som möjligt och som senast inom en treårsperiod. VA-verksamheten redovisar det s.k. överuttaget som en förutbetalad intäkt, skuld till abonnenten, istället för eget kapital. Vid negativt resultat och när skulden till abonnenter inte är tillräckligt stor redovisas resultatet som negativt eget kapital.

Tabell: Balansräkning VA-verksamhet, belopp i mnkr

Balansräkning	Not	Bokslut 2022	Bokslut 2023
Tillgångar			
Anläggningsstillgångar	6–8	2 168,8	2 440,7
Omsättningsstillgångar	9	93,0	-2,2
Summa tillgångar		2 261,7	2 438,4
Skulder och eget kapital			
Eget kapital	10		
Eget kapital (IB)		-0,6	-
Årets resultat		0,6	-
Summa eget kapital		-	-
Skulder			
Långfristiga skulder	11–12	2 084,2	2 250,3
Kortfristiga skulder	13–14	177,5	188,1
Summa skulder		2 261,7	2 438,4
Summa skulder och eget kapital		2 261,7	2 438,4

Tabell: Resultaträkning Avfallsverksamhet (belopp i miljoner kronor)

Resultaträkning	Not	Bokslut 2022	Bokslut 2023
Verksamhetens intäkter	15	174,3	188,7
Verksamhetens kostnader	16	-177,1	-198,4
Avskrivningar	19,21	-3,0	-3,7
Verksamhetens nettokostnader		-5,8	-13,4
Finansiella intäkter	17	0,4	0,7
Finansiella kostnader	18	-0,1	-0,1
Årets resultat		-5,4	-12,9

Tabell: Balansräkning Avfallsverksamhet, belopp i mnkr

Balansräkning	Not	Bokslut 2022	Bokslut 2023
Tillgångar			
Anläggningstillgångar	19–21	96,8	99,6
Omsättningstillgångar	22	31,2	23,6
Summa tillgångar		128,0	123,2
Skulder och eget kapital			
Eget kapital	23		
Eget kapital (IB)		76,4	71,0
Årets resultat		-5,4	-12,9
Summa eget kapital		71,0	58,1
Avsättningar	24	39,8	38,7
Skulder			
Långfristiga skulder		-	-
Kortfristiga skulder	25	17,1	26,3
Summa avsättningar och skulder		57,0	65,0
Summa skulder och eget kapital		128,0	123,2

Tabell: Kassaflödesanalys VA-verksamhet, belopp i miljoner kronor

Kassaflödesanalys	Bokslut 2022	Bokslut 2023
Löpande verksamhet		
Årets resultat	0,6	-
Justering för ej likviditetspåverkande poster		
- Av- och nedskrivningar	47,5	55,9
- Gjorda avsättningar	-16,2	-17,9
- Övrigt	1,7	-0,2
Medel från verksamheten före förändring	33,7	37,8
av rörelsekapital		
Ökning (+) Minskning (-) periodiserade anslutningsavgifter	59,1	21,6
Ökning (-) Minskning (+) av kortfristiga fordringar	-28,5	-2,3
Ökning (+) Minskning (-) av kortfristiga skulder	67,9	10,6
Kassaflöde löpande verksamhet	132,1	67,7
Investeringsverksamhet		
Investering i materiella anläggningstillgångar	-328,3	-330,3

Kassaflödesanalys	Bokslut 2022	Bokslut 2023
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	4,0	2,7
Kassaflöde investeringsverksamhet	-324,3	-327,6
Finansieringsverksamhet		
Nyupptagna lån	260,0	200,0
Amortering av skuld	-33,7	-37,6
Kassaflöde finansieringsverksamhet	226,3	162,4
Årets kassaflöde	34,1	-97,5
Likvida medel vid årets början	-55,1	-21,0
Likvida medel vid årets slut	-21,0	-118,5

Tabell: Kassaflödesanalys Avfallsverksamhet, belopp i miljoner kronor

Kassaflödesanalys	Bokslut 2022	Bokslut 2023
Löpande verksamhet		
Årets resultat	-5,4	-12,9
Justering för ej likviditetspåverkande poster		
- Av- och nedskrivningar	3,0	3,7
- Gjorda avsättningar	-4,7	-1,1
- Övrigt	0,0	-
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital	-7,1	-10,3
Ökning (-) Minskning (+) av kortfristiga fordringar	-1,7	-2,8
Ökning (+) Minskning (-) av kortfristiga skulder	-0,2	9,1
Kassaflöde löpande verksamhet	-8,9	-3,9
Investeringsverksamhet		
Investering i materiella anläggningstillgångar	-46,0	-6,5
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	-	-
Kassaflöde investeringsverksamhet	-46,0	-6,5
Finansieringsverksamhet		
Nyupptagna lån	-	-
Amortering av skuld	-	-
Kassaflöde finansieringsverksamhet	-	-
Årets kassaflöde	-54,9	-10,4
Likvida medel vid årets början	68,6	15,6
Likvida medel vid årets slut	13,7	5,2

Noter till sårredovisning av VA-verksamheten, belopp i miljoner kronor

Not 1 Verksamhetens intäkter	2022	2023
Brukningavgifter externa	243,5	248,8
Brukningavgifter interna	3,5	3,3
Förutbetalda intäkter	-36,9	-7,3
Anslutningsavgifter ianspråktagna för		
- exploateringsinvesteringar	14,8	15,2
- att täcka räntekostnader i exploateringsområden	9,2	10,2

Not 1 Verksamhetens intäkter	2022	2023
Övriga intäkter externa	13,0	11,3
Övriga intäkter interna	8,9	9,6
Summa intäkter	255,9	291,0

Anslutningsavgiften (anläggningsavgift) ska främst täcka investeringskostnaden för VA-ledningen. I samband med en anslutning finns vissa mindre driftskostnader som administrationskostnader, men dessa har bedömts vara av mindre omfattning, varför hela anslutningsavgiften periodiseras, se not 12.

Not 2 Verksamhetens kostnader	2022	2023
Kostnader externa	-127,6	-140,2
Övriga interna kostnader	-50,8	-60,5
Summa kostnader	-178,5	-200,7

- Varav gemensamma kostnader som fördelats via en overhead

Teknik- och servicenämnd, Förvaltningsledning	5,3	5,2
---	-----	-----

Kommungemensamt

Tjänster Kommunledningsförvaltningen	4,0	4,0
IT och telefoni	0,7	0,7
Försäkringar	0,6	0,5
Hälsopaket, Posthantering m.m.	0,3	0,2
Summa	10,9	10,6

Kostnader för Kommunfullmäktige och Kommunstyrelse betraktas som demokratiska uppdrag och fördelas ej.

Not 3 Avskrivningar	2022	2023
Vatten- och avloppsledningar	-32,9	-37,3
VA-anläggningar, t.ex. vatten- och reningsverk	-13,6	-17,6
Maskiner och inventarier	-1,1	-1,0
Summa avskrivningar	-47,5	-55,9

Anläggningstillgångar skrivs av enligt plan över den förväntade nyttjandeperioden

Komponentredovisning tillämpas

Not 4 Finansiella intäkter	2022	2023
Ränta på kundfordringar	0,1	0,1
Ränta på överlikviditet	-	-
Summa finansiella intäkter	0,1	0,1

Not 5 Finansiella kostnader	2022	2023
Ränta på influtna anslutningsavgifter	-7,8	-7,5
Ränta kapitalkostnad	-21,4	-23,7
Övriga finansiella kostnader	-0,2	-3,4
Summa finansiella kostnader	-29,4	-34,6

Not 6 Mark, byggnader och tekniska anläggningar	2022	2023
Ingående värde	1 334,6	1 586,8
Nettoinvesteringar	300,3	473,9
Korrigeringar	-1,7	0,5
Avskrivningar	-46,4	-54,9
Utgående bokfört värde	1 586,8	2 006,3

Not 7 Pågående ny-, till- och ombyggnader	2022	2023
Ingående värde	552,8	576,7
Drifftagning	-300,4	-473,8

Not 7 Pågående ny-, till- och ombyggnader	2022	2023
Strykningar/flyttningar	-0,1	-0,8
Nya pågående, ej avslutade investeringar	324,3	327,6
Utgående bokfört värde	576,7	429,7

Not 8 Maskiner och inventarier	2022	2023
Ingående värde	6,4	5,3
Nettoinvesteringar	0,0	-
Korrigeringar	0,0	0,3
Avskrivningar	-1,1	-1,0
Utgående bokfört värde	5,3	4,6

Not 9 Likvidkonto

Beloppet avser VA-verksamhetens kortfristiga interna fordran på balansdagen

Not 10 Eget kapital	2022	2023
Balanserade resultat	-0,6	-
Årets resultat	0,6	-
Summa eget kapital	-	-

Not 11 Anläggningslån	2022	2023
Ingående skuld	1 319,0	1 545,3
Nytt lån	260,0	200,0
Amortering	-33,7	-37,6
Utgående skuld	1 545,3	1 707,7

Not 12 Periodiserade anslutningsavgifter	2022	2023
Ingående balans	496,2	538,9
Årets avsättning	58,9	21,6
Ränta influtna anslutningsavgifter, värdesäkring	7,8	7,5
lanspråkstagna anslutningsavgifter för		
- exploateringsinvestering VA-ledning	-14,8	-15,2
- räntekostnader för investeringar i exploateringsområden	-9,2	-10,2
Utgående bokfört värde	538,9	542,7

Fr.o.m. 2002 periodiseras anslutningsavgifterna för exploatering. Anläggningsavgifter togs till och med 2006 succesivt i anspråk med 1/33 per år. Fr.o.m. 2007 tas de i anspråk med 1/50 årligen. En retroaktiv beräkning från 1996 har skett. Återstående del som periodiserats tillförs årligen ränta med en räntesats motsvarande kommunens internränta. Influtna anläggningsavgifter ianspråk tas även för att täcka räntekostnader för investeringar i exploateringsområden. Utgående skuld 2023-12-31 uppgår till 542,7 mnkr inklusive ränta.

Not 13 Förutbetalda intäkter	2022	2023
Ingående värde	-	36,9
Förutbetalda intäkter	36,9	7,3
Utgående bokfört värde	36,9	44,2

Fr.o.m. 2012 tillämpas en ny redovisningsprincip som går ut på att om utfallet på inkomsterna från avgiftsuttaget överskrider de nödvändigaste kostnaderna, så har verksamheten i princip en skuld till abonnenterna. Normalt görs inte någon återbetalning, utan istället reglerar man avgiften så att man i praktiken gör ett underuttag de närmaste åren.

Not 13 Förutbetalda intäkter	2022	2023
Normalnivå på eget kapital/förutbetalda intäkter		
10 procent av verksamhetens intäkter	25,6	29,1
Not 14 Övriga kortfristiga skulder	2022	2023
Leverantörsskuld	138,2	143,2
Semesterlöneskuld	3,7	3,6
Övriga kortfristiga skulder	-1,2	-3,0
Summa kortfristiga skulder	177,5	188,1

Noter till sårredovisning av Avfallsverksamheten, belopp i miljoner kronor

Not 15 Verksamhetens intäkter	2022	2023
Brukningsavgifter	113,5	125,8
Övriga intäkter	60,8	62,9
- kommuninterna intäkter	8,8	12,5
Summa intäkter	174,3	188,7

Not 16 Verksamhetens kostnader	2022	2023
Kostnader externa	-125,1	-140,9
Övriga interna kostnader	-52,0	-57,5
Summa kostnader	-177,1	-198,4

- Varav gemensamma kostnader som fördelats via en overhead		
Teknik- och servicenämnden, Förvaltningsledning	2,7	2,5
Kommungemensamt		
Tjänster Kommunledningsförvaltningen	2,3	2,2
IT och telefoni	0,6	0,6
Försäkringar	0,5	0,5
Hälsopaket, Posthantering m.m.	0,1	0,1
Summa	6,1	6,0

Kostnader för Kommunfullmäktige och Kommunstyrelse betraktas som demokratiska uppdrag och fördelas ej.

Not 17 Finansiella intäkter	2022	2023
Ränta på kundfordringar	0,1	0,1
Ränta på överlikviditet	0,3	0,6
Summa finansiella intäkter	0,4	0,7

Not 18 Finansiella kostnader	2022	2023
Ränta på kapitalkostnad	-	-
Övriga finansiella kostnader	-0,1	-0,1
Summa finansiella kostnader	-0,1	-0,1

Not 19 Mark, byggnader och tekniska anläggningar	2022	2023
Ingående värde	46,5	49,4
Nettoinvesteringar	5,6	43,9
Korrigeringar, utrangeringar	-0,1	-
Avskrivningar	-2,7	-3,4
Utgående bokfört värde	49,4	89,8

Not 20 Pågående ny-, till- och ombyggnader	2022	2023
Ingående värde	6,2	46,6

Not 20 Pågående ny-, till- och ombyggnader	2022	2023
Drifftagning	-5,6	-43,9
Korrigeringar	-	-
Nya pågående, ej avslutade investeringar	46,0	6,5
Utgående bokfört värde	46,6	9,2

Not 21 Maskiner och inventarier	2022	2023
Ingående värde	1,2	0,8
Nettoinvesteringar	-	-
Korrigeringar, flyttning	-	-
Avskrivningar	-0,3	-0,3
Utgående bokfört värde	0,8	0,5

Not 22 Likvidkonto		
Beloppet avser avfallsverksamhetens kortfristiga interna fordran på balansdagen.		

Not 23 Eget kapital	2022	2023
Balanserade resultat	76,4	71,0
Årets resultat	-5,4	-12,9
Summa eget kapital	71,0	58,1

Not 23 Eget kapital	2022	2023
Normalnivå på eget kapital		
10 procent av verksamhetens intäkter	17,4	18,9

Not 24 Avsättningar till deponi	2022	2023
Ingående värde	44,6	39,8
Uttag	-4,7	-1,1
Utgående bokfört värde	39,8	38,7

För återställandet av deponier rekommenderas att en avsättning görs motsvarande uppskattade kostnader för återställandet. Atleverket fick sin ansökan om att få fortsätta att deponera på nuvarande deponi beviljad av miljödomstolen 2007-12-06. Slutlig justering av fonden gjordes i samband med bokslut, då avstämning mellan kalkyl och faktiskt utfall genomförts.

Not 25 Kortfristiga skulder	2022	2023
Leverantörsskuld	10,1	15,2
Avfallskatt	1,2	3,2
Semesterlöneskuld	2,1	2,2
Övriga skulder	3,8	5,7
Summa kortfristiga skulder	17,1	26,3

Driftredovisning

Tabell: Driftredovisning per nämnd (belopp i miljoner kronor)

Nämnd	Bokslut 2022 Kostnader	Bokslut 2022 Intäkter	Bokslut 2022 Netto	Bokslut 2023 Kostnader	Bokslut 2023 Intäkter	Bokslut 2023 Netto	Budget 2023	Budget- avvikelse 2023	Justerad budget- avvikelse*
Kommunfullmäktige	-15,4	0,0	-15,4	-17,6	0,0	-17,6	-17,2	-0,3	-0,3
Kommunfullmäktige	-11,5	0,0	-11,5	-13,6	0,0	-13,6	-13,3	-0,3	-0,3
Stadsrevisionen	-3,9	-	-3,9	-4,0	0,0	-4,0	-3,9	-0,1	-0,1
Summa kommunfullmäktige	-15,4	0,0	-15,4	-17,6	0,0	-17,6	-17,2	-0,3	-0,3
Förskolenämnden	-911,1	48,3	-862,8	-1 322,3	151,5	-1 170,8	-1 171,2	0,5	4,4
Grundskolenämnden	-1 808,6	328,7	-1 479,9	-2 790,4	316,8	-2 473,7	-2 475,8	2,2	8,6
Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden	-1 367,3	352,8	-1 014,5	-1 872,0	688,3	-1 183,8	-1 277,2	93,4	100,6
Programnämnd barn och utbildning	-1 710,0	509,2	-1 200,8	-	-	-	-	-	-
Funktionsstödsnämnden	-913,2	757,0	-156,2	-1 351,6	82,1	-1 269,5	-1 183,8	-85,7	-85,7
Socialnämnden	-681,0	46,4	-634,6	-801,6	48,0	-753,7	-654,2	-99,4	-99,4
Vård- och omsorgsnämnden	-1 683,0	1 263,7	-419,3	-2 323,7	322,7	-2 001,0	-1 923,7	-77,3	-72,7
Överförmyndarnämnden	-28,6	8,1	-20,5	-30,4	10,0	-20,5	-19,9	-0,6	-0,6
Programnämnd social välfärd	-2 639,8	267,3	-2 372,5	-	-	-	-	-	-
Bygg- och miljönämnden	-92,9	74,4	-18,5	-79,1	50,6	-28,6	-26,0	-2,6	-2,6
Kultur- och fritidsnämnden	-433,1	76,6	-356,4	-481,3	81,1	-400,2	-402,7	2,5	2,5
Teknik- och servicenämnden	-467,7	250,0	-217,7	-778,1	527,3	-250,8	-231,9	-18,9	-18,9
Markplanerings- och exploateringsnämnden	-	-	-	-305,4	205,8	-99,6	-98,8	-0,8	-0,8
Programnämnd samhällsbyggnad	-438,1	310,6	-127,5	-	-	-	-	-	-
Landsbygdsnämnden	-6,2	-	-6,2	-	-	-	-	-	-
Valnämnden	-9,1	0,7	-8,4	-0,5	0,0	-0,5	-0,2	-0,3	-0,3
Kommunstyrelsen	-2 476,5	1 733,9	-742,6	-2 555,3	1 698,6	-856,7	-842,4	-14,3	-3,6
Kommunledning	-40,2	0,7	-39,5	-36,1	0,6	-35,5	-38,2	2,8	2,8
Kommunledningsförvaltningen	-774,6	297,5	-477,1	-558,0	109,8	-448,2	-464,4	16,2	16,2
Kommungemensamma verksamheter	-1 661,6	1 435,6	-226,0	-1 961,2	1 588,2	-373,0	-339,7	-33,3	-22,5
- Kommungemensamma verksamheter	-309,3	68,7	-240,5	-479,3	93,2	-386,1	-361,0	-25,1	-25,1
- Insatser finansierade via eget kapital	-20,1	2,2	-17,9	-12,0	1,3	-10,7	0,0	-10,7	0,0
- Kommungemensamma statsbidrag	-12,8	41,9	29,2	-12,8	37,8	25,0	19,5	5,5	5,5
- Rörelsefastigheter	-1 319,4	1 322,7	3,3	-1 457,0	1 455,9	-1,1	1,8	-2,9	-2,9
Summa nämnder	-15 666,3	6 027,9	-9 638,4	-14 691,9	4 182,7	-10 509,2	-10 307,8	-201,4	-168,4

*Den budgetavvikelse nämnden har efter ianspråktagande av eget kapital. T.ex ianspråktagande av överfört resultat intraprenader, sociala investeringar m.m. (totalt 46 mnkr)

Nämnd	Bokslut 2022 Kostnader	Bokslut 2022 Intäkter	Bokslut 2022 Netto	Bokslut 2023 Kostnader	Bokslut 2023 Intäkter	Bokslut 2023 Netto	Budget 2023	Budget- avvikelse 2023	Justerad budget- avvikelse*
Teknik- och servicenämnden, taxefinansierade verksamheter	-435,5	430,8	-4,7	-493,4	480,5	-12,9	0,0	-12,9	0,0
Avfall	-180,1	174,8	-5,4	-202,2	189,4	-12,9	0,0	-12,9	0,0
VA	-255,4	256,0	0,6	-291,1	291,1	0,0	0,0	-	-
Utrymme för Kommunstyrelsen	-	-	0,0	0,0	0,0	0,0	-110,6	110,6	110,6
Kommunstyrelsen, finansiering	236,4	132,8	369,1	121,5	123,9	245,5	375,7	-130,2	-130,2
Personalförsäkring	354,8	-	354,8	482,8	-	482,8	504,4	-21,5	-21,5
Pensionskostnader	-412,6	-	-412,6	-613,0	-	-613,0	-576,6	-36,4	-36,4
Semesterlöneskultsförändring	-6,4	-	-6,4	-29,2	-	-29,2	-20,0	-9,2	-9,2
Kapitalkostnader	337,9	-	337,9	355,5	-	355,5	376,9	-21,4	-21,4
Försäljning av anläggningstillgångar	-	-	-	-	2,8	2,8	-	2,8	2,8
Försäljning av tomträtter	-	18,0	18,0	-	9,0	9,0	20,0	-11,0	-11,0
Försäljning av exploateringsfastigheter	-27,9	88,5	60,6	-57,1	71,9	14,8	71,0	-56,2	-56,2
Exploateringsersättningar, allmän platsmark	-	18,3	18,3	-	6,0	6,0	-	6,0	6,0
Avgifter, ersättningar och intern ränta	-9,4	8,0	-1,4	-17,4	34,1	16,7	-	16,7	16,7
Driftbudget totalt	-15 880,8	6 591,4	-9 289,4	-15 081,3	4 787,2	-10 294,1	-10 060,0	-234,2	-188,4
Avgår interna poster	4 008,4	-4 008,4		2 073,4	-2 073,4				
Verksamhetens kostnader och intäkter	-11 872,4	2 583,0	-9 289,4	-13 007,9	2 713,8	-10 294,1	-10 060,0	-234,2	-188,4

*Den budgetavvikelse nämnden har efter ianspråktagande av eget kapital. T.ex ianspråktagande av överfört resultat intraprenader, sociala investeringar m.m. (totalt 46 mnkr)

Verksamheten i kommunens nämnder

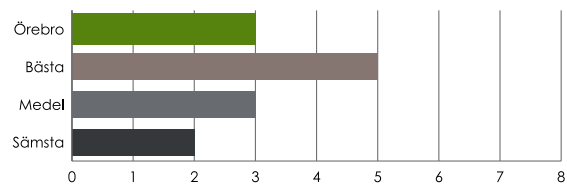
Nämndernas åtaganden är dels att säkra sitt grunduppdrag enligt reglementet, dels att bidra till utvecklingen inom de strategiska områden som fastställs i ÖSB. Genom dessa åtaganden ska nämnderna med hjälp av tilldelade resurser bidra till kommunens utveckling. För att uppnå en god ekonomisk hushållning i verksamheten krävs att resurserna används för rätt ändamål och på ett effektivt sätt. Det handlar helt enkelt om att göra rätt saker på rätt sätt.

I de kommande avsnitten finns en kort beskrivning av varje nämnds ansvar, en bedömning av nämndens måluppfyllelse samt nämndens ekonomiska utfall. De sammantagna resultaten inom verksamhetsmål och uppdrag redovisas i avsnittet God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning. Mer information om varje nämnds verksamhet och ekonomi finns i respektive nämnds årsberättelse, som finns på orebro.se.

Årets upparbetade över- och underskott för t.ex. intraprenader ingår i den justerade budgetavvikelsen. Däremot ingår inte sådana underskott som helt eller delvis finansierats med ianspråktagande av eget kapital.

Örebro kommun deltar tillsammans med närmare 200 andra kommuner i resultatnätverket Kommunens kvalitet i korthet (KKiK). Nätverket drivs av medlemskommunerna, Sveriges kommuner och regioner (SKR) och Rådet för främjande av kommunala analyser (RKA). Syftet med nätverkets årliga undersökning Kommunens kvalitet i korthet är att ge en övergripande kunskapsbild av vad kommunen presterar. I årsredovisningen redovisas cirka hälften av de nyckeltal som ingår i undersökningen. Dessa redovisas i form av måttband, som visar Örebro kommuns placering jämfört med övriga kommuner.

Diagram: Exempel måttband

Bästa avser det bästa resultatet av deltagande kommuner.

Medel avser ett medelvärde av deltagande kommuners resultat.

Sämsta avser det sämsta resultatet av deltagande kommuner.

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige är Örebro kommuns högsta beslutande organ. Kommunfullmäktige fastställer mål och riktlinjer för kommunens verksamhet. De ärenden som Kommunfullmäktige beslutar om har oftast behandlats i nämnder och styrelser.

För 2023 visar Kommunfullmäktige en negativ budgetavvikelse på 0,3 mnkr. Avvikelsen förklaras främst av högre kostnader med anledning av den nya mandatperioden. Den budgetförstärkning som fullmäktige erhöll för detta första år har inte fullt ut täckt kostnaderna för utbildningsinsatser. Insatserna har framför allt riktats till nya förtroendevalda.

Stadsrevisionen

Stadsrevisionens uppgift är att årligen självständigt granska att all verksamhet som bedrivs inom Kommunstyrelsens och nämndernas verksamhetsområden följer och uppnår Kommunfullmäktiges beslut och mål, att kommunens verksamhet sker inom givna ekonomiska ramar samt att den interna styrningen och kontrollen är tillräcklig.

I Stadsrevisionen väljs också lekmanrevisorer, som på motsvarande sätt granskar verksamheten i de kommunala bolagen.

Stadsrevisionen visar en mindre, negativ avvikelse på 0,1 mnkr. Den nya mandatperioden innebär för Stadsrevisionen att nya ledamöter har tillträtt och att utbildningsinsatser har genomförts.

Förskolenämnden

Förskolenämnden ansvarar för att ge barn möjlighet till lärande och plats på förskola. Nämnden ansvarar även för att förskolorna i sitt arbete utgår ifrån att alla barn har samma rättigheter och lika värde.

Förskolenämnden redovisar en positiv budgetavvikelse på 0,5 mnkr. I resultatet ingår en negativ avvikelse på 5,9 mnkr som är hänförlig till intraprenaderna. Exklusive intraprenader visar nämnden en positiv budgetavvikelse på 6,3 mnkr. Det innebär en positiv avvikelse på cirka 0,5 procent i relation till nämndens budgetram på cirka 1 171 mnkr.

Den positiva budgetavvikelsen beror till stor del på att de förvaltningsövergripande kostnaderna har blivit lägre jämfört med budget. Den kommunala förskoleverksamheten, däremot, har haft högre kostnader jämfört med budget.

Tabell: Nyckeltal

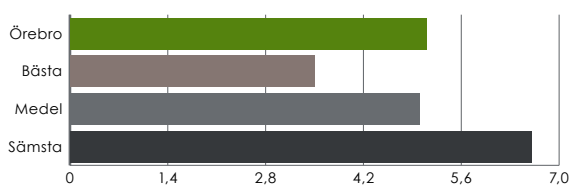
Fem år i sammandrag	2019	2020	2021	2022	2023
Förskola (antal barn)	8 316	8 150	7 983	7 818	7 704
- kommunala förskolor	7 198	7 118	6 907	6 816	6 708
- fristående förskolor	1 073	1 032	1 076	1 002	996
Grundskola, anpassade skolformer och förskoleklass (antal elever)	18 634	19 018	19 196	19 276	19 159
- kommunala skolor	14 924	15 273	15 619	15 721	15 434
- anpassade skolformer	184	195	217	228	233
- fristående skolor	3 526	3 550	3 360	3 327	3 492
Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, hemkommun, totalt (%)	81,1	81,2	81,8	80,6	81,6
- flickor	81,8	83,4	84,4	80,8	82,2
- pojkar	80,4	79,2	79,2	80,4	81,1
Gymnasieskola och gymnasieanpassad skolform exkl. Riksgymnasiet för döva och hörselskadade (antal elever)	6 465	6 485	6 319	6 577	6 731
- kommunala skolor	4 864	4 617	4 357	4 546	4 616
- anpassade skolformer	80	102	107	149	169
- fristående skolor	1 521	1 766	1 855	1 882	1 946

Den demografiska förändringen och det minskade barnantalet har haft effekt på verksamheten under året.

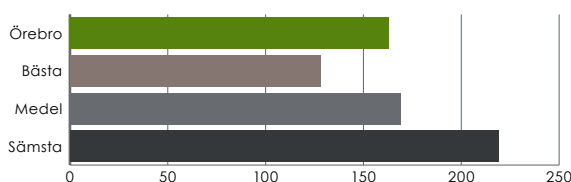
Förutsättningarna inför verksamhetsåret var ett effektiviseringskrav på 1 procent samt ett minskat barnunderlag på grund av den demografiska utvecklingen. Sammantaget är bedömningen att Förskolenämndens verksamhet bedrivs på ett sätt som motsvarar uppdraget.

Antal barn per årsarbetare i förskolan

(Kolada ID N11102)

Kostnad per barn i förskolan, tkr (Kolada ID N11008)

Förskolenämnden bedöms bedriva en verksamhet med kvalitet samt uppfylla de flesta målen för verksamhetsplanen. Konsekvenserna av att kostnaderna ökar och att antalet barn fortsätter att sjunka påverkar dock förskoleenheternas möjligheter att ha en organisation som ge rätt förutsättningar för att uppfylla grunduppdraget enligt skollag och läroplan.

Den nya nämnd- och förvaltningsorganisationen har inneburit flera nya frågor och ansvarsområden att hantera. Detta har påverkat möjligheterna att hinna genomföra de insatser som planerades i verksamhetsplanen för 2023.

För att nämnden ska kunna bibehålla en ekonomi i balans och samtidigt bidra till Kommunfullmäktiges mål samt grunduppdraget, behöver de påbörjade anpassningarna av lokaler, personal samt arbetsätt fortsätta på både kort och lång sikt. Resursfördelningsmodellen och styrningen av statsbidrag behöver ses över för att skapa bättre förutsättningar för verksamheterna att arbeta kompensatoriskt. Nämnden behöver också prioritera vilka insatser som är rimliga och möjliga att genomföra, så att verksamhetens grunduppdrag enligt skollag och läroplan kan genomföras med kvalitet.

Grundskolenämnden

Grundskolenämnden ansvarar för att ge barn möjlighet till lärande och utbildning. Nämnden ansvarar även för att skolorna i sitt arbete utgår ifrån att alla elever har samma rättigheter och lika värde.

Grundskolenämnden redovisar en positiv budgetavvikelse på 2,2 mnkr. I resultatet ingår en negativ budgetavvikelse på 7,8 mnkr som är hänförlig till intraprenaderna. Exklusive intraprenader visar nämnden med andra ord en positiv budgetavvikelse på 10 mnkr. Det innebär en positiv avvikelse på 0,4 procent i relation till nämndens budgettram på cirka 2 475 mnkr.

Den positiva budgetavvikelsen beror till stor del på att de förvaltningsövergripande kostnaderna har blivit lägre jämfört med budget. Den kommunala grundskoleverksamheten inklusive anpassad skola och verksamhet för elever med rörelsehinder (RH) har dock haft högre kostnader jämfört med budget. Den demografiska förändringen och det minskade barnantalet har haft effekt på verksamheten under året.

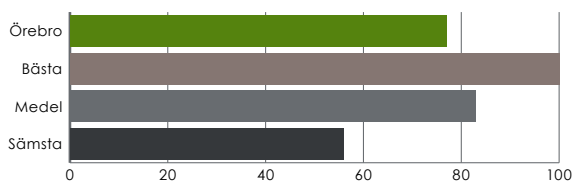
Förutsättningarna inför verksamhetsåret var ett effektiviseringskrav på 1 procent, samt en demografisk utveckling med ett minskat elevunderlag i framför allt de lägre åldrarna. Sammantaget är bedömningen att Grundskolenämndens verksamhet bedrivs på ett sätt som motsvarar uppdraget.

Grundskolenämnden bedöms delvis uppfylla målen för verksamhetsplanen, samt bedöms delvis bedriva en verksamhet med kvalitet. Konsekvenserna av att kostnaderna ökar och att antalet elever fortsätter att sjunka påverkar dock nämndens möjligheter att ha en organisation som ger rätt förutsättningar för att uppfylla grunduppdraget enligt skollag och läroplan.

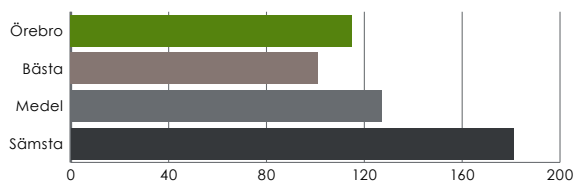
Den nya nämnd- och förvaltningsorganisationen har inneburit flera nya frågor och ansvarsområden att hantera. Detta har påverkat möjligheterna att hinna genomföra de insatser som planerades i verksamhetsplanen för 2023.

För att nämnden ska kunna bibehålla en ekonomi i balans och samtidigt ha möjlighet att bidra till Kommunfullmäktiges mål samt grunduppdraget, behöver de påbörjade anpassningarna av lokaler, personal samt arbetssätt fortsätta både på kort och lång sikt. Resursfördelningsmodellen och styrning av statsbidrag behöver ses över för att skapa bästa förutsättningar för verksamheterna att arbeta kompensatoriskt. Nämnden behöver också prioritera vilka insatser som är rimliga och möjliga att genomföra, så att verksamhetens grunduppdrag enligt skollag och läroplan kan genomföras med kvalitet.

Andel elever i årskurs 9 i kommunala skolor som är behöriga till yrkesprogram, procent (Kolada ID N15436)

Kostnad per elev i grundskolan, tkr (Kolada ID N15027)

Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden

Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden ansvarar för att ge unga och vuxna möjlighet att utbilda sig och försörja sig själva. Nämnden ansvarar för gymnasie- och vuxenutbildningar, försörjningsstöd, arbetsmarknadsinsatser samt bosättning av vissa nyanlända. Nämnden är också huvudman för den kommunala lantmäterimyndigheten.

Sammantaget har Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden god måluppfyllelse.

Mer ändamålsenliga och effektiva kombinationer av långsiktiga insatser behöver fortsätta att utvecklas. Detta för att förbättra resultaten inom arbetsmarknad samt delar av vuxenutbildningen, där nämndens mål inte nås fullt ut. En sådan utveckling kommer att bidra till ökad måluppfyllelse även på andra områden.

Nämndens grunduppdrag bedrivs med tillräcklig kvalitet. Detta framgår bl.a. av kvalitetsrapporter inom utbildningsverksamheten, samt av kvalitetsberättelsen inom verksamheten försörjning.

Gymnasie- och arbetsmarknadsnämndens ekonomiska utfall för 2023 visar en positiv budgetavvikelse med 93 mnkr inklusive intraprenaden.

Största delen av avvikelsen är hänförlig till utbetalningar av ekonomiskt bistånd. Detta är också den största enskilda kostnadspost som nämnden har att hantera. Trenden att färre hushåll fick ekonomiskt bistånd höll i sig under 2023; antalet hushåll minskade jämfört med 2022. När färre hushåll behöver ekonomiskt bistånd minskar också kostnaderna.

En grundläggande utmaning för nämnden är att kunna hantera påverkan från händelser i omvärlden. Förändringar i exempelvis konjunktur eller migration kan kraftigt påverka både intäkter och kostnader, vilket innebär utmaningar i att på både kort och lång sikt ha en ekonomi i balans.

Tabell: Nyckeltal

Fem år i sammandrag	2019	2020	2021	2022	2023
Hushåll med försörjningsstöd (genomsnittligt antal per månad)	1 929	1 959	1 895	1 653	1 544
Arbetsmarknadsåtgärder (antal deltagare)	1 363	1 165	899	1 128	1 219
Mottagna flyktingar (antal)	360	183	138	162	112
SFI-undervisning (antal deltagare)	2 069	2 212	2 240	2 012	1 867

Utifrån demografiska förändringar som innebär fler elever i gymnasieålder under kommande år, bedömer nämnden att kostnaderna kommer att öka under planeringsperioden.

Nämnden behöver omfördela medel internt för att hantera utvecklingsbehov inom flera verksamheter. Detta kan ske genom fortsatta effektiviseringar, förutsatt att inga stora försämringar sker beträffande de ekonomiska förutsättningarna i övrigt.

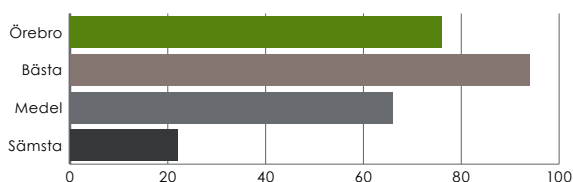
Nämnden behöver också fortsätta att göra väl avvägda investeringar i lokaler. Detta gäller framför allt i det befintliga lokalbeståndet, i linje med strategin för kostnads-effektiva lokaler.

Inom gymnasiet är kvalitetsarbetet och utvecklingsarbetet inom Introduktionsprogrammen (IM) en fortsatt prioritering för att nå nämndens mål. En annan viktig prioritering är det kompensatoriska uppdraget. Även inom Vuxenutbildningen är kvalitets- och utvecklingsarbetet fortsatt högt prioriterat, inte minst inom Svenska för invandrare (SFI).

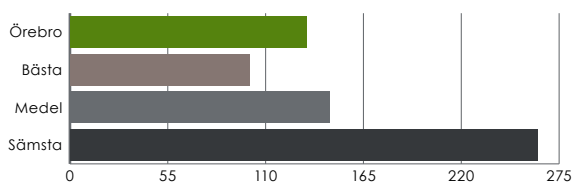
Utveckling av kombinationer av insatser för personer som står långt från arbetsmarknaden och/eller är långvarigt beroende av försörjningsstöd är avgörande för att nå flera av nämndens mål. Detta förutsätter bland annat att man stärker såväl analys- och uppföljningsarbetet som samverkan, både inom förvaltningen och med externa aktörer.

Kompetensförsörjning är en övergripande prioritering för nämnden, inte minst när det gäller yrkeslärare och socialsekreterare.

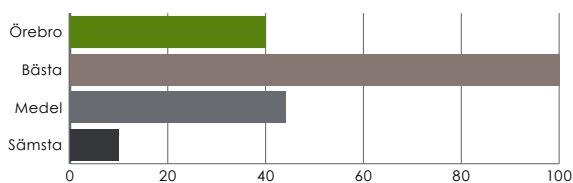
Andel gymnasieelever i kommunala skolor som tagit examen inom 4 år, procent (Kolada ID N17467)

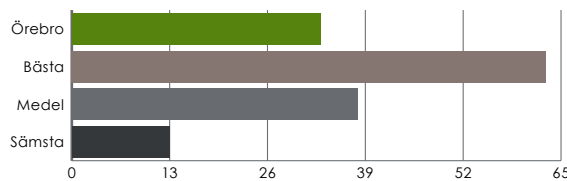
Kostnad per elev i gymnasieskolan, tkr (Kolada ID N17005)

Andel personer som börjat arbeta eller studera efter att de deltagit i en kommunal arbetsmarknadsåtgärd, procent (Kolada ID U40455)

Andel elever på SFI som klarar minst två kurser, av nybörjare två år tidigare (Kolada ID N 18409)

Funktionsstödsnämnden

Funktionsstödsnämnden ansvarar för stöd och service till vissa personer med fysiska och psykiska funktionsnedsättningar, oavsett utförare. Ansvaret regleras enligt lagen om stöd och service till vissa funktionsnedsatta (LSS) och socialtjänstlagen (SoL).

År 2023 inleddes med en ny gemensam Socialförvaltning, där programnämnden Social välfärds tidigare ansvar fördelades ut till bland annat Funktionsstödsnämnden. Förändringen innebar att myndighetsutövningen och köpkraften (dvs. budgetmedel för interna och externa utförare) flyttades till Funktionsstödsnämnden. Förändringen har skapat både möjligheter och nya förutsättningar samt utmaningar. De utmaningar som området har både nu och sedan en längre tid tillbaka är att fler individer behöver stöd och att ärendena blir mer komplexa. Dessa utmaningar ställer höga krav på medarbetarna. Detta i kombination med att det redan är svårt att rekrytera gör att det kommer att krävas omfattande förändringar i närtid för att klara grunduppdraget och samtidigt säkerställa en god arbetsmiljö för våra medarbetare. För att klara dessa utmaningar behövs nya arbetssätt.

Det pågår många bra utvecklingsarbeten inom nämndens ansvarsområde. Många av dem bedrivs tillsammans med Vård- och omsorgsnämnden för att hjälpas åt att lösa gemensamma utmaningar. Ett exempel är samarbetet kring rekrytering av sommarvikarier, som har initierats eftersom kompetensförsörjningen är en stor utmaning för båda nämnderna.

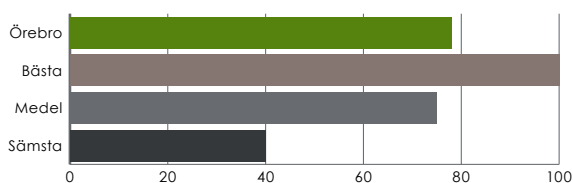
Det ekonomiska läget är mycket ansträngt. Flera orsaker förklarar detta, exempelvis att fler behöver insatser, att insatserna har blivit mer komplexa och att det samtidigt är svårt att rekrytera. Nämnden har högre kostnader kopplade till sjukfrånvaro jämfört med tidigare. Tillgången på lokaler matchar inte behovet, vilket har lett till att flera beslut inte har kunnat verkställas. Det har i sin tur resulterat i sanktionsavgifter för ej verkställda beslut. Det ekonomiska resultatet är prioriterat men måste hanteras utifrån servicemottagarnas behov, vilket är nämndens grunduppdrag, samt att säkerställa en god arbetsmiljö för medarbetarna.

Måluppfyllelsen är god i de delar som avser servicemottagarna, och det pågår ett aktivt arbete med kvalitet och uppföljning av avvikelser etc. Några utredningar har dock visat att följsamheten kring rutiner och riktlinjer har brutit.

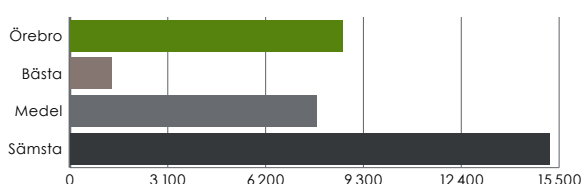
En förklaring är en stor andel timavlönade vikarier som inte har samma utbildning som tillsvidareanställda medarbetare.

Funktionsstödsnämnden visar en negativ budgetavvikelse på 86 mnkr. Det är köp hos både externa utförare och verksamheter i egen regi som bidrar till det negativa resultatet. De delar som tidigare tillhörde programnämnden och som benämns som ”köpkraften” står för 29 procent av avvikelsen, vilket motsvarar 25 mnkr. Inom det egna utförandet är det framför allt bostad med särskild service, personlig assistans och daglig verksamhet som visar ett negativt resultat i förhållande till budget. För att nå en ekonomi i balans krävs beslut att genomföra fler bostäder med särskild service. Det krävs också att nämnden fortsätter att arbeta med kompetensförsörjningsutmaningen. En effektivare bemanning skulle förbättra förutsättningarna för att klara den ökning av ärenden som förväntas, utan att öka personalkostnaderna i samma takt.

Andel servicemottagare med en funktionsnedsättning som anser att de får bestämma om saker som är viktiga för dem inom sin dagliga verksamhet, procent
(Kolada ID U28532)

Kommunens kostnad per invånare för servicemottagare med funktionsnedsättning, kr (Kolada ID N25018)

Socialnämnden

Socialnämnden ansvarar för den del av socialtjänstlagen (SoL) som avser Individ- och familjeomsorg, oavsett utförare. I detta ansvar ingår bl.a. myndighetsutövning och insatser inom missbruksvård samt stöd till barn, unga och vuxna som far illa.

Socialnämnden visar en negativ budgetavvikelse på 99 mnkr. Hela avvikelsen återfinns inom köp av extern vård

och behandling, där fler individer per dygn beviljats insats till en högre genomsnittlig kostnad.

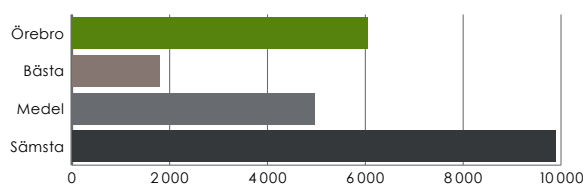
De senaste årens ackumulerade negativa avvikelse bedöms inte främst bero på ökade totalvolymen. Snarare har det skett en förändring i mixen mellan insatser som kräver olika mycket resurser. Samtidigt märks en högre grad av komplexitet³ i många ärenden. Därmed uppstår ett ökat resursbehov inom samma insatstyp, vilket ofta genererar en högre dygnskostnad och längre insatser.

I enlighet med nämndens ambition har nästan hela personalbudgeten för året utnyttjats. Det skapar förutsättningar för en högre effektivitet i handläggningen samt, på sikt, en större andel insatser i egen regi. Jämfört med 2022 bidrar detta dock till att nämndens totala nettokostnad har ökat med 117 mnkr.

Att öka andelen insatser i egen regi bedöms vara nämndens främsta möjlighet att genomföra samma uppdrag utifrån samma ambitionsnivå som idag, och samtidigt säkerställa att den kommunala köpkraften räcker för målgruppernas behov. En större andel insatser i egen regi bedöms även öka kontrollen över processer och kvalitet. För att åstadkomma detta pågår eller planeras flera kartläggande och verksamhetsutvecklande uppdrag. Utmaningen är att en större andel insatser i egen regi också innebär högre fasta kostnader, främst för personal och lokaler. Även kommunens fleråriga process för lokalförsörjning är en utmaning. För att säkra effektiviteten vid en mer omfattande verksamhet i egen regi behöver man också i viss mån sänka flexibiliteten när det gäller individuella lösningar och matchning mot lämpligaste utförare utifrån individens behov och önskemål.

Nämnden bedöms bedriva sitt uppdrag med tillräcklig kvalitet utifrån de förutsättningar och utmaningar som råder. Sådana förutsättningar och utmaningar är exempelvis ekonomiska avvikelser, kompetensförsörjningsutmaningar samt den senaste tidens desinformationsspridning om IFO:s uppdrag. Bedömningen är att samtliga nämndmål i *Verksamhetsplan med budget 2023* har uppfyllts, förutom målet kopplat till en ekonomi i balans. Den höga måluppfyllelsen bedöms bero på verksamhetens ökade systematik i utvecklingsarbetet, med fokus på effektiviseringar.

Kostnad per invånare för kommunens individ- och familjeomsorg, tkr (Kolada ID N30101)

³ Med komplexa ärenden avses barn, unga, vuxna och familjer där det finns olika slag av stor problematik. I dessa fall ses ofta kombinationer av missbruk, våld, bristande fysisk och känslomässig omsorg, utåtagerande beteende, nedsatt kognitiv funktion, självskadebeteende och/eller betydande psykisk ohälsa. Individerna kräver ofta dygnet runt-omsorg, hög kompetens och professionalitet i bemötande och behandling, samt lång tid för tillfrisknande och förändring. Det innebär höga dygnskostnader och långa vårdtider.

Vård- och omsorgsnämnden

Vård- och omsorgsnämnden ansvarar för service, vård och omsorg i särskilt boende och ordinärt boende, oavsett utförare. Nämnden har även ansvar för myndighetsutövning inom sitt verksamhetsområde, för bistånd enligt socialtjänstlagen samt för bostadsanpassningsbidrag.

Nämnden redovisar en negativ avvikelse på 77 mnkr. En stor del av den negativa avvikelsen återfinns inom internt utförande hemvård (48 mnkr) internt utförande vård- och omsorgsboende (51 mnkr) hemsjukvård och välfärdsteknik (17 mnkr) samt färdtjänst (12 mnkr). Bakom detta ligger flera ekonomiska utmaningar. Det handlar exempelvis om att anpassa scheman och bemanning av förändrat arbetstidsmått för omvårdnadspersonal, men också om heltid som norm och om elva timmars dygnsvila. Den höga inflationen har också påverkat kostnadsnivån för köp av exempelvis livsmedel. Verksamheten har också haft omfattande behov av att köpa bemanningssjuksköterskor. För färdtjänsten har indexuppräkning och volymökning påverkat den ökade kostnadsutvecklingen.

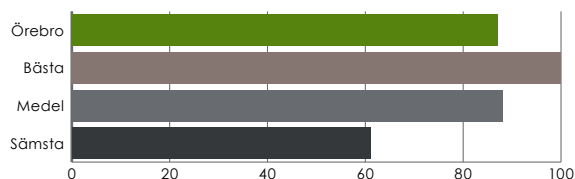
Externa köp av vård- och omsorgsboende visar en mindre negativ avvikelse med 0,3 mnkr. Avvikelsen beror framför allt på fler parbodygn⁴ än förväntat, samt något högre beläggningsgrad. Den externa hemvården enligt lagen om valfrihetssystem (LOV) redovisar i bokslutet en negativ avvikelse med 1,8 mnkr jämfört med budget.

Nämndens ekonomiska läge kräver flera riktade åtgärder. Det kräver också att möjligheter till effektivisering tas tillvara på ett systematiskt och välplanerat sätt – främst genom stort fokus på schemaplanering och bemanning samt genom att minska andelen timanställda.

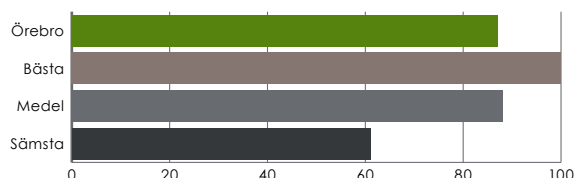
En sammantagen analys visar att nämnden uppfyller de flesta av nämndmålen under året. För fem nämndmål finns det dock utmaningar kring att nå full måluppfyllelse. I de fallen är bedömningen att målen uppfylls delvis. Prioriterade aktiviteter och strategiska vägval som på sikt ska bidra till måluppfyllelse behöver fortgå.

För att bedriva grunduppdraget med god kvalitet behöver verksamheterna uppfylla de krav och mål som gäller enligt lagar och andra föreskrifter. De behöver också omsätta krav och mål i praktiken. Kvalitetsarbetet ska inte ses som en isolerad företeelse utan som en naturlig del i det vardagliga arbetet. Det pågår ständigt ett systematiskt förbättringsarbete, där planering, uppföljning, utvärdering och förbättring är centrala moment för att säkra god kvalitet. Den sammantagna bedömningen är att nämnden uppfyller kravet på tillräcklig kvalitet men att det finns identifierade utvecklingsområden där förbättringsarbetet behöver fortsätta.

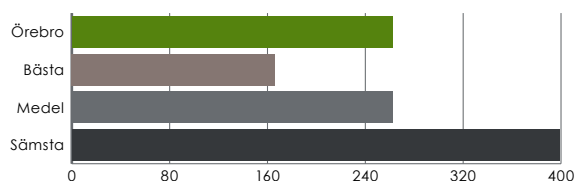
Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg – helhetssyn, andel nöjda (procent) (Kolada ID U23471)

Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - helhetssyn, andel nöjda (procent) (Kolada ID U21468)

Kostnad per invånare för kommunens äldreomsorg (för personer över 80 år), tkr (Kolada ID N20048)

Överförmyndarnämnden

Överförmyndarnämnden ansvarar för tillsyn över förmyndares, förvaltares och gode mäns uppdrag enligt föräldrabalken.

Under 2023 har verksamheten haft stort fokus på utvecklingsarbete inom en rad områden. Det är centralt att ställföreträdare får ökade möjligheter att lyckas i sina uppdrag. Här behövs rätt stöd från kansliet, att huvudmännen får sina behov tillgodosedda och att personalen ges bättre förutsättningar för en kvalitativ handläggning. För att uppnå detta genomförs ett utvecklingsarbete inom åtta fokusområden. Detta är nödvändigt för att kunna säkra nämndens grunduppdrag och på sikt nå en ekonomi i balans. Utvecklingsarbetet är beroende av en tillfällig utökning med 2,0 tjänster under 2023 och 2024, samt av en permanent utökning på sammanlagt 300 tkr per år för kompetensutveckling av personalen och ställföreträdarna. Dessa åtgärder saknade finansiering i budget 2023. Nämnden beslutade dock att genomföra åtgärderna för att säkra grunduppdraget och på sikt nå en ekonomi i balans. Åtgärderna innebär på kort sikt att nämnden inte klarar att hålla en ekonomi i balans. På längre sikt innebär åtgärderna dock att processerna blir mer effektiva och rättsäkra, att personalen får en bättre arbetsmiljö samt att ställföreträdarna blir tryggare i sina uppdrag och inkommer med bättre redovisningar.

⁴ Med parbo menas rätten att fortsätta bo tillsammans i ett äldreboende. Parboende benämns när makar, sambor eller registrerade partner sammanbor i särskilt boende enligt 4 kap. 1 c § SoL eller 2 kap. 2 § SoF

Tabell: Nyckeltal

Fem år i sammandrag	2019	2020	2021	2022	2023
Särskilt boende (antal permanenta platser)	1 201	1 205	1 212	1 302	1 312
Korttidsboende (antal platser)	133	129	128	115	110
Hemvård (antal personer)	4 684	4 452	4 248	4 269	4 401
Daglig verksamhet LSS (antal personer)	704	770	716	801	815
Personlig assistans med statlig ersättning (antal personer)	146	220	138	147	154
Familjehemsvård (antal dygn)	98 487	85 270	82 999	90 806	94 722
Institutionsvård (antal dygn)	56 167	46 910	49 757	50 357	53 733

Upplägget kring Förvaltarenheten påverkar nämndens utfall. Så länge upplägget innebär att Förvaltarenhetens avvikelse ska täckas av Överförmyndarnämnden kommer nämnden inte att kunna undvika en negativ budgetavvikelse.

Överförmyndarnämnden redovisar en negativ budgetavvikelse på 0,6 mnkr jämfört med budget. Den främsta förklaringen till den negativa avvikelsen är de utökningar som har nämnts ovan, och som är hänförliga till det pågående utvecklingsarbetet. Tack vare att intäkterna blev cirka 1,8 mnkr högre än väntat blev den negativa avvikelsen dock inte så stor som tidigare prognostiserats. Anledningen till de ökade intäkterna är en lagändring som har inneburit att huvudmän får stå för en större del av arvudet till ställföreträdarna.

Bygg- och miljönämnden

Bygg- och miljönämnden ansvarar för miljö- och hälsoskydd samt sådant som rör plan- och bygglagen respektive plan- och byggförordningen. Här ingår till exempel namnsättning av gator samt naturvård och tillsyn av livsmedel.

Bygg- och miljönämnden har tagit fram 14 nämndmål utifrån Kommunfullmäktiges strategiska mål. Sju av dessa bedöms vara uppfyllda. Måluppfyllelsen kan tyckas låg, men analyserna visar att det i de flesta fall finns godtagbara förklaringar och att utfallet ligger mycket nära målvärdet. I två av de nämndmål som inte uppfyllts pågår arbete som kommer att fortsätta under 2024. I vissa fall behöver målvärdets träffsäkerhet ses över, så att det inte framstår som att nämnden inte uppfyller sin verksamhet trots att den i stora delar gör det.

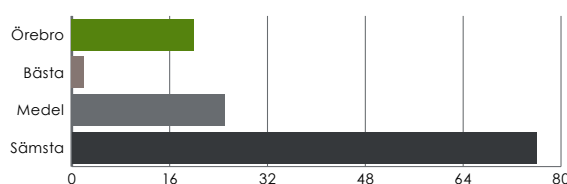
Bygglovsverksamheten har haft färre inkomna bygglovsärenden, vilket ger en signal om marknadsläget för bostäder. Förändringen har minskat intäkterna och åtgärder vidtas därför för en ekonomi i balans. Verksamheten ser dock inget tapp i antalet inkommande planbeskedsärenden, men ett fåtal fastighetsägare har valt att avvakta med att starta planarbeten.

Miljöavdelningens arbete med att ta fram nya taxor har tagit mycket tid i anspråk. Under hösten har även ett omfattande klassificeringsarbete pågått. Utifrån nya taxor och en ny modell

för riskklassificering har ca 1 800 tillsynsobjekt klassificerats inom miljöbalkens område och cirka 800 inom livsmedel.

Bygg- och miljönämnden redovisar en negativ budgetavvikelse med 2,6 mnkr. Avvikelsen beror på att ränte- och konjunkturläget gett lägre intäkter inom bygglovsverksamheten.

Handläggningstid (median) från när ansökan betraktas som fullständig till beslut för bygglov för nybyggnad av en- och tvåbostadshus, antal dagar (Kolada ID U00811)

Kultur- och fritidsnämnden

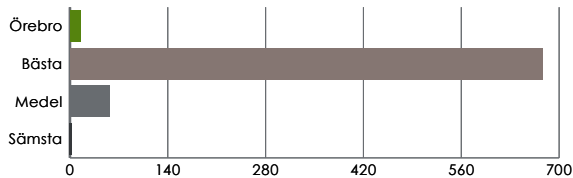
Kultur- och fritidsnämnden ansvarar för att utveckla, samordna och ansvara för kommunens kultur- och fritidspolitik. Detta genom att skapa förutsättningar på den fria tiden, såväl för enskilda invånare som för grupper med olika intressen och livsmönster. Nämnden ska särskilt arbeta förebyggande och främjande. Kultur, alltså att förstå varandras livsmönster genom t.ex. konst, idrott eller folkbildning, är kittet som binder samman människor, överbryggar gränser och skapar möjligheter. Med variation och mångfald möjliggör man både organiserade och spontana verksamheter. Kulturen ger viktiga byggstenar för livskvalitet, upplevelser och delaktighet.

Den samlade bedömningen utifrån nämndens grunduppdrag samt majoriteten av uppdragen i årets verksamhetsplan är att nämndens verksamheter i stor utsträckning bidrar till den kommungemensamma måluppfyllelsen.

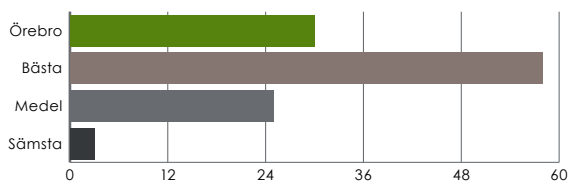
Kultur- och fritidsnämnden visar en positiv budgetavvikelse på 2,5 mnkr. De beslutade effektiviseringsförslagen ses som en negativ avvikelse på 320 tkr. Detta beror på att förslagen inte har gett förväntad effekt under 2023. Trots det är bedömningen att det inte behövs några ytterligare effektiviseringsåtgärder. Anledningen är antingen att helårseffekten

har hanterats i samband med *Verksamhetsplan med budget 2024* eller att åtgärden har totalt sett fått full effekt tillsammans med en annan åtgärd inom samma enhet.

Aktivitetstillfällen för barn och unga i kommunala bibliotek, antal/1000 inv 0-18 år (Kolada ID N09805)

Deltagarfallfällena i idrottsföreningar, antal/inv 7-20år (Kolada ID U09800)

Teknik- och servicenämnden

Teknik- och servicenämnden ansvarar för kommunens gator, vägar, gång- och cykelvägar, torg, parker och grönområden. Nämnden ansvarar också för annan allmän platsmark samt för planlagda vattenområden som inte är kvartersmark. Förutom detta ansvarar nämnden även för vatten och avlopp, avfallshantering, gaturenhållning samt för kommunens parkeringsövervakning. Nämnden ansvarar också för kommunens matproduktion till förskolor, skolor och boenden.

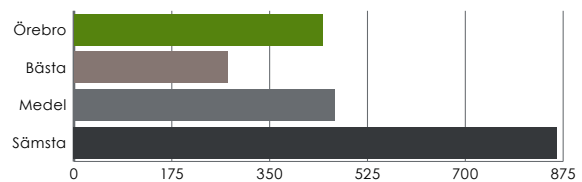
Teknik- och servicenämnden har nått målvärdet för god ekonomisk hushållning (GEH). Nämnden har haft en god leverans inom grunduppdraget under året. Trots det har nämnden i flera fall inte nått upp till målvärdet i sina nämndmål. Detta beror på flera faktorer. En sådan faktor är det ekonomiska och säkerhetspolitiska läget, med bland annat prishöjningar på livsmedel. Andra faktorer är resursbrist och brist på genomförandekraft i projekt, samt en otillräcklig budget för ökade driftkostnader, underhåll och investeringar. Arbetet med att minska nämndens klimatpåverkan fortgår men behöver växlas upp för att nå de långsiktiga klimatmålen. Arbetsmiljön utvecklas i positiv riktning; de flesta av förvaltningens medarbetare tycker att de har en positiv utveckling i sin arbetsgrupp och en arbetsmiljö som gör att de trivs på jobbet. Det behövs dock fortsatt fokus på det systematiska arbetsmiljöarbetet, samt förebyggande insatser och åtgärder mot kränkande särbehandling för att säkra kompetensen framåt.

Teknik- och servicenämnden redovisar en negativ budgetavvikelse på 19 mnkr för de skatte- och internprisfinansierade verksamheterna inklusive gasverksamheten. Den negativa budgetavvikelsen förklaras främst av vinterväghållningen

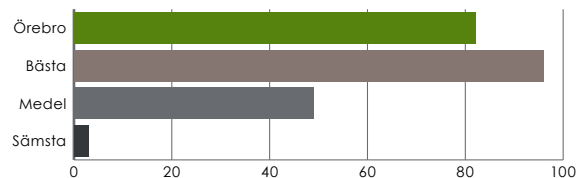
(27 mnkr) samt av problematiken kring den växande staden med ökade driftkostnader som följd. Även måltidsverksamheten bidrar till budgetavvikelsen (4,9 mnkr), vilket beror på ekonomiska utmaningar med internprissättning och generell ökande prisnivåer. Ytterligare en förklaring till avvikelsen är problematiken kring den förändrade tidredovisningen inom Projektsheten. Förändringen innebär att overheadkostnader på 5 mnkr inte kan redovisas på investeringsprojekt.

En av nämndens stora ekonomiska utmaningar är att behovet av förnyad infrastruktur inte ryms inom den befintliga investeringsbudgeten. Det gör att nämnden tvingas hantera underhållskostnader på eftersatta objekt. För att kunna möta stadens tillväxt är stora investeringar framåt en förutsättning. Detta kommer också att driva på driftkostnaderna ytterligare. Ett exempel är kostnaderna för beläggnings- och belysningsunderhåll, som avviker negativt i årets utfall. Inom nämnden finns dock även positiva avvikelser. Dessa bottnar bland annat i ökad gasdistribution (5,3 mnkr), sålda fordon (1,7 mnkr) samt vakanser. De positiva avvikelserna väger delvis upp resultatet.

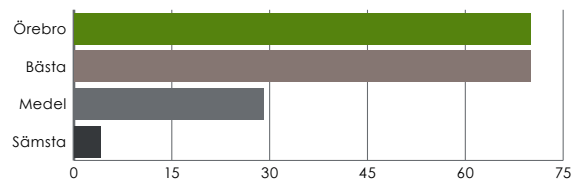
Insamlat hushållsavfall totalt kg/person (Kolada ID U07801)

Fossiloberoende fordon i kommunorganisationen, andel (Kolada ID U00502)

Andel ekologiska livsmedel i kommunens verksamhet, procent (Kolada ID U07514)

Markplanerings- och exploateringsnämnden

Markplanerings- och exploateringsnämnden representerar kommunen som ägare av markreserver, exploateringsfastigheter samt de fastigheter som ingen annan nämnd företräder.

Markplanerings- och exploateringsnämnden har tagit fram 18 nämndmål utifrån Kommunfullmäktiges strategiska mål. Av dessa bedöms 15 uppfyllda medan tre anses ej uppfyllda. Huvudorsaken till att tre mål inte har uppfyllts är förändrade omvärldsfaktorer som har påverkat nämndens arbete. Arbete pågår för att möta dessa faktorer. Den höga måluppfyllelsen bottenar i att flera indikatorers målvärden i *Verksamhetsplan och budget 2023* sattes till ”mätbara” eftersom det är första året som nämnden följer upp dessa indikatorer.

Nämnden har också åtta uppdrag där nämnden har samordningsansvar. Tre av dessa genomfördes och fem påbörjades under 2023. Arbetet kommer att fortsätta under 2024. Utifrån årets resultat är slutsatsen att nämnden har en god utveckling i riktning mot nämndmålen och Kommunfullmäktiges strategiska mål. Det är dock första året som nämndmålen följs upp. Under 2024 kommer nämnden att fortsätta göra indikatorer mer träffsäkra – detta för att få ännu större utväxling mot intentionerna i de strategiska målen.

Nämnden fortsätter att ständigt utveckla och stärka sitt grunduppdrag. Arbetet utgår från den rådande konjunkturen samt från analyser av trender i samhället och dess inverkan på Örebro utveckling. Syftet med detta är att fortsätta säkra den framtida försörjningen av byggbar mark för bostäder, verksamheter och samhällsservice. Det kvarstår utmaningar med investeringsprocessen och processen utvecklas ständigt. Utmaningarna ligger i att transparent prioritera mellan investeringsområden samt att samordna investeringar mellan förvaltningar som har olika ansvar på samma yta. Detta kräver en förutsägbar process samt att man ytterligare ökar genomförandegraden. Nämnden är också beroende av det kommunövergripande arbetet med investeringsprocessen.

Markplanerings- och exploateringsnämnden redovisar en negativ budgetavvikelse på 0,8 mnkr. Detta förklaras av en negativ avvikelse för intäkter från tomträtterna. Utfallet var väntat eftersom försäljningar av tomträtter var på låg nivå, vilket i sin tur genererar lägre hyres- och arrendeintäkter.

Effektiviseringskravet bedöms hanterat; de åtgärder som beslutades i verksamhetsplanen har kunnat realiserats och har därmed gett önskad effekt för 2023. Under sommaren tilldelades nämnden ytterligare ett effektiviseringsuppdrag. Detta uppdrag är i nuläget inte hanterat, men väntas kunna hanteras med anpassningar i befintlig verksamhet. För att behålla en ekonomi i balans fortsätter nämnden att se över och utveckla arbetssätt i enlighet med *Verksamhetsplan och budget för 2024*.

Valnämnden

Valnämnden ansvarar för att allmänna val till kommun, region och riksdag, val till Europaparlamentet samt eventuella folkomröstningar kan genomföras på ett demokratiskt riktigt sätt.

För 2023 visar Valnämnden en negativ budgetavvikelse på 0,3 mnkr. Avvikelsen förklaras delvis av en sent inkommen faktura, men också av kostnader i samband med nämndens flytt till Åbylunden. Den förklaras också av kostnader för den årliga konferens som i år arrangerades av Valnämnden i Örebro. Vid konferensen deltog de tjugo största kommunerna i Sverige samt Valmyndigheten, SKR och Riksdagens Valprövningsnämnd.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen ansvarar för att leda och samordna hela koncernen. Kommunstyrelsen ger också förutsättningar för nämnder och styrelser att driva verksamhet, samt följer upp nämnders och styrelserns arbete.

Resultatet visar att verksamheten under Kommunstyrelsen i allt väsentligt har bedrivits utifrån reglemente, styrregler och uppdrag – detta trots stora händelser i omvärlden. Verksamheten har också levererat positiva bidrag till Örebro kommuns samlade utveckling och ekonomiska ställning.

Kommunstyrelsen visar samlat en negativ avvikelse på 14 mnkr. Kommunledningsförvaltningen visar dock en positiv avvikelse på 16 mnkr. I förvaltningens avvikelse ingår intraprenaden Kulturkvarteret, som har en negativ avvikelse på 7 mnkr.

Den kommungemensamma nivån visar en negativ avvikelse på 39 mnkr. Avvikelsen förklaras bl.a. av reduceringskrav på administrativa lokaler och effekter av NOD-projektet gällande hyres- och omställningskostnader, vilka samlats under kommungemensam nivå från berörda nämnder. IT-relaterade budgetar och kostnader har flyttats från nämnderna och istället samlats under kommungemensamt. Arbetet med att utveckla objektekonomin fortsätter under kommande år.

Ianspråktagande av eget kapital som gäller portföljerna Växande kommunen och Tillväxt- och arbetsmarknads-paketet kostnadsförs under kommungemensam nivå. Detta ingår i avvikelsen, liksom kostnader och intäkter som gäller hyra av digital arbetsplats.

Politisk kommunledning visar en positiv avvikelse på 2,8 mnkr. Den positiva avvikelsen finns inom de politiska kanslierna.

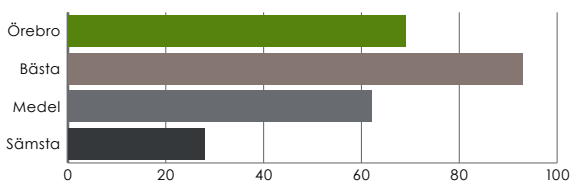
Tabell: Nyckeltal

Fem år i sammandrag	2019	2020	2021	2022	2023
Kollektivtrafik (antal resor i miljoner)	8,7	5,0	5,0	7,0	8,0

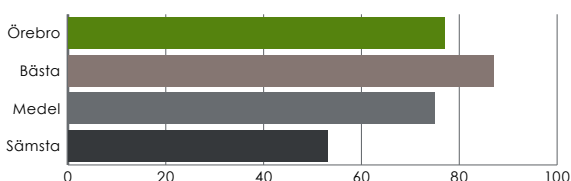
Förvaltningen fortsätter att anpassa kostnadsnivån till budgetramen. Intäktsfinansieringen från portföljer har upphört eller minskat, men verksamheten har fortfarande kostnader kvar för olika avtal och anställningar. Det är angeläget att färdigställa projekt så att önskade effektiviseringar uppnås.

Kommunstyrelsen ansvarar enligt ÖSB för åtta strategiska mål. Utifrån Kommunstyrelsens perspektiv bedöms fem av målen vara uppfyllda. Uppföljningen av de uppdrag som Kommunstyrelsen har tilldelats visar att samtliga 17 uppdrag är påbörjade. Fyra av dem har genomförts.

Hur väl kommunen möjliggör för medborgarna att delta i kommunens utveckling, Delaktighetsindex andel av maxpoäng (Kolada ID U00454)

Företagarnas samlade omdöme om kommunens service och myndighetsutövning, Nöjd kund index (Kolada ID U07451)

Taxefinansierad verksamhet, VA och avfall

Avvikelser inom de taxefinansierade verksamheterna justeras mot det egna kapitalet eller som en skuld till respektive taxekollektiv i samband med årsbokslutet.

Avfallsverksamheten visar en negativ budgetavvikelse på 12,9 mnkr. Avvikelsen regleras mot verksamhetens positiva egna kapital. Resultatet är ca 4,5 mnkr högre än vad avfallsverksamheten planerade för i samband med *Verksamhetsplan med budget 2023*. Mottagningen av förorenade jordar vid Atleverket har gett högre intäkter samt lägre avskrivningskostnader än förväntat. Det egna kapitalet för avfallsverksamheten uppgår i bokslut till 58,1 mnkr.

Vatten- och avloppsverksamheten (VA) visar ett överskott på 7,3 mnkr, vilket är i linje med vad som planerats (7,7 mnkr). VA har därmed en ackumulerad skuld till abonnenterna på 44,5 mnkr. Respektive års skuld ska återställas inom tre år med början 2024.

Kommunstyrelsens utrymme för oförutsett samt finansiering

Kommunstyrelsens utrymme för ombudgetering och tilläggsanslag innehåller i regel endast ofördelade budgetmedel. I juni förstärktes utrymmet för generella kostnadsökningar samt Kommunstyrelsens utrymme för oförutsedda behov med totalt 80 mnkr. Det finansierades genom att man höjde budgeten för skatteintäkter och generella statsbidrag med vårens positiva skatteunderlagsprognos som grund. Utfallet visar en positiv budgetavvikelse på 111 mnkr för helåret. Merparten av den positiva avvikelsen gäller kompensationer för objekt kopplade till investeringsprogrammet, där budgetmedel fördelas ut så snart objekt är färdigställda.

Utfallet för finansiering visar en negativ budgetavvikelse på 130 mnkr för helåret. Inom finansiering samlas bl.a. intäkter från verksamheten. Det rör sig om intäkter i form av PO-pålägg och interna kapitalkostnader för att finansiera kommunens arbetsgivaravgifter, men också pensioner och avskrivningar. När inflationsnivån ligger kvar på högre nivåer än vad som antogs i prognoserna, påverkar det utfallet på pensionskostnaderna som har prisbasbeloppet som värdesäkring. Utfallet visar en avvikelse på 36 mnkr. Effekterna av en förändrad semesterlöneskuld påverkas av lönerrevisionen och ett förändrat PO-pålägg. Detta skapar en negativ budgetavvikelse på 11 mnkr. När det blir förskjutningar i investeringsprogrammet ökar inte inflödet av interna intäkter från kapitalkostnaderna i den utsträckning som är budgeterat. Inte heller avskrivningarna ökar i den takt som budgeterats. Den negativa budgetavvikelsen för de interna kapitalkostnaderna är 21 mnkr.

Försäljningen av exploateringsfastigheter och tomträtter har inte nått de budgeterade intäktsnivåerna och visar en negativ budgetavvikelse på 50 mnkr. Det förklaras av en sviktande marknad och längre ledtider, men också av att flera aktörer tecknar reservationsavtal där själva köpeskillingen, köpekontraktet och därmed även köpavsluten drar ut på tiden. Utöver marknadens påverkan har vissa åtgärder påverkat resultatet för exploateringsverksamheten med 19 mnkr. En sådan åtgärd är en genomgång av anläggningsregistret. Utfallet för tomträttsförsäljningen visar en negativ budgetavvikelse på 11 mnkr.

Verksamheten i kommunens företag

Örebro Rådhus AB

Örebro Rådhus AB

Tabell: Bolag (belopp i miljoner kronor)

Bolag	Ägarandel	Årets resultat	Budget	Avvikelse
Örebro Rådhus AB*	100 %	-17,4	-15,4	-2,0

* Resultat exklusive utdelning från dotterbolagen

Örebro Rådhus AB är moderbolag i kommunens bolagskoncern. Bolaget har i uppdrag att äga och förvalta aktier samt andelar i företag inom Örebro kommun. Bolaget har också i uppgift att svara för den operativa ägarrollen inom följande områden: ekonomisk uppföljning av bolagen i koncernen, skattesamordning av dotterbolagens resultat genom bokslutsdispositioner och kapitalbildning för dotterbolagen genom nyemission och aktieägartillskott. Samordning och uppföljning ska ske inom ramen för de budgetdirektiv som fastställs av Kommunfullmäktige.

Örebro Rådhus AB äger och förvaltar aktier i 13 bolag. Bolagen har ett bokfört värde på 1 849 mnkr i bokslutet för 2023 (1 852 mnkr år 2022).

Årets resultat för Örebro Rådhus AB är 26 mnkr (72 mnkr år 2022). I samband med bokslutet 2023 erhåller moderbolaget aktieutdelning från två bolag: 22 mnkr från Örebroporten Fastigheter AB och 25 mnkr från Futurum Fastigheter i Örebro AB. I bokslutet har moderbolaget också erhållit koncernbidrag på 0,2 mnkr från Örebrokompaniet AB, samt lämnat koncernbidrag på 0,9 mnkr till Örebro Parkering AB respektive 3,3 mnkr till Länsmusiken i Örebro AB.

Bedömningen är att Örebro Rådhus AB uppfyller Kommunfullmäktiges uppdrag 2023 om ekonomisk uppföljning, avkastning, kapitalbildning och skattesamordning.

Förändringar i koncernstrukturen

Örebroporten Förvaltning AB har avyttrat sina andelar i Marieberg Utvecklings AB och Törsjö Logistik AB. Region Örebro Innovation AB har förvärvat 100 procent av aktierna i Inkubera i Örebro AB. Alfred Nobel Science Park har varit vilande under året och alltså inte bedrivit någon verksamhet.

Koncernens resultat

Tabell: Bolag (belopp i miljoner kronor)

Bolag	Årets resultat	Budget	Avvikelse
Örebro Rådhus AB, koncernen	266,1	212,7	53,4

Resultatet för hela Örebro Rådhuskoncern är 266 mnkr där Futurum Fastigheter i Örebro AB står för det största positiva resultatet med 137 mnkr.

Örebrobostäder AB och dotterbolag

Tabell: Bolag (belopp i miljoner kronor)

Bolag	Ägarandel	Årets resultat	Budget	Avvikelse
Örebrobostäder AB	100 %	11,4	10,4	1,0
ÖBO Omsorgsfastigheter AB	100 %	30,9	32,0	-1,1
Västerporten Fastigheter AB	100 %	12,2	9,9	2,3
ÖBO Husaren AB	100 %	2,6	4,9	-2,2

Ändamålet för Örebrobostäders verksamhet är att bidra till en god bostadsförsörjning i Örebro kommun inom ramen för kommunens bostadspolitiska intentioner.

Dotterbolaget ÖBO Omsorgsfastigheter AB har till ändamål att äga, förvalta och uppföra fastigheter för att tillgodose kommunens behov av omsorgsboenden för äldre samt gruppboenden för personer med funktionsnedsättning. Dotterbolaget Västerporten Fastigheter i Örebro AB har till ändamål att äga, förvalta, utveckla och överlåta fastigheter för att tillgodose kommunens, näringslivets och nyföretagares behov av affärs- och verksamhetslokaler i Örebros västra stadsdelar. Bolaget ska också, i samverkan med Örebro kommun och andra aktörer, bidra till att fler arbetstillfällen skapas i de västra stadsdelarna och att människor som bor där blir aktiva i utvecklingen av sina närområden. Örebrobostäder AB har också ytterligare två helägda dotterbolag. Dessa är ÖBO Husaren AB, som ska äga och förvalta fastigheter som huvudsakligen nyttjas av Örebrobostäder AB, samt ÖBO Holding AB, som har till ändamål att förvärva, sälja, äga och förvalta aktier och andelar i fastighetsbolag på uppdrag av Örebrobostäder AB.

Det ekonomiska resultatet för Örebrobostäder AB med dotterbolag uppgår till 33 mnkr (154 mnkr år 2022).

Örebrobostäder AB med dotterbolag förvaltade vid årsskiftet totalt 22 808 lägenheter, varav 22 054 i Örebrobostäder AB. Den ekonomiska uthyrningsgraden för bostäder var 98,1 procent. Årets investeringar inklusive förvärv uppgick till 1 178 mnkr.

De fastigheter som förvaltas av Örebrobostäder AB och dess dotterbolag har ett totalt bokfört värde på 12 582 mnkr. Av dessa avser 828 mnkr dotterbolaget

ÖBO Omsorgsfastigheter AB, medan 471 mnkr avser Västerporten Fastigheter AB och 257 mnkr avser ÖBO Husaren AB. Beräkningen av marknadsvärdet för samtliga fastigheter uppgår till 37 565 mnkr (35 837 mnkr år 2022). Inga nedskrivningar har gjorts under året.

Örebrobostäder AB äger 40 procent av aktierna i Bixia Gryningsvind AB. Bolagets uppdrag är att äga, driva och förvalta vindkraftsproduktion. Det bokförda värdet på tillgångarna är 112 mnkr.

Bedömningen är att årets ekonomiska resultat för Örebrobostäder AB, ÖBO Omsorgsfastigheter AB, Västerporten Fastigheter AB, ÖBO Holding AB och ÖBO Husaren AB uppfyller kommunens ekonomiska mål för bolagen.

Örebroporten Fastigheter AB med dotterbolag
Tabell: Bolag (belopp i miljoner kronor)

Bolag	Ägarandel	Årets resultat	Budget	Avvikelse
Örebroporten Fastigheter AB	100 %	44,8	28,0	16,8

Örebroporten Fastigheter AB har till ändamål att komplettera marknadens utbud av lokaler för näringsverksamhet genom att förvärva, äga, förvalta, utveckla, överlåta eller upplåta fastigheter. Bolaget har också till ändamål att genom information och marknadsföring ge näringslivet god service i frågor som rör mark- och lokalutnyttjande i kommunen. Dessa uppdrag ska utföras inom ramen för en allmänt inriktad och kompetensnlig kommunal näringspolitik. Förutom detta ska bolaget på uppdrag av kommunen förvärva, äga, förvalta, utveckla och upplåta fastigheter för kommunens egen verksamhet. Bolaget ska också vidta åtgärder för att skapa långsiktigt hållbara fastigheter ur energi- och miljösynpunkt.

Resultatet för Örebroporten Fastigheter AB med dotterbolag uppgår till 65 mnkr (48 mnkr år 2022).

Vid årsskiftet uppgick det förvaltade fastighetsbeståndet till en uthyrningsbar area på cirka 384 000 kvadratmeter. Den ekonomiska uthyrningsgraden var 96,4 procent. Årets investeringar inklusive förvärv uppgick till 304 mnkr. Fastigheternas bokförda värde är 4 582 mnkr i 2023 års bokslut. Marknadsvärdet på fastigheterna har värderats till 5 901 mnkr (6 132 mnkr år 2022). Nedskrivningar har gjorts med 20 mnkr under året.

Örebroporten Förvaltning AB är ett helägt dotterbolag till Örebroporten Fastigheter AB. Dotterbolaget har till ändamål att i fastighetsbolag förvärva, sälja, äga och förvalta aktier samt andelar på uppdrag av Örebroporten Fastigheter AB. Bolaget bedriver i övrigt ingen verksamhet. Gustavsviks Utvecklingsbolag AB är ett delägt dotterbolag till Örebroporten Förvaltning AB och äger Kikapu i Örebro AB. Bolagens syfte är att bidra till utveckling av markområden kring Gustavsvik i södra utkanten av centrala Örebro.

Örebroporten Holding AB är ett helägt dotterbolag till Örebroporten Fastigheter AB. Dotterbolaget har till ändamål att i fastighetsbolag förvärva, sälja, äga och förvalta aktier och andelar på uppdrag av Örebroporten Fastigheter AB. Bolaget bedriver i övrigt ingen verksamhet.

Gustavsvik Resorts AB är ett intressebolag till Örebroporten Fastigheter AB med uppgift att äga, driva och utveckla turist- och fritidsanläggningar med hög attraktionskraft. Verksamheten ska bedrivas inom ramen för en långsiktigt hållbar utveckling utifrån ekologisk, ekonomisk och social dimension. Bolagets resultat uppgick under 2023 till 5 mnkr. Vid årsskiftet 2023/2024 hade bolagets anläggningar ett bokfört värde på 255 mnkr. Under året har bolaget genomfört investeringar på 38 mnkr.

Bedömningen är att årets ekonomiska resultat för Örebroporten Fastigheter AB uppfyller kommunens ekonomiska mål för bolagen.

Futurum Fastigheter i Örebro AB
Tabell: Bolag (belopp i miljoner kronor)

Bolag	Ägarandel	Årets resultat	Budget	Avvikelse
Futurum Fastigheter i Örebro AB	100 %	136,9	122,2	14,7

Futurum Fastigheter i Örebro AB har som ändamål att förvärva, utveckla, överlåta eller upplåta fastigheter – i första hand för att tillgodose Örebro kommuns behov av lokaler och anläggningar för verksamheter inom barn- och utbildningsområdet, social verksamhet samt motion och rekreation. Bolaget ska även i samverkan med kommunala nämnder, föreningar och andra organisationer sträva efter att skapa en god uppväxtmiljö för barn och unga. Dessutom ska bolaget verka för god miljö och god ekonomisk hushållning. Det ekonomiska resultatet för Futurum Fastigheter uppgår för 2023 till 137 mnkr (116 mnkr år 2022). 31 december 2022 ägde Futurum Fastigheter i Örebro AB 137 fastigheter med en uthyrningsbar yta på cirka 399 000 kvadratmeter. Årets investeringar inklusive förvärv uppgick till 121 mnkr.

Fastigheternas bokförda värde är 4 696 mnkr i bokslutet för 2022. Marknadsvärdet på fastigheterna har värderats till 7 627 mnkr (7 356 mnkr år 2022). Inga nedskrivningar har gjorts under året.

Bedömningen är att årets ekonomiska resultat för Futurum Fastigheter i Örebro AB uppfyller kommunens ekonomiska mål för bolagen.

Örebrokompaniet AB
Tabell: Bolag (belopp i miljoner kronor)

Bolag	Ägarandel	Årets resultat	Budget	Avvikelse
Örebrokompaniet AB	100 %	0,2	0,0	0,2

Örebrokompaniet AB har till ändamål att bedriva marknadsföring av Örebro, främja privat- och affärsturism i Örebro samt bedriva turismverksamhet.

Resultatet uppgår till 0,2 mnkr (0,4 mnkr 2022), vilket har lämnats som koncernbidrag till Örebro Rådhus AB. Bolaget har under året lagt resurser på att utveckla arbetet med det samlade platsvarumärket Örebro. Inom kompetensförsörjning och inflyttning har konceptet Smart Move fortsatt att utvecklas. Konceptets syfte är att positionera Örebro som en attraktiv plats att jobba och bo på.

Bedömningen är att årets ekonomiska resultat för Örebrokompaniet AB uppfyller kommunens ekonomiska mål för bolaget.

Örebro Parkering AB

Tabell: Bolag (belopp i miljoner kronor)

Bolag	Ägarandel	Årets resultat	Budget	Avvikelse
Örebro Parkering AB	100 %	-0,9	-3,2	2,4

Örebro Parkering AB har till ändamål att tillhandahålla och utveckla attraktiva och ändamålsenliga parkeringsanläggningar inom kvartersmark. Bolaget har också till ändamål att tillhandahålla en väl fungerande parkeringsövervakning i sådana anläggningar. Detta för att skapa tillgänglighet och trafiksäkerhet i Örebros innerstad samt för att främja bostadsbyggandet i kommunen.

Örebro Parkering AB:s resultat uppgår till -0,9 mnkr (-1,9 mnkr 2022). Bolaget har erhållit koncernbidrag från Örebro Rådhus AB på 0,9 mnkr. Årets investeringar uppgår till 0,1 mnkr för en kommande parkeringsanläggning i Södra Ladugårdsängen. Värdet på bolagets anläggningstillgångar uppgår till 0,4 mnkr.

Bolaget bedriver verksamhet på fem ytparkeringar samt i ett garage. Vid årsskiftet disponerade bolaget 161 parkeringsplatser. De flesta av dessa var förhyrda platser.

Bedömningen är att årets ekonomiska resultat för Örebro Parkering AB uppfyller kommunens ekonomiska mål för bolaget. Detta med tanke på att bolagets resultat stärkts upp via koncernbidrag från moderbolaget.

Länsmusiken i Örebro AB

Tabell: Bolag (belopp i miljoner kronor)

Bolag	Ägarandel	Årets resultat	Budget	Avvikelse
Länsmusiken i Örebro AB	91 %	-2,0	-1,8	-0,3

Länsmusiken i Örebro AB har till ändamål att erbjuda invånare i Örebro kommun och Örebro län professionell konsertverksamhet av hög konstnärlig kvalitet. Bolaget ska också vara en resurs för övrig musikverksamhet inom kommunen

och länet. Örebro Rådhus AB äger 91 procent och Region Örebro län äger 9 procent av bolaget.

Resultatet uppgår till -2,0 mnkr (-1,5 mnkr 2022) och bolaget har erhållit koncernbidrag på 3,3 mnkr från Örebro Rådhus AB.

Efter ett antal år med covidrestriktioner har verksamheten bedrivits som under ett normalår när det gäller bredd samt antal evenemang. Publiken har dock inte strömmat till i samma omfattning som före pandemin. Totalt har 262 evenemang med sammanlagt 125 837 besökare genomförts. Av dessa var 33 evenemang och 56 614 besök digitala. Värdet på bolagets anläggningstillgångar uppgår till 3 mnkr.

Bedömningen är att årets resultat för Länsmusiken i Örebro AB uppfyller kommunens ekonomiska mål för bolaget. Detta med tanke på att bolagets resultat stärkts upp via koncernbidrag från moderbolaget.

Kumbro Utveckling AB och dotterbolag

Tabell: Bolag (belopp i miljoner kronor)

Bolag	Ägarandel	Årets resultat	Budget	Avvikelse
Kumbro Utveckling AB	80 %	3,2	1,0	2,1
Kumbro Stadsnät AB	80 %	33,5	24,3	9,2
Kumbro Vind AB	80 %	3,7	1,0	2,6

Kumbro Utveckling AB har till ändamål att äga, förvärva och utveckla gemensamma bolag för Örebro och Kumla kommuner inom energi och teknisk försörjning. Bolaget ska även utveckla nya samarbetsformer och projekt mellan de två kommunerna inom sitt verksamhetsområde. Örebro Rådhus AB äger 80 procent och Kumla kommun 20 procent av bolaget.

Resultatet för Kumbro Utveckling AB med dotterbolag uppgår till 49 mnkr (19 mnkr 2022). Kumbro Utveckling AB äger och förvaltar aktier och andelar till ett bokfört värde av 78 mnkr i bokslutet 2023.

Kumbro Utveckling AB:s helägda dotterbolag Kumbro Stadsnät AB har till ändamål att skapa ett öppet och operatörsoberoende bredbandsnät för anslutning av Örebro och Kumla kommuners förvaltningar. Detta ger även möjlighet till anslutning för alla företag, hushåll och andra organisationer i kommunerna. Kumbro Stadsnät AB ägde och förvaldade vid årsskiftet ett bredbandsnät med drygt 44 000 anslutningar. Det bokförda värdet på bolagets anläggningstillgångar uppgick till 232 mnkr och investeringarna uppgick till 28 mnkr under året. Cirka 500 nya anslutningar installerades.

Kumbro Vind AB är ett annat helägt dotterbolag till Kumbro Utveckling AB. Bolaget har flera ändamål. Det ska planera, projektera och äga vindkraftverk, samt upphandla och producera vindkraft för energiförsörjning i Sverige – i första hand inom Örebro och Kumla kommuner. Det ska också sälja elkraft som antingen är egenproducerad eller inköpt på börs. Dessutom ska bolaget svara för

administration och kompetens kring vindkraft i det egna bolaget och dess ägare. Bolaget äger 16 vindkraftverk: sex i Ryssbol (Hylte kommun), tre i Stjärnarp (Halmstads kommun), tre i Ullavi (Hallsbergs kommun) tre i Ekeby (Kumla kommun) och ett i Frotorp (Hallsbergs kommun). Bolagets totala elproduktion uppgick under 2023 till 83 GWh och försäljningen uppgick till 82 GWh. Produktionen motsvarar hushållsel för 33 000 hushåll och har minskat klimatbelastningen med 33 400 ton CO2 per år (klimatvärdering enligt Örebro kommuns klimatplan). Det bokförda värdet på bolagets materiella anläggningstillgångar uppgick till 299 mnkr. Inga investeringar gjordes under 2023.

Kumbro Utveckling AB äger 40 procent av aktierna i Biogasbolaget i Mellansverige AB. Verksamheten omfattar biogasproduktion vid anläggningen i Karlskoga, samt distribution och försäljning av biogas till företag och publika tankställen. Under 2023 har bolaget levererat totalt 61,5 GWh till kunderna, och dess produktion uppgick till 39,8 GWh. Den enskilt största kunden är Svealandstrafiken, som har tagit emot ca 87 procent av den totala leveransen. Det bokförda värdet på tillgångarna är 137 mnkr.

Bedömningen är att årets ekonomiska resultat för Kumbro Utveckling AB, Kumbro Stadsnät AB och Kumbro Vind AB tillsammans uppfyller kommunens ekonomiska mål för bolagen.

Vätternvatten AB

Tabell: Bolag (belopp i miljoner kronor)

Bolag	Ägarandel	Årets resultat	Budget	Avvikelse
Vätternvatten AB	77 %	0,5	0,0	0,5

Vätternvatten AB har till ändamål att på ett långsiktigt, socialt, ekonomiskt och ekologiskt hållbart sätt ansvara för och främja en god vattenförsörjning till Hallsbergs, Kumla, Lekebergs och Örebro kommuner. Syftet är att skapa största möjliga samhällsnytta och uppdraget ska utföras inom ramen för den kommunala likställighetsprincipen. Örebro Rådhus AB äger 76,6 procent av bolaget. I övrigt ser ägarfördelningen ut på följande sätt: Kumla kommun 11,2 procent, Hallsbergs kommun 8,2 procent och Lekebergs kommun 4,0 procent.

Bolaget redovisar ett resultat på 0,5 mnkr. Detta överskott kommer att gå tillbaka till ägarna. Årets investeringar uppgår till 65 mnkr och värdet på bolagets anläggningstillgångar är 152 mnkr.

Förprojekteringen av en bergtunnel från Vättern till ett planerat vattenverk utanför Hallsberg är klar. De övriga delprojekten fortlöper, inklusive uppdraget att ta fram underlag till tillståndsansökan i Mark- och miljödomstolen. Under året tog styrelsen beslut om en reservvattenlösning. Lösningen innebär på ett övergripande plan att systemet kommer att förses med råvatten från Svartån om den ordinarie försörjningen från Vättern skulle haverera.

Bedömningen är att årets ekonomiska resultat för Vätternvatten AB uppfyller kommunens ekonomiska mål för bolaget.

Örebro Läns Flygplats AB

Tabell: Bolag (belopp i miljoner kronor)

Bolag	Ägarandel	Årets resultat	Budget	Avvikelse
Örebro Läns Flygplats AB	45 %	-3,5	-2,0	-1,4

Örebro Läns Flygplats AB har till ändamål att ta tillvara och utveckla kommunikationer med reguljär-, frakt- och charterflyg till och från regionen, och därigenom bidra till regionens utveckling och tillväxt. Bolaget ska verka för att flygplatsen ingår i ett logistik- och transportcentrum som är integrerat med övriga trafikslag i regionen. Örebro Rådhus AB och Region Örebro län äger vardera 44,95 procent av bolaget, och Kumla och Karlskoga kommuner äger vardera 5,05 procent.

Det ekonomiska resultatet för Örebro Läns Flygplats AB är -3,5 mnkr (-0,3 mnkr 2022). Under året har investeringar gjorts på totalt 7 mnkr. Det bokförda värdet på bolagets materiella anläggningstillgångar är 172 mnkr. Totalt reste 80 592 personer till och från flygplatsen under 2023, varav 49 010 charterresenärer och 28 487 i linjetrafik (2022 totalt 67 018 personer, varav 41 984 charterresenärer och 22 928 i linjetrafik). Den totala fraktmängden var 8 393 ton (9 341 ton år 2022).

Bedömningen är att årets ekonomiska resultat för Örebro Läns Flygplats AB inte uppfyller kommunens ekonomiska mål för bolaget.

Region Örebro Innovation AB

Tabell: Bolag (belopp i miljoner kronor)

Bolag	Ägarandel	Årets resultat	Budget	Avvikelse
Region Örebro Innovation AB	20 %	2,9	-	-

Bolaget bildades i november 2022 tillsammans med Region Örebro län och Örebro universitet. Bolaget har till ändamål att styra och utveckla det strategiska systemet för gemensamma innovationsinsatser i Örebroregionen. En vd har rekryterats, som tillträdde i maj och startade upp verksamheten. Bolaget har förvärvat Inkubera i Örebro AB till 100 procent. Det ekonomiska resultatet uppgår till 2,9 mnkr.

Oslo–Stockholm 2.55 AB

Tabell: Bolag (belopp i miljoner kronor)

Bolag	Ägarandel	Årets resultat	Budget	Avvikelse
Oslo–Stockholm 2.55 AB	17 %	-0,9	0,1	-1,0

Oslo–Stockholm 2.55 AB har till ändamål att med administrativa åtgärder åstadkomma en snabb och driftsäker järnväg mellan Oslo och Stockholm, med en restid på högst tre timmar. Bolaget ägs med vardera en sjättedel av Örebro kommun (via Örebro Rådhus AB), Karlstads kommun, Västerås stad, Region Värmland, Region Västmanland och Region Örebro län. Det ekonomiska resultatet för bolaget var -0,9 mnkr (0 mnkr år 2022).

Under året har bolaget ansökt om EU-medel för att delfinansiera en lokaliseringstudie kring Nobelbanan (Örebro–Kristinehamn). Detta är den del av stråket som Trafikverket ännu inte har utrett. Det förändrade säkerhetsläget kommer också att påverka infrastrukturplaneringen. Stråket mellan Oslo och Stockholm är, liksom de tre andra järnvägsförbindelserna som finns mellan Sverige och Norge, sedan tidigare utpekade som ”av existentiell betydelse för Sverige och Finland”. Med Sveriges och Finlands NATO-ansökningar förstärks det perspektivet ännu tydligare.

Länsteatern i Örebro AB

Tabell: Bolag (belopp i miljoner kronor)

Bolag	Ägarandel	Årets resultat	Budget	Avvikelse
Länsteatern i Örebro AB	9 %	-1,0	0,0	-1,0

Länsteatern i Örebro AB har i uppgift att erbjuda invånare i Örebro kommun och Örebro län professionell teater av hög konstnärlig kvalitet. Bolaget ska också vara en resurs inom kommunen och länet för såväl professionella teateraktörer som amatörteater i skolorna. Örebro Rådhus AB äger 9 procent och Region Örebro län äger 91 procent av bolaget.

Det ekonomiska resultatet för Länsteatern är -1,0 mnkr (-0,4 mnkr år 2022). Teaterns totala besöksantal uppgick till 26 373 personer (28 827 personer år 2022). 6 344 av besökarna (9 186 år 2022) var barn och ungdomar.

Övriga kommunägda företag

Örebro läns trädgårdsaktieföretag

Tabell: Bolag (belopp i miljoner kronor)

Bolag	Ägarandel	Årets resultat	Budget	Avvikelse
Örebro läns trädgårdsaktieföretag	74,3 %	0,1	0,1	0

Örebro läns trädgårdsaktieföretag har i uppgift att förvärva, äga och underhålla konstverk i Stadsparken, Skytteparken samt på Stora Holmen i Örebro. Bolaget har under året gjort en inledande investering i ett nytt konstverk som beräknas invigas 2024. Bolaget har konstverk och installationer till ett bokfört värde av 2,4 mnkr. Årets resultat är 0,1 mnkr (0,1 mnkr år 2022).

Nerikes Brandkår

Tabell: Bolag (belopp i miljoner kronor)

Bolag	Ägarandel	Årets resultat
Nerikes Brandkår	48,6	-4,7

Nerikes Brandkår är ett kommunalförbund som har i uppgift att svara för räddningstjänsten för de nio kommunerna Örebro, Lindsberg, Kumla, Hallsberg, Laxå, Nora, Askersund, Lekeberg och Ljusnarsberg.

Det ekonomiska resultatet för Nerikes Brandkår är -4,7 mnkr (1,8 mnkr år 2022).

Antalet utryckningar inom Nerikes Brandkår var 3 414 under år 2022 (3 340 år 2021). Nerikes Brandkår äger och förvaltar fordon och inventarier till ett bokfört värde på 89 mnkr i bokslut 2023. Under året gjorde förbundet nyinvesteringar på totalt 15 mnkr. Kommunalförbundet förvaltar sitt pensionskapital och det bokförda värdet uppgick till 42 mnkr.

Stiftelsen Activa

Tabell: Bolag (belopp i miljoner kronor)

Bolag	Ägarandel	Årets resultat	Budget	Avvikelse
Stiftelsen Activa		0,7	-	-

Stiftelsen Activa har i uppgift att vägleda och stödja människor, främst unga och unga vuxna, i Örebro län som pga. funktionsnedsättning och/eller långvarig ohälsa står utanför arbetsmarknaden eller riskerar långvarigt utanförskap. Vägledningen och stöttningen går ut på att förbereda målgruppen för varaktigt arbete, sysselsättning eller vidare studier. Activa har under 2023 haft avtal med sex av länets kommuner. 2023 gick 38 personer till arbete och 32 personer gick till utbildning från verksamheten. Totalt skrevs 301 nya personer in i verksamheten under året och 231 personer slutade.

Det ekonomiska resultatet för 2023 är 0,7 mnkr (-0,2 mnkr år 2022).

Kommuninvest ekonomisk förening

Kommuninvest ekonomisk förening ägs av 295 kommuner och regioner. Föreningen har i uppgift att organisera ett finansiellt samarbete mellan medlemmarna. Den operativa verksamheten sköts av det helägda kreditmarknadsbolaget Kommuninvest i Sverige AB. Bolaget ska genom utlåning utan enskilt vinstsyfte uppnå långfristigt goda villkor för medlemmarnas lånefinansiering av investeringar.

Kommunens företag i siffror

Tabell: Kommunens företag i siffror (belopp i miljoner kronor)

Företag	Ägarandel i %	Rörelseintäkter	Årets resultat*	Balansomslutning	Eget kapital	Soliditet i %
Örebro Rådhuskoncern						
Örebro Rådhus AB	100	0,8	31,0	1 907,8	835,4	43,8
Örebrobostäder AB	100	1 942,3	11,4	13 351,8	2 463,7	18,5
- ÖBO Omsorgsfastigheter AB	100	151,2	30,9	1 001,0	121,0	12,1
- Västerporten Fastigheter AB	100	78,3	12,2	494,9	98,6	19,9
- ÖBO Husaren AB	100	25,7	2,6	286,0	8,7	3,0
- ÖBO Holding AB	100	0,0	0,0	0,3	0,3	100,0
- Bixia Gryningsvind AB	40	29,4	8,9	254,8	51,5	20,2
Örebroporten Fastigheter AB	100	470,2	44,8	4 675,1	1 000,8	21,4
- Örebroporten Förvaltning AB	100	0,0	13,9	14,0	14,0	99,9
- Gustavsviks Utvecklingsbolag AB	51	0,7	1,2	21,6	21,1	97,8
- Kikapu i Örebro AB	51	0,0	0,0	0,0	0,0	71,4
- Örebroporten Holding AB	100	0,0	0,0	0,0	0,0	74,3
- Gustavsvik Resorts AB	45	111,0	5,2	289,2	90,0	31,1
Futurum Fastigheter i Örebro AB	100	625,8	136,9	4 794,1	764,2	15,9
Örebrokompaniet AB	100	33,6	0,2	10,3	1,4	13,2
Örebro Parkering AB	100	1,4	-0,9	8,9	8,4	94,6
Länsmusiken i Örebro AB	91	77,9	-2,0	14,0	4,7	33,6
Kumbro Utveckling AB	80	22,2	3,2	129,1	69,6	53,9
- Kumbro Stadsnät AB	80	115,9	33,5	383,8	117,1	30,5
- Nodena AB	25	2,5	-0,9	7,2	4,7	65,7
- Kumbro Vind AB	80	48,8	4,1	333,9	34,0	10,2
- Frotorp Vind AB	26,66	9,0	0,0	1,2	0,3	23,8
- Stadsnät i Kumla AB	80	0,0	0,0	4,7	4,7	100,0
- Biogasbolaget i Mellansverige AB	40	132,6	19,1	213,5	62,8	29,4
Vätternvatten AB	76,65	5,2	0,5	166,0	24,0	14,4
Alfred Nobel Science Park AB	52	0,0	-0,1	1,6	1,5	96,3
Örebro Läns Flygplats AB	44,95	56,9	-3,5	195,4	21,9	11,2
Region Örebro Innovation AB	20	4,5	2,9	4,7	1,7	35,8
- Inkubera i Örebro AB	20	12,1	0,0	5,5	1,7	30,6
Oslo–Stockholm 2.55 AB	16,6	6,0	-0,9	2,7	2,3	83,9
Länsteatern i Örebro AB	9	43,2	-1,0	11,6	5,5	48,0
Regionala företag						
Nerikes Brandkår (kommunalförbund)	48,6	33,4	-4,7	156,9	25,8	16,5
Övriga företag						
Stiftelsen Activa	50	33,2	0,7	23,7	8,1	34,4
Örebro läns trädgårdsaktiebolag	74,3	0,1	0,1	2,5	2,5	97,5

*Årets resultat efter finansiella poster.

Tabell: Kommunens företag i siffror (belopp i miljoner kronor)

Örebro kommun	Koncernbidrag		Ägartillskott		Utdelning	
	lämnade	erhållna	lämnade	erhållna	lämnade	erhållna
Örebro kommun	-	-	-	-	-	33,0
Örebro Rådhus AB	4,2	0,2	-	-	33,0	47,0
Örebrobostäder AB	-	34,2	-	-	-	-
- ÖBO Omsorgsfastigheter AB	26,5	-	-	-	-	-
- Västerporten Fastigheter AB	6,0	-	-	-	-	-
- ÖBO Husaren AB	1,7	-	-	-	-	-
Örebroporten Fastigheter AB	0,0	-	-	-	22,0	13,9
- Örebroporten Förvaltning AB	-	-	-	-	13,9	-
- Örebroporten Holding AB	-	0,0	-	-	-	-
Futurum Fastigheter i Örebro AB	-	-	-	-	25,0	-
Örebrokompaniet AB	0,2	-	-	-	-	-
Örebro Parkering AB	-	0,9	-	-	-	-
Länsmusiken i Örebro AB	-	3,3	-	-	-	-
Summa	38,5	38,5	0,0	0,0	93,9	93,9

Tabell: Särskilda upplysningar om företagen i kommunkoncernen (belopp i miljoner kronor)

Driftbidrag, lån och borgen	Driftbidrag		Lån		Borgen		Försäljning		Räntor	
	Lämnade	Erhållna	Lämnade	Erhållna	Lämnade	Erhållna	Köpt	Sålt	Kostnad	Intäkt
Örebro kommun	194,2	-	19 371,0	-	740,3	-	1 287,1	802,9	-	697,5
Örebro Rådhus AB	-	-	-	590,3	-	475,0	2,8	0,4	-	-
Örebrobostäder AB	-	0,1	-	9 691,4	-	-	476,7	82,1	349,8	-
- ÖBO Omsorgsfastigheter AB	-	-	-	778,0	-	-	39,1	145,6	29,3	-
- Västerporten Fastigheter AB	-	-	-	355,0	-	-	16,5	40,2	13,4	-
- ÖBO Husaren AB	-	-	-	270,0	-	-	11,3	-	10,3	-
Örebroporten Fastigheter AB	-	3,9	-	3 418,0	-	-	144,7	296,4	129,0	-
- Gustavsvik Resorts AB	-	-	-	108,3	-	-	7,2	11,5	4,8	-
Futurum Fastigheter i Örebro AB	-	-	-	3 800,0	-	-	13,7	583,3	146,4	-
Örebrokompaniet AB	-	23,8	-	-	-	-	0,5	1,2	-	-
Örebro Parkering AB	-	-	-	-	-	-	0,4	0,1	-	-
Länsmusiken i Örebro AB	-	43,1	-	-	-	-	0,1	0,7	-	-
Kumbro Utveckling AB	-	-	-	-	-	44,9	-	-	-	-
- Kumbro Stadsnät AB	-	-	-	168,0	-	-	-	17,0	6,3	-
- Nodena AB	-	-	-	192,0	-	-	-	-	-	-
- Kumbro Vind AB	-	-	-	-	-	-	9,0	29,2	8,1	-
- Biogasbolaget i Mellansverige AB	-	-	-	-	-	52,0	11,9	4,4	-	-
Vätternvatten AB	-	-	-	-	-	103,5	-	4,0	-	-
Alfred Nobel Science Park AB	-	-	-	-	-	-	-	0,0	-	-
Örebro Läns Flygplats AB	-	17,5	-	-	-	62,5	0,3	-	-	-
Region Örebro Innovation AB	-	-	-	-	-	-	-	1,5	-	-
Oslo–Stockholm 2.55 AB	-	1,0	-	-	-	-	-	-	-	-
Länsteatern i Örebro AB	-	0,1	-	-	-	-	-	-	-	-
Nerikes Brandkår	-	99,2	-	-	-	-	-	-	-	-
Örebro läns frädgårdsaktiebolag	-	0,1	-	-	-	-	-	0,1	-	-
Stiftelsen Activa	-	5,4	-	-	-	2,4	-	0,4	-	-
Summa	194,2	194,2	19 371,0	19 371,0	740,3	740,3	2 021,2	2 021,2	697,5	697,5

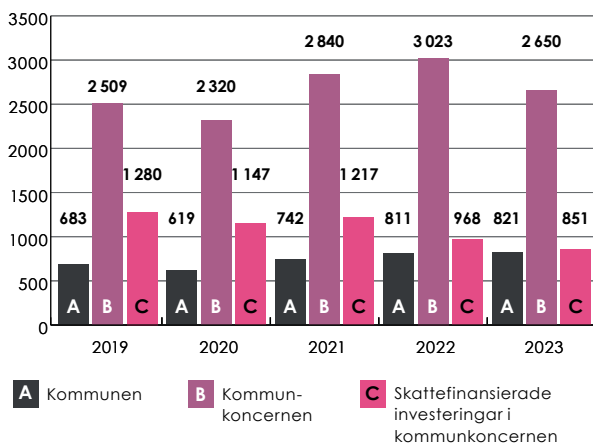
Investeringsredovisning

Kommunkoncernens investeringar

Årets investeringar i kommunkoncernen uppgår till 2 650 mnkr (3 023 mnkr 2022). Det är 812 mnkr lägre än planerat och motsvarar en genomförandegrad på 77 procent. Den genomsnittliga investeringsutgiften för kommunkoncernen de senaste fem åren uppgår till 2 668 mnkr. Det finns ett fortsatt behov av höga investeringsnivåer inom kommunkoncernen. Behovet bottnar i demografiförändringar samt i underhållsbehov inom fastigheter och övriga anläggningar, exempelvis broar, gator och parker m.m. Kommunkoncernens investeringar i bostäder, lokaler och kommunala verksamhetslokaler har med anledning av en stark befolkningstillväxt varit höga under flera år. För 2023 motsvarar dessa investeringar 69 procent av kommunkoncernens totala investeringsutgifter.

I *Övergripande strategier och budget 2023* finns finansiella mål med direkt koppling till både kommunens och koncernens investeringar. Ett mål som rör koncernens investeringar i kommunal verksamhet (exklusive exploateringsinvesteringar) anger att dessa maximalt får uppgå till 14 procent av skatter och generella statsbidrag. Enligt den långsiktiga finansiella analysen krävs att delar av investeringarna finansieras med lån så länge som nivån överskrider 8–9 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag. Kommunens egna investeringar i skattefinansierad verksamhet begränsas av målet för självfinansieringsgrad. För 2023 ska självfinansieringsgraden uppgå till minst 100 procent – detta för att säkerställa att kommunen kan finansiera de egna investeringarna med egna medel. De taxefinansierade avfalls- och VA-investeringarna ingår dock inte i detta mål. Sådana investeringar kan därmed även fortsättningsvis lånefinansieras.

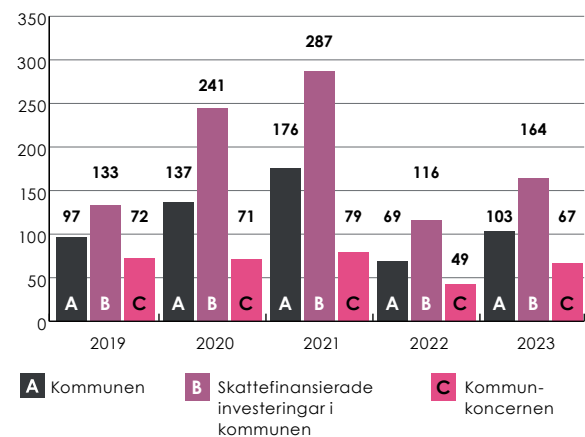
Diagram: Kommunkoncernens investeringar (belopp i miljoner kronor)

Självfinansieringsgrad av investeringar

Självfinansieringsgraden mäter hur stor andel av investeringarna som kan finansieras med årets resultat och avskrivningar. Ett värde som överstiger 100 procent innebär att kommunen kan finansiera investeringarna med egna medel och alltså inte behöver låna för att finansiera investeringarna. En hög självfinansieringsgrad är en del i bedömningen av god ekonomisk hushållning och syftar till att kostnaderna inte ska överstiga intäkterna och att kommande generationer inte ska behöva finansiera det som konsumeras idag. Självfinansieringsgraden för kommunkoncernen uppgår till 67 procent och för kommunen till 103 procent. Självfinansieringsgraden för kommunens skattefinansierade investeringar uppgår till 164 procent och överstiger därmed målvärdet på 100 procent med marginal. Att årets självfinansieringsgrad är hög beror främst på den låga genomförandegraden på 66 procent, samt på att årets resultat blev högre än budgeterat. Detta innebär möjligheter till ökat investeringsutrymme.

Diagram: Självfinansieringsgrad investeringar (procent)

Kommunkoncernens investeringar i skattefinansierad verksamhet

Kommunkoncernen har under året investerat 851 mnkr i den skattefinansierade verksamheten. Det är 427 mnkr lägre än vad som planerats för, och motsvarar en genomförandegrad på 67 procent. Den genomsnittliga investeringsnivån har de senaste fem åren varit 1 093 mnkr, och årets utfall är därmed 241 mnkr lägre än genomsnittet. Investeringarna för skattefinansierad verksamhet har de senaste fem åren minskat successivt. Detta beror främst på lägre investeringsnivåer

på bolagens investeringar i verksamhetslokaler. Kommunens egna investeringar har däremot legat på en relativt stabil nivå.

Kommunens investeringar

Årets utfall för kommunens egna investeringar uppgår till 821 mnkr. Det innebär en avvikelse gentemot budget med 483 mnkr, och en genomförandegrad på 63 procent. Utfallet för de skattefinansierade investeringarna uppgår till 487 mnkr, vilket är 257 mnkr lägre än budgeterat. För de taxefinansierade verksamheterna uppgår utfallet till 334 mnkr, vilket är 226 mnkr lägre än budgeterat. Inklusiva justeringar kommer totalt 417 mnkr i investeringsbudgeten för kommunens investeringar att begäras överförda till 2024. Summan motsvarar cirka en tredjedel av årets beslutade budget.

Genomförandegraden är alltså fortsatt låg. Den ligger i stort sett på samma nivå som de senaste två årens 64 respektive 62 procent, men högre än de senaste fem årens genomsnitt på 58 procent. Den låga genomförandegraden förklaras till stor del av en begränsad genomförandekapacitet, på förseningar i investeringsobjekt på grund av intern kapacitetsbrist kring projektledning samt på att upphandlingar inte genomförts i den takt som man planerat. Kapacitetsbristen hänger delvis ihop med att cirka en tredjedel av årets investeringsbudget överförs från föregående år. Det leder till att verksamheterna ska hantera både innevarande års planerade projekt och de projekt som inte slutförts enligt tidigare plan. För att skapa bättre planeringsförutsättningar och nå en högre genomförandegrad behöver planeringen inför budget förbättras och anpassas utifrån den nuvarande kapaciteten att genomföra planerade investeringar. Utfallet för 2023 är 242 mnkr lägre än vad som prognostiserades i samband med Delårsrapport med prognos 2. Prognossäkerheten behöver förbättras för att exempelvis kunna möjliggöra för eventuell omprioritering av investeringsmedel under året och därmed öka genomförandegraden.

Inom de skattefinansierade investeringarna har investeringar på motsvarande 70,1 mnkr genomförts inom området trafik och miljö. Området inkluderar bland annat Bus Rapid Transit (BRT), där den fjärde och femte delsträckan inom etapp 1 har färdigställts. Området inkluderar också investeringar i gång- och cykelbanor. Här har bland annat delar av projektet längs Glomman och Gällerstavägen färdigställts, liksom nya cykelparkeringar i City, belysningsinvesteringar, vattenvårdsåtgärder i våtmarker vid Heden och Mellringe våtmark, underhåll i Karlslundsområdet med mera.

Inom fastighetsinvesteringar har investeringar motsvarande 81,1 mnkr genomförts. Dessa inkluderar bland annat fastighetsförvärv motsvarande 23,6 mnkr, men också investeringar i en ridanläggning i Karlslund, hästhagen omklädningsrum, Strömsborg, radonåtgärder i Karlslund samt konstgräsbyte på Lugnets IP.

Inom park- och gatuinvesteringar har investeringar motsvarande 70,7 mnkr genomförts. Dessa inkluderar bland annat asfaltsbeläggning, dammar, broar (konstruktionsbyggnader), belysningsåtgärder, en ny lekplats och vattenlek i Stadsparken, reinvesteringar i parker m.m. Fordonsinköp motsvarande 50,5 mnkr har genomförts. Dessa återfinns i både skatte- och taxefinansierade verksamheter.

Inom de taxefinansierade verksamheterna har VA-verksamheten totalt investerat 327,6 mnkr. Medlen har fördelats på följande sätt: 143,6 mnkr avser investeringar i förnyelse av ledningsnät, 77,6 mnkr i exploateringsprojekt och omvandlingsområden och 34,7 mnkr avser planering. Avfallsverksamheten har investerat totalt 6,4 mnkr, framför allt i en ny deponi i Atle samt i investeringar för behandling av matavfall.

Inom kultur- och fritidsinvesteringar har totalt 12,7 mnkr investerats. Investeringarna har bland annat handlat om fritidsanläggningar (9,7 mnkr) och konstutsmyckning (2 mnkr).

Utfallet för exploateringsinvesteringarna uppgår till 143,6 mnkr. De objekt som har störst utfall är exempelvis Östra mark, Törsjö Norra Marieberg, Ladugårdsängen etapp 2, Heden bostäder med flera.

Totalt har cirka 46 mnkr investerats i inventarier under 2023. Det gäller bland annat inventarier till gymnasie-, grund- och förskola samt vård- och omsorgsboenden, IT-investeringar m.m.

Investeringar i de kommunala bolagen

Dotterbolagen och de större intressebolagen har investerat totalt 1 828 mnkr i anläggningstillgångar. Det är 330 mnkr lägre än planerat och genomförandegraden uppgår till 85 procent. Av bolagens totala investeringar avser 364 mnkr investeringar i skattefinansierad verksamhet.

Örebrobostäder AB har investerat för 1 178 mnkr, vilket är 12 mnkr mer än planerat. De projekt som har haft störst utfall under 2023 är ny- och ombyggnationen av kvarteret Hållstugan på Stortorget (216 mnkr), nybyggnationen på Aspnäsgatan (128 mnkr) samt om- och tillbyggnaden i Västhaga (101 mnkr). De största pågående nybyggnadsprojekten är kvarteret Hållstugan (483 mnkr), kvarteret Biplanet på södra Ladugårdsängen (279 mnkr) samt Aspnäsgatan (219 mnkr). De största pågående om- och tillbyggnadsprojekten är Vivalla (745 mnkr), Varberga (617 mnkr) och Västhaga (357 mnkr). För de pågående projekten utgörs det redovisade utfallet av vad som investerats totalt till och med 2023.

ÖBO Omsorgsfastigheter AB har investerat för totalt 99 mnkr, vilket är 59 mnkr lägre än planerat. Den största investeringen är nyproduktionen av vård- och omsorgsboendet i Odensbacken (63 mnkr).

Örebroporten Fastigheter AB investerade för 304 mnkr, vilket är 249 mnkr mindre än planerat. De projekt som har haft störst utfall under 2023 är om- och tillbyggnaden av lokaler för kommunens tekniska verksamhet (86 mnkr), om- och tillbyggnaden av gamla Stadsbiblioteket (55 mnkr) och nybyggnationen av kontorshus (36 mnkr). Under året har projekt för sammanlagt 763 mnkr avslutats.

Futurum Fastigheter i Örebro AB har investerat för 134 mnkr, vilket är 29 mnkr lägre än planerat. De projekt som har haft högst utfall under 2023 är ombyggnationen av Glanshammars skola (45 mnkr), Västra Engelbrektsskolan (15 mnkr) och Sveaskolan (15 mnkr). Det största nyinvesteringsprojektet är förskolan Linden (14 mnkr). Under året har projekt för sammanlagt 101 mnkr avslutats.

Vätternvatten har nyinvesterat för 65 mnkr i projektering av den framtida dricksvattenförsörjningen. Det är 17 mnkr mer än plan för 2023.

Tabell: Kommunkoncernens investeringar (belopp i miljoner kronor)

Kommunens investeringar	Netto- utgifter bokslut 2022	Utgifter bokslut 2023	Inkomster bokslut 2023	Netto- utgifter bokslut 2023	Budget ÖSB	Justerad budget	Av- vikelse
Förskolenämnden	-2,8	-2,6	-	-2,6	-4,9	-4,9	2,3
Grundskolenämnden	-14,9	-10,4	-	-10,4	-17,2	-17,2	6,8
Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden	-8,7	-5,1	-	-5,1	-9,1	-9,1	4,1
Socialnämnden	-10,2	-0,9	-	-0,9	-1,5	-1,5	0,6
Vård- och omsorgsnämnden	-8,1	-9,4	-	-9,4	-8,6	-18,1	8,6
Funktionsstödsnämnden	-0,9	-0,9	-	-0,9	-2,3	-2,3	1,4
Markplanerings- och exploateringsnämnden	-225,2	-323,8	30,0	-293,7	-304,6	-399,8	106,1
- fastighetsinvesteringar	-	-81,2	0,1	-81,1	-72,1	-120,4	39,3
- trafik- och miljöinvesteringar (volympott)	-	-99,0	29,5	-69,5	-65,6	-96,0	26,5
- trafik- och miljöinvesteringar (ej volympott)	-	-0,6	-	-0,6	-5,0	-5,0	4,4
- exploateringsverksamhet	-113,0	-143,0	0,5	-142,5	-161,9	-178,4	35,8
Teknik- och servicenämnden (exkl. VA/Avfall)	-141,3	-141,7	6,1	-135,6	-140,2	-208,6	73,0
- park & gata (volympott)	-	-57,1	5,1	-52,0	-48,2	-91,8	39,8
- park & gata (ej volympott)	-	-18,7	-	-18,7	-19,0	-17,0	-1,7
- gas	-	-5,5	-	-5,5	-15,0	-18,1	12,6
- fordon skattefinansierad	-	-33,7	1,0	-32,8	-27,0	-31,0	-1,8
- fordon taxefinansierad	-	-15,4	-	-15,4	-14,5	-19,2	3,9
- övrigt Teknik- och servicenämnden	-	-11,3	-	-11,3	-16,5	-31,6	20,2
Kultur- och fritidsnämnden	-13,2	-12,7	0,6	-12,1	-12,7	-35,8	23,7
- fritidsanläggningar	-	-9,7	-	-9,7	-7,6	-22,4	12,7
- konstutsmyskning	-	-2,0	-	-2,0	-2,5	-10,7	8,7
- inventarier	-	-1,0	0,6	-0,4	-2,6	-2,7	2,3
Bygg- och miljönämnden	0,0	-	-	0,0	0,0	0,0	0,0
Kommunstyrelsen	-15,8	-16,6	0,0	-16,6	-27,3	-46,6	30,0
- IT-investeringar	-	-10,4	-	-10,4	-14,8	-19,1	8,7
- inventarier	-	-6,2	-	-6,2	-12,4	-27,5	21,3
Teknik- och servicenämnden, taxefinansierad verksamhet	-	-	-	-	-	-	-
- VA	-324,3	-330,3	2,7	-327,6	-459,0	-541,4	213,8
- Avfall	-46,0	-6,5	-	-6,5	-8,0	-18,8	12,3
Summa skattefinansierad verksamhet	-441,0	-524,1	36,7	-487,4	-528,4	-744,0	256,6
Summa taxefinansierad verksamhet	-370,3	-336,7	2,7	-334,0	-467,0	-560,2	226,1
Totalt kommunens investeringar	-811,2	-860,8	39,4	-821,4	-995,4	-1 304,2	482,7

Tabell: Kommunkoncernens investeringar – Majoritetsägda bolag (belopp i miljoner kronor)

Majoritetsägda bolag,	Ägarandel i %	Nettoutgifter bokslut 2022	Nettoutgifter bokslut 2023	Plan	Avvikelse
Örebrobostäder AB	100	-1 349,6	-1 178,0	-1 166,0	-12,0
ÖBO Omsorgsfastigheter AB	100	-102,0	-99,0	-158,0	59,0
ÖBO Husaren AB	100	0,0	0,0	0,0	0,0
Västerporten Fastigheter AB	100	-17,0	-18,0	-22,0	4,0
Örebroporten Fastigheter AB	100	-557,3	-304,0	-553,0	249,0
Futurum Fastigheter i Örebro AB	100	-136,2	-134,0	-163,0	29,0
Örebrokompaniet AB	100	0,0	0,0	0,0	0,0
Örebro Parkering AB	100	0,0	-0,1	-5,0	4,9
KumBro Vind AB	80	0,0	0,0	0,0	0,0
KumBro Stadsnät AB	80	-14,4	-28,0	-25,0	-3,0
Vätternvatten AB	77	-35,0	-65,0	-48,0	-17,0
Länsmusiken	91	0,0	0,0	0,0	0,0
Örebro Läns Flygplats AB	45	-8,1	-6,9	-33,3	26,4
Gustavsvik Resort AB	45	-12,6	-40,1	-35,0	-5,1
Biogasbolaget i Mellansverige AB	40	-4,5	-4,0	-7,9	3,9
Summa bolagens investeringar		-2 236,7	-1 877,1	-2 216,2	339,1
Totalt bolagens investeringar, kommunens ägarandel		-2 211,7	-1 828,3	-2 157,9	329,6
Varav investeringar i skattefinansierad verksamhet					
Futurum Fastigheter i Örebro AB		-136,2	-134,0	-163,0	29,0
ÖBO Omsorgsfastigheter AB		-102,0	-99,0	-158,0	59,0
Örebroporten Fastigheter AB		-289,0	-131,0	-213,0	82,0
Totalt kommunkoncernens investeringar, kommunens ägarandel		-3 022,9	-2 649,7	-3 462,0	812,3
Varav kommunkoncernens investeringar i skattefinansierad verksamhet		-968,2	-851,4	-1 278,0	426,6

Tabell: Nyckeltal

	2019	2020	2021	2022	2023
Kommunkoncernens investeringar i skattefinansierad verksamhet i förhållande till skatteintäkter och generella statsbidrag, exklusive exploateringsinvesteringar	13,2 %	11,5 %	11,4 %	8,4 %	6,8 %
Kommunens investeringar i skattefinansierad verksamhet i förhållande till skatteintäkter och generella statsbidrag, exklusive exploateringsinvesteringar	4,2 %	2,7 %	3,3 %	3,2 %	3,3 %
Skatteintäkter och generella bidrag, (mnkr)	8 874	9 214	9 667	10 155	10 475

Tabell: Större investeringsprojekt som har avslutats under året (belopp i miljoner kronor)

	Åtgärd	Total budget	Total nettoutgift	Avvikelse
Kommunen				
Avfall				
Ny deponietapp Atleverket	Deponi	45,7	43,9	1,9
Kommunala bolag				
Futurum Fastigheter AB				
Glanshammars skola	Ombyggnation	50	50	0
Hagaskolan	Ombyggnation kök	20	20	0
Västra Engelbrektskolan	Ombyggnation kök	22	24	2
Örebroporten fastigheter AB				
Åbylunden (Stadsbyggnadshus 1)	Ombyggnation kontor	221	187	-34
Tankbilen (Berglunda)	Om-, till- och nybyggnation, inkl. Teknik- och serviceförvaltningen	208	214	6
Kexen Västra	Nybyggnation kontor	339	292	-47
Gamla biblioteket	Omställning kongress och kontor	53	42	-11
Örebrobostäder AB				
Majorsgatan	Om- och tillbyggnad bostäder	60	60	0
Mikaeligården	Om- och tillbyggnad vård- och omsorgsboende	19	21	2

Revisionsberättelse

Revisionsberättelse för år 2023

Vi av kommunfullmäktige utsedda revisorer i Örebro kommun har granskat den verksamhet som bedrivits i styrelser, nämnder och kommunalförbund samt genom utsedda lekmannarevisorer den verksamhet som bedrivits i kommunens bolag.

Styrelser och nämnder ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll i verksamheten samt för återredovisning till kommunfullmäktige.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt kommunfullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning.

Revisionen har noterat att kommunens verksamheter har påverkats av förändringar i omvärlden under året med kraftiga kostnadsökningar.

Vi noterar, i likhet med föregående år, att en majoritet av fullmäktiges strategiska mål för verksamhetsåret 2023 inte uppnås. Detta är allvarligt och åtgärder behöver prioriteras för att tydliggöra hur målstyrningen framgent ska kunna upprätthållas.

Revisionen noterar att det i flera nämnder redovisas stora budgetavvikelser.

Stadsrevisionen har under året granskat huruvida förskolenämnden och grundskolenämnden säkerställt ett ändamålsenligt arbete för att skapa likvärdighet mellan barn och elever i kommunens förskolor och grundskolor. Vår sammantagna bedömning är att det trots ett strukturerat arbete och en resursfördelning som görs för att åstadkomma likvärdighet återstår mycket för att leva upp till målet. Revisionen ser allvarligt på den bristande likvärdigheten.

Stadsrevisionen har under året granskat kommunens lokalförsörjningsprocess. Granskningen omfattade även vissa av kommunens bolag. Revisionens bedömning är att det är av vikt att kommunstyrelsen säkerställer att arbetet med att ta fram målnivåer för kommunens lokalförsörjning i syfte att stärka styrningen mot en effektiv lokalförsörjning i hela kommunkoncernen slutförs. Därför måste den verksamhetsansvariga nämnden ha ett avgörande inflytande i de skeden som i realiteten avgör innehåll och ekonomiskt utfall.

Det är väsentligt att kommunen anpassar sig till god redovisningssed när det gäller redovisning av finansiell leasing.

Med beaktande av ovanstående noteringar gör vi sammantaget följande bedömningar:

Vi bedömer sammantaget att styrelsen och nämnder i allt väsentligt har bedrivit verksamheterna på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillräckligt sätt.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande, med undantag för att kommunen inte följer gällande normering när det gäller redovisning av finansiella leasingtillgångar.

Vi bedömer att styrelsens och nämndernas resultat enligt årsredovisningen i huvudsak är förenligt med gällande finansiella mål men att tydliga avvikelser finns när det gäller de strategiska verksamhetsmål som kommunfullmäktige fastställt.

Vi bedömer att strukturen för intern kontroll inom flera väsentliga verksamhetsområden behöver utvecklas vidare.

Vi tillstyrker att kommunfullmäktige beviljar ansvarsfrihet för styrelsen och nämnder samt enskilda ledamöter i berörda organ.

Vi tillstyrker att kommunfullmäktige godkänner kommunens årsredovisning för 2023.

Vi återoppar bifogade rapporter och skrivelser avseende revisionsåret 2023 samt revisionens och lekmannarevisionens granskningar som löpande delgivits kommunstyrelsen, nämnder, bolag och fullmäktige under året.

Örebro den 11 april 2024

Margareta Arvidsson

Per Folkesson

Nils Gunnarsson

Bo Arne Karlsson

Susann Wallin

Britta Bjelle

Andreas Getzman

Ulf Hjelting

Sven Landh

Bengt Wentzel

Lars Bjurström

Håkan Gransten

Lena Jansson

Gunvor Lindkvist

Gösta Örtensjö

Bilaga 1

Redovisning av markeringar i eget kapital

Tabell: Markeringar i eget kapital 2023 (belopp i miljoner kronor)

Markering	Beslutade medel	Tidigare förändring	Ingående markering	Reglering ackumulerat resultat	Årets nya markeringar	Utgående markering
Eget kapital Avfall	-	71,0	71,0	-12,9	-	58,1
Eget kapital VA*	-	0,0	0,0	-	-	-
Summa markering där lagstiftning ställer krav på särredovisning	-	71,0	71,0	-12,9	0,0	58,1
Intraprenader**	-	61,3	61,3	-22,2	-14,2	24,9
Digital arbetsplats	-	-17,7	-17,7	-	-8,0	-25,7
Summa markering regleras via interna regelverk	-	43,6	43,6	-22,2	-22,2	-0,7
Den växande kommunen	40,0	-27,0	13,0	-7,1	-	*****
Tillväxt- och arbetsmarknadspaket***	34,7	-14,8	20,0	-4,9	-	15,0
Återstart näringslivet efter coronapandemin****	5,0	-3,5	1,5	-	-	1,5
Summa markering särskilt beslutade insatser	79,7	-45,3	34,4	-12,0	-	16,5
Sociala investeringar	60,3	-5,5	54,8	1,3	-	56,1
Summa markering satsningar med återföringsmodell	60,3	-5,5	54,8	1,298	-	56,1
Summa markeringar via eget kapital	140,0	63,9	203,9	-45,8	-22,2	130,0

*Vid överutttag (positivt resultat), redovisas resultatet som kortfristig skuld till abonnenterna.

Vid underutttag (negativt resultat) redovisas resultatet som negativt eget kapital och som markering, ska återställas inom tre år.

**Resultat prövas enligt internt regelverk i samband ärende om överfört resultat.

*** Medel flyttade från markering för sociala investeringar enligt KS 10/2020.

**** Medel flyttade från Tillväxt- och arbetsmarknadspaketet enligt KS 495/2020.

***** Upphör 2023.

Bilaga 2

Intraprenader

Tabell: Intraprenader (belopp i miljoner kronor)

Intraprenader	Tidigare ackumulerat resultat	Budget 2023	Avvikelse bokslut	Av nämnd prövad avvikelse	Nytt ackumulerat resultat	Ackumulerat resultat prövat enligt 7-procentregeln**
Norrby förskolor	-0,1	27,5	-2,0	-2,0	-2,1	-2,1
Förskolor Lillån	3,2	49,4	-0,2	-0,2	3,1	3,1
Förskolor Varberga	3,6	53,8	-3,4	-3,4	0,2	0,2
Rosta förskolor	1,9	28,3	0,1	0,1	2,1	2,0
Förskolor Väster	3,8	55,3	-0,4	-0,4	3,4	3,4
Summa intraprenader – Förskolenämnden	12,4	214,3	-5,9	-5,9	6,5	6,5
Almbyskolan F-9, Almby anpassad skola	5,7	89,4	-3,0	-3,0	2,8	2,8
Brickebackens skola	3,7	55,8	3,8	3,8	7,4	3,9
Brunnskolan F-6	1,5	33,4	0,2	0,2	1,7	1,7
Engelbrektskolan 4-9, Engelbrect särskola	4,2	63,9	0,0	0,0	4,1	4,1
Gumaeliuskolan F-9	1,2	55,7	1,0	1,0	2,1	2,1
Hagaskolan F-6	2,1	29,2	0,3	0,3	2,4	2,0
Lillåns skola F-6 och 4-9, Lillåns södra skola F-6	4,6	81,7	1,0	1,0	5,6	5,6
Mellringeskolan F-9, Mellringeskolan 7-9	-0,5	55,5	-3,5	-3,5	-4,0	-4,0
Norrbyskolan F-6	-0,4	49,8	-1,9	-1,9	-2,2	-2,2
Stora Mellösa skola F-6	1,0	15,0	-0,1	-0,1	0,9	0,9
Stureskolan F-3	1,3	18,9	0,7	0,7	2,0	1,3
Wallerska skolan F-6	1,8	25,5	-1,1	-1,1	0,7	0,7
Vivalla F-6, Vivalla anpassad skola	2,1	55,7	-2,6	-2,6	-0,5	-0,5
Västra Engelbrektskolan F-9, Tegnérskolan F-3, Bruket skola F-3 ***	0,1	70,1	-2,6	-2,6	-2,6	-2,6
Summa intraprenader – Grundskolenämnden	28,3	699,4	-7,8	-7,8	20,5	15,9
Komvux	7,2	147,0	-8,3	-8,3	-1,2	****
Summa intraprenader – Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden	7,2	147,0	-8,3	-8,3	-1,2	0,0
Kulturkvarteret	-6,1	67,3	-7,1	-7,1	-13,2	-13,2
Summa intraprenader – Kommunstyrelsen	-6,1	67,3	-7,1	-7,1	-13,2	-13,2
Socialpsykiatrin	10,2	161,2	0,9	0,9	11,1	11,1
Summa intraprenader – Funktionsstödsnämnden	10,2	161,2	0,9	0,9	11,1	11,1
Demenscentrum, dagverksamhet	0,6	15,7	0,0	0,0	0,7	0,7
Adrianska huset	0,3	42,3	-3,0	-3,0	-2,8	-2,8
Backagården	0,3	26,6	-0,5	-0,5	-0,2	-0,2
Klosterbacken	3,0	43,3	-1,6	-1,6	1,4	1,4
Lindhultsgården	-0,2	19,0	0,1	0,1	-0,1	-0,1
Lövenhjemska	1,5	40,0	0,0	0,0	1,5	1,5
Skebäcksgården	2,9	42,7	-1,6	-1,6	1,3	1,3
Ängen	1,0	38,8	-1,6	-1,6	-0,6	-0,6
Summa intraprenader – Vård- och omsorgsnämnden	9,3	268,4	-8,2	-8,2	1,1	1,1
Summa intraprenader	61,3	1 557,5	-36,4	-36,4	24,9	21,5
Digital arbetsplats, administrativa arbetsplatser*	-17,7	-	-8,0	-8,0	-25,7	-25,7
Totalt	43,6	1 557,5	-44,4	-44,4	-0,7	-4,2

* Prövas inte enligt 7-procentregeln. Möjligheten att ackumulera resultat upphör 2026.

** Fastställande av ackumulerat resultat sker i samband med beslut om överfört resultat.

*** Delas upp i två intraprenader från 2024.

**** Prövas ej. Intraprenaden upphör 2023. Det nya ackumulerade resultatet på -1,2 mnkr täcks av nämndens resultat 2023.

Bilaga 3

Driftredovisning per verksamhetsområde

Tabell: Driftsredovisning per verksamhet 2023, belopp i miljoner kronor samt nettokostnad per verksamhet 2021–2023, belopp i kronor per invånare

Verksamhetsblock	Intäkt	Kostnad				Netto-kostnader	Nettokostnader kr/inv		
	totalt	totalt	personal	lokal/kap	övrigt		2021	2022	2023
Politisk verksamhet	12	164	100	31	33	153	666	842	980
Infrastruktur och skydd	522	1 118	290	168	660	595	3 383	3 348	3 824
- Fysisk och teknisk planering	180	305	113	32	159	125	604	544	803
- Gator, vägar och parkering	234	428	78	107	243	194	1 154	1 116	1 249
- Parker	62	146	38	27	82	84	474	488	542
- Miljö- och hälsoskydd	30	67	41	0	26	37	239	237	237
- Räddningstjänst	0	99	0	0	99	99	546	560	637
- Övrigt	16	71	20	1	50	55	366	403	356
Fritid och kultur	93	611	186	200	226	519	3 171	3 269	3 332
- Bibliotek	11	79	36	25	18	69	374	400	441
- Kulturskola	9	73	49	15	9	64	341	355	411
- Idrotts- och fritidsanl	39	205	33	118	54	166	1 092	1 158	1 067
- Övrig fritid och kultur	34	254	68	41	145	220	1 365	1 356	1 413
Pedagogisk verksamhet	2 118	6 768	3 110	800	2 858	4 650	26 505	27 738	29 863
- Förskola m.m.: 1–5 år	1 098	2 304	891	179	1 234	1 207	6 980	7 256	7 751
- F-klass, grundskola, fritids	425	2 875	1 500	427	947	2 450	13 948	14 661	15 735
- Grundskola	5	125	83	11	31	120	642	699	770
- Gymnasieskola	376	1 015	419	149	448	639	3 659	3 824	4 107
- Gymnasiesärskola	44	101	68	8	24	57	281	314	365
- Vuxenutbildning	165	252	78	13	162	87	540	524	557
- Uppdragsutbildning	1	13	9	2	2	12	17	30	77
- Svenska för invandrare	5	83	62	12	10	78	438	429	501
Vård och omsorg	2 603	7 066	2 965	289	3 813	4 463	24 514	25 842	28 666
- Äldre och funktionshindrade	2 535	5 956	2 564	250	3 142	3 420	18 753	19 928	21 968
- Äldreomsorg	1 637	3 560	1 565	172	1 822	1 923	10 809	11 234	12 351
- <i>Insats till personer med funktionsnedsättning</i>	153	354	136	10	208	201	1 051	1 141	1 288
- <i>Insatser inom LSS/SFB</i>	744	1 970	863	67	1 039	1 226	6 552	7 157	7 874
- <i>Färdtjänst</i>	2	73	0	0	73	71	341	396	455
- Socialtjänst	67	1 110	400	39	671	1 043	5 761	5 914	6 698
- Vård, råd och behandling	59	840	339	34	467	781	4 015	4 261	5 018
- Ekonomiskt bistånd	8	270	61	4	204	262	1 745	1 654	1 680
Arbetsmarknad, flyktingar	144	239	142	30	66	95	564	611	610
- Arbetsmarknadsåtgärder	69	189	131	13	45	121	699	770	774
- Flyktingmottagning inkl bistånd	75	49	11	18	21	-25	-135	-159	-164
Affärsverksamhet	712	729	163	151	415	17	9	79	110
- Kollektivtrafik	2	28	0	8	20	26	178	163	168
- Vatten och avlopp	424	419	88	115	217	-5	-85	14	-30
- Avfall	193	206	44	9	153	13	38	35	81
- Fordonsgas	22	17	3	2	12	-5	-22	-31	-35
- Övrigt	72	60	29	18	13	-12	-101	-102	-74
Nämndernas kostnader	6 204	16 695	6 956	1 669	8 070	10 491	58 812	60 808	65 840
Gemensamt fördelat, internt m.m.	1 969	2 046	-2 270	216	4 099	77	-392	-386	481
Summa intäkter och kostnader	8 173	18 741	4 686	1 885	12 169	10 568	58 420	60 422	66 321

Bilaga 4

Nämndernas och bolagens måluppfyllelse

Sammanställningen innehåller endast nämndmål relaterade till de strategiska mål som fullmäktige pekat ut att nämnden ska ansvara för. Vissa nämnder har fastställt nämndmål även till strategiska mål som fullmäktige inte pekat ut nämnden som ansvarig för, dessa nämndmål återfinns i respektive

nämnds årsberättelse men inte i denna sammanställning. Bolagen har själva valt vilka strategiska mål de vill jobba med.

För utförligare uppföljning, exempelvis utfall för valda indikatorer, hänvisas till respektive nämnds årsberättelse samt respektive bolags årsredovisning och nulägesöversikt.

Utgångspunkter för Örebro kommuns verksamhet

Strategiskt mål 1: Varje nämnd ska ha en budget i balans och dess verksamheter ska bidra till en god ekonomisk hushållning

Nämnd/Bolag	Målformulering	Måluppfyllelse	Nämndens/bolagets kommentar till måluppfyllelsen
Bygg- och miljönämnden	Bygg- och miljönämnden ska ha en budget i balans.	Uppfylls ej	Den negativa avvikelserna beror främst på lägre intäkter för bygglovsverksamheten i och med ränte- och konjunkturläget. Därutöver tillkommer negativ avvikelse inom detaljplaneringsverksamheten på grund av eftersläpning i effekter av tidigare taxeändringar där detaljplaner inte har kunnat slutfaktureras pga. överklaganden. Om nuvarande taxa hade kunnat användas i alla de detaljplaner som bedrivits under året, hade nämnden haft kostnadstäckning för detaljplaneverksamheten. Därutöver har det bedrivits arbete med flera mindre detaljplaner, som antingen skattefinansieras eller där intäkten kommer senare i bygglovskedet. I många större detaljplaner åt privata aktörer är ledtiden lång mellan uppstart av detaljplanearbete till att planavtal tecknats och ett samråd kan göras. Mycket arbetstid ackumuleras i detta skede och som nämnden inte kan fakturera under året.
Funktionsstödsnämnden	Funktionsstödsnämnden åtar sig att ha en budget i balans.	Uppfylls ej	Det ekonomiska underskottet inom nämnden har successivt ökat under året. Ledningen har i snabb takt arbetat med åtgärder för att mildra kostnadsutvecklingen. Samtliga aktiviteter för effektiviseringar träder i kraft successivt under 2024. Samtidigt krävs stora effektiviseringar framledes genom förändrade arbetssätt och schemaläggning för att nå en ekonomi i balans.
Förskolenämnden	Förskolenämnden ska ha en budget i balans.	Uppfylls	Förskolenämndens bokslut för 2023 visar på ett resultat med budget i balans. Förskolorna har under året arbetat med att anpassa sina verksamheter för att kunna hålla en budget i balans under de förutsättningar som funnits med ett minskande barnunderlag och ökade kostnader - samtidigt som både kvalitet och uppdrag enligt skollag och läroplaner säkerställs.
Grundskolenämnden	Grundskolenämnden ska ha en budget i balans.	Uppfylls	Grundskolenämndens bokslut för 2023 visar på ett resultat på budget i balans. Skolorna har under året arbetat med att anpassa sina verksamheter för att kunna hålla en budget i balans under de förutsättningar som funnits med ett minskande barnunderlag och ökade kostnader - samtidigt som både kvalitet och uppdrag enligt skollag och läroplaner säkerställs.
Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden	Att ha en budget i balans.	Uppfylls	Nämnden bidrar till god ekonomisk hushållning för kommunen och vidtar omfattande åtgärder för en budget i balans över tid. Att uppnå målvärdet för indikatorn har för år 2023 inte varit möjligt samtidigt som man bidrar till god ekonomisk hushållning varför målet ändå bedöms uppfyllt.
Kommunstyrelsen	Kommunstyrelsen ska ha en ekonomi i balans och dess verksamheter ska bidra till en god ekonomisk hushållning.	Uppfylls	Kommunstyrelsen har under året arbetat för en ekonomi i balans inom Kommunledningsförvaltningen. De riktade effektiviseringsuppdragen inför och under året, har fördelats inom Kommunledningsförvaltningens olika avdelningar. Kommunstyrelsen har också arbetat med att förbättra ekonomistyrningen kopplat till kommunens gemensamma portföljer som används till kommunövergripande utveckling, samt till förvaltning av kommunens alla IT-system.

Strategiskt mål 1: Varje nämnd ska ha en budget i balans och dess verksamheter ska bidra till en god ekonomisk hushållning			
Nämnd/Bolag	Målformulering	Måluppfyllelse	Nämndens/bolagets kommentar till måluppfyllelsen
Kultur- och frilidsnämnden	Ett hållbart och resurseffektivt arbete.	Uppfylls	Nämnden och dess verksamheter har väl förankrade arbets-sätt och etablerade rutiner för ekonomisk uppföljning och ett välutvecklat arbetsätt för intern kontroll för att främja god ekonomisk hushållning och säkerställa effektiv verksamhet. Den positiva avvikelsen är kopplad till omvärldsfaktorer som verksamheterna själva inte kan påverka. Samverkan med skolor, som delning av tjänster eller köp av tjänster, bidrar till effektivitet. Samverkan med civilsamhället sker också i olika former för att tillgängliggöra aktiviteter för barn och unga. Finansiering sker även genom samarbeten och projekt, som projekt i Vivalla som finansieras via EFS och Partnerskap Örebro som bekostar vuxennärvaro sommartid.
Markplanerings- och exploateringsnämnden	Markplanerings- och exploateringsnämnden ska ha en budget i balans.	Uppfylls ej	Avvikelsen mot budget var väntad i och med att intäkterna från tomträterna minskar utan att kostnaderna minskar i motsvarande omfattning. En utredning genomförs för att se vilka åtgärder som kan vidtas för att öka intäkterna från tomträterna.
Markplanerings- och exploateringsnämnden	Förbättra och säkra upp investeringsprocessen för att säkerställa tydlighet, transparens, god prioritering av medel samt effektivt genomförande.	Uppfylls	Målet uppfylls i förhållande till målvärdet som var att mäta nyttjandegraden. Mätningen har gett underlag inför verksamhetsplaneringen 2024 där ett reellt målvärde satts. Det har dock skett en ökning av nyttjandegraden sedan 2022, men nyttjandegraden behöver öka ytterligare. I slutet av 2023 togs ett nytt arbetsätt fram för arbetet med investeringsbehov och investeringsbudget som tydliggör prioritering av investeringsmedel. Arbetet med uppföljning och effektivt genomförande fortsätter.
Socialnämnden	Socialnämndens kostnader överskrider inte det ekonomiska utrymmet.	Uppfylls ej	Nämndmålet för 2023 anses inte uppfyllt, trots att indikatorernas målvärden uppnåtts. Nämndens ekonomiska situation bedöms i huvudsak bero på att de senaste årens förändringar i kommuninvånarnas behov och den alltmer komplexa problembilden som verksamheten hanterar, är mer resurskrävande än vad nämndens tilldelade ekonomiska ram räcker till. I denna bedömning finns många parametrar och variationer i orsaker och åtgärder. Verksamheterna arbetar aktivt och långsiktigt med en lång rad åtgärder och genomlysningar i syfte att motverka fortsatta kostnadsökningar. Nämnden förväntar sig dock inte att kunna effektivisera bort det ackumulerade ekonomiska underskottet, utan bedömer att den ekonomiska ramen även behöver förstärkas.
Teknik- och servicenämnden	Teknik- och servicenämnden ska ha en budget i balans.	Uppfylls ej	Teknik- och servicenämnden har för de skattefinansierade verksamheterna en negativ budgetavvikelse, som förklaras främst av vinterväghållningen, måltidsverksamheten och Projektenheten. Inom nämnden finns dock andra positiva avvikelser till följd av bl.a. ökad gasdistribution, sålda fordon, samt vakanser som delvis väger upp det resultatet. Avfallsverksamheten redovisar en positiv budgetavvikelse. Året har gett högre intäkter än förväntat från mottagningen av förorenade jordar vid Atleverket samt lägre avskrivningskostnader. VA-verksamhetens resultat för året är i linje med budget. Gällande beslutade åtgärder för att nå en budget i balans har dessvärre ingen effekt hittills uppnåtts. Åtgärderna får förhoppningsvis ekonomisk effekt framöver.
Vård- och omsorgsnämnden	Nämnden ska ha en budget i balans.	Uppfylls ej	Trots flertalet vidtagna åtgärder redovisar nämnden ett underskott om -77,3 mnkr för helåret. Exempel på vidtagna åtgärder är avveckling av ett vård- och omsorgsboende, reviderade biståndsriktlinjer, samt aktivt arbete för att minska kostnader för övertid samt timvikarier. Underskott mot budget redovisas främst inom hemvård, vård- och omsorgsboende, den kommunala hemsjukvården samt färdtjänsten. En stor del av budgetavvikelsen för hemvården och vård- och omsorgsboende är följd av skärpta regler för elva timmars dygnsvila, förändrat nattarbetstidsmått för omvårdnadspersonal samt heltid som norm. Orsaken till hemsjukvårdens negativa avvikelse beror främst på höga kostnader för bemanningssjuksköterskor. Färdtjänstens negativa avvikelse beror främst på ökade volymer för resandet, handläggning av ansökningar av färdtjänst samt indexuppräknig.

Strategiskt mål 1: Varje nämnd ska ha en budget i balans och dess verksamheter ska bidra till en god ekonomisk hushållning			
Nämnd/Bolag	Målformulering	Måluppfyllelse	Nämndens/bolagets kommentar till måluppfyllelsen
Överförmyndar-nämnden	Nämnden och dess verksamhet ska under 2023 verka för en utveckling som innebär att nämndens kostnader som är påverkansbara framgent inte ska avvika negativt mot budget.	Uppfylls ej	Det är främst utökade personalkostnader som förklarar underskottet 2023. Utredning behövs om förvaltarenheten och hur svåra huvudmannaskap bör hanteras. Dialog har förts med kommunledningen om förutsättningarna och nödvändig utveckling för att kunna säkra grunduppdraget och på sikt nå ett läge där påverkbara kostnader inte avviker mot budget. Förhoppningsvis har en negativ trend brutits, genom att antalet begäran om entledigande minskar och att byten av ställföreträdare kan göras snabbare än förut. På sikt bör det innebära att färre ärenden köps av konsult.
Futurum	Mål 2030 Avkastning på egna kapitalet ska minst vara 5 %. 2023 motsvarar detta ca 38 mnkr av resultatet efter finansiella poster.	Uppfylls	Resultatet efter finansiella poster uppgick till 136,9 mnkr. Resultatet har påverkats av bolagets låga andel rörlig ränta, lägre underhållsbehov och energieffektiviseringar som har gjorts sen bolagets startade. Detta samt att större investeringar har flyttats fram har gjort det möjligt för bolaget att amortera på låneskulden med 299 mnkr under 2023. Vilket är en viktig förutsättning för att kunna återfinansiera, när det är dags att underhålla fastigheterna igen.
Futurum	Mål 2030 Tekniska livslängden på våra komponenter ska vara 10 % längre än den ekonomiska livslängden. Delmål 2023,2025,2027 - Ronderingar ska ha genomförts på alla identifierade kontrollpunkter i Green view	Uppfylls	Under 2023 var detta en kontrollpunkt i bolagets tillsynsplan, kontrollen genomfördes utan anmärkning.
Futurum	Mål 2030, Låneskulden ska uppgå till 3,5 mdkr, förutsatt att inga stora beställningar sker. Delmål 2023 - Låneskulden ska uppgå till 4 mdkr, förutsatt att inga stora beställningar sker	Uppfylls	Bolaget har per 2023-12-31 en låneskuld på 3,8 mdkr, under 2024 kommer detta mål att revideras.
Kumbro	Nå koncernens uppsatta mål och resultatkrav.	Uppfylls	Se nulägesöversikt för bolagen.
ÖBO	Bolaget ska ha en totalavkastning på 7 % i snitt för de senaste tre åren.	Uppfylls ej	Bolagets genomsnittliga totalavkastning understiger i dagsläget 7 %. Totalavkastning innefattar marknadsvärdesutvecklingen för våra fastigheter under innevarande år. I och med marknadsvärdesnedgång under 2023 och 2022 så försämrar genomsnittliga totalavkastningen under den senaste treårsperioden markant. Mellan 2023 och 2022 minskar bolagets fastighetsvärden med drygt 2 mdkr till 33 mdkr. Marknadsvärdena överstiger våra bokförda värden med mycket goda marginaler men i helrenoveringsprojekt och vid nyproduktion där bokförda värden är höga utgör marknadsvärden en mer relevant påverkan på bolagets förutsättningar.
ÖBO	Bolaget ska ha ett resultat på 10 mnkr för 2023.	Uppfylls	Bolaget fick under våren reviderat resultatkrav för 2023 och 2024. Det reviderade resultatkravet för bolaget uppfylls. Bolaget jobbar aktivt med både effektiviseringar av verksamhet, hyresförhandlingar, ränte- och elderivat för att hålla nere kostnadsutvecklingen samtidigt som vi ser över de långsiktiga finansieringsbehoven. Bolagets inre och yttre effektivitet är hög. Jämförelser har gjorts med rikssnittet för allmännyttiga bolag och även mot bolag med fler än 10 000 lägenheter. I alla parametrar har vi likvärdig och oftast bättre utfall. Vi har samtidigt drygt 5 % lägre hyror. Utmaningar kopplat till resultatet utgörs av hanteringen av underhåll. Vår fastighetsportfölj innehar stor andel fastigheter med värdeår runt 1965–1975. Dessa fastigheters tekniska ålder börjar nå ett läge där stora renoveringar behöver göras.
Örebrokompaniet	Örebrokompaniet ska ha en budget i balans och redovisa minst ett nollresultat.	Uppfylls	Årets resultat blev 21 885 kr efter skatt.
Örebro Parkering	Att verka för tillväxt i verksamheten.	Uppfylls	Planering pågår för byggnation av första parkeringshuset.

Strategiskt mål 1: Varje nämnd ska ha en budget i balans och dess verksamheter ska bidra till en god ekonomisk hushållning			
Nämnd/Bolag	Målformulering	Måluppfyllelse	Nämndens/bolagets kommentar till måluppfyllelsen
Örebro Parkering	Att överträffa årets budget resultatmässigt.	Uppfylls	Budget -3,2 mnkr, utfall -0,9 mnkr. Verksamheten har bedrivits på sparlåga med inhyrd personal från Örebroporten. Det har inte skett någon ökning av verksamheten och bolaget har inte heller haft några rekryteringskostnader.
Örebro Parkering	Att senast inom tre år kunna uppfylla ägarens resultatkrav.	Uppfylls ej	Oklart om framtiden för bolaget, svårt att prognostisera framtiden.
Örebroporten	Inget eget mål.	Uppfylls	Budgeten är i balans även om det kortsiktigt är ett ansträngt budgetläge pga. lokalinvesteringar som först 2024 ger helårseffekt på intäktsidan. Örebroporten arbetar aktivt med en långtidsprognos i hela verksamheten för att analysera och hantera olika scenarion.
Örebroporten	Uppfylla ägarens resultatkrav.	Uppfylls	Alla nytecknade hyresavtal, investerings- och reinvesteringsbeslut fattas med en bakomliggande kalkyl som tar höjd för att kunna upprätthålla en långsiktigt hållbar fastighetsekonomi. Ägarens resultatkrav för 2023 om 29 mnkr uppfylls då resultatet efter finansnetto uppgår till 45 mnkr.
Örebroporten	Årets kassaflöde från den löpande verksamheten ska uppgå till en nivå som kan finansiera investeringar som inte är hyresgrundade och ägarens krav på utdelning.	Uppfylls	Kassaflöde 2023 finansierar både ej hyreshöjande åtgärder/ underhåll och utdelning.
Örebroporten	Direktavkastningen ska uppgå till minst 6 % utifrån bokfört värde.	Uppfylls	Direktavkastningen 2023-12-31 uppgår till 7,5 %.
Örebroporten	Soliditeten ska vara minst 20 %.	Uppfylls	Investeringar och försäljningar balanseras för att upprätthålla soliditetsmålet. Soliditeten 2023-12-31 uppgår till 21,4 %.

Strategiskt mål 2: Örebro kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare som erbjuder en trygg och säker arbetsmiljö som bidrar till ett hållbart arbetsliv			
Nämnd/Bolag	Målformulering	Måluppfyllelse	Nämndens/bolagets kommentar till måluppfyllelsen
Bygg- och miljönämnden	Bygg- och miljönämnden ska vara en attraktiv arbetsgivare.	Uppfylls	I och med sammanslagningen till en ny förvaltning riktades fokus på att lära känna varandra och att lära sig den nya organisationen. Under året har ett arbete genomförts med att ta fram en visuell målbild och gemensamma förhållningssätt för förvaltningen. Arbetet fortsätter med att implementera den visuella målbilden i det dagliga arbetet. Ett arbete har också genomförts för att öka förståelsen för och kunskapen om varandras uppdrag, vilket bidrar till att stärka förutsättningarna för teamarbete och samarbete. Samtidigt har cheferna genomgått ledarskapsutveckling som syftat till att stärka och utveckla ledarskapet, för att bättre möta de behov som uppstår till följd av tillitsbaserad styrning och ledning, innovation och förändringsledning.
Bygg- och miljönämnden	Bygg- och miljönämndens verksamhet ska ha utbyte med skolor och lärosäten.	Uppfylls	Under året har verksamheten räknat sina aktiviteter med skolor och lärosäten för att sedan kunna sätta ett målvärde för kommande år. Nämnden har under året haft flera utbyten med skolor och lärosäten. Exempel på aktiviteter som genomförts: Tagit emot praktikanter, ställt upp på intervjuer, föreläst, deltagit på mässor och genomfört utbildningspass. Bygglovsavdelningen sitter med i Branschrådet som Örebro universitet samordnar och där aktörer inom byggbranschen i Örebro är med och ger inspel på Byggingenjörsprogrammet. Avdelningen hjälper även yrkeshögskoleutbildningar som vill förankra sina kursplaner och stämma av behovet av personella resurser på arbetsmarknaden. Under hösten undersökte en praktikant från Kriminologiprogrammet på Örebro universitet, hur verksamheten kan utveckla arbetet med trygghetsstudier kopplat till detaljplaner.
Funktionsstödsnämnden	Funktionsstödsnämnden åtar sig att arbeta utifrån behållarperspektivet för att minska personalomsättningen och öka kontinuiteten.	Uppfylls	En viktig del i behållarperspektivet är att analysera varför medarbetare väljer att avsluta sin anställning inom Funktionsstödsområdet. Arbetet med avslutningsprocessen har avstannat pga. att stort fokus har legat på att forma den nya Socialförvaltningen samt organisationen inom funktionsstödsområdet. Under 2024 finns förhoppningar om att en processledare finns på plats som kan arbeta vidare med att aggregera resultatet för funktionsstödsområdet. I samtliga verksamheter har arbete med Organisatorisk och social arbetsmiljö (OSA) prioriterats för både medarbetare och chefer. Fokus har funnits och finns på vad som görs bra samt spridning av detta. Effekter som kan ses är ett bättre arbetsklimat och en trygghet i att våga lyfta frågeställningar och stötta varandra.
Förskolenämnden	Tillgången på arbetskraft ska vara säkrad.	Uppfylls	Målen bedöms uppfyllas då majoriteten av valda indikatorer uppnås. Fler andel rektorer har 50 % av sina medarbetare som är förskollärare jämfört med tidigare år, antalet vakansanmälningar har minskat jämfört med tidigare år samt kostnaden för vikarier ligger på en lägre nivå i år jämfört med 2022. De kompetensförsörjningsutmaningar som idag finns med att säkerställa att alla barn får undervisning av legitimerade förskollärare och utbildade barnskötare kommer fortsätta under överskådlig framtid Förskolenämndens arbete med likvärdig bemanning som pågått i några år behöver därmed fortsätta likvärdigt som samarbete med förskolläro-utbildningar. Även andra insatser och strategier pågår för att attrahera nya medarbetare, men också för att behålla och utveckla de medarbetare som idag arbetar i förskolorna. Förskolenämnden ser även fortsatt att rekrytering av vikarier och ordinarie personal är svårt till vissa områden, så som exempelvis förskolor på landsbygden.

Strategiskt mål 2: Örebro kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare som erbjuder en trygg och säker arbetsmiljö som bidrar till ett hållbart arbetsliv			
Nämnd/Bolag	Målformulering	Måluppfyllelse	Nämndens/bolagets kommentar till måluppfyllelsen
Förskolenämnden	Alla medarbetare ska ha en god arbetsmiljö.	Uppfylls	Målen bedöms uppnås. Indikatorerna som utgår ifrån medarbetarenkät och SAM-enkät har båda ökat jämfört med tidigare år och resultat som visar på att medarbetare trivs på sina arbetsplatser. Sjukfrånvaron är fortfarande högre i förskolan jämfört med övriga kommunen, men har sjunkit något jämfört med tidigare år. En av Förskolenämndens indikatorer är HME-värdet (hållbart medarbetarengagemang). Begreppet "hållbart" markerar att detta index för medarbetarengagemang fokuserar på organisationens förmåga att främja, ta tillvara, och bygga vidare på engagemang. Andelen enheter med ett HME-värde på 78–100 inom förskolan blev i år 96 % jämfört med 92 % 2022. Motsvarande värde för Örebro kommun i sin helhet är 68 %.
Förskolenämnden	Alla medarbetare ska ha förutsättningar att utföra sitt uppdrag och utveckla sin kompetens.	Uppfylls ej	Förskolenämnden anser att målet ej är uppfyllt för 2023 eftersom endast en av tre indikatorer når sitt målvärde för året. Arbetet med introduktion har exempelvis inte gett utslag i Onboardingenkäten. Ett antal utbildningsinsatser har påbörjats under året som kommer ge effekter kommande år, bl.a. att barnskötare validerar sig för att få förskollärarexamen och att projektet om yrkessvenska påbörjats där även bemanningsenheten involverats för att kompetensutveckla både vikarier och tillsvidareanställd personal i svenska.
Grundskolenämnden	Tillgången på arbetskraft ska vara säkrad.	Uppfylls ej	Det finns fortfarande bristande likvärdighet mellan skolors tillgång till lärarkompetens och en svårighet att tillgå vikarier vid ordinarie medarbetares frånvaro. Grundskolenämnden ser dock att antalet vakansanmälningar för medarbetare inom skolan samt att den sammantagna kostnaden för vikarier minskat 2023 jämfört med föregående år.
Grundskolenämnden	Alla medarbetare ska ha en god arbetsmiljö.	Uppfylls	Målets indikatorer har ökat något mot tidigare år, men är fortfarande på en lägre nivå än önskvärt. De insatser som är kopplade till målet behöver därför fortsätta att utvecklas.
Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden	Att index för hållbart medarbetarengagemang (HME-index) ska öka.	Uppfylls	HME-värdet har ökat och det systematiska arbetsmiljöarbetet har ytterligare utvecklats.
Kommunstyrelsen	Inget eget mål.	Uppfylls	KS har stöttat övriga nämnder i analysarbete samt genomförande av aktiviteter utifrån "Säkra kompetensen". Stöd har också getts till chefer att arbeta systematiskt med mål och aktiviteter kring OSA. KS har stöttat verksamheterna genom utvecklingsportföljen för kompetensförsörjning. Ett flertal projekt har drivits genom portföljen.
Kultur- och fritidsnämnden	Ett hållbart och resurseffektivt arbete.	Uppfylls	De systematiska arbetsmiljöprocesserna och kompetensstyrningsmodellen har genomförts enligt årsplanering och kompletterats med uppföljning av arbetsmiljön vid organisatoriska förändringar. Åtgärder har implementerats och följts upp. En ökad transparens har bidragit till tydlighet vid uppföljning. Utfallet av den årliga HME-enkäten visar att nämnden ligger något högre än kommunen som helhet. De förändrade reglerna kring dygnsvila har resulterat i omstrukturering av personalscheman inom flera verksamheter. Det har även inneburit utmaningar för rekrytering och behållande av framför allt timpersonal, då de oftast har andra anställningar. Förändringen har positiva inslag genom att bidra till ett mer hälsosamt och hållbart arbetsliv. Flera verksamheter har genomfört en utbildning kring PGD (pågående dödligt våld). Utbildningsinsatser inom ytterligare verksamhetsområden fortsätter 2024.

Strategiskt mål 2: Örebro kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare som erbjuder en trygg och säker arbetsmiljö som bidrar till ett hållbart arbetsliv			
Nämnd/Bolag	Målformulering	Måluppfyllelse	Nämndens/bolagets kommentar till måluppfyllelsen
Markplanerings- och exploateringsnämnden	Markplanerings- och exploateringsnämnden ska vara en attraktiv arbetsgivare.	Uppfylls	Under 2022 och 2023 skedde ett gediget arbete för att skapa en smidig övergång in i den nya förvaltnings- och nämndorganisationen. Viktigt att poängtera är att nämndens verksamhet fortsätter att arbeta med och stärka arbetsmiljön, framför allt inom ramen för det systematiska arbetsmiljöarbetet, för att fortsätta vara en attraktiv arbetsgivare. Chefer och medarbetare har tillsammans under året arbetat fram en visuell målbild för Miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen i syfte att stärka samarbetet mellan enheterna. Under året avslutades också den satsning gällande ledarskapsutveckling som genomförts i syfte att stärka cheferna i sin roll för att bättre möta de behov som uppstår av ledarskapet till följd av tillitsbaserad styrning och ledning, innovation och förändringsledning.
Markplanerings- och exploateringsnämnden	Markplanerings- och exploateringsnämnden ska ha ett utbyte med skolor och lärosäten.	Uppfylls	Under året har verksamheten tagit emot praktikanter, deltagit på studentmässor, bidragit med underlag till uppsatsämnen, gästföreläst på högskolor och universitet och på många andra sätt haft utbyten med skolor och lärosäten. Detta har skett i syfte att stärka Örebros kompetensförsörjning och människors framtidsutsikter på arbetsmarknaden. Särskilda insatser har gjorts mot specifika arbetsgrupper, så som arkitektstudenter och civilingenjörstudenter för att stärka möjligheten att attrahera och rekrytera dessa kompetenser.
Socialnämnden	Socialnämnden ska vara en attraktiv arbetsgivare.	Uppfylls	Samtliga mått som följs inom målet visar på en tillräckligt stabil situation för befintliga medarbetare. Nämndens utmaning är främst att kunna rekrytera medarbetare med relevant erfarenhet, som inte bara uppfyller de formella kraven. Utmaningen är särskilt stor i verksamheter med schemalagt arbetstid utanför kontorstider. När verksamheter periodvis har en hög andel medarbetare med mycket begränsad erfarenhet av yrket, målgruppen och organisationen, riskerar det att få negativa effekter på flödet i handläggningen och tillgången till resurser för interna insatser. Samtidigt ställer det höga krav på goda förutsättningar i ledarskapet.
Teknik- och servicenämnden	Teknik- och servicenämnden ska vara en attraktiv arbetsgivare som erbjuder en trygg och säker arbetsmiljö.	Uppfylls	Årets förbättrade HME-värde och OSA-index innebär att nämndmålet har uppfyllts. Exempel på framgångsfaktorer inom förvaltningen är ett nära ledarskap, hög delaktighet kring målsättningar, dialog om verksamhetsutveckling närmare medarbetarna, tydliggörande av roller och uppdrag, stärkt dialog mellan chefer och medarbetare, stärkt ledarskap samt förbättrade förutsättningar för cheferna. Uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet visar att kunskaper om den organisatoriska och sociala arbetsmiljön (OSA) behöver stärkas. Lokalförändringar under året har skapat bättre förutsättningar för den fysiska arbetsmiljön i Berglunda samt i renoverade kök i måltidsverksamheten. Under hösten skärptes reglerna kring elva timmars dygnsvila för förvaltningens verksamheter med beredskap. Kompetensförsörjningsutmaningar ger i flera fall negativa konsekvenser för arbetsmiljön, men måltidsverksamheten har under året sett positiva effekter genom inrättandet av pooltjänster, samt utbildning i yrkessvenska.
Vård- och omsorgsnämnden	Medarbetare inom Vård och omsorg ska ha möjlighet att vidareutveckla sin kompetens inom yrkesområdet.	Uppfylls	Kompetensförsörjningsplan för 2024 till 2025 är framtagen och ska stödja arbete med kompetensförsörjning och kompetensutveckling. Förbättrade förutsättningar har skapats för nätverkande och forum för specialistundersköterskor. Projektet Kompetenslyftet pågår med syfte att erbjuda kompetensutvecklingsinsatser för medarbetare utan formell kompetens som ges möjligheter till validering, undersköterskelyft, vårdbiträdeslyft eller språkutbildning. Övergripande arbete har genomförts för att säkerställa att ombudsroller, med sin särskilda och fördjupade kompetens, bidrar till kvalitetshöjning inom verksamheterna och kunskapsspridning inom sina ansvarsområden. Området arbetar aktivt för en ökad akademisering.

Strategiskt mål 2: Örebro kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare som erbjuder en trygg och säker arbetsmiljö som bidrar till ett hållbart arbetsliv			
Nämnd/Bolag	Målformulering	Måluppfyllelse	Nämndens/bolagets kommentar till måluppfyllelsen
Vård- och omsorgsnämnden	Medarbetare i Vård och omsorg ska ha möjlighet att arbeta heltid.	Uppfylls	Verksamheterna fortsätter arbeta aktivt med heltid som norm och samtliga medarbetare inom området som önskar arbeta heltid erbjuds möjlighet att utöka sin sysselsättningsgrad. Andel heltidsanställda har en fortsatt hög och stabil nivå inom Förebyggande verksamhet. Positiv utveckling syns inom vård- och omsorgsboende och hemvården vilket ger ökad möjlighet att klara av pågående rekryteringsutmaning. Den bidrar även till att andelen timavlönade minskar samt att kompetens och erfarenhet behålls inom verksamheterna. Förutom förbättrad arbetsmiljö förväntas utvecklingen även bidra till ökad kontinuitet, ökad kvalitet samt färre medarbetare med deltidansställning. Normen är att nya tjänster annonseras på heltid.
Vård- och omsorgsnämnden	Chefer inom Vård och omsorg ska ha förutsättningar att utöva ett aktivt och närvarande ledarskap.	Uppfylls ej	Den samlade bedömningen är att målet delvis uppnåtts under 2023 utifrån att insatser behöver fortgå för att stärka chefernas organisatoriska förutsättningar vilka bidrar till god arbetsmiljö och ökad möjlighet för chefer att fullgöra sina uppdrag. Det kan t.ex. handla om antal medarbetare per chef, tillgång till administrativt stöd och forum för dialog. Flertalet aktiviteter som ska bidra till måluppfyllelse pågår, exempelvis genom verktyget Chefoskopet som fokuserar på chefers organisatoriska arbetsmiljö. Den renodlade hälso- och sjukvårdsorganisationen som implementeras i januari 2024 inom vård- och omsorgsboende kommer successivt bidra till bättre förutsättningar för enhetschefer genom att de får leda ett färre antal processer samt får färre underställda medarbetare.
Överförmyndarnämnden	Personalen ska känna en trygghet i att de har den arbetsledning och kompetens som krävs för uppdraget.	Uppfylls ej	Verksamheten har förändrat arbetssätt och gjort ny ärendefördelning, vilket medfört bättre ärendekontroll och att verksamheten har fått en positiv respons från ställföreträdare. Vakanser och sjukskrivningar under delar av året har dock påverkat negativt. Personalen har haft interna och externa utbildningar. Den dagliga kompetensöverföringen har ökat. Chefens uppfattning är att delar av personalen känner att de har den trygghet och arbetsledning som krävs. En del arbetsmiljöarbete återstår för att effekten ska kunna sägas nås fullt ut.
Futurum	Futurum: Mål 2030 Mångfalden i bolaget ska vara... - ...20 % medarbetare med etnisk bakgrund - ...Ålder 16–29 år 17 %, 30–59 år 68 %, 60– år 15 % - ...20 % medarbetare kända funktionsnedsättningar Delmål 2023 - ...14 % medarbetare med etnisk bakgrund - ...Ålder 16–29 år 17 %, 30–59 år 71 %, 60– år 12 % - ...15 % medarbetare kända funktionsnedsättningar.	Uppfylls	Samtliga delmål för 2023 uppfylls med undantag för åldersspridning 16–29, där uppgår resultatet till 12 %.
Futurum	Mål 2030, 59 % friska medarbetare. (Basår 2021 52 %) Delmål 2023 - 53 % friska medarbetare.	Uppfylls	
Futurum	Mål 2030, 92 % nöjda medarbetare (NMI). Delmål 2023 - 80 % nöjda eller mycket nöjda medarbetare.	Uppfylls	
Kumbro	Bolaget ska vara en attraktiv arbetsgivare.	Uppfylls	Kumbro är drivande i projektet Smart Säker Stad, omställningsprojekt för att vara en resurseffektiv, hållbar och attraktiv stad.

Strategiskt mål 2: Örebro kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare som erbjuder en trygg och säker arbetsmiljö som bidrar till ett hållbart arbetsliv			
Nämnd/Bolag	Målformulering	Måluppfyllelse	Nämndens/bolagets kommentar till måluppfyllelsen
ÖBO	NMI, Nöjd medarbetarindex, 73.	Uppfylls ej	Medarbetarna är vår viktigaste resurs för att lyckas nå våra mål. Högt engagemang, trivsel och delaktighet är viktigt för oss. Genom att utveckla arbetsgivarvarumärket attraherar och behåller vi god kompetens. Ett starkt NMI visar att vi arbetar på rätt sätt och därigenom skapar kundnytta, attraktiv stad, företagsutveckling och lönsamhet. Målet uppfylls ej under 2023 pga. stort tapp under året kopplat till den omfattande organisationsförändring som gjordes 2022. Vi ser en positiv trend utifrån att organisationen landar och man hittar rätt i nya roller.
Örebrokompaniet	Vi ska kvalificeras oss enligt certifieringen "Great Place To Work".	Uppfylls	Certifierade i november 2023.
Örebro Parkering	Förbereda bemanning för en utökad verksamhet.	Uppfylls ej	Inväntar besked från Örebro Rådhus och Örebro kommun om framtiden för bolaget.
Örebro Parkering	Förbereda för en eventuell verksamhetsövergång.	Uppfylls ej	Inväntar besked från Örebro Rådhus och Örebro kommun om framtiden för bolaget.
Örebroporten	Örebroporten ska vara en attraktiv arbetsgivare.	Uppfylls	Örebroporten arbetar kontinuerligt med regelbundna pulsmätningar, olika personalaktiviteter, erbjuder personalförmåner såsom friskvårdsbidrag, förmånscykel, flexibel arbetstid och möjlighet till hemarbete. Örebroporten tar regelbundet emot praktikanter från yrkesutbildningar som ligger nära vår verksamhet.
Örebroporten	Organisationen ska vara anpassad efter verksamhetens behov.	Uppfylls	Örebroporten arbetar kontinuerligt för att anpassa organisationen utifrån verksamhetens behov dels genom att se över rollbeskrivningar vid ny- och ersättningsrekryteringar, dels genom att genomföra organisationsförändringar som möter organisationens, samarbetspartners och kunders behov.
Örebroporten	Alla medarbetare på Örebroporten ska under 2023 göra en "digital förflyttning" utifrån sina egna utgångspunkter. Syftet med detta är att underlätta och effektivisera vårt dagliga arbete och förbättra dokumentationen och uppföljningen av det vi producerar.	Uppfylls	Individuella utvecklingsplaner har tagits fram för samtliga medarbetare för att kunna följa upp att var och en gör en "digital förflyttning" under 2023, uppföljning har skett vid medarbetarsamtal, genomförda under oktober och november 2023.

Strategiskt område: Lärande, utbildning och arbetsmarknad

Strategiskt mål 3: Alla elever ska nå kunskapsmålen i skolan

Nämnd/Bolag	Målformulering	Måloppfyllelse	Nämndens/bolagets kommentar till måloppfyllelsen
Grundskole-nämnden	Alla elever har de kunskaper de behöver för att vara väl förberedda för fortsatt utbildning.	Uppfylls ej	Målet bedöms ej vara uppfyllt eftersom samtliga indikatorer inte når målvärdet. Däremot nådde indikatorn om behörighet till gymnasialt yrkesprogram det satta målvärdet på 77 %. Efter sommarens lovskola nådde ytterligare elever behörighet vilket gör att den slutgiltiga behörighetssiffran blev 80 % behörighet till gymnasialt yrkesprogram. Övriga indikatorer ligger inom räckhåll för de mål som Grundskolenämnden satt upp. Det är däremot för många elever som fortsatt inte når målen i årskurs 3, 6 och 9. Förvaltningen har under året fortsatt sitt arbete med insatserna kopplat till Handlingsplan för likvärdig skola som antogs under mandatperioden 2018–2022 och som sträcker sig fram till 2027. De analyser som låg till grund för handlingsplanen samt utmaningen med likvärdigheten mellan och inom skolenheter kvarstår. Under året har arbetet med flera aktiviteter kopplade till handlingsplanen genomförts. 2023 var även första året som flickorna hade sämre behörighetssiffror än pojkarna.
Grundskole-nämnden	Alla elever kan läsa och använda det svenska språket på ett rikt och nyanserat sätt.	Uppfylls ej	Målvärdena för indikatorerna nås ej för 2023. Det är framför allt svenska som andraspråk som genomgående har ett lågt resultat. I det avseendet sticker dock inte Örebro kommun ut nationellt då resultaten i svenska som andraspråk sett över hela landet är låga. Grundskolenämnden kommer fortsatt behöva satsa på utbildnings- och utvecklingsinsatser kopplat till svenska och svenska som andraspråk. Tidiga insatser har identifierats som en av de mest avgörande faktorerna för att öka måloppfyllelsen på sikt. De elever som inte klarar läskunnigheten i årskurs 1 sedan har svårt att nå målen i årskurs 3. Forskning visar även att de elever som inte når godkända resultat i nationella prov i år 3 riskerar att inte heller nå målen för årskurs 9. Förvaltningen har fortsatt arbetet med fokus på övergången mellan förskola och förskoleklass samt insatser kopplade mot språkutvecklande arbete.
Grundskole-nämnden	Alla elever kan använda sig av matematiskt tänkande för vidare studier och i vardagslivet.	Uppfylls ej	Målvärdet bedöms ej vara uppfyllt. I stället syns en tendens av sjunkande resultat i matematik för årskurs 9. Lägre resultat i matematik kan ofta kopplas till den språkliga förståelsen. Därför ses ett behov av ytterligare analyser av resultaten kopplade till matematiken för att kunna identifiera vilka insatser som behövs för att höja måloppfyllelsen. Sedan tidigare har flera skolor förändrat undervisning i matematik för att möta elevernas behov. Ännu ses inte det i elevernas resultat och därför ska förvaltningen under nästkommande år följa upp matematikundervisningen specifikt.
Gymnasie- och arbetsmarknads-nämnden	Att måloppfyllelsen på gymnasiet och vuxenutbildningen ska öka.	Uppfylls ej	Måloppfyllelsen på gymnasiet har ökat något, medan måloppfyllelsen inom vuxenutbildningen varierar mellan olika studieförmer.
Kultur- och fritidsnämnden	Ett livslångt lärande för alla.	Uppfylls ej	De pedagogiska inslagen finns inom flera av nämndens verksamheter. Hur verksamheterna kan bidra till skolans måloppfyllelse är dock beroende av att verksamheternas kompetens efterfrågas. En god dialog förs med de skolor som tar del av Kulturpaletten som stärker grundskolans egna kompetenser på ett bra sätt. Resurser saknas dock för att möta den ökande efterfrågan. Naturskolan och Komtek erbjuder kompetensutbildning inom exempelvis teknik och naturämnen. Skolbio, konstvandringar och digitala skaparverkstäder är andra exempel där lärarhandledningar erbjuds. Fritidsgårdarna erbjuder bl.a. elevcaféer och skolfrutids. Samverkan finns kring utveckling av skolsimskolan. Fritidsbanken har ekonomiska utmaningar men fortsätter att erbjuda skolor utrustning.

Strategiskt mål 4: Alla barn och elever ska känna trygghet och studiero			
Nämnd/Bolag	Målformulering	Måluppfyllelse	Nämndens/bolagets kommentar till måluppfyllelsen
Förskolenämnden	Alla barn möter en trygg och god miljö där utbildningen bildar en helhet av omsorg, utveckling och lärande.	Uppfylls	Målet bedöms uppnås då utvalda indikatorer behåller sitt målvärde eller får ett liknande värde jämfört med föregående år. I årets brukarundersökning ses fortfarande vårdnadshavares positiva upplevelse av trygghet som det mest framträdande resultatet. Arbetet med att skapa en trygg lärmiljö behöver dock ständigt fortgå och uppehållas. För att säkerställa likvärdighet och stötta kunskapsutbyte behöver den centrala trygghetsgruppens arbete fortgå.
Grundskolenämnden	Alla elever får en utbildning som präglas av trygghet.	Uppfylls ej	Målvärdet att öka utfallet för 2023 nås inte, men upplevelsen av trygghet hos eleverna ligger på samma nivåer som tidigare år i brukarundersökningen. Främst är det flickor som ger uttryck för att de anser sig vara mindre trygga i skolan. Brukarundersökningen visar att 46 % och 47 % av eleverna i årskurs 5 och 8 uppger att de instämmer helt gällande påståendet att de känner sig trygga i skolan. I årkurs 3 var det 54 % av elever som uppger instämmer helt beträffande upplevelsen av trygghet i skolan. Detta hade Trygghetsgruppen uppe som diskussionsunderlag tillsammans med samtliga rektorer som fick i uppgift att jobba med sina resultatet utifrån ett nytt sätt att analysera. Det finns ett utvecklingsbehov att öka analysförmågan kopplat till trygghetsarbetet för att kunna arbeta ännu mer främjande och förebyggande.
Grundskolenämnden	Alla elever får en undervisning som präglas av studiero.	Uppfylls ej	Målvärdet att öka utfallet för 2023 uppnås inte men upplevelsen av lugn och ro hos eleverna ligger på samma nivåer som tidigare år i brukarundersökningen. Trygghetsgruppen har identifierat ett antal framgångsfaktorer kopplat till arbete med studiero. Dessa framgångsfaktorer korrelerar med framgångsfaktorerna för god kvalitet i undervisningen. I arbetet med trygghet och studiero under 2023 har Trygghetsgruppen tillsammans med rektorerna aktualiserat dessa arbetssätt och strategier.
Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden	Andelen elever som känner sig trygga i skolan och upplever studiero på lektionerna ska öka.	Uppfylls	Andel elever som känner sig trygga och upplever studiero är fortsatt hög. Örebro kommuns gymnasieskolor och vuxenutbildning arbetar systematiskt och uthålligt för ökad trygghet och studiero genom strukturerad och varierad undervisning, tillitsfulla relationer mellan lärare och elever samt ett aktivt värdegrundarbete.
Kultur- och fritidsnämnden	Ett livslångt lärande för alla.	Uppfylls	Nämndens verksamheter erbjuder trygga mötesplatser för inspiration och lärande. Upplevelserna och delaktigheten bidrar till en breddad bild av samhället och förståelse för sig själv och andra vilket bidrar till att skapa trygga individer. Fritidsledare finns på flera skolor dagtid vilket har flera funktioner. Dels bidrar det till trygghet och trivsel på skolan, dels till att skapa relationer vilket gör att mötesplatserna känns mer tillgängliga för målgruppen. Ytterligare exempel är samarbetet med daglig verksamhet som bedriver caféverksamhet på en idrottsanläggning vilket ökar vuxennärvaro på platsen. El Sistema har väl etablerat arbetssätt på flera skolor. Samarbetet med skolornas pedagoger fungerar väl, samtidigt finns lokalutmaningar med fler elever i befintliga lokaler vilket försvårar arbetet och försämrar arbetsmiljön för både lärare och elever.

Strategiskt mål 5: Det ska råda nolltolerans mot mobbing och kränkande behandling			
Nämnd/Bolag	Målformulering	Måluppfyllelse	Nämndens/bolagets kommentar till måluppfyllelsen
Bygg- och miljönämnden	Bygg- och miljönämnden ska motverka mobbing och kränkande behandling på arbetsplatsen.	Uppfylls	Området kränkande särbehandling ligger med som en punkt i det strategiska arbetet med den organisatoriska och sociala arbetsmiljön. Enheterna arbetar utifrån ett årshjul som säkerställer att samtliga delar berörs. Varje enhet har tillgång till diskussionsmaterial som ligger till grund för det förebyggande arbetet.

Strategiskt mål 5: Det ska råda nolltolerans mot mobbing och kränkande behandling			
Nämnd/Bolag	Målformulering	Måluppfyllelse	Nämndens/bolagets kommentar till måluppfyllelsen
Funktionsstödsnämnden	Funktionsstödsnämnden åtar sig att kompetensutveckla medarbetare i Mänskliga Rättigheter (MR) vilket innefattar områdena; jämställdhet, HBTQ, våld i nära relation samt relationer och sexualitet.	Uppfylls	Mänskliga rättigheter är en av de viktigaste grunderna i nämndens verksamheter. Frågorna tas upp i alla våra utbildningar. Ämnen vävs också in i den nya kompetenspyramiden som kommer att introduceras under 2024 och som ska skapa en ny struktur för kompetensutvecklingen inom Funktionsstödsnämndens verksamheter.
Förskolenämnden	Förskolan ska ha ett systematiskt trygghetsarbete.	Uppfylls	Målet bedöms som uppnått. Ett gott arbete pågår i förskolorna kopplat till trygghetsarbete, däremot krävs ytterligare arbete för att alla förskolor ska ha ett likvärdigt systematiskt trygghetsarbete. Under året har Förskolenämnden följt upp arbetet med kränkande behandling inom ramen för intern kontroll. Förskole- och grundskoleförvaltningen har bedömt att området har vissa brister. Med anledning av resultatet för tillsynen föreslås därför följande åtgärder: <ul style="list-style-type: none"> • Förskole- och grundskoleförvaltningen genomför kompetenshöjande insatser för att tydliggöra hur förskolor ska hantera misstänkta kränkningar. Förslagsvis sker detta i samarbete med förvaltningens trygghetsgrupp. • Förskole- och grundskoleförvaltningen förtydligar vart rektorer kan vända sig vid frågor om arbetet med kränkande behandling utifrån såväl juridiska frågor som frågor om dokumentation i stödsystem.
Grundskolenämnden	Alla verksamheter ska ha ett systematiskt trygghetsarbete.	Uppfylls ej	Målvärdet bedöms inte uppnås. Andelen av elever som instämmer i påståendena om att personal på skolan arbetar för att alla elever på skolan ska känna sig trygga och att vuxna på skolan ingriper om någon bli illa behandlad, har båda sjunkit jämfört med tidigare år. Trygghetsgruppens årliga analys av tryggheten visar på att det skedde en ökning av anmälda kränkningssärenden jämfört med föregående år. En möjlig förklaring till ökningen är att det nu är andra läsåret med nya kränkingsrutiner i dokumentationssystemet ProRenata och att skolorna blivit allt säkrare på hanteringen av anmälningar i det nya systemet.
Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden	Samtliga kommunala skolor och vuxenutbildning ska ha en plan mot kränkande behandling.	Uppfylls	Nämnden har säkerställt att alla skolor arbetar målinriktat mot kränkande behandling av barn och elever, att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling och att det upprättas en årlig plan mot kränkande behandling.
Kommunstyrelsen	Inget eget mål.	Uppfylls	Stöd till chefer för att arbeta mot alla typer av kränkande behandling, främst kränkande särbehandling, har tagits fram och erbjudits chefer i alla delar av kommunen. Stöd för utredning av tredje part vid misstankar om eller oro för kränkande särbehandling, har implementerats. Under året har även en ny visuellblåsarfunktion för kommunen och dess bolag tagits fram, i syfte att säkerställa anonymitet, för implementering under 2024.
Kultur- och fritidsnämnden	Ett livslångt lärande för alla.	Uppfylls	Ett aktivt arbete med att man ska känna sig inkluderad och välkommen är grunden till trygga och inspirerande mötesplatser som är tillgängliga för många. Faktorer som spelar in på hur verksamheten upplevs är lokalutformning, bemanning och personalens kompetens. För de elevgrupper som besöker de pedagogiska verksamheterna finns en aktiv vuxenärvaro samt en medvetenhet kring bemötande och relationsbyggande som bidrar till lugn och ordning. Elevenkäter på kulturskolan och besökarenkäter på fritidsgårdarna visar på goda resultat på trygghet och bemötande. Kulturskolan har deltagit i regionens arbete tillsammans med Youth 2030 för att öka ungdomars deltagande i utvecklingen av kulturlivet och avsatt en särskild resurs för att aktivt kunna delta i det nationella utvecklingsarbetet kring barn och ungas delaktighet i kulturlivet.

Strategiskt mål 5: Det ska råda nolltolerans mot mobbing och kränkande behandling			
Nämnd/Bolag	Målformulering	Måluppfyllelse	Nämndens/bolagets kommentar till måluppfyllelsen
Markplanerings- och exploateringsnämnden	Markplanerings- och exploateringsnämnden ska motverka mobbing och kränkande behandling på arbetsplatsen..	Uppfylls ej	Det finns en god kännedom om vikten av att motverka mobbing och kränkande särbehandling. Rutin att lyfta frågan regelbundet finns inskrivet i årshjul för APT (arbetsplatsträff) som cheferna har till stöd i sitt arbetsmiljöarbete. Målet bedöms som ej uppfyllt då två enheter inte uppmärksammat frågan i år om att motverka mobbing och kränkande särbehandling, båda uppger dock att det har gjorts tidigare eller planeras in kommande år.
Socialnämnden	Socialnämnden har ett systematiskt arbetsätt för att uppmärksamma och åtgärda avvikelser.	Uppfylls	Under året har förberedelser gjorts för att nyttja möjligheterna till det samlade avvikelshanteringssystem som finns i den nya versionen av verksamhetssystem som ska implementeras 2024.
Teknik- och servicenämnden	Teknik- och servicenämnden arbetar förbyggande för att förhindra kränkande särbehandling.	Uppfylls ej	Majoriteten av förvaltningens medarbetare tycker att de har en positiv utveckling i arbetsgruppen och en arbetsmiljö som gör att de trivs på jobbet, men förvaltningen uppfyller inte nämndmålet eftersom det även framgår i enkäten att alla arbetsplatser inte arbetar förebyggande. Dessutom, precis som föregående år, så är det nio procent av de anställda som upplever sig utsatt för kränkande särbehandling. Av de 50 personer i förvaltningen som angett att de upplevt kränkande särbehandling svarar drygt hälften att de vet hur man gör en anmälan och knappt hälften att de inte vet hur man anmäler. Detta tyder på vikten av att fortsätta informera och prata om gällande rutiner och den sociala arbetsmiljön vilket alla inte upplever att man gjort under året.
Vård- och omsorgsnämnden	Det ska råda nolltolerans mot mobbing och kränkande behandling med ökad kunskap om mänskliga rättigheter och människors lika värde.	Uppfylls ej	Under året finns ett anmälningsärende där utredning visat att kränkning förelåg varpå nämndmålet inte bedöms uppfyllas. Det är dock viktigt att notera att det är en liten avvikelse med hänsyn till organisationens storlek. Varje enhetschef ska en gång per år informera om kommunens syn på kränkande särbehandling och mobbing samt hur en medarbetare ska agera om den själv blir utsatt alternativt om en kollega blir det. Detta ska göras regelbundet utifrån en årsplanering. Varje ny medarbetare ska få information om kommunens policy gällande kränkande behandling samt vart man ska vända sig.
Vård- och omsorgsnämnden	Öka kunskapen om HBTQI+ bland medarbetare.	Uppfylls ej	Nämndmålet bedöms inte uppfyllas på grund av att delar i avsedd HBTQI+ utbildning uppmärksammades som inaktuella. Utbildningen blev avpublicerad. Det är ett fortsatt viktigt kompetensområde och planering sker för att under 2024 ta fram en HBTQI+ utbildning med fokus på den äldre målgruppen i samverkan med strategier på central nivå. Planering sker även för ett antal hemvårdsenheter som ska genomgå RFSL:s utbildning i HBTQI+ under 2024.
Överförmyndarnämnden	Under 2023 ska nämndens verksamhet ha ställt upp mål för den organisatoriska och sociala arbetsmiljön.	Uppfylls ej	Uppdraget har prioriterats ned och mål har inte tagits fram. Trots det har 87 % i medarbetarenkäten angett positivt svar på frågan om de är insatta i arbetsplatsens mål. Resultatet är över målvärdet och långt över föregående års resultat. Resultatet tolkas som att medarbetarna är väl förtrogna med de mål som satts upp utifrån utvecklingsarbetet samt mål för löpande handläggning. Nämnden når inte målet för indikatorn "Min arbetsplats mål följs upp och utvärderas på ett bra sätt". Det är inte förvånande då de mål som finns har funnits kort tid. Visserligen förs löpande diskussioner om hur arbetet fortlöper, men det behöver gå längre tid innan målen kan utvärderas på relevant sätt. Det finns goda förutsättningar att uppfylla målet under 2024.
Kumbro	Det ska råda nolltolerans.	Uppfylls	Kumbro har policys mot kränkande särbehandling som uppdateras årligen. Detta följs även upp i medarbetarsamtal.

Strategiskt mål 5: Det ska råda nolltolerans mot mobbing och kränkande behandling			
Nämnd/Bolag	Målformulering	Måluppfyllelse	Nämndens/bolagets kommentar till måluppfyllelsen
Örebrokompaniet	Örebrokompaniet ska vara en attraktiv arbetsplats.	Uppfylls	I företagets personalhandbok finns en paragraf som definierar att vi inte accepterar någon form av kränkande särbehandling samt rutiner för hur vi åtgärdar eventuellt uppkomna situationer.

Strategiskt mål 6: Kommuninvånare som står utanför arbetsmarknaden ska snabbare komma i egen försörjning			
Nämnd/Bolag	Målformulering	Måluppfyllelse	Nämndens/bolagets kommentar till måluppfyllelsen

Funktionsstödsnämnden	Funktionsstödsnämnden åtar sig att öka samverkan med civila samhället kopplat till sysselsättningsverksamheten (daglig verksamhet och arbetsverksamhet) för att skapa förutsättningar och hitta vägar för egen försörjning.	Uppfylls	Under året har myndighetsverksamheten arbetat med att utveckla informationen om vilka insatser som finns och vart individerna kan vända sig för mer information. Dessutom har samverkan med Försörjningsstöd och Försäkringskassan utvecklats. De effekter som uppnåtts är att några individer har blivit självständigare och därmed har kunnat avsluta sitt beslut. Vissa individer har kunnat få information och stöd via kontakterna med andra verksamheter vilket lett till att behovet har löst sig på annat sätt. Samtliga sysselsättningsverksamheter anger att de sedan tidigare har några företagsanslutna grupper och att ytterligare grupper har startat under året.
Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden	Antal och andel som gått vidare till arbete eller studier efter avslutad arbetsmarknadsinsats ska öka.	Uppfylls ej	Under året avslutades totalt 623 deltagare, varav 159 mot arbete och 79 mot studier, vilket innebär en måluppfyllelse om 38 %. Jämfört med 2022 avslutades ett lägre antal (åtta färre) mot arbete eller studier och andel lyckade avslut av samtliga föll med två procentenheter. Utifrån detta bedöms målet som ej uppfyllt.
Socialnämnden	Socialnämnden ger vid behov enskilda stöd att etablera kontakt med Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden.	Uppfylls	Verksamheten har tillsammans med Gymnasie- och arbetsmarknadsförvaltningens verksamhetsområde Försörjning upprättat en struktur för aktuella samverkansforum mellan förvaltningarnas verksamheter. Syftet är att underlätta samordning i enskilda ärenden, och underlätta medborgarens kontakter. Verksamheterna har återkommande övergripande samverkansmöten som fungerar som styrning och uppföljning av övriga forum, så att dessa löpande utvecklar de gemensamma processerna.
Teknik- och servicenämnden	Teknik- och servicenämnden ska arbeta för att tillskapa möjlighet till arbetsmarknads-politiska åtgärder inom nämndens verksamhetsområde.	Uppfylls	Förvaltningen har arbetat med flera insatser under året vilket medför att nämndmålet uppfylls för verksamhetsåret. Verksamheterna har bland annat tagit emot praktikanter inom Vatten och avlopp, Park och gata och Måltid. Måltidsverksamheten har genomfört en pilotutbildning under hösten i yrkessvenska. Samarbete har skett med Gymnasie- och arbetsmarknadsförvaltningen (GAF) kring service och reparationer av kommunens tjänstecyklar inom fordonsverksamheten samt genom Örebro byggretur. Förvaltningen ser möjlighet till fler samarbeten tillsammans med GAF inom exempelvis Park och gatas verksamhetsområde. Insatserna ses som en del av förvaltningens viktiga arbete med kompetensförsörjning och kommer stärkas ytterligare genom att förvaltningens stab kommer att samordna förvaltningens praktikplatser från och med år 2024.

Strategiskt mål 7: Antal och andel personer som är beroende av långvarigt försörjningsstöd ska minska			
Nämnd/Bolag	Målformulering	Måluppfyllelse	Nämndens/bolagets kommentar till måluppfyllelsen
Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden	Antal och andel personer som är beroende av långvarigt försörjningsstöd ska minska.	Uppfylls	Både antal och andel unika hushåll som är beroende av långvarigt försörjningsstöd har minskat under året. De goda förutsättningarna på arbetsmarknaden är den största anledningen till minskningen, men det finns även orsaker i förbättrade arbetssätt.

Strategiskt område: Ett tryggt Örebro genom hela livet

Strategiskt mål 8: Örebro kommun ska förebygga och motverka utanförskap, psykisk ohälsa och social utsatthet

Nämnd/Bolag	Målformulering	Måloppfyllelse	Nämndens/bolagets kommentar till måloppfyllelsen
Funktionsstödsnämnden	Funktionsstödsnämnden åtar sig att utveckla samverkan internt som externt, arbetsätt och insatser så att personer med funktionsnedsättning med komplex problematik och psykisk ohälsa ska få tillgång till individcenterade insatser och stöd ut ett helhetsperspektiv.	Uppfylls	Som ett led i att uppnå målet har en metod med inriktning på personer med komplex problematik och missbruk implementerats. Projektet komplex problematik tillsammans med Region Örebro län har börjat få effekt under året. Tack vare stimulan-medel gällande psykisk ohälsa möjliggörs långsiktigt arbete med att främja invånarnas psykiska hälsa, tidigt möta psykisk ohälsa hos invånarna och ge effektiva stödsatser till personer med psykisk problematik. Arbetet fortsätter utifrån Nära vård med att arbeta kunskapsbaserat och personscentrerat.
Förskolenämnden	Förskolan ska ha en likvärdig barnhälsa som främst arbetar hälsofrämjande och förebyggande.	Uppfylls	I Örebro kommun finns beslut om att en barnhälsa ska finnas inom förskolan. Varje kommunal förskola har tillgång till ett barnhälsoteam som ska arbeta med att främja hälsa hos alla barn. Barnhälsoteamet inom förskolan består av rektor i förskolan, specialpedagog, kurator och psykolog. Förskolornas barnhälsoteam arbetar sedan i sin tur i samverkan med barnavårdscentralerna (BVC) och i vissa fall familjecentralerna. Från regionens håll samverkar professioner från BVC som läkare, sjuksköterska och psykolog med förskolans barnhälsoteam. Förskolenämnden erfar att samverkan med Region Örebro län inte alltid fungerar väl i den utsträckning som vore önskvärd.
Grundskolenämnden	Skolan ska ha en likvärdig elevhälsa som främst arbetar hälsofrämjande och förebyggande.	Uppfylls ej	Måloppfyllelsen nås ej. Målsättning fanns i början av året att påbörja en kartläggning av skolornas tillgång till specialpedagog, kurator och skolsköterska för att kunna se hur likvärdigheten ser ut. Detta var ett identifierat behov i Säkra kompetensen, men endast kartläggning av skolsköterskor har genomförts. Detta gör det svårt att göra bedömningen hur tillgången till respektive profession ser ut idag, om den är likvärdig eller ej. Detta arbete behöver därför fortsätta under nästa år. Utifrån den ändring av skollagen som infördes under 2023 ser förvaltningen även behov av att stärka och tydliggöra elevhälsans del i det systematiska kvalitetsarbetet. I Säkra kompetensen identifierades att specialpedagog, kurator och skolsköterska ofta är ensamma i sin roll på skolan, vilket inte upplevs som attraktivt och att det kan leda till att medarbetare söker sig bort. Detta innebär att grundskolan har svårt att behålla kompetensen. Att samordna nätverk eller tillskapa forum för enmansbefattningar där dessa kan få en känsla av sammanhang är något som kan behöva utvecklas kommande år.
Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden	Nämnden ska klara sitt grunduppdrag.	Uppfylls	Andel elever med examen i de nationella programmen har ökat något och antalet unika hushåll med långvarigt försörjningsstöd har minskat. Andelen som gått vidare till arbete eller studier efter arbetsmarknadsinsatser har det minskat marginellt, men det rör sig om få individer, varför målet ändå bör betraktas som uppfyllt.
Kultur- och fritidsnämnden	Ett hälsofrämjande utbud för alla.	Uppfylls ej	Inom ramen för social hållbarhet har projektmedel använts för uppsökande arbete och fritidsaktiviteter, särskilt riktat till unga tonårsflickor. Samarbetet mellan fritidsgårdar, Kulturskolan och skolan nyttjar befintliga nätverk för att nå ungdomar med störst behov. Fritidsklubbarna har avskaffat mellanmålsavgiften vilket gynnat ekonomiskt utsatta barn. Gratisaktiviteter på sommaren bidrar till stimulerande fritid och ökad trygghet. Uppmärksamhet riktas mot unga i riskzonen genom samverkan med fältassistenter, skola och polis. Utmaningar inkluderar resursbehov för specifika målgrupper och risken att projekt inte kan upprätthållas utan full finansiering. Tillgång till natur kopplas till ökad psykisk hälsa. Nya bidragskategorier 2023 fokuserar på extra utsatta grupper och psykisk ohälsa. Utmaningar framåt inkluderar behovet av extra resurser och självfinansiering för projekt som inte är grundverksamhet.

Strategiskt mål 8: Örebro kommun ska förebygga och motverka utanförskap, psykisk ohälsa och social utsatthet			
Nämnd/Bolag	Målformulering	Måluppfyllelse	Nämndens/bolagets kommentar till måluppfyllelsen
Socialnämnden	Socialnämnden tillhandahåller, med utgångspunkt i evidensbaserad praktik, insatser som förebygger och motverkar utanförskap, psykisk ohälsa och social utsatthet.	Uppfylls	I princip alla insatser nämnden tillhandahåller i form av uppsökande arbete, skydd, stöd, vård och behandling går ut på att minska och motverka utanförskap, psykisk ohälsa och social utsatthet. I sammanhanget är de verksamheter och insatser som kan tillhandahållas utan föregående biståndsbedömning väsentliga för medborgarnas tillgång till stöd. Målet innebär att upprätthålla förutsättningar för detta.
Vård- och omsorgsnämnden	Upplevelsen av ensamhet ska minska.	Uppfylls	Implementering av kultur- och aktivitetsombud pågår inom samtliga verksamheter med syfte att motverka ofrivillig ensamhet och psykisk ohälsa samt bidra till en meningsfull och trygg vardag. Ständigt arbete pågår för att utveckla samarbetskanalerna till förebyggande verksamheter för att erbjuda individanpassad stöd till medborgaren i ett så tidigt skede som möjligt. I värdefull samverkan med civila samhället anordnas trivselaktiviteter både individuellt och i grupp. Arbete fortgår med att hitta metoder för att nå ut till målgrupp i behov. Goda exempel ses i en uppstartad "mansgrupp" riktad till män som upplever ensamhet samt i projektet "Måltidskompis" som inneburit ett bemannat lunchbord tillsammans med volontärer med syfte att främja goda matvanor, gemenskap samt uppmuntra seniorer att komma och äta tillsammans.
Vård- och omsorgsnämnden	Öka kunskapen bland medarbetare om psykisk ohälsa.	Uppfylls	Området psykisk hälsa är alljämt ett mycket viktigt och prioriterat kompetensområde. Under året har sex utbildningsfällen erbjudits i MHFA (första hjälpen till psykisk hälsa) vars innehåll syftar till att rädda liv genom ökade kunskaper om psykiska sjukdomar, självmordsförsök och självmord. Utbildningen är mycket uppskattad och intresset är fortsatt stort inom området. Fortsatt implementering pågår inom verksamheterna av specialistunderskötersketjänster utifrån befintliga tre inriktningar psykisk hälsa, palliativ vård och demens. Totalt finns 27 implementerade specialistunderskötersketjänster. Forum för nätverkande har skapats för att öka kunskaps- och informationsspridningen och därigenom öka tillgängligheten av den fördjupade kompetensen inom samtliga verksamheter. Förebyggande verksamheter arbetar aktivt för att främja psykisk och fysisk hälsa samt förebygga ofrivillig ensamhet genom hälsofrämjande insatser.
Vård- och omsorgsnämnden	Samverkan med civila amhället ska öka i hela kommunen.	Uppfylls	Samverkan med civila samhället fortsätter att stärkas inom samtliga verksamhetsområden. Den fortsatt stärkta samverkan bidrar till innovativa lösningar som skapar mervärde och meningsfull vardag för individen och kompletterar nämndens möjlighet att bedriva och utveckla sin kärnverksamhet. Med utgångspunkt från framför allt förebyggande verksamheter sker fortsatt en värdefull och omfattande samverkan med olika föreningar, organisationer, enskilda volontärer med flera riktat till områdets målgrupper. Det är en betydelsefull samverkan som medför en mångfald, skapar meningsfullhet, mötesplatser och aktiviteter som kommer många medborgare till del. Volontärerna är en förutsättning för att möjliggöra ett brett utbud av hälsofrämjande aktiviteter på olika mötesplatser. De gör ovärderliga insatser för seniorer i såväl eget boende som på vård- och omsorgsboende och inte minst på träffpunkterna.

Strategiskt mål 9: Valfärden i Örebro kommun ska hålla en hög kvalitet			
Nämnd/Bolag	Målformulering	Måluppfyllelse	Nämndens/bolagets kommentar till måluppfyllelsen
Funktionsstödsnämnden	Funktionsstödsnämnden åtar sig att inom internt utförande fortsätta arbetet med ambitionen att definiera den grundläggande verksamheten som nämnden enligt lagkrav, riktlinjer och förordningar behöver förhålla sig till (Baslinje för kvalitet).	Uppfylls ej	Funktionsstödområdet har en gedigen pedagogorganisation samt en mängd olika kompetensutvecklingsinsatser som finns för baspersonal. Den rådande kompetensförsörjningsutmaningen har påverkan på kvaliteten i verksamheten, vilket arbetas med bl.a. genom Kompetenslyftet (KOM). Fortsatt arbete behövs med kvalitet i fokus för att målet ska uppfyllas.

Strategiskt mål 9: Välfärden i Örebro kommun ska hålla en hög kvalitet			
Nämnd/Bolag	Målformulering	Måluppfyllelse	Nämndens/bolagets kommentar till måluppfyllelsen
Funktionsstödsnämnden	Funktionsstödsnämnden åtar sig att inom externt utförande arbeta med avtal med företag utifrån Lagen om Valfrihet (LOV-avtal) och Lagen om offentlig upphandling (LOU).	Uppfylls	Funktionsstödsnämndens åtagande avser avtal med privat utförare av daglig verksamhet och bostad med särskild service samt överenskommelse med kommunal utförare inom samma område. Uppföljning av kvalitetskrav sker regelbundet och omfattar samtliga utförare. Den samlade bedömningen av att uppföljning sker är att det ger positiva effekter för verksamheter då utförare får stöd i att identifiera eventuella kvalitetsbrister eller förbättringsområden för att därefter åtgärda dessa.
Funktionsstödsnämnden	Funktionsstödsnämnden åtar sig att arbeta med utveckling och säkerställande av processen "tillhandahålla kompetensutveckling" för att tillgodose verksamhetens behov av kompetenshöjande insatser.	Uppfylls	Arbete med att utveckla kompetenspyramiden har pågått under året. Kompetenspyramiden innefattar förändrade arbetssätt inom processen tillhandahålla stöd i kompetensutveckling. Detta för att stödja cheferna i arbetet med att utveckla kompetensen hos medarbetare. Pyramiden innefattar att samtliga medarbetare får en bred teoretisk bas utifrån lagstiftning i steg 1, vidare omsätts teorin till praktiska övningar på kurstillfällen i steg 2. Steg 3 är en påbyggnadsnivå för vissa medarbetare med fokus på specifika kunskapsområden. Steg 4 innefattar fördjupad kompetensutveckling i form av handledning eller annan specifik utbildning till vissa medarbetare i syfte att ytterligare stärka och stödja medarbetare i sin yrkesroll. Genom att kompetenspyramiden följs förväntas funktionsstödsområdets medarbetare få en bred kunskapsbas utifrån lagstiftningens intentioner och servicemottagarnas behov som sedan byggs på successivt.
Förskolenämnden	Välfärden i Örebro kommun ska hålla hög kvalitet.	Uppfylls	Målvärde för indikatorerna nås, då utfallet blev samma jämfört med föregående år. Brukarenkäten genomfördes under våren och gick ut till vårdnadshavare för barn i åldrarna 2-5 år med plats i kommunal förskola. Svarefrekvensen ökade i år till 47 % från 42 % 2022. En indikator på kvalitet och vårdnadshavares nöjdhet med förskolan är att granska antalet inkomna synpunkter och klagomål. Under året har totalt 38 synpunkter inkommit, ett lågt antal med tanke på att det finns 115 kommunala förskolor i Örebro. Antalet klagomål ligger i linje med tidigare år. Synpunkterna har handlat om flera olika ämnen där lokaler (10 st) och undervisningens utformning och innehåll (8 st) har varit de ämnen som förekommit mest frekvent. Utveckling av det systematiska kvalitetsarbetet har fortsatt varit i fokus under året. Att mäta kvalitet i en verksamhet som förskolan där resultat inte mäts på individnivå är utmanande. I mars fick Förskolenämnden den revisionsrapport av det systematiska kvalitetsarbetet som genomfördes av kommunrevisionen under 2022. Revisionen anger att Förskolenämnden över tid genomfört förbättringar av sitt systematiska kvalitetsarbete och att nämnden har en god uppföljning och systematik i sitt kvalitetsarbete. Även att de underlag som nämnden fattar sina beslut efter grundas på analyser från förvaltning och verksamhet. Arbetet med att utveckla det systematiska kvalitetsarbetet kvarstår dock, bland annat att utveckla rektors och medarbetares analysförmåga. Förskolenämnden ansvarar enligt reglemente även för att utöva tillsyn över fristående förskolor och pedagogisk omsorg. Sammantaget visar utförd tillsyn att ett gott arbete pågår i de fristående verksamheterna. Vid förelägganden har det främst handlat om behov av komplettering av dokumentation och utveckling av det systematiska kvalitetsarbetet på enhets- och huvudmannanivå.

Strategiskt mål 9: Välfärden i Örebro kommun ska hålla en hög kvalitet			
Nämnd/Bolag	Målformulering	Måluppfyllelse	Nämndens/bolagets kommentar till måluppfyllelsen
Grundskole-nämnden	Alla elever ska ha en utbildning av hög kvalitet.	Uppfylls	Indikatorernas målvärde nås delvis, med goda resultat kopplat till nöjdheten både bland barn i fritidsverksamhet samt vårdnadshavares nöjdhet av deras barns fritidshemsverksamhet. Elevers upplevelse av nöjdhet med sin skola har minskat från föregående år med två procentenheter. Återigen syns minskad upplevelse av nöjdhet med stigande ålder på de svarande; att nöjdheten är som högst i år 3 och som lägst i år 8. Vid analys av årets brukarundersökning är det framför allt trygghetsfrågorna som eleverna ger en positiv bild av, men att det är upplevelsen av studiero och inflytande som eleverna ger mer negativa svar kring. Stadsrevisionens granskning av Grundskolenämndens systematiska kvalitetsarbete visade att nämnden och förvaltningen har god uppföljning och systematik i sitt kvalitetsarbete samt att de beslut och inriktningar som Grundskolenämnden fattar beslut efter grundas på analyser från förvaltning och verksamhet. Beslut från Skolinspektionens kom i december efter riktad tillsyn av nämndens klagomålshandling. Skolinspektionen konstaterade att nämnden har väl fungerande och kända rutiner för klagomålshandling och att uppmärksammade brister i verksamheten åtgärdas.
Gymnasie- och arbetsmarknads-nämnden	Samtliga verksamheter ska bedriva ett systematiskt kvalitetsarbete.	Uppfylls	Tre av fyra verksamheter har under längre tid bedrivit ett systematiskt kvalitetsarbete. Under 2023 har även den fjärde verksamheten – Verksamhet arbetsmarknad – utvecklat och implementerat ett kvalitetsledningssystem som kommer att följas upp under 2024.
Socialnämnden	Socialnämnden har ett systematiskt kvalitetsarbete.	Uppfylls	Socialstyrelsens formella författningskrav på socialtjänstens kvalitetsledningssystem är uppfyllda. Alla delar i det systematiska kvalitetsarbetet är föränderliga vilket innebär att arbetet med att skapa och upprätthålla ett relevant kvalitetsledningssystem med nödvändighet bedrivs kontinuerligt. Med en systematik på plats finns bättre förutsättningar för att säkerställa en hög kvalitet, samt upptäcka och åtgärda brister som uppstår.
Vård- och omsorgsnämnden	Säkerställa att den enskilde får sina behov tillgodosedda.	Uppfylls	Systematiskt arbete pågår inom alla verksamhetsområden för att säkerställa att den enskilde får sina behov tillgodosedda. Detta bland annat genom teamsamverkan, lotsning och i det nära samtalet med den enskilde. Utredningsenheten genomför flera olika uppföljningar enligt en uppföljningsplan. Den enskildes kontaktperson ansvarar för att upprätta och regelbundet följa upp genomförandeplanen som innehåller information om den enskildes behov och mål. Hemvården och hemsjukvården har gemensamma teamträffar där förbättringsarbete skett i syfte att säkerställa relevant innehåll i träffarna som inkluderar uppföljning. Implementering av ny framtagen lokal riktlinje för fast omsorgskontakt är påbörjad, riktlinjen börjar gälla från och med 1 januari 2024. Uppdraget för fast omsorgskontakt bidrar till en ökad trygghet, kontinuitet, samordning och individanpassning för den enskilde.
Vård- och omsorgsnämnden	Fortsätta implementera Nära vård genom personcentrerat arbetssätt, ökad digitalisering, stärkt teamsamarbete och samverkan.	Uppfylls	Processledare för Nära vård har brett genomfört informations- och utbildningsåtgärder för att sprida kunskap om angelägna ämnen inom omställningen till Nära vård. De har också arbetat med olika grupper i syfte att förbättra teamsamverkan med utgångspunkt av personcentrerad vård. Fortsatt arbete pågår för att stärka det samverkansorienterade arbetssättet på flera nivåer, både inom och mellan områdets verksamheter, yrkesgrupper, kommunen och regionen. Ett omtag har även tagits för att utveckla och intensifiera den interna samverkan inom vård- och omsorgsboende, hemvård, hemsjukvård samt förebyggande verksamheter för att på bästa sätt nyttja varandras resurser och kompetenser utifrån den enskildes behov. Välfärdsteknik stödjer omställningen av nära vård med hjälp av digitala lösningar som möjliggör självständighet och bidrar till ökad trygghet och delaktighet hos den enskilde.

Strategiskt mål 9: Välfärden i Örebro kommun ska hålla en hög kvalitet			
Nämnd/Bolag	Målformulering	Måluppfyllelse	Nämndens/bolagets kommentar till måluppfyllelsen
Vård- och omsorgsnämnden	Bedriva en patientsäker hälso- och sjukvård.	Uppfylls	Pågående utvecklingsarbete kring den hälso- och sjukvård som området ansvarar för, ska bland annat resultera i ökad kvalitet och trygghet i hälso- och sjukvårdsprocessen, en närmare vård samt förbättrade förutsättningar för medarbetare att utföra sitt arbete. Flera pilotprojekt är påbörjade som ska leda mot tre framtagna målbilder. En större omorganisation genomförs i början på 2024 för att skapa en samlad hälso- och sjukvårdsorganisation inom vård- och omsorgsboende som bidrar till ökad kvalitet, trygghet och kostnadseffektiva arbets-sätt. Under hösten har arbete pågått med att identifiera och prioritera bland insatser för att möta utmaningarna och stärka patientsäkerhetsarbetet på lång sikt. Arbete är påbörjat med framtagande av handlingsplan som ska främja en välfungerande patientsäkerhetskultur.
Strategiskt mål 10: Det ska vara tryggt att bo, leva och verka i Örebro kommun			
Nämnd/Bolag	Målformulering	Måluppfyllelse	Nämndens/bolagets kommentar till måluppfyllelsen
Bygg- och miljönämnden	Arbeta för att upptäcka och stävja fusk inom alkohol-, livsmedel- och miljöområdet.	Uppfylls	Två inspektörer har fokuserat på att arbeta mot brott och bedrägerier. Uppdraget har varit att bidra till en generell kompetenshöjning hos övriga inspektörer samt ta fram rutiner för att bättre möta upp bedrägerier och fusk. Gemensamma inspektioner har skett bl.a. med Nerikes brandkår och i det större nätverket A-krim. Utöver traditionell tillsyn har Miljöavdelningen även deltagit vid vägkontroller. Avdelningen ingår även i flera projekt; Projektet Vital är ett regeringsuppdrag med syfte att ta fram verktyg för organiserad avfallsbrottslighet, Perivallon är ett EU-finansierat projekt som syftar till att upptäcka avfallsbrottslighet och ta fram verktyg för det. En del av detta är ett pilotprojekt som drivs i Sverige, Italien och Grekland och som handlar om att kunna mäta in avfall med satellit.
Bygg- och miljönämnden	Inomhusmiljön i bostäder ska vara god i hela Örebro kommun.	Uppfylls ej	Miljöavdelningens tillsyn syftar till att undersöka inomhusmiljön i fastigheter och ställa krav mot fastighetsägare där behov av åtgärder finns. Flera brister har kunnat konstateras avseende egenkontroll, radonmätningar, ventilationskontroller etc. Fastighetsägarna har fått ta del av resultaten från tillsynen och har vid behov förelagts om åtgärder. Miljöavdelningen är nöjda med antalet inspekterade lägenheter, även om antalet tillsyns-ärenden inte når upp till det satta målet. En utvärdering om lämpligt mål för den egeninitierade bostadstillsynen kommer att genomföras inför kommande år, då antal bostadstillsyner inte nödvändigtvis är den bästa indikatorn.
Bygg- och miljönämnden	I detaljplaneringen ska förutsättningar för trygga livsmiljöer skapas.	Uppfylls ej	Under 2023 har det skett ett utvecklingsarbete kring hur verksamheten kan jobba med trygghetsstudier kopplat till detaljplanearbete. Som en del i detta har verksamheten tagit del av ÖBO:s arbete med trygghetsstudier som de har tagit fram i samband med ett aktuellt detaljplaneprojekt. Samtalet kring detta var givande och gav inspel för fortsatt arbete och hur detta bäst integreras inom ramarna för ett detaljplane-projekt. Under hösten analyserade en student från Kriminologiprogrammet på Örebro universitet, hur arbetet med trygghetsstudier kopplat till detaljplaner kan utvecklas. Tanken var att genomföra trygghetsstudier och därefter ta fram ett rimligt målvärde. Eftersom det inte har genomförts några trygghetsstudier är det heller inte möjligt att bedöma ett rimligt framtida målvärde, vilket betyder att målet inte uppfylls.
Förskolenämnden	Alla barn möter en trygg och god miljö där utbildningen bildar en helhet av omsorg, utveckling och lärande (samma som till strategiskt mål 4).	Uppfylls	Se kommentar till strategiskt mål 4.
Förskolenämnden	Förskolan ska ha ett systematiskt trygghetsarbete (samma som till strategiskt mål 5).	Uppfylls	Se kommentar till strategiskt mål 5.

Strategiskt mål 10: Det ska vara tryggt att bo, leva och verka i Örebro kommun			
Nämnd/Bolag	Målformulering	Måluppfyllelse	Nämndens/bolagets kommentar till måluppfyllelsen
Grundskole-nämnden	Alla elever får en utbildning som präglas av trygghet (samma som till strategiskt mål 4).	Uppfylls ej	Se kommentar till strategiskt mål 4.
Grundskole-nämnden	Alla elever får en undervisning som präglas av studiero (samma som till strategiskt mål 4).	Uppfylls ej	Se kommentar till strategiskt mål 4.
Grundskole-nämnden	Alla verksamheter ska ha ett systematiskt trygghetsarbete (samma som till strategiskt mål 5).	Uppfylls ej	Se kommentar till strategiskt mål 5.
Gymnasie- och arbetsmarknads-nämnden	De medborgare nämnden finns till för ska uppleva trygghet när de deltar i nämndens olika verksamheter.	Uppfylls	Fortsatt goda resultat gällande upplevd trygghet i verksamheterna. Upplevd trygghet inom vuxenutbildningen har ökat något och inom gymnasieskolan och anpassad gymnasieskola är resultaten fortsatt höga men har backat marginellt. Även om målvärdet bör vara öka bedömer nämnden fortsatt att nämndmålet utifrån sin formulering måste anses vara uppfyllt.
Socialnämnden	Socialnämnden säkerställer att personer som söker och beviljas hjälp för missbruksproblem får stöd eller behandling i skälig tid.	Uppfylls	Den uppstartade mätningen för att följa utvecklingen har gett tidigare okänd information om faktisk väntetid för medborgare. Utifrån resultatet har möjligheter till justeringar i arbetssätt identifierats, som kan leda till att tiden kortas ytterligare och därmed genomströmningen öka.
Teknik- och servicenämnden	Teknik- och servicenämnden ska verka för en ökad reinvesteringstakt av kommunens anläggningar för en hållbar infrastruktur.	Uppfylls ej	Hela den avsatta budgeten för beläggningsunderhåll har omsatts och ändå är det långt kvar till målvärdet, som avser det totala behovet. Med avsatt budget klarar nämnden bara av att hantera de mest akuta underhållsbehoven och underhållsskuden skjuts framåt. Detta bidrar till sämre möjligheter att genomföra planerade och koordinerade underhållsinsatser. Brounderhåll som har påbörjats under år 2023 fortsätter under år 2024 vilket medför att inte hela budgeten omsatts. Även när det gäller brounderhåll är det konstaterade underhållsbehovet större än vad budgeten klarar av att hantera, vilket bidrar till ett ökat slitage och snabbare åldrande på konstruktionerna. Detta leder till betydligt högre kostnader framåt eftersom åtgärderna blir mer omfattande ju längre de skjuts på framtiden. Gällande lekplatser har Park och gata omsatt budgeten, men vissa projekt fortsätter under år 2024.
Teknik- och servicenämnden	Teknik- och servicenämnden ska verka för att drift och underhåll av kommunens anläggningar uppnår en godtagbar standard för att säkra en hållbar infrastruktur.	Uppfylls ej	Kostnaden för vinterväghållningen har ökat väsentligt, vilket i huvudsak beror det på ökade kostnader för entreprenörerna och onormalt många utkallningar till följd av en kall och snörik start på vintern år 2023/2024. Exempelvis gjordes fem fullrönningar den sista veckan i december. Kommunen behöver hitta en modell för att budgetera för vinterväghållning samt hur avvikelser från budgeten ska hanteras. När det gäller reinvesteringstakten för beläggning, så är den för låg i förhållande till behovet. Detta innebär att nämndmålet inte är nått och att kommunens anläggningar gradvis försämras i ett hållbarhetsperspektiv. Detta omfattar både ekonomisk och ekologisk hållbarhet eftersom större insatser med mer omfattande reparationer behöver genomföras ju längre fram man skjuter på underhållsinsatserna.
Vård- och omsorgsnämnden	Upplevelsen av trygghet ska öka.	Uppfylls ej	Kontaktmannskapet är betydelsefullt för att skapa kontinuitet och trygghet för den enskilde. Det bygger på ett relationsinriktat arbetssätt och ett genuint intresse för att lära känna och skapa tillit för den enskilde vilket skapar en god grund till att stödja den enskilde utifrån individuella behov, delaktighet och självbestämmande. Utdrag ur belastningsregistret vid samtliga nyanställningar, både för ordinarie medarbetare och tidsbegränsade anställningar med syfte att ge den enskilde ökad trygghet samt upprätthålla förtroendet för kommunens verksamheter. Implementering pågår av fast omsorgskontakt som ska vara trygghetsskapande för den enskilde. Förbättringsarbete pågår även för att minska antalet olika medarbetare som den enskilde möter under en 14-dagarsperiod och för att säkra upp processen kring trygg hemgång vid utskrivning från sjukhuset eller korttidsvården.

Strategiskt mål 10: Det ska vara tryggt att bo, leva och verka i Örebro kommun			
Nämnd/Bolag	Målformulering	Målopplifelse	Nämndens/bolagets kommentar till målopplifelsen
ÖBO	Förtroendeindex 65.	Uppfylls ej	För att skapa goda förutsättningar för att bo, leva och verka i Örebro jobbar vi aktivt med att skapa attraktiva boendemiljöer och områden. Ett sätt att följa upp detta är dels genom trygghetsmätningar, dels genom vårt förtroendeindex, där vi utvärderar om våra aktiviteter och åtgärder ger rätt effekt. Dock påverkas detta snabbt negativt vid händelser av kriminalitet, droghandel och liknande. De åtgärder vi gör raseras mycket när grundtryggheter ruckas. Därför samverkar vi kontinuerligt med andra myndigheter och samhällsaktörer.
Örebro Parkering	<ul style="list-style-type: none"> Erbjuda parkeringsköp till marknadsmässiga villkor. Erbjuda parkeringsmöjligheter till marknadsmässiga villkor. Teckna letter-of-intent avseende parkeringsköp med berörda byggherrar. Utreda och besluta om fler mobilitetstjänster i det planerade parkeringshuset. Upphandla byggtreprenad för att säkerställa investeringskalkyl och också säkerställa möjligheten att kunna påbörja byggnationen i linje med bostadsbyggherrarnas tidplaner. Utforska marknadens erbjudanden om betalningstjänster för egna anläggningar. Betalningstjänsterna ska erbjuda god tillgänglighet och smarta digitala parkeringslösningar för parkörer. 	Uppfylls	Arbete pågår med förberedelser för byggnation av parkeringshus på Autogyron i Södra Ladugårdsängen. Berörda byggherrars start för bostadsbyggnation är fördröjd med anledning av konjunkurläget. Örebro Parkering förbereder möjlig byggstart 2024.
Örebroporten	Örebroporten avsätter kontinuerligt medel för trygghets- skapande åtgärder, både för inomhus- och utomhusmiljöer. För 2023 är det budgeterat ca 5 mnkr i trygghetsskapande åtgärder på investeringsidan. I löpande drift är det ca 1 mnkr budgeterat.	Uppfylls	Under 2023 har åtgärder vidtagits som stövjat de problem med otrygghet som har funnits i Conventumgaraget. Markåtgärder, belysning och konst har ökat tryggheten runt entrén på Virginska. Örebroporten har medverkat till att polisen har kunnat installera trygghetskameror på Södercity. Vi deltar även i City Örebros arbete för att öka tryggheten och attraktiviteten i city och rapporterar löpande in tillbud till EST för att medverka till att trygghetsskapande insatser sätts in på rätt platser.

Strategiskt mål 11: Örebro kommun ska inte ha några utsatta områden, riskområden eller särskilt utsatta områden			
Nämnd/Bolag	Målformulering	Målopplifelse	Nämndens/bolagets kommentar till målopplifelsen
Grundskole- nämnden	Grundskolenämnden ska ha en budget i balans (samma som till strategiskt mål 1).	Uppfylls	Se kommentar till strategiskt mål 1.
Grundskole- nämnden	Tillgången på arbetskraft ska vara säkrad (samma som till strategiskt mål 2).	Uppfylls ej	Se kommentar till strategiskt mål 2.
Grundskole- nämnden	Alla medarbetare ska ha en god arbetsmiljö (samma som till strategiskt mål 2).	Uppfylls	Se kommentar till strategiskt mål 2.

Strategiskt mål 11: Örebro kommun ska inte ha några utsatta områden, riskområden eller särskilt utsatta områden			
Nämnd/Bolag	Målformulering	Måluppfyllelse	Nämndens/bolagets kommentar till måluppfyllelsen
Grundskole-nämnden	Alla elever har de kunskaper de behöver för att vara väl förberedda för fortsatt utbildning (samma som till strategiskt mål 3).	Uppfylls ej	Se kommentar till strategiskt mål 3.
Grundskole-nämnden	Alla elever kan läsa och använda det svenska språket på ett rikt och nyanserat sätt (samma som till strategiskt mål 3).	Uppfylls ej	Se kommentar till strategiskt mål 3.
Grundskole-nämnden	Alla elever kan använda sig av matematiskt tänkande för vidare studier och i vardagslivet (samma som till strategiskt mål 3).	Uppfylls ej	Se kommentar till strategiskt mål 3.
Grundskole-nämnden	Alla elever får en utbildning som präglas av trygghet (samma som till strategiskt mål 4).	Uppfylls ej	Se kommentar till strategiskt mål 4.
Grundskole-nämnden	Alla elever får en undervisning som präglas av studiero (samma som till strategiskt mål 4).	Uppfylls ej	Se kommentar till strategiskt mål 4.
Grundskole-nämnden	Alla verksamheter ska ha ett systematiskt trygghetsarbete (samma som till strategiskt mål 5).	Uppfylls ej	Se kommentar till strategiskt mål 5.
Gymnasie- och arbetsmarknads-nämnden	Nämnden ska klara sitt grunduppdrag (samma som till strategiskt mål 8).	Uppfylls	Se kommentar till strategiskt mål 8.
Kommunstyrelsen	Inget eget mål.	Uppfylls ej	Polisen har under 2023 uppdaterat sin lägesbild som görs vartannat år. Vivalla definieras fortsatt som särskilt utsatt område samt Varberga och Oxhagen som riskområden. Vivalla har en oförändrad utveckling men Varberga och Oxhagen har en positiv utveckling. Arbetet med att vända och stärka utvecklingen inom dessa områden har fortsatt tillsammans med polisen och är fortsatt prioriterat.
Kultur- och fritidsnämnden	Ett livslångt lärande för alla.	Uppfylls ej	En projektplan har skapats för att använda ESF-medel för att bekämpa barnfattigdom och främja meningsfulla fritidsaktiviteter för barn och unga. En projektorganisation med deltagande från flera verksamheter har bildats för att stärka arbetet och identifiera nya behov, särskilt i Vivalla. Utmaningar kvarstår med drogrelaterad kriminalitet som påverkar upplevd trygghet och begränsar möjligheter till hälsofrämjande fritidsaktiviteter. Naturskolan samarbetar för att låta människor med olika kulturell bakgrund uppleva naturen positivt. Ökad otrygghet på platser där verksamhet bedrivs har inneburit införande av personallarm samt andra åtgärder. Utmaningar framåt inkluderar tagg i omklädningsrum, minskade öppettider på offentliga toaletter, minskat ensamarbete, och tillsättning av dubbelbemanning med potentiellt ökade kostnader. Samarbeten och riktade bidrag från civilsamhället aktiverar områden och stärker vuxennärvaro samt trygghet i partnerskapsområden.

Strategiskt mål 11: Örebro kommun ska inte ha några utsatta områden, riskområden eller särskilt utsatta områden			
Nämnd/Bolag	Målformulering	Måluppfyllelse	Nämndens/bolagets kommentar till måluppfyllelsen
Socialnämnden	Socialnämnden har verksamhet som i samarbete med andra bedriver socialt arbete i Vivalla.	Uppfylls	Under året har nämndens lokalt baserade verksamhet i Vivalla omformats till Råd och stöd Vivalla, och därmed bytt inriktning från myndighetsutövning till utförarverksamhet. Under hösten har en samverkansinriktad verksamhet byggts upp, med målet att ge föräldrar och familjer attraktiva erbjudanden om att tillhandahålla lättillgängligt stöd. Ett nära samarbete har etablerats med förskolor och skola i området.
ÖBO	Inga utsatta områden 2027.	Uppfylls ej	Vi är med och utvecklar en attraktiv stad där människor trivs, vill bo och verka. För att klara den utmaningen är det viktigt att vi har ett högt förtroende och att vi angår alla örebroare. Vi jobbar aktivt med både utveckling av området och våra fastigheter, sociala insatser och aktiviteter för boende samt tillsammans med andra aktörer för att förbättra tryggheten i alla våra områden och särskilt i riskområden och Vivalla.

Strategiskt område: Ett hållbart och växande Örebro

Strategiskt mål 12: I Örebro ska tillgången på bostäder i högre grad överensstämma med efterfrågan både vad gäller fastighetstyp, läge och prisbild

Nämnd/Bolag	Målformulering	Måluppfyllelse	Nämndens/bolagets kommentar till måluppfyllelsen
Bygg- och miljönämnden	Tillgången på detaljplane-lagd mark för bostäder ska motsvara marknadens efterfrågan.	Uppfylls ej	Under 2023 har detaljplaner som innehåller 500 bostäder vunnit laga kraft. Behovet av nyproducerade bostäder utifrån befolkningsökningen var 682. Ytterligare tre detaljplaner som innehåller totalt 75 bostäder har antagits, dock har dessa detaljplaner överklagats, varför dessa inte kan räknas med i indikatorn. Flertalet detaljplaner som innehåller en betydande mängd bostäder är under framtagande. I CV-området, Björklunda och Aspholmen för att nämna några, vilket gör att tillförseln av bostäder till planreserven över ett längre tids spann ändå bedöms motsvara befolkningsökningen. Detaljplane-enheten har under året jobbat fram 24 detaljplaner för antagande, vilket är det högsta resultatet sedan 2016.
Bygg- och miljönämnden	Detaljplaneringen ska vara effektiv.	Uppfylls ej	Utfall medianvärde på antal månader från planuppdrag till beslut om antagande för årets antagna detaljplaner ligger något högre än målvärdet. Längden på processen för en detaljplan beror på många parametrar såsom utredningsbehov, prioritet av fastighetsägaren/beställaren i att påbörja och driva planarbetet framåt, samt komplexiteten i ärendet generell. En annan faktor som kan påverka är byte av planhandläggare under processen. Bland de antagna detaljplanerna finns två detaljplaner som sticker ut med extremt lång handläggningstid. På grund av långa och omfattade utredningar och processer överstiger tiden 100 månader, vilket bidrar till att höja medianvärdet. Detaljplaneprocessen utvärderas årligen för att kontinuerligt analysera och förbättra/korta ledtiderna.
Funktionsstödsnämnden	Funktionsstödsnämnden åtar sig att arbeta för mer ändamålsenliga lokaler för nämndens utförandeverksamheter utifrån målgruppens behov.	Uppfylls ej	En behovsanalys utifrån funktionsstödsområdets lokalbehov är gjord inför framtagande av den kommunövergripande lokal-försörjningsplanen (LFP). Effekten under året är en mer sammanhållen process för behovsbeskrivningen i förvaltningen. Förväntade effekter framledes är ökad tillgång till lokaler och lokaler som bättre motsvarar verksamhetens behov. Under året har Funktionsstödsnämnden drabbats av sanktionsavgift på grund av icke verkställda beslut med anledning av lokalbrist. Det finns en stor utvecklingspotential gällande lokaler och localsamordning. Idag finns brister gällande informationsöverföring, uppdaterade dokument, bristfälliga lokaler, lång handläggningstid, dubbelarbete samt otydlighet i rutiner. Dessutom ses att detta påverkar arbetsmiljön för chefer negativt.
Vård- och omsorgsnämnden	Arbeta för ändamålsenliga boendeformer utifrån målgruppens behov.	Uppfylls	Regelbunden dialog finns med boendesamordnarna utifrån behovet av inriktning på vård- och omsorgsboendena. I det ingår att skyndsamt kunna ställa om permanenta platser till korttidsplatser då behovet av korttidsplatser ökar. Vid behov ändras inriktning på en avdelning för att möta befintligt behov. På så sätt har kön till korttidsplatser kunnat hållas på rimlig nivå och kommunen har undkommit betalningsansvar. Detta har även bidragit till att individer fått hjälp och stöd utifrån behov. Arbetsgruppen "Miljö som möjliggör" arbetar med frågor kring funktionella lokaler, miljöer och välfärdsteknik i syfte att öka förutsättningar för en personcentrerad vård på vård- och omsorgsboende.
ÖBO	Vi bedriver affärsmässig samhällsnytta på ett framgångsrikt sätt och bidrar till att skapa en trygg, hållbar och attraktiv stad.	Uppfylls	Vi utvecklar för framtiden med möjlighet till bilpoolsdelning, alternativa transporter och energidelning mellan fastigheter för att både hålla nere kostnaderna för boendet och miljön.
ÖBO	Våra bostäder och lokaler möter kundernas efterfrågan och behov.	Uppfylls	Vakansgrad på boende under 2 % och inom lokal under 10 %.

Strategiskt mål 13: Inom och mellan våra stadsdelar behövs fler och mer varierade bostadstyper			
Nämnd/Bolag	Målformulering	Måluppfyllelse	Nämndens/bolagets kommentar till måluppfyllelsen
Bygg- och miljönämnden	Bygg- och miljönämnden ska säkerställa en variation av bostadstyper inom och mellan stadsdelar.	Uppfylls	Detaljplaneenheten arbetar kontinuerligt med att skapa en variation av bostadstyper och funktionell blandning i kommunen. Tillsammans med fastighetsägare arbetar verksamheten för att utveckla jämlika och trygga uppväxtvillkor, där det finns möjlighet att bo kvar i ett område genom livets alla skeden och skeenden. Under arbetet med detaljplaner samarbetar planhandläggaren med interna kompetenser och utifrån olika strategiska dokument tas förslag på utveckling fram. I de fall detaljplaneprojekten är av mindre omfattning kan det vara svårt att skapa en variation, men vid större bostadsprojekt finns goda möjligheter för funktionella blandningar av bostadstyper. Under året har verksamheten redogjort för hur antagna detaljplaner under året bidrar till ökad bostadsvariation i området. Redogörelsen visar att det finns en variation i tre av fyra antagna detaljplaner.
ÖBO	Vi har en tydlig stadsutvecklingsplan och jobbar utifrån en stadsutvecklingsprocess.	Uppfylls ej	Vi arbetar med stadsdelsutvecklingsplaner men påverkar bara i viss mån förutsättningar för varierande bostadstyper. Vi kan bygga olika typer av hyrboenden.

Strategiskt mål 14: Örebro kommun ska fortsatt vara attraktivt för företag att växa och etablera sig i			
Nämnd/Bolag	Målformulering	Måluppfyllelse	Nämndens/bolagets kommentar till måluppfyllelsen
Bygg- och miljönämnden	Detaljplanerad verksamhetsmark ska motsvara marknadens efterfrågan.	Uppfylls	Under året har Detaljplaneenheten arbetat fram detaljplaner med cirka 120 ha verksamhetsmark. Dock har detaljplanen för Törsjö 13:2 överklagats, vilket gör att utfallet utifrån årets lagakraftvunna detaljplaner blir 5 ha och målet uppfylls ej. Ett flertal detaljplaner för verksamhetsmark är under framtagande.
Bygg- och miljönämnden	Bygg- och miljönämnden ska ge god service till företag som vill växa och etablera sig i Örebro kommun.	Uppfylls ej	Utifrån delutfall NKI uppfylls målet. Flera myndighetsområden ser dock en något nedåtgående trend. Det talas om en effekt där NKI-resultatet ofta går att koppla till konjunkturen. Information är ett av de områden där betygen jämförelsevis varit lägre och insatser har gjorts i verksamheten utifrån detta. En gemensam lotsfunktion på Miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen och Teknik- och serviceförvaltningen har utsetts. Lotsen verkar övergripande för förvaltningarna och syftet är att överbrygga och hjälpa aktörer hela vägen och agera samlat inom kommunen. Bygglovsavdelningen har tillsatt en bygglovsservicehandläggare för att öka kvaliteten och enhetligheten på de svar som ges när medborgare hör av sig med frågor. Detta tros ha en positiv inverkan på NKI över tid.
Kommunstyrelsen	Inget eget mål.	Uppfylls	Kommunstyrelsen har gett stöd till övriga nämnder för att i linje med nuvarande Näringslivsprogrammet fem huvudområden skapa bästa möjliga förutsättningar för att nya företag ska startas, befintliga företag ska växa och nya etableringar komma till. Arbetssätt har utvecklats som lyfter Örebro som en attraktiv plats för nya investeringar. Det handlar om såväl det proaktiva arbetet med stark offertberedskap, marknadsföring och verksamhetsmark, till det mer reaktiva arbetet med att ta hand om inkomna förfrågningar. Satsningen på Tillväxt- och arbetsmarknadspaketet för att säkra kompetensförsörjningen har givit goda resultat och under 2023 har ett förvaltningsövergripande etableringsteam startats samtidigt som antal företagsbesök ökat. Intern samverkan, mellan nämnder inom kommunen, samt extern samverkan, genom bl.a. Business Region Örebro, Stockholm Business Alliance och Business Sweden, är fortsatt viktiga nycklar för fler nyetableringar av verksamheter utifrån. Näringslivet i Örebro kommun kan uppvisa en stark utveckling över tid, vilket bidrar till den goda investeringsviljan.

Strategiskt mål 14: Örebro kommun ska fortsatt vara attraktivt för företag att växa och etablera sig i			
Nämnd/Bolag	Målformulering	Måluppfyllelse	Nämndens/bolagets kommentar till måluppfyllelsen
Markplanerings- och exploateringsnämnden	Tillgången på kommunägd planlagd mark för verksamhets-etableringar ska vara god.	Uppfylls	Rådande konjunkturläge har gjort att efterfrågan på byggklar verksamhetsmark har minskat något samt att viss redan anvisad mark har återgått till kommunen. Tiden från påbörjad markanvisning till ingånget köpeavtal är längre än tidigare. Trots detta är efterfrågan fortsatt hög, dock finns det svårigheter att matcha efterfrågan på mark kontra tillgången på byggklar verksamhetsmark utifrån önskemål om storlek och läge. För att fortsätta vara en attraktiv kommun och säkerställa viktiga etableringar inom kommunen och regionen är det viktigt att kommunen har tillgänglig byggklar mark att sälja. För att detta ska uppnås måste flera av kommunens nämnder samverka för att nå målet.
ÖBO	Vi har en effektiv byggprocess med God arkitektur, Hållbart byggande och Smart stad som grundstenar.	Uppfylls	
Örebroporten	Kompetensförsörjning/projekt SmartMove.	Uppfylls	Under 2023 har bolaget, i samverkan och i samarbete med flera olika aktörer, fortsatt att utveckla Smart Move. För första gången har vi under 2023 drivit löpande positionerande kampanjarbete. Arbetet med "kommunkampanjerna" har fortsatt. Här kan nämnas "Örebros Most Wanted". En kampanj där vi samlade 13 av Örebros IT-företag för en gemensam insats med målet att positionera Örebro som IT-stad. Ett omfattande omtag av sajten, thesmartmove.se, har också påbörjats under året. Här handlar det om nytt och i högre grad målgruppsanpassat innehåll.
Örebroporten	Örebroporten marknadsför lediga lokaler, ledig mark och samarbetar med marknadens övriga aktörer.	Uppfylls	Annonsering sker löpande av lediga lokaler via ett flertal olika portaler och platser.
Örebroporten	Örebroporten tillhandahåller välanpassade lokaler för företag och verksamheter samt har beredskap med byggklara byggrätter.	Uppfylls	Örebroporten erbjuder företag och verksamheter välanpassade lösningar i befintliga byggnader och har även ett antal byggklara byggrätter vilket möjliggör nya byggnader om inte övriga fastighetsmarknaden kan möta upp och erbjuda lokaler.
Örebroporten	Örebroporten har flera större utvecklingsfastigheter i fastighetsportföljen där förberedande arbete bedrivs för att möjliggöra framtida exploateringar av både Örebroporten och av marknaden.	Uppfylls	Örebroporten arbetar med utveckling av Kvinnerstaområdet och har påbörjat arbetet med utvecklingsplaner för Svampen-terminalen och för Virkeshandlaren på Aspholmen.
Örebroporten	Örebroporten arbetar med att utveckla starka kluster, kvarter och stadsdelar.	Uppfylls	Under 2023 har Örebroporten deltagit i arbetsgruppen för att stärka hela södercity och Conventum, ett flertal mindre utvecklingsprojekt har genomförts på Eyraområdets arenor samt ett övergripande utvecklingsarbete pågår för området. Kontorsklustret i kvarteret Kexfabriken har stärkts med ett nytt kontorshus; kexen västra och tecknande av hyresavtal för kexen östra för att fortsätta utvecklingen under 2024. Parallellt med detta pågår även detaljplaneprocess för att möjliggöra kommande steg i denna utveckling.
Örebroporten	Örebroporten arbetar aktivt med att ta fram nya byggrätter för marknadens behov.	Uppfylls	Örebroporten driver ny detaljplan för Kexfabriken 1–3 vilket skapar nya byggrätter för kontor och bostäder. För Virkeshandlaren 11 och Målaren 19 har Örebroporten beviljats positivt planbesked vilket ger nya byggrätter för bostäder och kontor inom 3–5 år.

Strategiskt mål 15: Örebro kommunkoncern ska bli 100 procent självförsörjande på klimatsmart energi			
Nämnd/Bolag	Målformulering	Måluppfyllelse	Nämndens/bolagets kommentar till måluppfyllelsen
Bygg- och miljönämnden	Inget mål.		Bygg- och miljönämnden har i ÖSB utpekat huvudansvar för strategiskt mål 15. Nämnden gör bedömningen att verksamheten inte kan bidra till detta mål utifrån nämndens ansvarsområden och gällande lagstiftning.

Strategiskt mål 15: Örebro kommunkoncern ska bli 100 procent självförsörjande på klimatsmart energi			
Nämnd/Bolag	Målformulering	Måluppfyllelse	Nämndens/bolagets kommentar till måluppfyllelsen
Kultur- och frifridsnämnden	Ett hållbart och resurseffektivt arbete.	Uppfylls ej	Att arbeta mot målet om att bli 100 procent självförsörjande på klimatsmart energi kräver en omfattande och strategisk satsning inom olika områden. De förändringar som görs inom nämndens verksamheter görs med tanke på miljömässiga mål och mindre åtgärder genomförs inom flera verksamheter. Under året har t.ex. laddstolpar för elbilar satts upp i Ånnaboda och behovet av effektivare avfallshantering lyfts fram i kommunens investeringsplan. Men då nämndens verksamheter, inom många områden, inte själva har rådighet över exempelvis lokalanpassningar som genomförs av fastighetsägare eller inköp av fordon som sköts av annan förvaltning finns utmaningar att effektivt bidra till det kommungemensamma strategiska målet.
Markplanerings- och exploateringsnämnden	Öka klimatsmart energi-produktion inom nämndens fastigheter.	Uppfylls	Inom kommunens fastighetsinnehav finns stor del av ägandet inom nämndens ansvar. Under året har en utredning påbörjats som visar på potential och förslag till förbättringar inom energiförsörjningen till de mest energikrävande fastigheterna. Utredningen görs tillsammans med ÖBO och syftet är att försöka likställa nämndens fastighetsbestånd med kommunkoncernens när det kommer till styrning och automatisering. Arbetet kommer att fortsätta kommande år och ekonomi för att kunna utföra åtgärder behöver säkras framåt.
Teknik- och servicenämnden	Teknik- och servicenämnden ska stärka attraktivitet för företag genom att erbjuda klimatsmart energi i vårt gasnät.	Uppfylls	Under 2023 har det bedrivits ett aktivt arbete för att få nya kunder att ansluta sig till gasnätet. Dialog har först med flera stora företag men ingen av dem har än så länge tagit steget för att satsa på biogas. Den skatt som infördes på biogas under 2023 har medfört att biogasen inte är lika ekonomiskt fördelaktigt vilket också har lett till en minskad vilja att ansluta sig. Trots detta finns mindre företag som har en vilja att ansluta men inga avtal har tecknats än. Under året har det identifierats ett behov av att informera och sprida kunskap om biogas i vårt närområde. Ett samarbete kring informationsmaterial har initierats tillsammans med Region Örebro län och Biogas Öst.
Futurum	Mål 2030, Fossilfri fordonspark. Delmål 2025 - Samtliga av Futurums personbilar är fossilfria - Minst 50 % av bolagets tunga lastbilar ska drivas av el, biogas eller vätgas - Minst 60 % av bolagets arbetsfordon under 2 ton ska vara fossilfria. Delmål 2027 - Samtliga av bolagets lätta lastbilar ska vara fossilfria.	Uppfylls	Det finns en genomförandeplan för detta och den löper på utan anmärkning.
Futurum	Mål 2030, Minskad klimatpåverkan i vår förvaltning och i byggprojekt. Delmål 2023 Upphandlingsmyndighetens kravnivå för minskad klimatpåverkan: - Klimatpåverkan från respektive projekt ska i slutberäkningen inte överstiga 235 kg CO ₂ e/m ² BTA. Siffran 235 kg CO ₂ e/m ² BTA avser modulerna A1-A5.	Uppfylls	Mycket händer på marknaden just nu och nya schabloner kommer att tas fram vilket medför att Futurum kommer att behöva se över mål under 2024.
Futurum	Mål 2030, 5 % av vårt totala elbehov täcks av egenproducerad el. Delmål 2023 - 3 %.	Uppfylls ej	ÅR 2022, 2,6 % ÅR 2023, 2,8 % (Målet hade uppfyllts under 2023 om inte soltimmarna hade varit under normalår). Planerade investeringar för 2023 gällande solceller har pausats pga. ändrade fortsättningar på elmarknaden. Bolaget arbetare vidare med frågan och kommer under 2024 att även titta på andra energilösningar.

Strategiskt mål 15: Örebro kommunkoncern ska bli 100 procent självförsörjande på klimatsmart energi			
Nämnd/Bolag	Målformulering	Måluppfyllelse	Nämndens/bolagets kommentar till måluppfyllelsen
Kumbro	Kumbro Vind AB ska optimera produktionskapaciteten efter ägarens behov.	Uppfylls	Kumbro möjliggör en måluppfyllelse för ägarna. Se nulägesöversikt för bolagen.
ÖBO	Öbokoncernens energibehov ska komma till 100 % från förnyelsebara källor.	Uppfylls	
Örebro Parkering	Vid inköp av mediaförsörjning ska Örebro Parkering välja 100 % förnybar el och 100 % förnybar eller återvunnen fjärrvärme.	Uppfylls	Inköp sker genom Kumbro och Örebroporten.
Örebro Parkering	Elförbrukningen i Örebro Parkerings egna anläggningar ska till minst 25 % komma från egen elproduktion.	Uppfylls ej	Örebro Parkering förfogar inte över några ytor att anlägga solcellsanläggning på.
Örebroporten	Under 2023 driftsätts nya solcellsanläggningar på Tankbilen 1, Målaren 19, Kexfabriken 2. Vi fortsätter att identifiera nya möjligheter och förbereda för framtida anläggningar.	Uppfylls	Under 2023 har Örebroporten installerat 3 nya solcellsanläggningar på Målaren 19, Kexfabriken 2 och Tankbilen 1.

Strategiskt mål 16: Inom Örebro kommunkoncern ska energiförbrukningen minska och energieffektiviseringen öka			
Nämnd/Bolag	Målformulering	Måluppfyllelse	Nämndens/bolagets kommentar till måluppfyllelsen
Bygg- och miljönämnden	Bygg- och miljönämndens verksamhet ska få kunskap om hur man kan energieffektivisera på jobbet.	Uppfylls	Då nämndens verksamhet inte har någon drift eller produktion utan endast består av kontorsverksamhet har det varit svårt att hitta konkreta åtgärder för att spara energi i Citypassagen. Lokaler bedöms vara energieffektiva för ändamålet. I de diskussioner som förts blir det tydligt att nämndens påverkansmöjligheter ligger inom den myndighetsutövning som utförs. Ett exempel på åtgärder som vidtagits finns inom livsmedelskontrollen, där inspektörerna har tagit fram material för att i samband med inspektioner också informera om hur verksamheter kan minska matsvinn. Detaljplaneenheten har rensat i sina digitala mappsystem, i syfte att minska behovet av serverutrymme.
Funktionsstödsnämnden	Funktionsstödsnämnden åtar sig att fortsätta kompetenssatsningen i nämndens verksamheter kopplat till hållbarhet och Agenda 2030.	Uppfylls	Massvis med goda exempel utifrån ekologisk och social hållbarhet har lyfts ur ett verksamhetsnära perspektiv. Flera av de exempel som lyfts från verksamheterna har en positiv ekonomisk effekt (ekonomisk hållbarhet). Funktionsstödsnämnden grunduppdrag kan kopplas till social hållbarhet däremot blir det svårigheter att arbeta för den ekologiska hållbarheten utifrån servicemottagarnas självbestämmande, inflytande och delaktighet. Utifrån ovan nämnda aktiviteter som pågår i verksamheterna är bedömningen att målet uppfylls.
Förskolenämnden	Inget mål.		Förskolenämnden har inte satt en indikator kopplat till detta mål då besked getts att elanvändning inte kan brytas ned till respektive förvaltning och användare. Det är därför omöjligt att säga om målet uppfyllts eller ej.
Grundskolenämnden	Inget mål.		Samma kommentar som Förskolenämnden ovan.
Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden	Att minska elförbrukningen.	Uppfylls	Nämnden följer Örebro kommuns strategi för miljöanpassat byggande och fortsätter att bidra till minskad elförbrukning genom medvetna val vid om- och nybyggnation. Bedömningen är att åtgärderna bidrar till en fortsatt energieffektivisering.

Strategiskt mål 16: Inom Örebro kommunkoncern ska energiförbrukningen minska och energieffektiviseringen öka			
Nämnd/Bolag	Målformulering	Måluppfyllelse	Nämndens/bolagets kommentar till måluppfyllelsen
Kommunstyrelsen	Inget eget mål.	Uppfylls ej	Samtliga nämnder och kommunala fastighetsbolag har haft i uppdrag att föreslå och genomföra energibesparande åtgärder. Flera saker har genomförts men det behövs ytterligare insatser för att energiförbrukningen kontinuerligt ska minska. I kommunens egna fastigheter saknas till viss del möjligheter att mäta åtgärdernas effekter. Under 2023 har arbetet påbörjats med en ny uppföljningsmodell som ska synliggöra klimatutsläppen från Örebro kommunkoncern och det geografiska området, samt redovisa relevanta indikatorer. Inom hela energiområdet har de kommunala bolagen fortsatt att bedriva ett systematiskt energiarbete i framkant. Bedömningen är att målet delvis är uppfyllt.
Kultur- och fritidsnämnden	Ett hållbart och resurseffektivt arbete.	Uppfylls ej	Inom Kulturkvarteret har en hållbarhetschecklista för evenemang utvecklats för att stödja hållbara arrangemang samt uppmuntra externa aktörer till miljövänligt resande. En krit-robot har köpts in för linjemarkering på fotbollsplaner, vilket bidrar till minskade driftkostnader samt transportbehov till och från planerna. Bio Roxy överväger inköp av en mer energieffektiv projektor, men där nuvarande budget är begränsande. Energieffektivisering har genomförts i motions- och konstnospåren där en temperaturgivare används för att producera konstsnö energieffektivt. Dialog förs med fastighetsägare och civilsamhället för att främja klimatsmarta val. Bidragsansökningar för investeringar som avser energieffektiviseringar, klimatsmarta val eller satsningar på en mer hållbar anläggning prioriteras. I det nya bidragsreglerna som under året har implementeras är miljö och klimat ett av hållbarhetskategorierna.
Markplanerings- och exploateringsnämnden	Minska energiförbrukningen och öka energieffektiviseringen inom fastighetsbeståndet.	Uppfylls	För att bidra till att minska energiförbrukningen och öka energieffektiviseringen inom kommunkoncernen har nämnden inom sin verksamhet inventerat energiförbrukning i fastighetsbeståndet. Utredningen har skett enligt prioriteringsordning där störst potential till energieffektivisering går först. Åtgärder i fastigheterna föreslås där även trolig effektivitet kommer redovisas. För att göra de åtgärder som behövs kommer medel behöva avsättas under kommande år.
Socialnämnden	Socialnämndens energiförbrukning för 2023 är lägre än 2022.	Uppfylls	Alla enheter har arbetat med kommunens stödmaterial i arbetet för en ekologiskt hållbar verksamhetsutveckling, den s.k. Miljöchecklistan. Verksamheterna arbetar vidare med valda aktiviteter utifrån den genomgång checklistan stödjer.
Teknik- och servicenämnden	Teknik- och servicenämnden ska minska elförbrukningen.	Uppfylls ej	Den markanta sänkningen av elförbrukning per belysningspunkt beror bland annat på fler LED-ljuskällor, mer arbete med styrning (exempelvis nattsänkning) samt nya kablar som bidrar till minskade energiförluster. In- och utläckage påverkar elförbrukningen för Vatten- och avloppsverksamheten. I somras upptäcktes ett par stora läckage på ledningsnätet vilket efter åtgärd minskade vår vattenproduktion betydligt. Inläckaget på ledningsnät i samband med höstens skyfall ökade belastningen och därmed elförbrukningen på reningsverket. Även om elförbrukning per belysningspunkt har minskat vilket är positivt uppnås inte nämndmålet. Under 2024 väntas kommunens nya klimatstrategi antas vilken bland annat innehåller nya mål för minskad elförbrukning vilket medför att arbetet behöver intensifieras ytterligare.
Vård- och omsorgsnämnden	Medvetenheten om energiförbrukning och energieffektivisering ska öka genom att alla enheter går igenom miljöchecklistan.	Uppfylls	Nämndmålet uppnås bl.a. genom att öka medvetenheten om energiförbrukning och energieffektivisering hos medarbetare. Samverkan med fastighetsägare krävs för att gemensamt kunna arbeta med energibesparande åtgärder. Majoriteten av verksamheterna har under året gått igenom miljöchecklistan för att öka medvetenheten om miljö- och hållbarhetsfrågor. Vård och omsorgs ledningsgrupp har beslutat att det ska finnas miljöombud i alla verksamheter. Miljöombudet ska vara verksamhetens kontaktperson i miljö- och hållbarhetsfrågor och sprida kunskap och erfarenheter inom ämnet samt vara stöd för kollegor. Det finns en områdesövergripande arbetsgrupp där miljöfrågor lyfts och hanteras vid regelbundna möten.

Strategiskt mål 16: Inom Örebro kommunkoncern ska energiförbrukningen minska och energieffektiviseringen öka			
Nämnd/Bolag	Målformulering	Måluppfyllelse	Nämndens/bolagets kommentar till måluppfyllelsen
Kumbro	Resurseffektivare stad.	Förstudie pågår	Kumbros plattform för Smart och Säker stad möjliggör och visualiserar data så att effekt- och energieffektivisering kan ske.
Länsmusiken	Inget eget mål.	Uppfylls ej	För det strategiska målet gäller att verksamheten under 2023 gör beräkningar/undersöker och att styrelsen först 2024 tar beslut om mätbara mål samt nivåer för måluppfyllelse.
ÖBO	Vi ska minska vår energiförbrukning med 50 % från mätåret 2017.	Uppfylls	
Örebro Parkering	Verka för erbjudande av fler kollektiva mobilitetslösningar.	Uppfylls	Styrelsen har utforskat marknadens utbud av bilpoolslösningar och delningstjänster för bilar.
Örebro Parkering	Vid inköp av tjänster ska leverantörens transporter ske med klimatsmarta fordon.	Uppfylls	Köper tjänster av Teknik- och serviceförvaltningen och vaktbolag som kör med klimatsmarta fordon.
Örebro Parkering	Egna transporter och tjänstesor ska ske klimatsmart.	Uppfylls	Studieresa till Västerås skedde med gemensam busstransport.
Örebroporten	Minska klimatavtrycket från vår verksamhet. Inför varje beslut ska hållbarhetsaspekt vägas in. Inför beslut ska värdering göras av beslutets bidrag till/påverkan på ekologisk, ekonomisk och social hållbarhet.	Uppfylls ej	Hållbarhet spänner över hela verksamheten och hållbarhet ska även vägas in i samtliga beslut som tas. Det är en hög ambition som vi inte riktigt lever upp till ännu. Det finns inget arbetssätt eller verktyg för att fånga upp detta och säkerställa att det blir av i varje enskilt beslut. En ständig dialog om hållbarhet bidrar dock till att hela verksamheten jobbar aktivt med hållbarhet på ett tydligt sätt. Hållbarhet är särskilt tydligt för förvaltare, drift- och fastighetstekniker och projektledare.
Örebroporten	Inbyggda produkter och material ska vara hållbara. Minst 80% produkter och material i större ombyggnationer och 90 % i nyproduktion ska klara kriterierna för klass A, B eller vara Örebroportensmärkta enligt Sunda Hus miljödatabas.	Uppfylls	Sundahus nyttjas i alla större projekt och allt fler är bekväma med systemet. Generellt ligger vi runt målnivån. Viktigt att veta är att vi valt att dokumentera fler produkter än vad som krävs enligt Miljöbyggnad. Den kategori som vi valt att lägga till är produkter inom el, som t.ex. belysning, armaturer och tekniska system. Om denna kategori räknas med klarar vi inte målsättningen.
Örebroporten	För all nyproduktion ska det tas fram ett projektspecifikt mål om utsläpp av växthusgaser för produktionen.	Uppfylls ej	Detta har ännu inte varit aktuellt, det har inte tillkommit någon nyproduktion ännu. Dock har vi arbetat kunskapsöjande inom detta område och ett examensarbete har utförts för att vi ska ha mer förståelse för vilka val som påverkar utsläppsnivåerna mest.
Örebroporten	Örebroporten har satt mål som är anpassade utifrån de verksamheter som bedrivs i bolagets bestånd, där fjärrvärmeförbrukning bedöms kunna bli lägre än åtagandena men elförbrukningen inte bedöms kunna sänkas enligt åtagandena.	Uppfylls ej	Arbetet med att sänka förbrukningar fortgår med goda resultat. Målsättningen för el kommer ej att klaras, detta på grund av att verksamhetsel ligger utanför Örebroportens kontroll. Kommunen är sedan en längre tid medvetna om detta. Just nu pågår även ett koncernarbete där nya mål/nivåer arbetas fram. Örebroporten deltar i detta arbete.

Strategiskt mål 17: Öka den biologiska mångfalden och andelen giffria miljöer			
Nämnd/Bolag	Målformulering	Måluppfyllelse	Nämndens/bolagets kommentar till måluppfyllelsen
Markplanerings- och exploateringsnämnden	Minska den negativa påverkan på grönstrukturen vid exploatering genom att tillämpa kompensationsprincipen.	Uppfylls	Under året har verktyg för ekosystemtjänster utvärderats och testats i planprogrammet för Tybbleängen. Arbetet fortsätter med att hitta en lämplig och realistisk nivå att använda verktyg för ekosystemtjänster genom hela planeringsprocessen. Målet att tillämpa kompensationsprincipen vid exploatering har dock ännu inte uppnåtts.
Markplanerings- och exploateringsnämnden	Säkerställa en god tillgång till gröna miljöer.	Uppfylls	Någon större markanvisning har ej skett under 2024 på grund av rådande marknadsläge samt att planerade områden inte varit färdigställda för att kunna markanvisas. En "lucktomt" i Tamarinden har under året markanvisats där grönytefaktor redan används, samt några mindre verksamhetstomter där grönytefaktor inte varit möjligt att tillämpa. Planerade större markanvisningar sker tidigast 2024 där grönytefaktor kan tillämpas. Målet bedöms som uppfyllt eftersom målvärdet är satt till "mätbara" och mätningar har genomförts även om utfallet är 0. Arbetet kommer att fortsätta under kommande år.

Strategiskt mål 17: Öka den biologiska mångfalden och andelen giffria miljöer			
Nämnd/Bolag	Målformulering	Måluppfyllelse	Nämndens/bolagets kommentar till måluppfyllelsen
Markplanerings- och exploateringsnämnden	Öka arealen ekologiskt värdefulla marker för att stärka biologisk mångfald, förbättra upplevelsevärden och bevara kulturarv.	Uppfylls	Arealen ekologiskt värdefulla marker genom naturvårdsarbete har uppfyllts så till vida att nämndens verksamhet har restaurerat ängar, hagar och skogsbete. Drygt 40 hektar mark har restaurerats under 2023.
Teknik- och servicenämnden	Teknik- och servicenämnden ska bidra till att öka den biologiska mångfalden och andelen giffria miljöer.	Uppfylls ej	Projektet Hjärstaskogen, som kopplar till Sångfågeln landskap i Grönstrategin, är slutrapporterat till Boverket. Park och gata har anlagt promenadstigar genom skogsområdet och tagit bort granbarkborreskadat timmer. Därefter har det återplanterats buskar och träd som i större utsträckning bidrar till en ökad biologisk mångfald. Utfasning av kemiska produkter innehållande större mängder av risk- och utfasningsämnen enligt Kemikalieinspektionens PRIO-databas har fortgått. Gällande inköp av ekologiska livsmedel, svenskproducerade ekologiska livsmedel och livsmedel med ursprung Sverige så backar Måltid något på grund av den ansträngda ekonomin och tillfälliga brister på tillgången av vissa ekologiska livsmedel. Under året har Måltid arbetat aktivt för att öka inköpen från våra lokala producenter, dock är detta fortfarande förhållandevis små volymer. Därav bedöms målet som helhet inte uppfyllt.
Futurum	Mål 2030, Ett nedtaget träd ersätts med två nya, målet avser varje år.	Uppfylls	Delmålet uppfylldes med 63 % under 2023. Bolaget bedömer att kunna återplantera mer träd kommande år och på så sätt uppfylla målet till 2030.
Futurum	Mål 2030, Sätta 50 000 vårlökar per år vid våra fastigheter, målet avser varje år.	Uppfylls	
Futurum	Öka ytor som främjar den biologiska mångfalden. Delmål 2023 - Vi ska skapa tre nya planteringsytor som främjar den biologiska mångfalden.	Uppfylls	Samtliga planteringsytor för 2023 är påbörjade/beställda och kommer färdigställas under våren 2024.
ÖBO	I byggprocessen använder vi inte material och produkter som innehåller ämnen som är skadliga för miljö och hälsa.	Uppfylls	
Örebro Parkering	Bygga med klimatsmarta material.	Uppfylls ej	Ingen byggnation är påbörjad.
Örebroporten	I samband med byggnationer vidtas kompensatoriska åtgärder när ingrepp görs i naturmiljöer.	Uppfylls ej	En workshop kring biologisk mångfald har genomförts, där utforskades modeller för hur man kan värdera och räkna på åtgärder för att kunna kompensera för det som tas bort och ersätta det med andra värden. Troligtvis införlivas dessa krav i uppdateringen av miljöbyggnad. Planen är att lyfta in detta i nästa nyproduktion. Fastigheterna har även inventerats för att fastställa vilka naturvärden som finns idag.
Örebroporten	Vi analyserar och planerar saneringsåtgärder på utvecklingsfastigheterna, vilka genomförs om/när så är lämpligt.	Uppfylls	Pågår, detta kommer att ta många år. Arbetet har tagit stora steg framåt avseende Virkeshandlaren och Pappersbruket 13. Det rör sig om omfattande åtgärder som även måste synkroniseras med avflyttning/rivning och förändring.

Strategiskt mål 18: Säkra en hållbar vattenförsörjning			
Nämnd/Bolag	Målformulering	Måluppfyllelse	Nämndens/bolagets kommentar till måluppfyllelsen
Kommunstyrelsen	Inget eget mål.	Uppfylls	Kommunstyrelsen har gett stöd till förvaltningar under året med kontinuitetsplanering som syftar till att identifiera sårbarheter i de samhällsviktiga verksamheterna och ta fram åtgärder för att säkerställa att verksamhet kan fortgå även vid olika typer av störningar. Ett område som regelmässigt identifieras som har stor påverkan på verksamheterna är vattenförsörjning. Kommunstyrelsen har gett stöd till Teknik- och serviceförvaltningen i analys och skyddsåtgärder för dricksvattenproduktion och distribution.

Strategiskt mål 18: Säkra en hållbar vattenförsörjning			
Nämnd/Bolag	Målformulering	Måluppfyllelse	Nämndens/bolagets kommentar till måluppfyllelsen
Markplanerings- och exploateringsnämnden	Öka återställandet av våtmarksområden och vattendrag för att motverka klimatpåverkan, främja biologisk mångfald och grundvattenbildning.	Uppfylls	<p>Arealen anlagd och restaurerad våtmark genom naturvårdsarbete har uppfyllts så till vida att nämndens verksamhet har arbetat med återvätning, våtmarker och biotoprestaurering på mark och i åar och vattendrag under året. Drygt 31 hektar har restaurerats under 2023.</p> <p>Vad gäller återvätning är det svårt att uppskatta faktiskt påverkade arealer då även områden kring direkta åtgärder påverkas positivt på grund av ett generellt fuktigare lokalklimat.</p>
Markplanerings- och exploateringsnämnden	Öka redundans i dricksvattenförsörjningen och möta framtida behov.	Uppfylls	Miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen är remissinstans till Teknik- och servicenämnden gällande översyn av vattenskyddsområden. Förvaltningen reviderar nytt vattenskyddsområde Svartån, vilket fortfarande är en utmaning att definiera både vad gäller omfattning och föreskrifter. Regionen Örebro län har förslag till vattenförsörjningsplan på remiss, därefter är planen att Örebro kommun tar fram en kommunal vattenförsörjningsplan.
Markplanerings- och exploateringsnämnden	Dricksvattenförsörjning är en del i den kontinuerliga översiktsplaneringen..	Uppfylls	Dricksvattenförsörjning i översiktlig planering handlar både om planering för nya system för vattenförsörjning, om fördröjningsytor för vattnets framfart i landskapet som ökar grundvattenbildningen samt strategisk bebyggelseplanering där det finns tekniska och ekonomiska förutsättningar för kommunalt VA. I programmet för hållbar utveckling finns ett delmål som i princip sätter ett mål att Svartån blir vattenskyddsområde, vilket under året har krävt mycket förarbete och kommer att kräva mer kommunikation med verksamhetsutövare och jordbrukarna. Även planeringen för Vätternvatten finns med i den kontinuerliga översiktsplaneringen.
Teknik- och servicenämnden	Teknik- och servicenämnden ska verka för att öka förnysetakten av kommunens ledningsnät för en hållbar vattenförsörjning.	Uppfylls ej	Målvärdet för snittet för förnysetakten under åren 2020–2023 uppfylls endast för spillvatten dock inte för vatten eller dagvatten, bl.a. pga. resursbrist och genomförandekraft. Målet är att uppnå antalet meter (målvärdet) i snitt under åren 2020–2029. Beroende på vilka projekt som utförs samt om projektet pågår över flera år så kommer redovisningen av antalet meter per vattentjänst och år att variera.
Teknik- och servicenämnden	Teknik- och servicenämnden ska verka för en minskning av in- och utläckaget på kommunens ledningsnät.	Uppfylls ej	VA-verksamheten arbetar aktivt för att minska in- och utläckaget på ledningsnätet. Nämndmålet har dock inte uppfyllts under året, vilket beror på flera orsaker. Verksamheten har haft svårigheter att få in rätt data då allt vatten inte mäts i exempelvis anläggningsprojekt. Förnysetakten på VA-ledningar har inte heller uppfyllts, bl.a. pga. resursbrist och genomförandekraft, vilket också påverkat utfallet. Sensommarens skyfall och den blöta hösten gav dessutom ett högre inläckage i ledningsnätet. Vatten och avlopp har satt ett högt målvärde, för att kunna närma sig medelresultatet av in- och utläckage för samtliga kommuner i VASS (statistiken från Svenskt Vatten).

Strategiskt område: Näringsliv, tillväxt, civilsamhälle och kultur

Strategiskt mål 19: Örebro kommun ska erbjuda ett utvecklande, aktivt och tryggt kultur-, fritids- och föreningsliv oavsett var i kommunen människorna bor eller vilka de är

Nämnd/Bolag	Målformulering	Måloppfyllelse	Nämndens/bolagets kommentar till måloppfyllelsen
Kultur- och fritidsnämnden	En pulserande plats för alla.	Uppfylls ej	Örebro kommun strävar efter att erbjuda ett berikande, aktivt och säkert kultur-, fritids- och föreningsliv över hela staden. Ett framgångsrikt exempel är samarbetet Danceyard där Kulturskolan och fritidsgårdarna arbetar tillsammans för att nå ungdomar genom digitala danslektioner. För att göra Örebro till en pulserande plats stöds marknadsorienterade elitutövare. Ekonomiska utmaningar inom målgruppen leder till sökande av alternativa träningsanläggningar som leder till ekonomiska utmaningar för nämnden. Inom natur- och kultursektorn erbjuder kommunen mångsidiga kultur- och friluftaktiviteter, med fokus på att tillvarata kulturarv och kulturvärden. Varannan sommar arrangeras konstutställningen Open Art, som är en starkt bidragande faktor till nämndmålet. Finansieringen för ett hållbart Open Art utifrån den beslutade Visionen, bedöms fortsatt vara en utmaning.
Kultur- och fritidsnämnden	Ett hälsofrämjande utbud för alla.	Uppfylls ej	Örebro kommun strävar efter ett inkluderande kultur- och friluftsliv med gratis eller subventionerade aktiviteter. Föreningslivet i utsatta områden prioriteras med subventioner och extra satsningar. Utmaningar inkluderar medborgarnas försämrade ekonomi, ökade kostnader för föreningslivet och behovet av effektivisering inom offentlig sektor. Projektet med utlåning av digitala verktyg är avslutat och utvärderat, med förutsättningar att fortsätta verksamheten. Bibliotekets mobila verksamhet har utvidgats och när nu förskolor och samarbetar med fritidsklubbar. Fritidsgårdarna samarbetar för att erbjuda kostnadsfria eller subventionerade aktiviteter, med fokus på partnerskapsområden. Fritidsbanken och Komtek har framgångsrikt erbjudit aktiviteter, och Naturskolan främjar tillgång till naturen för olika målgrupper. Subventionerade biografbesök för barn och unga erbjuds samt att tillgänglighetsanpassningar erbjuds för olika funktionsvariationer. Fortsatt finns utmaningar för att hitta en hållbar finansiering för Fritidsbanken.
Länsmusiken	Inget eget mål.	Uppfylls ej	Målet kan även kopplas till område 1 och 4 i programmet för hållbar utveckling. Målet består av att Örebro Konserthus publik/besökare i högre grad ska spegla Örebro kommuns demografi. Mätning avseende hela Örebro län inriktas på hur väl vi når barnen i kommunerna i länet. Mätning av publiken i Örebro Konserthus ser ut. Undersökningen görs i samarbete med Kulturkvarteret. För det strategiska målet gäller att verksamheten under 2023 gör beräkningar/undersöker och att styrelsen först 2024 tar beslut om mätbara mål samt nivåer för måloppfyllelse.
Örebrokompaniet	Teckna avtal med Örebro elitidrottslag.	Uppfylls	Genom att teckna avtal med elitidrottsföreningarna i Örebro bidrar vi till ett aktivt föreningsliv, satsningar på ungdomsidrotten och genom marknadsföring få fler besökare till Örebro.
Örebrokompaniet	Värva stora möten och bistå arrangörer med planeringshjälp.	Uppfylls	Genom möten bidra till intäkter och arbetstillfällen i Örebro och specifikt inom besöksnäringen där många instegsjobb finns.
Örebrokompaniet	Värva stora evenemang och bistå arrangörer med planeringshjälp.	Uppfylls	Genom evenemang bidra till intäkter och arbetstillfällen i Örebro och specifikt inom besöksnäringen där många instegsjobb finns. Evenemang bidrar till en god livskvalitet för Örebroborna.
Örebrokompaniet	Marknadsföring av platsen Örebro.	Uppfylls	Genom att marknadsföra platsens utbud av evenemang inom idrott, kultur och musik bidrar vi till att fler kan få information och möjlighet att ta del av det totala utbudet i Örebro.
Örebrokompaniet	Att hålla Örebro slott tillgängligt för Örebroborna.	Uppfylls	På Örebro slott har ett stort antal utställningar, guidningar, visningar och aktiviteter arrangerats under 2023.

Örebro kommun

019-21 1000

orebro.se

Produktion: Advant